

EUROOPAN KESKUSPANKKI

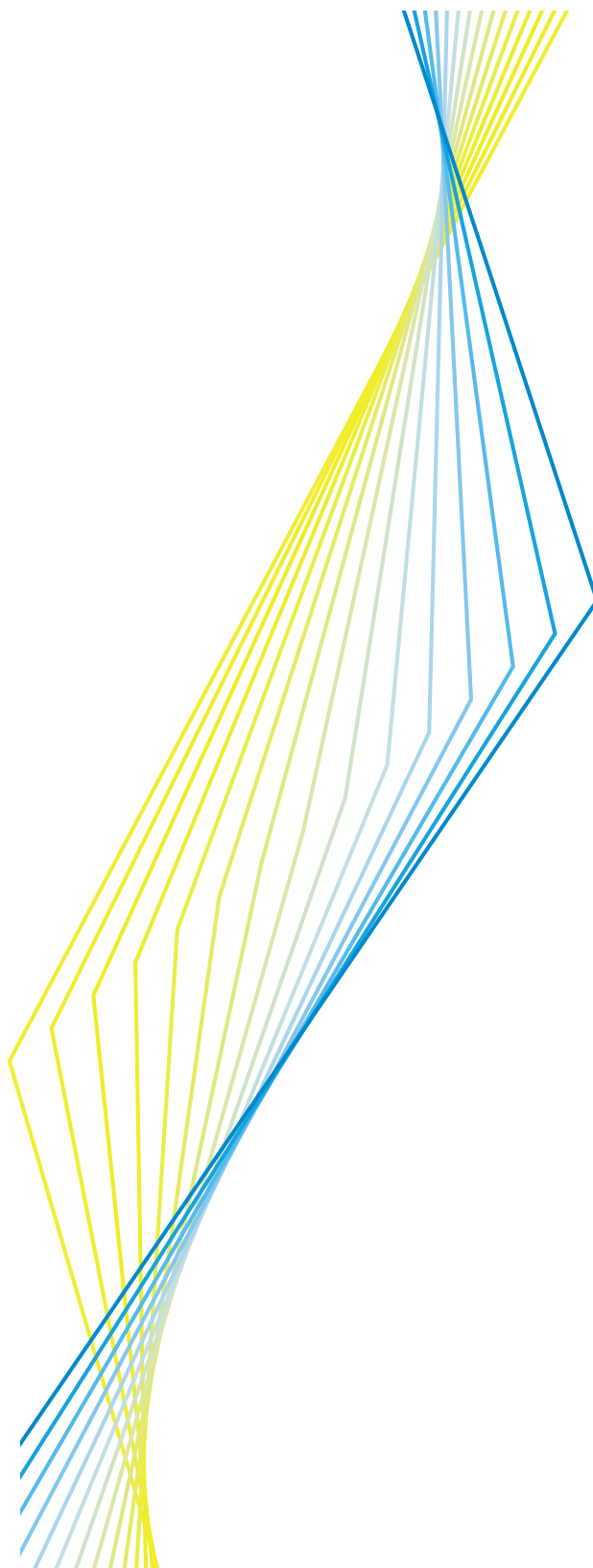
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Kesäkuu 2002

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Kesäkuu 2002

© Euroopan keskuspankki, 2002

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Pääkirjoitusta ja osaa ”Euroalueen talousnäkymiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot” lukuun ottamatta Kuukausikatsaus on käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kuukausikatsauksen voi tilata osoitteesta Suomen Pankki, osoiterekisteri, PL 160, 00101 HELSINKI; puh. (09) 1831, faksi (09) 174 872; sähköposti: publications@bof.fi.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

Tämän numeron tilastot perustuvat 5.6.2002 käytettävissä olleisiin tietoihin.

ISSN 1561-0322

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	31
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	37
Julkinen talous	46
Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot	52
Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase	58
Kehikot:	
1 Ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta ja käyttö euroalueella vuoden 2001 loppuun asti	12
2 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.5.2002 päätyneenä pitoajanjaksona	21
3 Rahatalousindekseihin liittyviä kysymyksiä	23
4 Sokkien kasaantumisen vaikutus YKHI-inflaatioon EMUn kolmannen vaiheen aikana	34
5 Vertailuja talouskasvun hidastumisesta euroalueella vuosina 1998 ja 2001	41
6 Julkisen talouden avoimuus rahoitusasemien monenvälisen valvonnan kannalta	51
7 Vertailua joulukuun 2001 arvioon	56
8 Muiden laitosten ennusteet	57
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	81*
TARGET-maksujärjestelmä	87*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	91*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
NACE Rev. 1	Euroopan yhteisön tilastollinen toimialaluokitus
repo	takaisinostosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto päätti 6.6.2002 pitämässään kokouksessa, että eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %. Myös maksuvalmiusluoton korko ja talletuskorko jätettiin ennalleen 4,25 ja 2,25 prosenttiin.

Tämä päätös perustui euroalueen raha- ja reaali-talouden sekä rahoitusmarkkinoiden kehityksen kokonaisvaltaiseen analyysiin. Inflaation viimeaikaisesta hidastumisesta huolimatta keskipitkän aikavälin hintavakauseräilyjen katsottiin olevan jonkin verran epäsuotuisammaksi kuin muutama kuukausi sitten odotettiin. Euroalueen talousnäkyymiin katsottiin kuitenkin yhä liittyvän epävarmuutta. EKP:n neuvosto tarvitsee lisää tietoja voidakseen perusteellisesti arvioida hintavakautta keskipitkällä aikavälillä uhkaavia hintojen nousupaineita. Tässä tilanteessa on siten erityisen tärkeää, että keskeisten hintakehitystä ohjaavien tekijöiden kehittymistä seurataan vastaisuudessa rahapolitiikassa valppaasti.

EKP:n rahapolitiikan strategian ensimmäiseen pilariin liittyvien tietojen analyysistä käy ilmi, että M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo laski 7,4 prosenttiin helmi-huhtikuussa 2002, kun se tammi-maaliskuussa 2002 oli ollut 7,6 %. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin nopeus kuvastaa yhä osittain sitä, että syksyllä 2001 arvopaperisijoituksia siirrettiin M3:een sisältyviin instrumentteihin. Tuolloin epävarmuus rahoitusmarkkinoilla ja koko taloudessa johti lyhytaikaisten, likvidien instrumenttien kysynnän voimakkaaseen kasvuun. M3:n kasvuvauhti tasaantui jonkin verran vuoden 2002 alussa, mikä viittasi edellä mainittujen arvopaperisijoitusten siirtymien osittaiseen kumoutumiseen. Kasvuvauhdin tasaantuminen on kuitenkin hiljattain keskeytynyt M1:een sisältyvien instrumenttien kysynnän voimistuessa. Lisäksi yksityiselle sektorille myönnettävien luottojen määrän vuotuinen kasvuvauhti on tasaantunut viime kuukausina.

Toisen pilarin osalta voidaan todeta, että Eurostatin julkaisema ensimmäinen arvio vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen BKT:n määrän kasvusta on vahvistanut aiemmat odotukset euroalueen talouskasvun vähittäisestä elpymisestä. Tämän alustavan arvion mukaan BKT:n määrän neljännesvuosittainen kasvuvauhti nopeutui

tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä hi-venen positiiviseksi, kun se vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä oli ollut -0,3 %. Kasvuvauhdin nopeutumisen katsottiin johtuvan ulkomaankaupan positiivisesta nettovaikutuksesta, joka enemmän kuin kumosi kotimaisen kysynnän negatiivisen vaikutuksen kasvuvauhtiin. Lisäksi Euroopan komission julkistamien tietojen mukaan yritysten ja kuluttajien luottamus on vahvistunut entisestään toukokuussa 2002. Monet muut kyselytiedot vahvistavat arvion elpymisen jatkumisesta.

Kaikissa käytettävissä olevissa, kansainvälisten järjestöjen julkaisemissa ennusteissa sekä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimassa arviossa (joka julkaistaan Kuukausikatsauksen tässä numerossa) sekä kotimainen että ulkomainen kysyntä voimistuvat entisestään. Arvion taustalla on näkemys siitä, että rahoitustilanne on suotuisa, euroalueen talouden perustekijät ovat kunnossa eikä alueella ole merkittäviä epätasapainottomuuksia ja maailmantalouden tila on aiempaa suotuisampi. Ennusteiden ja eurojärjestelmän arvion perusteella näyttää siltä, että euroalueen BKT:n määrän kasvuvauhti palautunee potentiaalisen kasvuvauhdin mukaiseksi myöhemmin tänä vuonna. Eurojärjestelmän arviossa BKT:n määrän keskimääräinen kasvuvauhti vuonna 2002 on 0,9–1,5 %. On kuitenkin huomattava, että euroalueen BKT:n määrän keskimääräistä vuotuista kasvuvauhtia vuonna 2002 kuvaavia lukuja pienentää (mekaanisesti) vuoden 2001 jälkipuoliskon vaimean talouskehityksen vaikutus. BKT:n määrän kasvuvauhdin odotetaan yleisesti nopeutuvan vuonna 2003, ja eurojärjestelmän arvion mukaan se tulee olemaan 2,1–3,1 %. Vaikka näkymät ovat nyt verrattain suotuisat, euroalueen talouskasvun lyhyen aikavälin kehitykseen liittyy yhä epävarmuutta. Lisäksi öljyn hinnan tuleva kehitys ja tasapainottomuudet muualla maailmantaloudessa ovat edelleen riskitekijöitä.

Hintakehityksestä voidaan todeta, että Eurostatin ensimmäisen arvion mukaan vuotuinen YKHI-inflaatio hidastui vuoden 2002 toukokuussa 2,0 prosenttiin huhtikuun 2,4 prosentista. Inflaatiovauhdin hidastuminen johtui kuitenkin pääasiassa jalostamattomien elintarvikkeiden ja energian hintojen voimakkaasta noususta vertailuajankohta-

na toukokuussa 2001. Ilman herkimmin muuttuvia eriä eli energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintoja laskettu YKHI-inflaatio pysytteli sitkeästi nopeana vuoden 2002 ensimmäisten kuukausien aikana, mikä heijasti varsinkin palvelujen hintojen kehitystä. Vuotuinen YKHI-inflaatio saattaa lyhyellä aikavälillä hidastua edelleen, mutta mikäli mitään odottamatonta ei tapahdu, euroalueen maiden inflaatiouhdit pysyttelevät vuoden 2002 jälkipuoliskolla todennäköisesti kahden prosentin tuntumassa. Eurojärjestelmän asiantuntija-arvion mukaan keskimääräinen YKHI-inflaatiouhuhti tulee olemaan 2,1–2,5 % vuonna 2002 ja 1,3–2,5 % vuonna 2003. Inflaatiouhuhti on nyt arvioitu selvästi nopeammaksi kuin vuoden 2001 lopun arvioissa. Euron valuuttakurssin vahvistuminen hillitsi jatkuessaan osaltaan inflaatiopaineita, mutta vielä on liian aikaista arvioida viimeaikaisen kehityksen vaikutusta hintanäkymiin.

Inflaationäkymien heikentyminen johtuu osin useista epäsuotuisista mutta erityislaatuisista kuluttajahintasokeista, kuten öljyn hinnannousuista aiemmin tänä vuonna. Periaatteessa tällaisten sokkien vaikutuksen pitäisi poistua ajan mittaan, ja siksi niiden ei pitäisi vaikuttaa keskipitkän ajan hintavakaushäilyyn niin kauan, kun tilapäiset hinnannousupaineet eivät jää pysyvästi vaikuttamaan inflaatio-odotuksiin. Viimeaikaisten palkkaneuvottelujen tulokset joissakin euroalueen maissa aiheuttavat kuitenkin jonkin verran huolta varsinkin siksi, että ne saattavat vaikuttaa negatiivisesti uusien työpaikkojen syntymiseen. Jotta vältettäisiin luomasta inflaatiopaineita, jotka voisivat vaikuttaa epäsuotuisasti kilpailukykyyn, työllisyyden kasvuun ja kulutukseen,

on huolehdittava, etteivät suuret palkankorotukset leviä muille sektoreille ja koko euroalueelle.

Kaikkien euroalueen maiden finanssipolitiikassa on välttämätöntä säilyttää keskipitkän aikavälin näkökanta vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisesti. Säilyttämällä tämä näkökanta kaikissa euroalueen maissa päästään tilanteeseen, jossa julkisen talouden rahoitusasema on lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen ja automaattiset vakauttajat toimivat kitkattomasti. Tästä syystä EKP:n neuvosto muistutti, että sitoumukset saattaa rahoitusasema tasapainoon vuoteen 2003 tai 2004 mennessä on täytettävä. Hallituksia kannustetaan myös jatkamaan julkisen talouden menojen määrää ja rakennetta koskevia uudistuksia, jotka helpottavat julkisen talouden vakauttamista, antavat mahdollisuuden toteuttaa uusia veronkevennyksiä ja selviytyä väestön ikääntymisen aiheuttamasta julkisten menojen kasvusta.

Näitä uudistuksia samoin kuin hyödyke-, työ- ja rahoitusmarkkinoihin liittyviä kiireellisiä rakennuudistuksia käsitellään seuraavissa talouspolitiikan laajoissa suuntaviivoissa. Kaiken kaikkiaan uudistukset heijastavat sitä, että euroalueen keskeisenä haasteena on lisätä kasvumahdollisuuksia inflaatiota kiihdyttämättä ja alentaa edelleen korkeaa työttömyysastetta. EKP:n neuvosto kehottaakin jäsenmaita vauhdittamaan rakennuudistusten toteuttamista ja syventämistä, jotta talouden toimijoille voidaan tarjota riittäviä kannustimia tehokkuuden ja yrittäjyyden tukemiseksi. Näin edistetään myös tietoyhteiskuntaa Lisabonin ja Barcelonan huippukokouksissa sovitujen ohjelmien mukaisesti.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

Rahapoliittiset päätökset

Kokouksessaan 6.6.2002 EKP:n neuvosto päätti, että vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettavien perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %. Maksuvalmiusluoton korko päätettiin niin ikään pitää edelleen 4,25 prosentissa ja talletuskorko 2,25 prosentissa (ks. kuvio 1).

M3 kasvoi edelleen nopeasti huhtikuussa

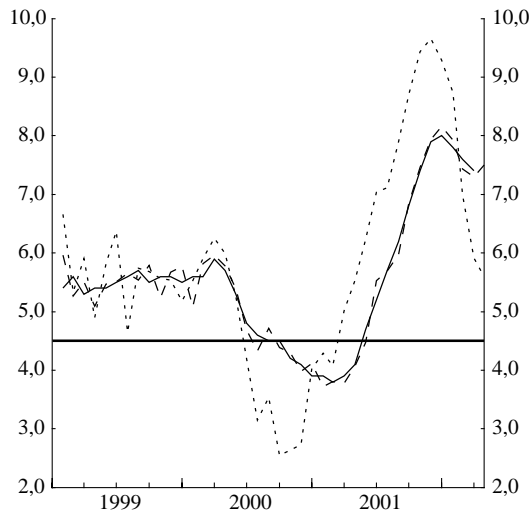
M3:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa 7,5 prosenttiin maaliskuun 7,3 prosentista; tammi-maaliskuussa se oli hidastunut. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo helmikuusta huhtikuuhun 2002 hidastui 7,4 prosenttiin, kun se edellisenä kolmen kuukauden jaksona tammikuusta maaliskuuhun oli ollut 7,6 % (ks. kuvio 2). M3:n nopea kasvu johtuu edelleen osittain sijoitusten siirtämisestä M3:een sisältyviin instrumentteihin syksyllä 2001, kun taloudessa ja rahoitusmarkkinoilla vallinneen

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

- M3 (vuotuinen kasvuvauhti)
- M3 (kuuden kuukauden kasvuvauhti vuositasolle korotettuna)
- M3 (kolmen kuukauden keskitetty liukuva keskiarvo)
- M3:n viitearvo (4¹/₂ %)

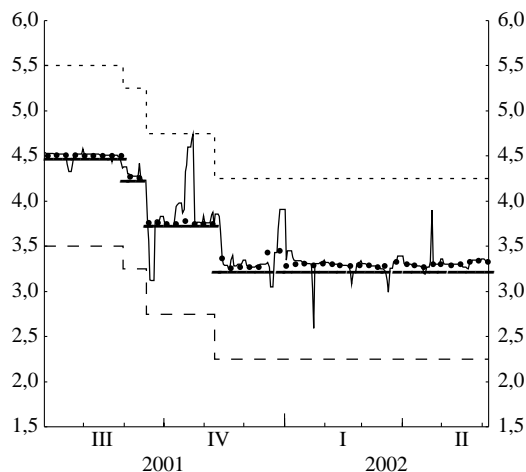
Lähde: EKP.

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- Maksuvalmiusluoton korko
- - - Talletuskorko
- Perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko
- Yön yli -korko (eonia)
- Perusrahoitusoperaatioiden marginaalikorko

Lähteet: EKP ja Reuters.

epävarmuuden vuoksi lyhytaikaisten ja likvidien instrumenttien kysyntä oli kasvanut voimakkaasti.

Vaikka M3:n kasvuvauhti nopeutuikin huhtikuussa, se on kaiken kaikkiaan hidastunut hieman vuoden 2002 neljänä ensimmäisenä kuukautena. Tämä käy ilmi siitä, että huhtikuussa 2002 M3:n vuositasolle korotettu kuuden kuukauden kasvuvauhti oli 5,6 %, kun se oli nopeimmillaan 9,7 % marraskuussa 2001. Rahoitusmarkkinoilla vallinnut epävarmuus on pitkälti hälventynyt, mikä näkyy osakemarkkinoiden volatiliteetin vähene-
misenä ja tuottokäyrän jyrkkenemisenä. Tällaisen kehityksen olisi pitänyt kannustaa talouden toimijoita lopettamaan sijoitusten spekulatiivinen siirtäminen M3:een sisältyviin instrumentteihin ja lisäksi palauttamaan sijoitusten jakautuminen ennalleen. Sijoitusten jakautumisen ennalleen palauttaminen on kuitenkin ollut verrattain hidasta, ja M1:een sisältyvien instrumenttien kysyntä on viime aikoina kasvanut hieman. Tämä saattaa viitata siihen, että M3:n kasvua ovat yhä

enemmän tukeneet M3:n likvideimpien erien hallussapidon alhaiset vaihtoehtoiskustannukset ja talouskasvun voimistuminen.

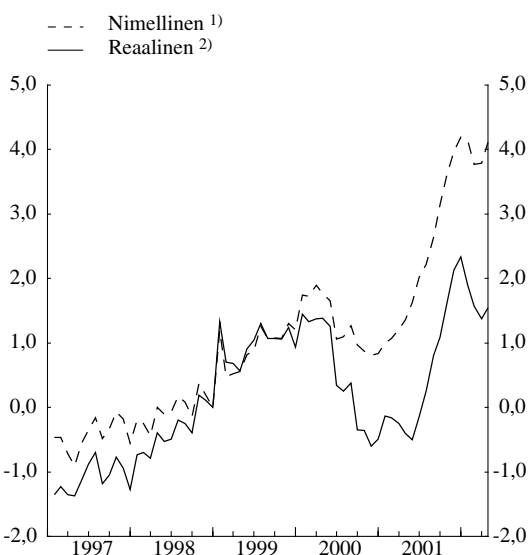
M3:n nopeana jatkonut kasvu on johtanut siihen, että euroalueella on yhä liiallista likviditeettiä. Tämä käy ilmi M3:n kasvuvauhdin viitearvosta lasketun rahapoikkeaman kehityksestä. Kuviossa 3 esitetty nimellinen rahapoikkeama viittaa eroon, joka lasketaan M3:n toteutuneesta määrästä ja M3:n kasvuvauhdin viitearvon (4½ % vuodessa) mukaisesta määrästä joulukuusta 1998 alkaen (joulukuu 1998 on valittu perusjaksoksi). Reaalinen rahapoikkeama viittaa M3:n toteutuneen määrän (M3:n nimellinen määrä deflatoituna YKHillä) poikkeamaan määrästä, joka vastaa rahan määrän kasvuvauhtia, kun nimellinen M3 on kasvanut viitearvon mukaisesti ja YKHI-inflaatio on kehittynyt hintavakauden määritelmän mukaisesti (joulukuu 1998 on jälleen valittu perusjaksoksi).

Tammi-huhtikuussa 2002 sekä nimellisen että reaalisen rahapoikkeaman kehitys viittasi siihen,

Kuvio 3.

Nimellisen ja reaalisen rahapoikkeaman estimaatit

(prosentteina M3:n kannasta)

Lähde: EKP.

- 1) Nimellinen rahapoikkeama on M3:n todellisen määrän poikkeama tasosta, joka vastaa rahan määrän 4½ prosentin viitearvon mukaista kasvuvauhtia. Perusjaksona on joulukuu 1998.
- 2) Reaalinen rahapoikkeama on nimellinen rahapoikkeama, josta on vähennetty kuluttajahintojen poikkeama hintavakauden määritelmän mukaisesta hintakehityksestä. Perusjaksona on joulukuu 1998.

että euroalueella on runsaasti likviditeettiä. Tässä yhteydessä reaalisen rahapoikkeaman pienemistä vuoden 2001 lopusta alkaen on tulkittava varoen, koska pieneneminen johtuu lähinnä siitä, että YKHI-inflaatio oli vuoden 2002 alussa hintavakauden määritelmän mukaista inflaatiota nopeampi.

Vuonna 2001 arvopaperisalkkuja järjesteltiin merkittävästi uudelleen, minkä vuoksi M3:n kasvu vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä oli huomattavasti nopeampaa kuin sen perustekijöiden kehityksestä olisi voinut päätellä. Tämä käy ilmi erityisesti siitä, että M3:n määrän ja BKT:n määrän kasvun ero on merkittävästi suurentunut, mitä ei voida selittää sillä, että M3:n erien hallussapidon vaihtoehtoiskustannukset ovat pienentyneet viime kuukausina (ks. kuvion 4 alaosa).

Suppean raha-aggregaatin M1:n kasvu nopeutunut

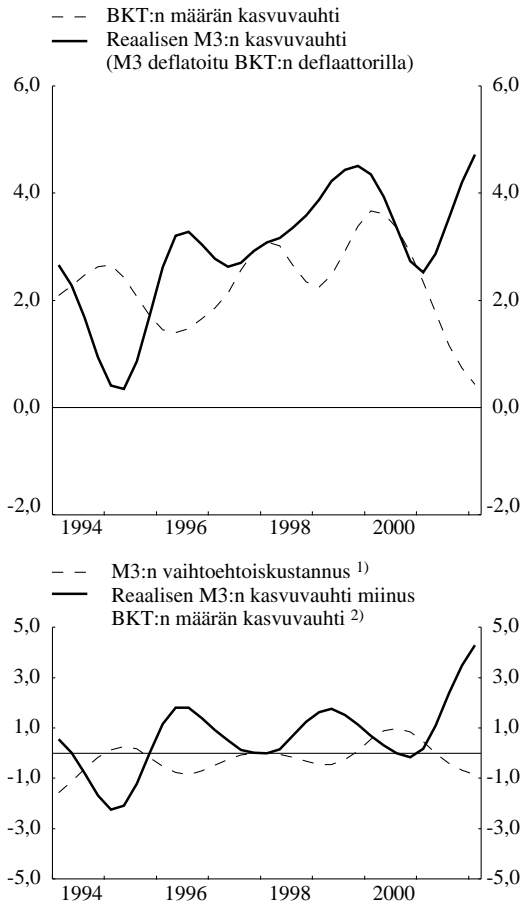
M3:n vuotuisen kasvuvauhdin nopeutuminen huhtikuussa 2002 johtui pääasiassa siitä, että suppean raha-aggregaatin kasvuvauhti kiihtyi. M1:n vuotuinen kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa 6,9 prosenttiin, kun se oli ollut 5,9 % maaliskuussa 2002 ja 5,5 % joulukuussa 2001. Yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti on pysynyt nopeana, mihin ovat todennäköisesti vaikuttaneet alhaiset lyhyet korot ja tästä johtuvat M1:n erien hallussapidon alhaiset vaihtoehtoiskustannukset. Myös talouskasvun elpyminen on saattanut voimistaa M1:een sisältyvien instrumenttien kysyntää transaktiotarkoituksiin.

M1:n kasvuvauhdin nopeutuminen huhtikuussa johtui erityisesti liikkeessä olevan rahan määrän kasvusta. Liikkeessä olevan rahan määrä pieneni huomattavasti vuonna 2001 käteiseuron liikkeeseenlaskuun valmistautumisen myötä. Tammi-huhtikuussa 2002 talouden toimijat ovat alkaneet uudelleen kasvattaa käteisvarantojaan. Kausivaihtelusta puhdistettuna liikkeessä olevan rahan määrä kasvoi huhtikuussa 10,5 miljardia euroa, kun se maaliskuussa oli kasvanut 9,2 miljardia euroa. Liikkeessä olevan rahan määrän kasvu vuoden 2002 neljänä ensimmäisenä kuukautena johtui suurelta osin siitä, että M3:een sisältyviin lyhytaikaisiin talletuksiin aiemmin siirrettyjä si-

Kuvio 4.

Reaalinen M3, BKT:n määrä ja vaihtoehtokustannukset

(kausivaihtelusta puhdistettuja vuotuisten prosenttimuutosten neljän neljänneksen liukuvia keskiarvoja)

Lähde: EKP.

BKT:n deflaattorin vuotuisen kasvuvauhdin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä oletetaan olevan sama kuin sitä edeltäneellä neljänneksellä.

1) M3:n vaihtoehtokustannus määritellään kolmen kuukauden rahamarkkinakoron ja M3:n oman tuoton eroksi.

2) BKT:n deflaattorilla deflaoidun M3:n kasvuvauhdin ja BKT:n määrän kasvuvauhdin erotus.

joituksia on purettu. Siten tämän kehityksen ei pitäisi vaikuttaa M3:n kasvuun.

Yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti oli 12,4 % huhtikuussa 2002, kun se oli ollut 12,1 % maaliskuussa ja 13,2 % joulukuussa 2001. Yön yli -talletusten lyhyen aikavälin kasvu hidastui huomattavasti tammi-huhtikuussa 2002, vaikka niiden kasvuvauhti vaikuttaakin olevan edelleen nopea.

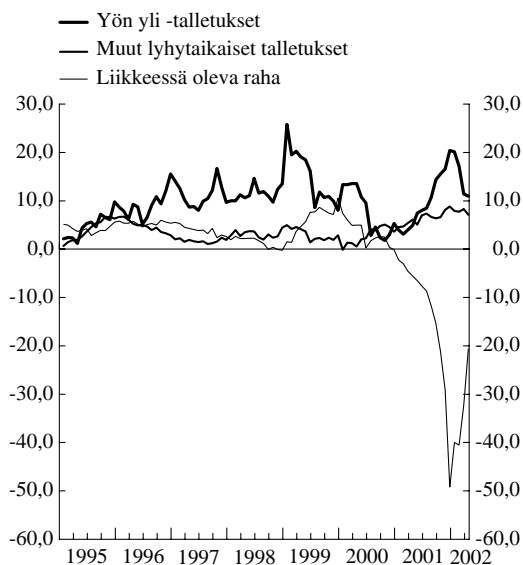
Tämä käy ilmi siitä, että yön yli -talletusten kausivaihtelusta puhdistettu ja vuositasolle korotettu kuuden kuukauden kasvuvauhti on hidastunut (ks. kuvio 5). Tästä voidaan päätellä, että sijoituksia on siirretty takaisin käteisvarantoihin.

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 6,0 prosenttiin edelliskuun 6,5 prosentista. Kuviosta 6 käy ilmi, että viime kuukausina irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten ja enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten kasvutrendit ovat muuttuneet. Irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten vuotuinen kasvuvauhti oli nopeimmillaan vuoden 2002 ensimmäisinä kuukausina ja näyttää sittemmin hidastuneen. Sitä vastoin enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuisen kasvuvauhdin hidastuminen pysähtyi vuoden 2002 ensimmäisinä kuukausina, ja hitaimmillaan niiden kasvuvauhti oli huhtikuussa. Erisuuntainen kehitys on saattanut johtua siitä, että näiden talletusten välinen korkoero ei enää piene. Näille talletuksille maksettavien korkojen eron pieneneminenhän oli todennäköisesti merkittä-

Kuvio 5.

Liikkeessä olevan rahan ja lyhytaikaisten talletusten lyhyen aikavälin kehitystrendejä

(vuositasolle korotettuja kuuden kuukauden kasvuvauhteja prosentteina)

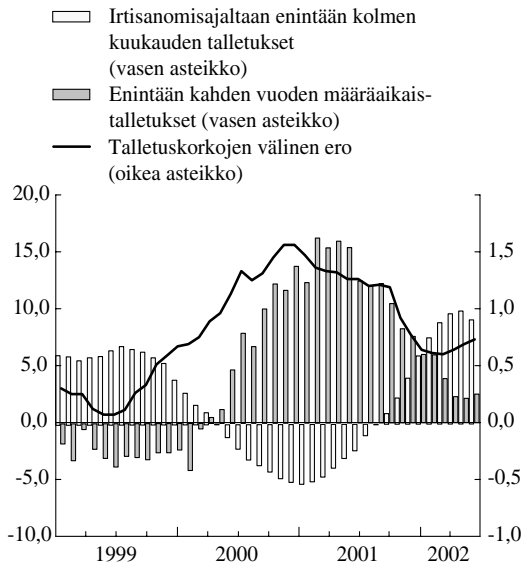

Lähde: EKP.

Kuvio 6.

Irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletukset ja enintään kahden vuoden määräaikaistalletukset sekä niiden pankkikorkojen välinen ero

(vuotuinen prosenttimuutos, ero prosenttiyksikköinä, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

Lähde: EKP.

vin tekijä niiden kasvuvauhtien erilaisessa kehityksessä vuonna 2001.

M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa 2002 hieman eli 14,3 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli ollut 14,1 %. Tämä kuitenkin

johtui lähinnä vertailuajankohdan vaikutuksesta. Näiden instrumenttien kasvuvauhti oli huomattavasti hitaampi kuin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä keskimäärin (20,9 %), jolloin niiden kysyntää lisäsi sijoitusten siirtäminen likvideihin ja lyhytaikaisiin instrumentteihin. Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien lyhyen aikavälin kasvu on hidastunut merkittävästi, mikä näkyy esimerkiksi siinä, että niiden vuositason korotettu kuuden kuukauden kasvuvauhti on huhtikuussa hidastunut 3,8 prosenttiin, kun se loka-kuussa 2001 oli ollut 26,0 %. Tämä vahvistaa, että sijoitusten jakauma on jonkin verran palautunut ennalleen vuoden 2002 alussa.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdin hidastuminen näyttää pysähtyneen

Rahalaitosten euroalueella oleville myöntämien luottojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 4,4 prosenttiin, kun se maaliskuussa oli 4,9 %. Tämä johtui siitä, että sekä julkiselle sektorille että yksityiselle sektorille suuntautuva luotonanto hidastui.

Vaikka julkiselle sektorille suuntautuva luotonanto hidastuikin huhtikuussa maaliskuuhun verrattuna (huhtikuussa sen vuotuinen kasvuvauhti oli 2,2 % ja maaliskuussa 3,0 %), luotonannon kehitys vuoden 2002 neljänä ensimmäisenä kuu-

Taulukko I.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosikeskiarvoja)

	2001 I	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 Huhtikuu
<i>Kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistetut tiedot</i>						
M1	2,5	2,5	3,8	5,5	6,2	6,9
josta: liikkeessä oleva raha	-1,2	-3,2	-7,5	-18,5	-28,0	-21,7
josta: yön yli -talletukset	3,3	3,7	6,1	10,4	13,0	12,4
M2-M1 (= muut lyhytaikaiset talletukset)	3,4	4,4	4,9	5,8	6,7	6,0
M2	3,0	3,5	4,4	5,7	6,4	6,4
M3-M2 (= jälkimarkkinakelpoiset instrumentit)	9,4	10,5	16,4	20,9	15,8	14,3
M3	3,8	4,4	5,9	7,6	7,7	7,5
<i>Kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistamattomat tiedot</i>						
Liikkeessä oleva raha	-1,3	-3,3	-7,4	-18,4	-27,8	-21,9
Yön yli -talletukset	3,3	3,9	6,2	10,1	13,0	12,5
Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset	15,3	13,9	10,9	6,9	3,4	2,5
Irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset	-4,7	-2,6	0,5	5,0	9,1	9,1
Takaisinosotopimukset	20,7	15,5	20,5	19,8	4,9	2,6
Rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet	5,4	11,2	20,5	30,1	33,3	31,0
Rahamarkkinapaperit ja enintään 2 vuoden velkapaperit	6,2	1,8	1,9	2,7	-5,6	-7,0

Lähde: EKP.

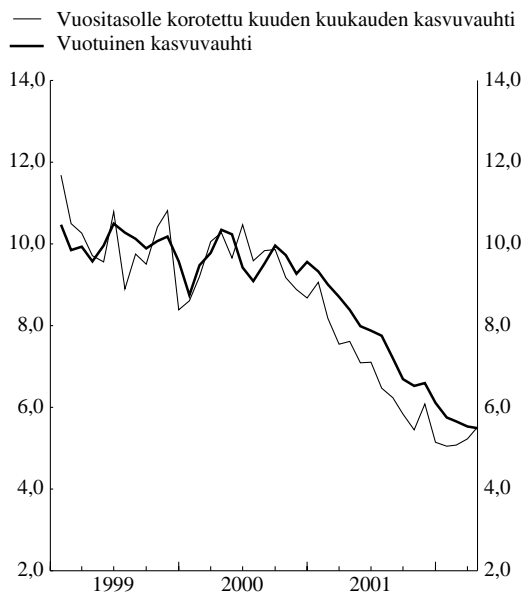
kautena viittaa siihen, että tämän M3:n vastaerän määrä on alkanut kasvaa. Vuonna 2001 se oli supistunut (ks. taulukko 2). Tämän erän kasvun elpyminen johtui sen aluerän eli rahalaitossektorin hallussa olevien, julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapaperien voimakkaasta kasvusta. Sitä vastoin julkisyhteisöille myönnettyjen lainojen määrä jatkoi supistumistaan huhtikuussa 2002. Julkiselle sektorille suuntautuvan luotonannon elpyminen vuonna 2002 todennäköisesti viittaa julkisen sektorin kasvaneeseen rahoitustarpeeseen, kun julkisen talouden rahoitusasemat ovat heikentyneet. Tämä näkyy myös siinä, että julkisen sektorin liikkeeseen laskemien velkapaperien liikkeeseenlaskut ovat kasvaneet vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. velkapaperien liikkeeseenlaskua koskeva osio jäljempänä).

Yksityiselle sektorille suuntautuvan luotonannon vuotuinen kasvuvauhti hidastui huhtikuussa 5,1 prosenttiin maaliskuun 5,4 prosentista. Tämä johtui yksinomaan rahalaitossektorin hallussa olevien, yksityisen sektorin liikkeeseen laskemien

Kuvio 7.

Lainat yksityiselle sektorille

(kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistetut tiedot)

Lähde: EKP.

Taulukko 2.

M3:n vastaerät

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosikeskiarvoja, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	2001 I	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2002 Huhtikuu
Pitkäaikaiset velat						
(ilman omaa pääomaa ja varauksia)	3,8	3,1	2,2	2,9	3,2	3,7
Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	-0,1	-0,1	-0,4	-0,2	0,2	0,8
Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	12,2	8,2	1,2	-5,7	-11,5	-13,3
Yli 2 vuoden velkapaperit	6,3	5,2	4,4	5,9	6,6	7,2
Luotot euroalueella oleville	5,6	5,4	5,6	5,2	5,1	4,4
Luotot julkisyhteisöille	-7,4	-5,3	-1,9	-0,5	1,8	2,2
Muut arvopaperit kuin osakkeet	-12,3	-8,2	-2,3	-0,5	3,7	4,7
Lainat	-0,1	-1,3	-1,4	-0,7	-0,9	-1,3
Luotot muille euroalueella oleville	9,8	8,8	7,8	6,9	6,1	5,1
Muut arvopaperit kuin osakkeet	18,7	23,5	24,5	24,0	22,4	15,2
Osakkeet ja osuudet	13,7	8,0	4,5	3,1	2,1	-4,7
Lainat	9,1	8,2	7,4	6,5	5,7	5,5

Lisätieto: Lainat sektoreittain (neljänneksen lopun tietoja)¹⁾

Yrityksille	10,1	9,0	7,5	6,2	4,9	.
Kotitalouksille	6,5	6,2	5,9	5,4	5,4	.
Kulutusluotot ²⁾	4,5	5,2	3,6	3,5	4,5	.
Asuntolainat ²⁾	8,2	7,6	7,7	6,8	6,9	.
Muut lainat	3,1	2,7	2,1	2,1	1,2	.

Lähde: EKP.

1) Kasvuvauhdit on laskettu virtatietojen perusteella. Sektorit perustuvat EKT 95:n määritelmiin. Lisätietoja tilasto-osan taulukossa 2.5 sekä sitä koskevassa teknisessä huomautuksessa. Joidenkin välisummien ja niiden osatekijöiden summien väliset erot johtuvat pyöristyksistä.

2) Kulutusluottojen ja asuntolainojen määritelmät vaihtelevat hieman maittain.

Kehikko I.

Ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta ja käyttö euroalueella vuoden 2001 loppuun asti

Euroalueen ei-rahoitussektoria eli yrityksiä, kotitalouksia ja julkisyhteisöjä koskevasta neljännesvuosittaisesta rahoitustilinpäädystä on nyt julkistettu vuoden 2001 viimeistä neljänestä koskevat tiedot, joiden perusteella voidaan tarkastella ei-rahoitussektorin rahoituksen hankintaa ja käyttöä vuoden 2001 loppuun asti. Tämä kehitys käy pääpiirteissään ilmi oheisista taulukoista A ja B. Yksityiskohtaisemmat tiedot löytyvät tilasto-osan taulukosta 6.1.

Kaiken kaikkiaan tiedoista käy ilmi, että ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinnan ja käytön vuotuiset kasvuvauhdit hidastuivat vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä. Kehitys oli yhdenmukaista samanaikaisen heikon talouskasvun kanssa. Rahoituksen hankinnan vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 4,7 prosenttiin, kun se oli vuodesta 1998 vuoden 2001 toiseen neljännekseen asti ollut suhteellisen nopea ja vakaa, noin 6 % (ks. taulukko A). Varsinkin yritysten lyhytaikaisen velkarahoituksen hankinta kasvoi vuositasolla huomattavasti aiempaa hitaammin – vuonna 2000 se oli lisääntynyt fuusioiden ja yritysostojen sekä talouskasvun vuoksi. Myös liikkeeseen laskettujen noteerattujen osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti hidastui merkittävästi vuoden 2001 jälkipuoliskolla. Kotitaloudet ottivat lyhytaikaista lainaa aiempaa vähemmän, mutta pitkäaikaisten lainojen vuotuinen kasvu hidastui ainoastaan hieman. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoituksen käytön vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2001 ensimmäisen neljänneksen huippulukemista eli lähes 8 prosentista 5,4 prosenttiin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä (ks. taulukko B). Talouden toimijat suosivat osakkeiden sijaan selvästi likvidejä instrumentteja, kun rahoitusmarkkinat olivat epävarmat ja yritysten tulonäkymät ja kirjanpitoikätyönnöt herättivät huolestuneisuutta. Kahden viime vuoden aikana syntyneet merkittävät hallussapitotappiot ovat myös saattaneet vaikuttaa sijoittajien varovaisuuteen.

Ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta

Yritysten rahoituksen hankinnan vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 5,7 prosenttiin, kun se oli kolmannella neljänneksellä ollut 7,2 %. Kasvuvauhdin huomattavaan hidastumiseen

Taulukko A. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta¹⁾

		Rahoituksen hankinta					Yritysten rahoitus					Kotitalouksien rahoitus ³⁾		
		Julkisyhteisöjen rahoitus			Muut		Lainat	Euroalueen rahalaitoksista	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Noteeratut osakkeet	Lainat	Euroalueen rahalaitoksista ³⁾		
		Lainat	Euroalueen rahalaitoksista	arvopaperit kuin osakkeet	Euroalueen rahalaitosten hallussa									
Vuotuinen kasvuvauhti prosentteina (ajanjakson lopussa)														
1998	IV	6,0	3,2	-1,2	-0,4	4,4	3,2	7,1	9,0	8,5	8,5	4,9	8,9	9,1
1999	IV	6,0	2,3	-1,2	0,4	3,0	2,4	6,8	8,3	7,0	14,3	4,7	10,7	10,7
2000	IV	6,3	1,8	-1,5	-0,9	2,6	-10,6	8,9	15,0	10,9	15,6	4,2	7,2	7,4
2001	I	6,1	1,5	-1,1	-0,4	2,0	-11,9	8,7	13,4	10,1	25,2	4,6	6,3	6,5
	II	6,2	2,0	-2,3	-1,8	3,0	-4,0	8,6	11,3	9,0	27,4	5,3	6,2	6,2
	III	5,5	2,4	-1,2	-0,7	3,1	-1,6	7,2	9,5	7,5	24,7	4,1	5,7	5,9
	IV	4,7	2,5	-1,3	-1,0	3,3	1,0	5,7	6,7	6,2	23,8	3,1	5,6	5,4
Osuus vuotuisesta rahoituksen hankinnasta prosentteina (neljän neljänneksen virtatietojen perusteella)														
1998	IV	100	20	-2	0	21	5	49	30	25	4	14	31	29
1999	IV	100	13	-1	0	14	4	50	27	20	6	16	37	33
2000	IV	100	9	-1	-1	10	-14	69	44	28	6	18	23	21
2001	IV	100	16	-2	-1	16	2	60	29	23	14	16	24	21
Osuus rahoituksen hankinnasta vuoden 2001 neljännellä neljänneksellä prosentteina (kantatietojen perusteella)														
		100	31	6	5	25	7	48	22	18	3	21	21	20

Lähde: EKP.

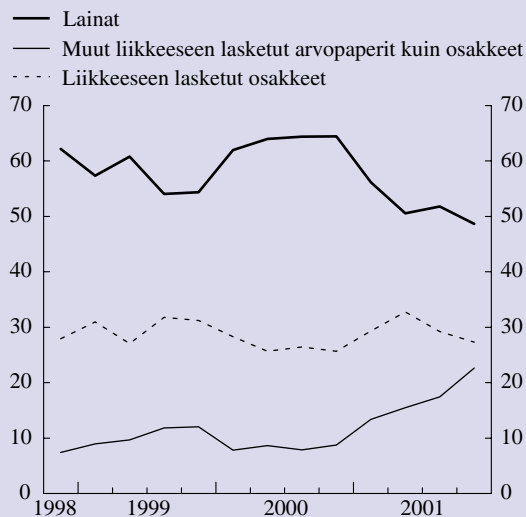
- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt, yritykset ja kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt. Rahoituksen hankinta sisältää lainat, muut arvopaperit kuin osakkeet, noteeratut osakkeet, yritysten eläkerahastot ja valtion talletusvelat.
- 2) Vuotuiset kasvuvauhdit ovat neljännesvuoden keskimääräisiä vuotuisia kasvuvauhteja. Ne perustuvat kasvuvaihtelusta puhdistamattomiin maksutapahtumiin, eivätkä siksi sisällä arvostusmuutoksia ja uudelleenluokitteluja.
- 3) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

vaikutti lähinnä se, että lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui 6,7 prosenttiin edellisen neljänneksen 9,5 prosentista. Tämä johtuu puolestaan suhdannekehityksestä ja vertailuajankohdan vaikutuksesta eli siitä, että vuoden 2000 viimeinen neljännes ei enää näy lainojen vuotuisen kasvuvauhdin laskennassa. Lainojen kasvu oli tuolloin ollut poikkeuksellisen voimakasta ja johtunut osittain fuusioiden ja yritysostojen sekä UMTS-toimilupien rahoittamisesta. Yritysten lyhytaikaisten lainojen (alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään vuoden pituiset lainat) vuotuinen kasvuvauhti hidastui voimakkaasti eli 2,2 prosenttiin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä, kun se oli kolmannella neljänneksellä ollut 5,5 %. Sitä vastoin yritysten pitkäaikaiset lainat (alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli vuoden pituiset lainat) kasvoivat samana aikana enää 9,3 prosentin vuotuisista vauhtia, kun kasvuvauhti oli vuoden 2001 kolmannella neljänneksellä ollut 11,8 %.

Myös liikkeeseen laskettujen noteerattujen osakkeiden kehitys hidastutti yritysten rahoituksen hankinnan vuotuista kasvuvauhtia. Niiden vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 3,1 prosenttiin, ja tämä vauhti on hitain sitten vuoden 1999 alun. Yritysten liikkeeseen laskemien velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti pysyi sitä vastoin nopeana vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä (23,8 prosentissa). Yritykset laskivat liikkeeseen aiempaa enemmän varsinkin pitkäaikaisia velkapapereita: niiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 20,5 prosenttiin edellisen neljänneksen 18,9 prosentista. Kasvun voidaan olettaa kuvastavan osittain sitä, että rahoituksen hankinnassa on siirrytty fuusioiden ja yritysostojen sekä UMTS-toimilupien rahoittamiseen hankitusta lainanotosta velkapapereiden liikkeeseenlaskuun. Yritysten liikkeeseen laskemien lyhytaikaisten velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti oli niin ikään nopea vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä (34,5 %), vaikka se hidastuikin kolmannen neljänneksen 43,0 prosentista.

Kuvio A. Euroalueen yritysten rahoituksen hankinta

(osuus yritysten vuotuisesta rahoituksen hankinnasta prosentteina)

Lähde: EKP.

Huom. Vuotuinen rahoitus on laskettu neljän neljänneksen virtatietojen summana. Rahoituksen hankinta sisältää lainat, muut arvopaperit kuin osakkeet, noteeratut osakkeet sekä yritysten eläkerahastot.

Velkapaperit muodostavat vain pienen osan yritysten kokonaisvelasta (vuoden 2001 lopussa niiden osuus oli vain 6,9 %, lainojen 46,1 %). Velkapapereihin perustuvan vuotuisen rahoituksen hankinnan (neljän neljänneksen virtatietojen summat) osuus oli kuitenkin 22,6 % yritysten koko rahoituksen hankinnasta vuonna 2001, kun vuonna 2000 vastaava luku oli 8,7 % (ks. kuvio A). Sitä vastoin lainoihin perustuvan vuotuisen rahoituksen hankinnan osuus oli 48,7 %, kun se oli vuonna 2000 ollut 64,5 %. Noteerattujen osakkeiden osuus yritysten koko vuotuisesta rahoituksen hankinnasta pieneni vuonna 2001 vain hieman eli 27,3 prosenttiin. Tämä johtui pääasiassa siitä, että noteerattuja osakkeita laskettiin runsaasti liikkeeseen vuoden alkupuoliskolla, mutta poikkeuksellisen vähän vuoden jälkipuoliskolla. Koko vuonna 2001 noteerattujen osakkeiden osuus yritysten koko vuotuisesta rahoituksen hankinnasta olikin vain hieman pienempi kuin keskimäärin vuosina 1998–2001 (28,7 %). Viime vuosina on ollut selvästi havaittavissa, että muiden rahoituksen välittäjien kuin rahalaitosten myöntämien lainojen kasvu on ollut jatkuvasti vahvempaa kuin rahalaitosten myöntämien lainojen. Näiden kasvuvauhtien ero kapeni kuitenkin merkittävästi vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä.

Rahalaitosten ja muiden rahoituslaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä (5,6 prosenttiin). Se on hidastunut keskeytyksettä vuoden 1999 kolmannelta neljänneksestä lähtien. Vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä kotitaloudet jopa

vähensivät lyhytaikaista lainanottoaan, joka koostuu lähinnä kulutusluotoista (lyhytaikaisten lainojen vuotuinen supistumisvauhti oli 0,5 %). Pitkäaikaisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi sen sijaan vakaana edellisen neljänneksen vauhtiin verrattuna (6,2 %). Nämä lainat ovat lähinnä asuntolainoja, ja vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä ne muodostivat 91,6 % kotitalouksille myönnettyjen lainojen kannasta. Se, että kotitalouksille myönnettyjen lyhytaikaisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui voimakkaasti, liittyy suurelta osin taloudellisen toimeliaisuuden heikkenemiseen vuonna 2001, kun taas pitkäaikaisten lainojen kehitys kuvastaa osittain asuntolainojen korkojen laskua vuoden 2001 aikana ja asuntomarkkinoiden suhteellisen suurta vakautta euroalueella.

Julkisyhteisöille myönnettyjen lainojen kasvu hidastui edelleen vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä (supistumisvauhti oli 1,3 %), mutta julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti nopeutui yhä ja oli 3,3 %. Kun rahoituksen hankintaa tarkastellaan maturiteettirakenteen kannalta, julkisyhteisöjen lyhytaikaisen rahoituksen hankinnan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui merkittävästi vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä (8,1 prosenttiin), kun taas pitkäaikaisen pysyi suhteellisen hitaana (1,7 prosentissa). Kehitys johtuu siitä, että julkisyhteisöjen rahoituksen tarve on kasvanut taloudellisen toimeliaisuuden heiketessä vuoden 2001 aikana. Kehitykseen on todennäköisesti syynä myös tuottokäyrän jyrkkyminen. Julkisyhteisöjen lyhytaikaisen velan osuus julkisyhteisöjen kokonaisvelasta kasvoi näin ollen hieman eli 13,1 prosenttiin vuoden 2001 lopussa, kun osuus oli vuotta aiemmin ollut 12,7 %.

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö

Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoituksen käytön vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 5,4 prosenttiin, kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 6,8 % (ks. taulukko B). Kaiken kaikkiaan likvidien instrumenttien (lukuun ottamatta käteistä, johon käteisen euron käyttöönotto vaikutti epäsuotuisasti) suosio oli vahvaa, ja noteerattujen osakkeiden kysyntä heikkeni. Tämä kehitys liittyi selvästi rahoitusmarkkinoiden epävarmuuteen, joka oli aiheutunut Yhdysvaltoihin 11.9.2001 kohdistuneista terrori-

Taulukko B. Euroalueen ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö¹⁾

		Rahoituksen käyttö; pääerät										Lisätieto: M3
		Käteinen, talletukset ja lyhytaikaiset jälkimarkkinakelpoiset instrumentit	Käteinen ja talletukset ³⁾	Muut lyhytaikaiset arvopaperit kuin osakkeet	Rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet	Pitkäaikaiset jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ja vakuustekninen vastuuvetka	Muut pitkäaikaiset arvopaperit kuin osakkeet	Noteeratut osakkeet	Muiden kuin rahamarkkina-rahastojen rahasto-osuudet	Vakuutus-tekniinen vastuuvetka		
Vuotuinen kasvuvauhti prosentteina (ajanjakson lopussa)²⁾												
1998	IV	5,6	1,8	3,2	-24,0	-4,3	8,6	-5,0	6,1	31,3	8,7	4,9
1999	IV	5,9	2,5	2,8	-10,1	7,3	8,2	2,5	7,2	13,5	9,4	5,6
2000	IV	6,8	3,3	2,9	23,2	-1,2	8,8	6,3	11,3	7,1	8,4	4,2
2001	I	7,8	4,8	3,2	56,3	4,3	9,5	10,8	13,3	5,4	7,5	3,8
	II	7,7	5,5	4,0	41,6	12,1	8,9	9,8	13,2	3,7	7,4	4,4
	III	6,8	6,3	4,7	30,0	22,7	7,0	7,7	8,7	3,3	7,1	6,0
	IV	5,4	6,5	5,0	20,5	28,6	4,8	7,4	2,1	2,2	7,4	7,6
Osuus vuotuisesta rahoituksen käytöstä prosentteina (neljän neljänneksen virtatietojen perusteella)												
1998	IV	100	14	23	-8	-1	86	-11	15	49	33	3
1999	IV	100	17	18	-2	2	83	5	20	25	34	3
2000	IV	100	18	15	4	0	82	10	34	12	26	2
2001	IV	100	43	31	5	7	57	15	8	5	30	5
Osuus rahoituksen käytöstä vuoden 2001 neljännellä neljänneksellä prosentteina (kantatietojen perusteella)												
		100	38	35	1	2	62	11	18	11	23	36

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt, yritykset ja kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 2) Kasvuvauhdit perustuvat kausivaihtelusta puhdistamattomiin maksutapahtumiin, eivätkä ne siksi sisällä arvostusmuutoksia ja uudelleenluokitteluja. M3:n kasvuvauhti on neljännesvuoden keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti, joka on puhdistettu kausi- ja kalenterivaihtelusta.
- 3) Ei sisällä valtion talletuksia rahalaitoksissa.

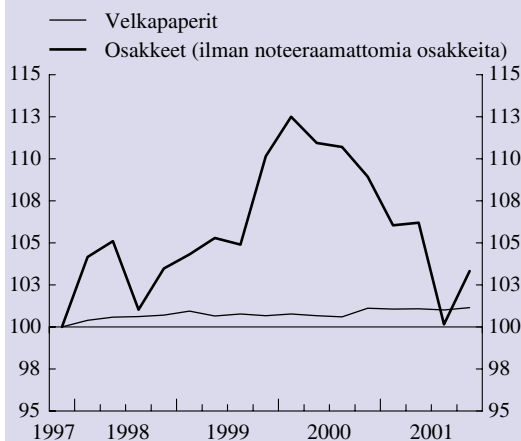
iskuista. Kehitys tukee arviota, että M3:n kasvu vahvistui tuona aikana tilapäisesti, kun sijoituksia siirtyi huomattava määrä erästä toiseen.¹

Ei-rahoitussektorin sijoitukset yön yli -talletuksiin ja irtisanomisehtoisin talletuksiin lisääntyivät voimakkaasti. Lisäksi rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksiin tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui edelleen ja oli 28,6 % vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä.

Ei-rahoitussektorin sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin vähenivät sen sijaan jyrkästi. Ne kasvoivat vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä enää 2,1 prosentin vuotuista vauhtia, kun kasvuvauhti oli kolmannella neljänneksellä ollut 8,7 %. Osittain tämä johtui vertailuajankohdan vaikutuksesta. Ei-rahoitussektori jopa myi sijoituksiaan noteerattuihin osakkeisiin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä, mikä oli selvä osoitus halusta sijoittaa lyhytaikaisiin likvideihin rahoitusvaateisiin. Tähän vaikuttivat todennäköisesti sijoittajien huoli yritysten tulospainotuksesta ja epävarmuus kirjanpitoikäntöistä. Myös muihin kuin rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksiin sijoitettiin vuositasolla aiempaa vähemmän. Näiden sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 2,2 prosenttiin, kun se oli kolmannella neljänneksellä ollut 3,3 %. Tähän sijoittajien varovaisuuteen on todennäköisesti vaikuttanut osaltaan se, että osakkeiden arvo on laskenut kahden viime vuoden aikana (vaikka arvo nousikin jonkin verran vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä) (ks. kuvio B). Itse asiassa suurin osa arvostusvoitoista, joita noteeratuista osakkeista ja rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksista on kertynyt vuodesta 1997 lähtien, menetettiin vuoden 2000 ensimmäisen neljänneksen ja vuoden 2001 lopun välillä.

Kuvio B. Euroalueen ei-rahoitussektorin hallussapitoitoinstrumentteittain

(kumuloiuneet neljännesvuosittaiset arvostusmuutokset;
rahoitusvaateiden määrä IV/1997 = 100)

Lähde: EKP.

Huom. Hallussapitovoitot (+) ja -tappiot (-) on laskettu kannan muutoksen ja transaktioiden välisenä erona. Niihin saatetaan kuitenkin joissakin tapauksissa sisältyä muitakin, etenkin uudelleenluokitteista johtuvia virtoja.

Sijoitukset muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin kasvoivat vuositasolla niin ikään aiempaa hitaammin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä, vaikka niiden kasvuvauhti hidastuikin vähemmän kuin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten. Muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 8,8 prosenttiin, kun se oli vuoden 2001 kolmannella neljänneksellä ollut 10,0 %. Lyhytaikaisiin velkapapereihin tehtyjen sijoitusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä jonkin verran, mutta pysyi silti nopeana (20,5 prosentissa). Vaikka sijoittajat suosivatkin yleisesti lyhytaikaisia instrumentteja, myös pitkäaikaisiin velkapapereihin sijoitettiin edelleen runsaasti. Ei-rahoitussektorin sijoitukset pitkäaikaisiin velkapapereihin kasvoivat vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 7,4 prosentin vuotuista vauhtia, kun kasvuvauhti oli kolmannella neljänneksellä ollut 7,7 %. Tämä saattaa johtua siitä, että julkisyhteisöt ovat laskeneet liikkeeseen velkapapereita aiempaa enemmän. Myös tuottokäyrän jyrkkeneminen on saattanut vaikuttaa siihen jonkin verran. Ei-rahoitussektori sijoitti myös edelleen runsaasti vakuutuskiin (kuuluu erään ”vakuutustekninen vastuovelka”), mikä merkitsee sitä, että sijoitusten halutaan olevan pitkäaikaisia.

¹ Kehitys vastaa tuloksia, joita on saatu muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten sektoria koskevasta rahatalouden analyysistä. Tämä sektori käsittää euroalueella olevat, rahalaitoksiin kuulumattomat laitokset (rahalaitoksiin kuuluvat eurojärjestelmä, euroalueella sijaitsevat luottolaitokset ja rahamarkkinarahastot), erityisesti vakuutusyhtiöt. Ei-rahoitussektori koostuu puolestaan ainoastaan kotitalouksista, yrityksistä ja julkisyhteisöistä.

arvopaperien määrän supistumisesta. Samaan aikaan yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti pysytteli 5,5 prosentissa. Ilmeisesti yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdin hidastuminen on pysähtynyt. Tätä tukee näiden lainojen lyhyen aikavälin kehitys, joka viittaa siihen, että vuositasolle korotettuna yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kuuden kuukauden kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa 5,5 prosenttiin maaliskuun 5,2 prosentista (ks. kuvio 7). Näin ollen on olemassa merkkejä siitä, että yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdin hidastuminen on päättynyt. Tämä liittyy todennäköisesti reaalityökalouden kasvuun ja siihen, että pankkien antolainauskorot ovat olleet verrattain alhaiset euroalueella viime kuukausina.

Yksityiselle ei-rahoitussektorille myönnettyjä lainoja koskevat neljännesvuosittiedot vuoden 2002 ensimmäiseltä neljännekseltä ovat nyt käytettävissä (ks. taulukko 2 ja kuvio 8). Niistä käy ilmi, että rahalaitosten kotitalouksille myöntämien lainojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi ennallaan vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä eli 5,4 prosentissa. Yrityksille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui yhä vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä ja oli 4,9 %, kun se vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä oli ollut 6,2 %.

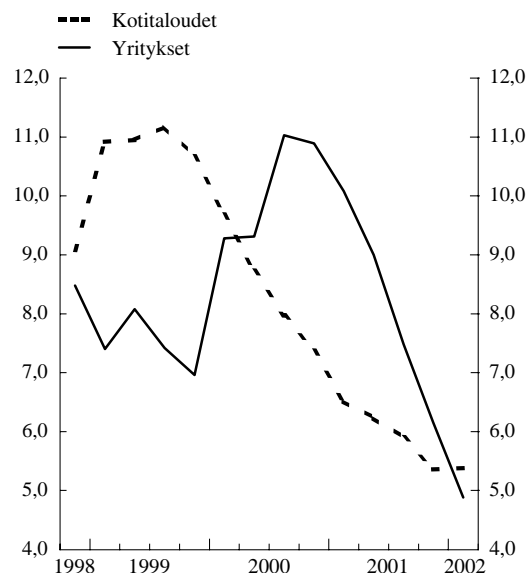
Kotitalouksille myönnettyistä lainoista asuntolainojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui hieman vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, kun taas kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui merkittävästi. Kulutusluottojen kasvuvauhti on nopeutunut vuoden 2001 jälkipuoliskon verrattain vaimean kasvun jälkeen. Kotitalouksille myönnettyjen muiden lainojen vuotuinen kasvuvauhti sen sijaan hidastui. Tähän jäännöserään sisältyy lähinnä yritys- tai opintolainoja tai lainojen yhdistämiseen otettuja lainoja. Yrityksille myönnettyjen lainojen kasvuvauhdin hidastuminen johtui yksinomaan siitä, että enintään vuoden pituisten lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui edelleen jyrkästi. Ei-rahoitussektorin rahoituksen viimeaikaisesta kehityksestä kerrotaan tarkemmin tämän artikkelin kehikossa I.

Ilman pääomaa ja varauksia laskettujen rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen vuotuinen kasvuvauhti elpyi edelleen, joskin verrattain hitaasti.

Kuvio 8.

Lainojen kehitys sektoreittain euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

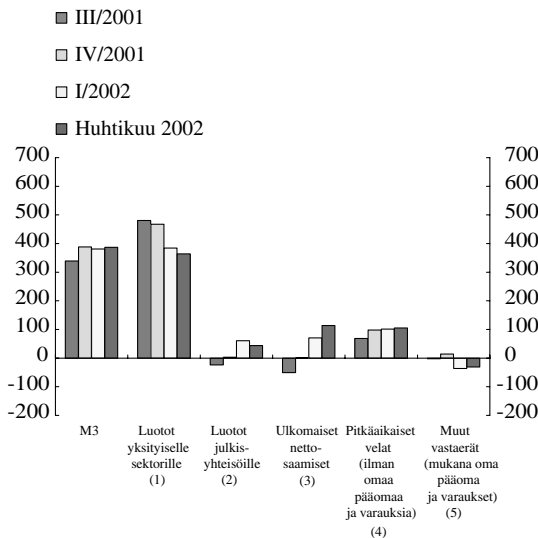
Niiden vuotuinen kasvuvauhti nopeutui huhtikuussa 3,7 prosenttiin, kun se vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä oli keskimäärin ollut 3,2 % ja vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 2,9 %. Tämän M3:n erän kasvun voimistuminen todennäköisesti liittyy tuottokäyrän jyrkkeymiseen viime kuukausina.

Euroalueen rahalaitosten ulkoinen nettoasema koheni 6,8 miljardin euron verran huhtikuussa 2002 kausivaihtelusta puhdistamattomien tietojen perusteella. Kehitys on päinvastainen kuin tammi-maaliskuussa 2002, jolloin rahalaitosten ulkoinen nettoasema oli heikentynyt. Huhtikuuhun 2002 ulottuneena 12 kuukauden jaksona euroalueen rahalaitossektorin ulkoiset nettoasemat kasvoivat 113,5 miljardia euroa, kun ne edellisellä, maaliskuuhun ulottuneena 12 kuukauden jaksona olivat kasvaneet 70,2 miljardia euroa (ks. kuvio 9). On merkillepantavaa, että rahalaitosten ulkoisen nettoaseman koheneminen vuoden 2002 ensimmäisinä kuukausina johtuu pääasiassa vertailuajankohdan vaikutuksesta, koska vuoden 2001 ensimmäisinä kuukausina nettoasema oli heikentynyt voimakkaasti.

Kuvio 9.

M3:n ja sen vastaerien muutokset

(vuotuisia virtatietoja, ajanjakson lopussa, mrd. euroa, kausi- ja kalenterivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

Lähde: EKP.

$$M3 = 1 + 2 + 3 - 4 + 5.$$

Rahan määrän kehitys viittaa siihen, että sijoitusten koostumuksen palauttaminen ennalleen on hitaampaa kuin odotettiin

Rahan määrän viimeaikainen kehitys osoittaa, että sen kasvuvauhti on hidastunut tammi-huhtikuussa 2002. Tämä voi viitata siihen, että sijoitusten aiempia siirtoja M3:een sisältyviin eriin on purettu. M3:n kasvuvauhti normalisoituu kuitenkin hyvin hitaasti. Tässä yhteydessä erityisesti M3:n likvideimpien erien hallussapidon alhaiset vaihtoehdokustannukset ovat voineet kasvattaa rahan kysyntää. Tähän viittaa myös M1:n kasvuvauhdin nopeutuminen. Yksityiselle sektorille suuntautuvan luotonannon viimeaikainen kehitys osoittaa luotoannon vakiintuneen. Tämä voi johtua talouskasvun elpymisestä ja euroalueen suosituista rahoitusoloista.

Rahapolitiikan ensimmäisen pilarin mukaisesta tarkastelusta käy ilmi, että hintoihin alkaa kohdistua nousupaineita. Euroalueella on yhä liiallista likviditeettiä, mikä on huolestuttavaa erityisesti tulevan inflaatiokehityksen kannalta, kun talouskasvu on nopeutumassa.

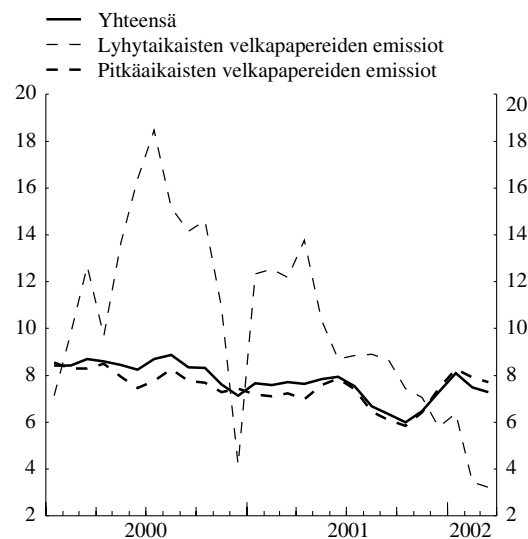
Velkapaperien liikkeeseenlaskujen kasvu nopeutui ensimmäisellä vuosineljänneksellä

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 7,6 %, kun se oli vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä ollut 6,6 % (ks. kuvio 10). Velkapaperien erittely sektoreittain osoittaa, että kasvuvauhdin nopeutuminen johtui julkisen sektorin liikkeeseenlaskujen voimakkaasta lisääntymisestä. Maturiteettikohtaisen tarkastelun perusteella kehitykseen vaikuttivat pitkäaikaisten velkapaperien emissioiden kasvun jatkuminen vahvana ja niiden kannan keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin kiihtyminen vuoden 2001 viimeisen neljänneksen 6,6 prosentista 8,0 prosenttiin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Pitkäaikaisten velkapaperien liikkeeseenlaskujen kasvu oli lähes yhtä vahvaa kaikilla sektoreilla. Lyhytaikaisten velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti sitä vastoin hidastui edelleen neljättä peräkkäistä neljännestä ja oli vuoden 2002

Kuvio 10.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien velkapapereiden kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Euroalueen tietoihin sisältyvät myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen. Vertailtavuuden vuoksi tammikuuta 2001 edeltävien vuotuisen kasvuvauhtien laskemisessa on käytetty euroalueen + Kreikan tietoja.

ensimmäisellä neljänneksellä 4,2 %. Hidastumisen taustalla oli melko suuria eroja julkisen sektorin ja muiden yksityisen sektorin liikkeeseenlaskijoiden kuin rahalaitosten välillä: julkisella sektorilla lyhytaikaisten velkapaperien liikkeeseenlaskut lisääntyivät, kun taas yksityisellä sektorilla (pl. rahalaitokset) laskettiin liikkeeseen lähes yksinomaan pitkäaikaisia velkapapereita.

Valuuttakohtainen tarkastelu osoittaa, että euroalueella olevien liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 7,0 prosenttiin, kun se oli edellisellä vuosineljänneksellä ollut 6,3 %. Samaan aikaan euro-määräisten velkapaperien osuus kaikista euroalueella olevien bruttoemissioista kasvoi vuoden 2001 viimeisen neljänneksen 92,6 prosentista 93,9 prosenttiin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä.

Liikkeeseen laskettujen euromääräisten velkapaperien tarkastelu sektoreittain osoittaa, että vuonna 2001 vallinnut kehityssuunta muuttui tietyiltä osin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 11). Yritysten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti, joka oli pysynyt verrattain vakaana koko vuoden 2001, hidastui vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Samoin muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti, joka oli nopeutunut koko vuoden 2001 ajan, alkoi hidastua. Hidastuminen johtui lyhytaikaisten velkapaperien kantojen kasvuvauhdin merkittävästä heikkenemisestä. Yrityssektorin liikkeeseen laskemien pitkäaikaisien velkapaperien kantojen kasvuvauhti nopeutui edelleen, ja kasvu oli erityisen voimakasta niiden yritysten tapauksessa, jotka eivät olleet aikaisemmin olleet yhtä aktiivisia euroalueen yritysjoukkolainamarkkinoilla. Selvä siirtyminen lyhytaikaisista pitkäaikaisista velkapaperien emissioihin saattaa osittain johtua siitä, että lyhytaikaisten velkapaperien markkinat ovat tyypillisesti olleet hyvän luokituksen saaneiden liikkeeseenlaskijoiden hallinnassa. Hiljattain huononnettiin eräiden sellaisten televiestintäalan ja autoteollisuuden yritysten luokituksia, joiden emissioiden vaikutuksesta yritysjoukkolainamarkkinoiden kasvuvauhdit olivat kolmen viime vuoden ajan erittäin nopeita. Tämä saattaa osittain

selittää lyhytaikaisten velkapaperien emissioiden supistumisen. Euroalueen fuusioiden ja yritysostojen vauhti hidastui vuonna 2001 ja vuoden 2002 alussa, ja tämän hidastumisen vaikutukset ovat saattaneet näkyä yritysten velkapaperien kantojen kokonaismäärien aiempaa hitaampana kasvuna.

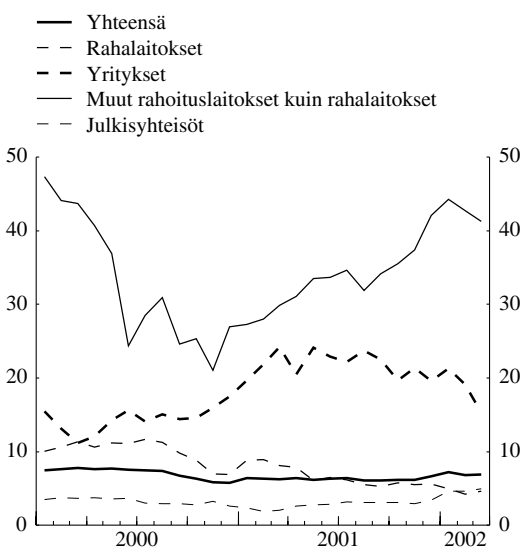
Rahalaitossektorilla velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen eli 4,6 prosenttiin, kun se oli edellisellä neljänneksellä ollut 5,6 %. Tämä saattaa johtua siitä, että rahalaitosten varainhankinnan tarve on edelleen pienentynyt, koska lyhytaikaisten talletusten kasvu on ollut voimakasta samalla kun lainojen kysyntä on ollut vaimeaa (ks. myös edellä oleva rahatalouden kehitystä kuvaava jakso).

Julkisella sektorilla velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2001 viimeisen neljänneksen 3,1 prosentista 4,8 prosenttiin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Nopeutuminen johtui sekä valtion että

Kuvio 11.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapapereiden kanta

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

Huom. Euroalueen tietoihin sisältyvät myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen. Vertailtavuuden vuoksi tammikuuta 2001 edeltävien vuotuisen kasvuvauhtien laskemisessa on käytetty euroalueen + Kreikan tietoja.

muiden julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskujen vilkastumisesta. Muiden julkisyhteisöjen sektorilla, joka koostuu lähinnä paikallis- ja aluehallinnosta, velkapaperien kannan keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 24,2 %. Emissioiden jatkuva lisääntyminen koko julkisella sektorilla kuvastaa julkisen talouden rahoitusasemien aiempaa epäsuotuisampaa kehitystä euroalueella.

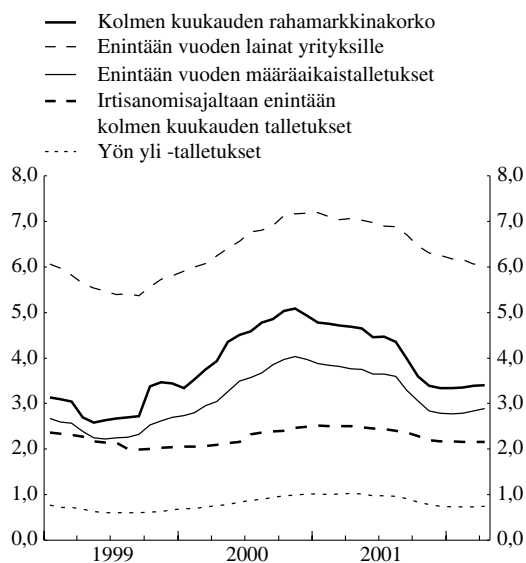
Pankkikorot kääntyivät nousuun vuoden 2002 alussa

Monet lyhyet pankkikorot laskivat suurimman osan vuotta 2001, mutta vuoden 2002 ensimmäisten neljän kuukauden aikana ne alkoivat nousta, joskin eri korkojen käännekohtat osuivat eri ajankohtiin. Kolmen kuukauden rahamarkkinakorot alkoivat nousta tammikuun 2002 jälkeen ja olivat huhtikuussa 7 peruspistettä kor-

Kuvio 12.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters. Huom. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

keammat kuin joulukuussa 2001. Näitä korkoja seurasi tiiviimmin enintään yhden vuoden määräaikaistalletusten keskimääräinen pankkikorko, joka niin ikään nousi tammikuun 2002 jälkeen ja oli huhtikuussa 10 peruspistettä korkeampi kuin vuoden 2001 lopussa. Kuten aiemminkin, yön yli -talletusten keskikorko ja irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten keskikorko reagoivat jähmeämmin tähän kehitykseen. Ne pysyivät vakaina joulukuusta 2001 huhtikuuhun 2002.

Yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen keskikorko kehittyi eri tavalla: se laski 20 peruspistettä vuoden 2001 lopusta maaliskuuhun 2002 ja nousi sitten vain 2 peruspistettä maaliskuuhun 2002 ja nousi sitten vain 2 peruspistettä maaliskuuhun 2002. Keskikoron jonkin verran muita hitaampi reaktio ei ole epätavallista, minkä osoittaa muun muassa se, että viime vuosikymmenen aikana sen käännekohta on johdonmukaisesti seurannut kolmen kuukauden rahamarkkinakorkojen käännekohta ainoastaan 1–4 kuukauden kuluttua käännteestä. Toinen tekijä on saattanut olla se, että yritysten luottokelpoisuuteen liittyvät huolet näyttävät hellittäneen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, mihin viittaa yritysten joukkolainojen tuottoerojen pienentyminen (ks. kuvio 21). Tämä on saattanut vaikuttaa osaltaan siihen, että yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen keskikorko laski huolimatta siitä, että rahamarkkinakorko oli alkanut nousta.

Pitkät pankkikorot nousivat merkittävästi vuoden 2001 lopun ja huhtikuun 2002 välisenä aikana. Yli kahden vuoden määräaikaistalletusten keskikorko nousi 35 peruspistettä joulukuusta 2001 huhtikuuhun 2002 ja kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen keskikorko nousi 29 peruspistettä. Tämä viittaa siihen, että markkinakorkojen kehitys on välittynyt näihin korkoihin nopeasti ja melko samansuuruisena, sillä valtion viiden vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat samana aikana 53 peruspistettä. Yrityksille myönnettyjen lainojen keskikorko laski hieman joulukuusta 2001 tammikuuhun 2002, mutta nousi silti 27 peruspistettä tammi-huhtikuussa 2002. Markkinakorkojen kehityksen nopea välittyminen kaikkiin pitkiin pankkikorkoihin näyttää viittaavan siihen, että kilpailu näillä markkinoilla on erittäin kovaa.

Kuvio 13.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

- Valtion viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen tuotot
- - Asuntolainat kotitalouksille
- - - Yli kahden vuoden määräaikaistalletukset
- Yli vuoden lainat yrityksille

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.
Huom. Sisältää myös Kreikan tiedot 1.1.2001 alkaen.

Pitkät rahamarkkinakorot nousseet viime kuukausina

Vuoden 2001 lopussa alkanut rahamarkkinakorojen nousu jatkui keväällä 2002 lukuun ottamatta tilapäistä laskua huhtikuussa (ks. kuvio 14). Tämä kehitys vastasi euroalueen lyhyiden korojen nousuodotuksia. Pitkät rahamarkkinakorot nousivat eniten. Tästä syystä rahamarkkinoiden tuottokäyrä, joka kääntyi vuodenvaihteessa positiiviseksi, on jyrkentynyt merkittävästi viime kuukausina.

Eoniakorkona mitattu yön yli -korko on liikku-
nut suurimman osan vuotta 2002 tasolla, joka
on hieman korkeampi kuin eurojärjestelmän pe-
rusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko
3,25 %. Eoniakorko oli 24.5. alkaneen pitoajan-
jakson alussa noin 3,34 %, mikä vastasi markki-
noiden odotuksia, joiden mukaan rahamarkkina-
korot nousisivat vähitellen. Myös kahden viikon
rahamarkkinakorot pysyivät muutaman viime
kuukauden aikana suhteellisen vakaina ja vain
hieman eurojärjestelmän minimitarjouskorkoa

korkeampina, vaikka myös ne nousivat jonkin
verran toukokuun loppupuolella.

Tämä korkokehitys näkyi myös eurojärjestelmän
perusrahoitusoperaatioiden marginaali- ja kes-
kikoroissa (ks. kehikko 2). Lähes kaikissa perus-
rahoitusoperaatioissa, joiden maksut suoritettiin
maaliskuun alun ja toukokuun puolivälin välisenä
aikana, nämä korot olivat enintään 6 peruspis-
tettä korkeammat kuin minimitarjouskorko. Myö-
hemmissä operaatioissa, joiden maksut suoriteti-
tiin 22.5.–5.6., korot vaihtelivat 3,33 prosentin ja
3,35 prosentin välillä.

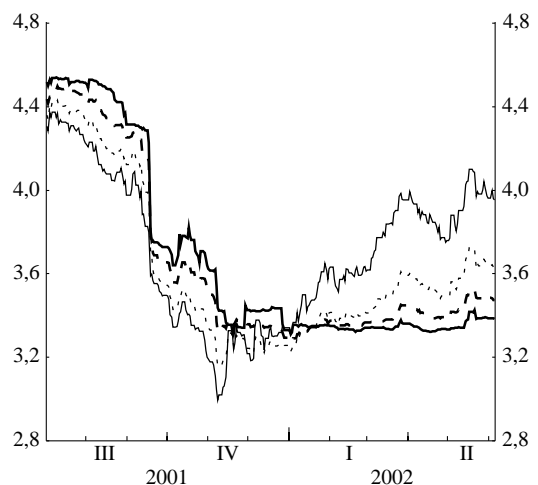
Yhden ja kolmen kuukauden euriborkorot nou-
sivat hieman kesäkuun alussa päättyneenä kol-
men kuukauden jaksone, joten vuoden 2001 lo-
pussa alkanut suuntaus jatkui (ks. kehikko 3).
Kesäkuun 5. päivänä yhden kuukauden euribor-
korko oli 3,38 % ja kolmen kuukauden euribor-
korko 3,47 %, eli rahamarkkinoiden tuottokäy-
rä oli suhteellisen jyrkkä lyhyimpien maturiteet-
tien osalta. Yhden kuukauden euriborkorko oli
5 peruspistettä ja kolmen kuukauden euribor-
korko 8 peruspistettä korkeampi kuin huhtikuun
lopussa.

Kuvio 14.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- 1 kk:n euribor
- - 3 kk:n euribor
- - - 6 kk:n euribor
- 12 kk:n euribor

Lähde: Reuters.

Kehikko 2.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.5.2002 päättyneenä pitoajanjaksona

Tarkasteltavana pitoajanjaksona eurojärjestelmä toteutti viisi perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiäaikaisen rahoitusoperaation.

Säännölliset rahapoliittiset operaatiot

(mrd. euroa, korot vuotuisina prosentteina)

Operaatio	Maksujen suorituspäivä	Operaation eräpäivä	Tarjousten määrä	Jaetun likviditeetin määrä	Tarjoukset/ jaettu likviditeetti	Vastapuolten määrä	Minimitarjouskorko	Marginaalikorko	Painotettu keskikorko
Perusrahoitusoperaatio	24/04/2002	08/05/2002	115,6	60,0	1,9	371	3,25	3,30	3,31
Perusrahoitusoperaatio	30/04/2002	15/05/2002	106,2	49,0	2,2	352	3,25	3,30	3,31
Perusrahoitusoperaatio	08/05/2002	22/05/2002	108,5	66,0	1,6	330	3,25	3,29	3,30
Perusrahoitusoperaatio	15/05/2002	29/05/2002	108,7	43,0	2,5	339	3,25	3,30	3,30
Perusrahoitusoperaatio	22/05/2002	05/06/2002	112,4	70,0	1,6	351	3,25	3,33	3,34
Pitempiäaikainen rahoitusoperaatio	25/04/2002	25/07/2002	40,6	20,0	2,0	227	-	3,35	3,36

Lähde: EKP.

Neljässä ensimmäisessä perusrahoitusoperaatiossa sekä marginaalikorko että painotettu keskikorko pysyivät vakaina, noin 3,30 prosentissa. Viimeisessä operaatiossa marginaalikorko nousi 3 ja keskikorko 4 peruspistettä. Tarjousten määrä ja tarjoajien lukumäärä pysyivät suhteellisen vakaina.

Pitoajanjakson kolmen ensimmäisen viikon ajan eoniakorko pysyi jokseenkin vakaana 3,30 ja 3,31 prosentin välillä. Eoniakorko nousi kuitenkin 30.4. tilapäisesti 3,36 prosenttiin kuukauden lopun vaikutuksen vuoksi. Toukokuun 16. päivänä eoniakorko alkoi vähitellen laskea, ja 21.5. se oli 3,25 %. Pitoajanjakson kahtena viimeisenä päivänä eonia nousi hieman: toiseksi viimeisenä päivänä se oli 3,33 % ja viimeisenä 3,32 %. Nousu oli kuitenkin varsin vähäinen. Pitoajanjakson lopussa likviditeettitilanne olikin melko neutraali, kun maksuvalmiusjärjestelmän talletuksia oli viimeisenä päivänä nettomääräisesti vain 0,2 miljardia euroa.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.4.–23.5.2002

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Nettovaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	170,7	0,3	+ 170,4
Perusrahoitusoperaatiot	110,6	-	+ 110,6
Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot	60,0	-	+ 60,0
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,1	0,3	- 0,2
Muut operaatiot	-	-	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	397,7	436,4	- 38,7
Liikkeessä olevat setelit	-	293,7	- 293,7
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	49,2	- 49,2
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	397,7	-	+ 397,7
Muut tekijät, netto	-	93,5	- 93,5
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			131,7
(d) Varantovelvoite			131,0

Lähde: EKP.

Huom. Pyörästysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

Varantovelvoitteen ylittäviä talletuksia oli päivittäin keskimäärin 0,69 miljardia euroa (131,7 miljardin suuruisen keskimääräisten sekkitilitalletusten ja 131,0 miljardin euron suuruisen keskimääräisen varantovelvoitteen välinen ero).

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien) tekijöiden likviditeettiä vähentävä nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 38,8 miljardia euroa. Riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista julkistetut arviot vaihtelivat 33,6 miljardista eurosta 38,0 miljardiin euroon. Julkistetun arvion ja todellisen likviditeettitarpeen välinen ero oli suurin pitoajanjakson toisella viikolla, jolloin se oli 4,4 miljardia euroa. Tämä johtui siitä, että liikkeessä olevien setelien määrä kasvoi odotettua enemmän.

Eurojärjestelmän pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden korot ovat viime kuukausina kehittyneet suurelta osin kolmen kuukauden euriborkorkoa vastaavalla tavalla. Operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 30.5., marginaalikorko oli 3,45 % ja keskekorko 3,47 %. Marginaalikorko oli 10 peruspistettä ja keskekorko 11 peruspistettä korkeampi kuin pitempiaikaisessa rahoitusoperaatioissa, jonka maksut suoritettiin 25.4.

Pitkät rahamarkkinakorot ovat nousseet viime kuukausina enemmän kuin lyhyet. Korot nousivat lähinnä maalisi- ja toukokuussa, kun taas huhtikuussa ne laskivat. Kesäkuun 5. päivänä kuuden

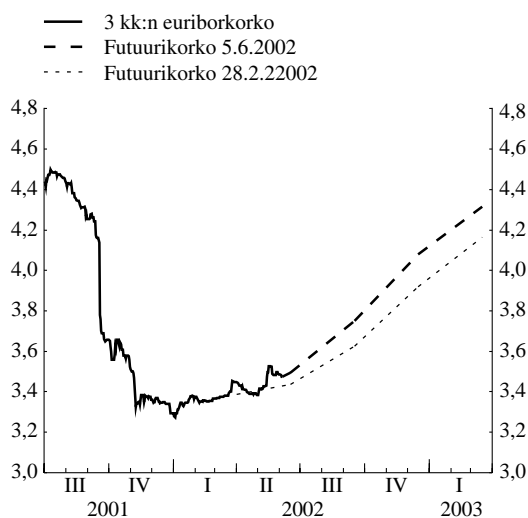
kuukauden euribor oli 3,63 % eli 14 peruspistettä korkeampi kuin huhtikuun lopussa. Vastaavasti 12 kuukauden euribor oli 3,95 % eli 19 peruspistettä korkeampi kuin huhtikuun lopussa. Näin ollen 12 kuukauden ja yhden kuukauden euriborkorkojen välisenä erona mitattu rahamarkkinoiden tuottokäyrä jyrkkenei tarkasteluajanjakson aikana 43 peruspisteestä 57 peruspisteeseen.

Vuoden 2002 aikana erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettujen 3 kuukauden euriborkorkojen käyrä on niin ikään jyrkentynyt viime kuukausina eli vuoden 2001 lopussa alkanut suuntaus on jatkunut (ks. kuvio 15). Nämä korot nou-

Kuvio 15.

Kolmen kuukauden korot ja futuurikorot euroalueella

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

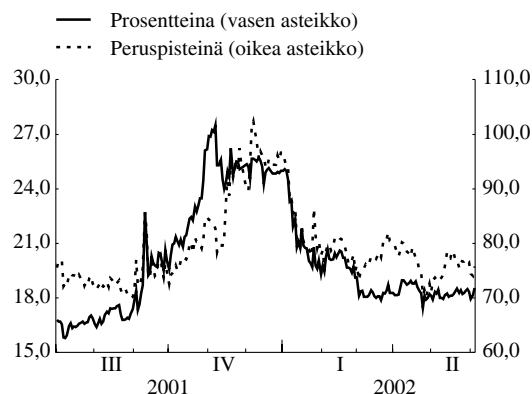
Lähde: Reuters.

Huom. Tänä ja kolmena seuraavana neljänneksenä erääntyvien kolmen kuukauden futuurisopimusten korkoja Liffen no- teerausten mukaan.

Kuvio 16.

Joulukuussa 2002 erääntyviin kolmen kuukauden euriborfutuuereihin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatiliiteetti

(vuotuisina prosentteina ja peruspisteinä, päivähavaintoja)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Peruspisteinä ilmaistu volatiliiteetti on laskettu kertomalla prosentteina ilmaistu implisiittinen volatiliiteetti vastaavalla korolla. (Ks. myös kehikko "Implisiittisen volatiliiteetin johtaminen lyhyisiin korkofutuuereihin perustuvista optioista" toukokuun 2002 Kuukausikatsauksen sivuilla 13–16.)

sivat huomattavasti maaliskuussa, laskivat huhtikuussa ja nousivat taas toukokuussa. Kesäkuussa 2002 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdetut euriborkorot nousivat 3 peruspistettä huhtikuun lopusta kesäkuun 5. päivään, jolloin ne olivat 3,50 %. Syyskuussa 2002 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdetut euriborkorot nousivat samana aikana 7 peruspistettä 3,75 prosenttiin ja joulukuussa 2002 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdetut euriborkorot 9 peruspistettä eli 4,08 prosenttiin.

Vuoden 2002 aikana erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettujen 3 kuukauden euriborkorkojen volatiliteetin voidaan katsoa kuvastavan markkinaosapuolten epävarmuutta kolmen kuukauden euriborkoron tulevasta kehityksestä futuurisopimusten erääntymispäivään saakka. Implisiittinen volatiliteetti vähentyi vuodenvaihteessa merkittävästi eli suurin piirtein sille tasolle, jolla se oli ollut ennen syyskuun 2001 terroriiskuja, ja se on pysynyt verrattain vakaana vuoden 2002 ensimmäisinä kuukausina (ks. kuvio 16).

Kehikko 3.

Rahatalousindekseihin liittyviä kysymyksiä

Rahatalouden tilaa kuvaavilla ns. rahatalousindekseillä (Monetary Conditions Indices, MCI) pyritään luomaan lyhyiden korkojen ja valuuttakurssien muutosten kokonaisvaikutuksen mittari, jossa painoina käytetään näiden korkojen ja kurssien suhteellisia vaikutuksia sen tyyppisiin makrotalouden muuttujiin kuin BKT:n määrä tai hinnat. Viime vuosiin asti jotkin maat käyttivät näitä indeksejä rahapolitiikan harjoittamisessa.¹ Niiden käyttö sekä keskuspankeissa että rahapolitiikkaa arvioivissa laitoksissa on viime vuosina vähentynyt. Tässä kehitössä valotetaan hieman näiden indeksien taustaa.²

Rahatalousindeksien laskentamenetelmät

Rahatalousindeksit lasketaan tavallisesti käyttäen oheisen kaltaista yhtälöä. Siinä R_t kuvaa lyhyttä korkoa ja e_t on (yleensä efektiivistä) valuuttakurssia kuvaavan tekijän logaritmi. Alaindeksi t tarkoittaa tarkasteluhetkeä, ja tähdellä merkitään perusvuoden tai -jakson mukaisia muuttujien arvoja. Painot θ_1 ja θ_2 , joiden summa on yksi, kuvaavat tavallisesti sitä suhteellista vaikutusta, joka lyhyen koron ja valuuttakurssin muutoksilla on kokonaiskysyntään tai inflaatioon. Indeksien suhdeluku θ_1/θ_2 kuvaa valuuttakurssin heikkenemistä (vahvistumista), joka tarvittaisiin kompensoimaan lyhyen koron 100 peruspisteen suuruisen nousun (laskun) vaikutuksen näihin makrotalouden muuttujiin.

$$MCI_t = -[\theta_1(R_t - R^*) + \theta_2(e_t - e^*)]$$

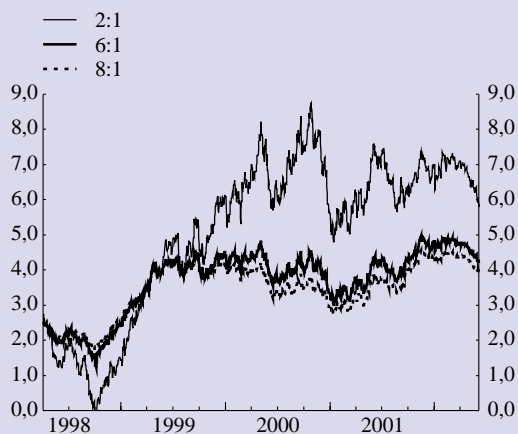
Rahatalousindeksiä laadittaessa on aluksi ratkaistava tekninen ongelma eli määriteltävä θ_1/θ_2 -suhdeluvulle sopivat painot tai suuruus. Yleensä painot riippuvat käytetyistä malleista, ja ne johdetaan olettaen, että muut tekijät pysyvät ennallaan. Painoihin kohdistuu siten estimointiin liittyvää epävarmuutta, minkä vuoksi kertoimien luottamusvälit saattavat olla suuret. Eri mallit tuottavat sitä paitsi hyvin erilaisia painoja. Sopivat suhteelliset painot voivat lisäksi vaihdella ajan myötä, kun sen sijaan indeksien laskennassa käytettävät kertoimet asetetaan yleensä vakioiksi. Euroalueelle tai siihen kuuluville yksittäisille maille on saatu useita mahdollisia suhdelukuja (noin 2:1 – 12:1). Kuvioista A nähdään, että rahatalousindeksistä saatava informaatio riippuu pitkälti valituista painoista. Indeksit, jossa valuuttakurssille annetaan eniten painoa (kuten 2:1 kuviossa A), on vuoden 1999 lopusta lähtien osoittanut merkittävästi suurempia arvoja ja ollut vaihtelevampi kuin indeksit, joissa koroille annetaan enemmän painoa.

¹ Esimerkiksi Uuden-Seelannin ja Kanadan keskuspankit käyttivät rahatalousindeksejä osan 1990-lukua.

² Rahoitusmarkkinoiden tilaa kuvaava indeksi (Financial Conditions Index, FCI) on laajempi käsite ja sisältää rahatalouden indeksiin kuuluvien muuttujien lisäksi pitkät korot ja rahoitusvaateiden hinnat. Tässä kehitössä käsitellään ainoastaan rahatalousindekseihin liittyviä kysymyksiä. Käsitellyt seikat pätevät kuitenkin valtaosin myös rahoitusmarkkinoiden tilaa kuvaaviin indekseihin.

Kuvio A.
Nimellinen rahatalousindeksi:
vaihtoehtoisia painoja

(päivävahaintoja)

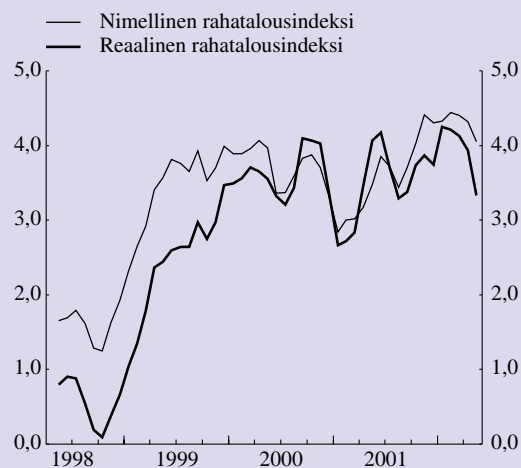

Lähde: EKP.

Huom. Vuoteen 1998 asti käytetty euroalueen kolmen kuukauden korkojen painotettua keskiarvoa, sen jälkeen kolmen kuukauden euriborkorkoa. Viiteajanjakso on tammikuusta 1991 toukokuuhun 2002 ulottuvan jakson keskiarvo. Suuret indeksin arvot viittaavat kevyeen rahatalouden tilaan.

Kuvio B.
Nimellinen ja reaalin rahatalousindeksi

(suhdeluku 6:1; kuukausihavaintoja)

Lähde: EKP.

Huom. Reaalista rahatalousindeksiä laskettaessa korot on deflatoitu euroalueen YKHI-inflaatiövauhdilla ja efektiivinen valuuttakurssi vastaavilla kuluttajahintaindeksillä. Viiteajanjakso on tammikuusta 1991 toukokuuhun 2002 ulottuvan jakson keskiarvo. Suuret indeksin arvot viittaavat kevyeen rahapolitiikkaan, pienet kireään.

Rahatalousindeksit voidaan laskea joko reaalisten tai nimellisten muuttujien avulla. Teoreettisesti vaikuttaa siltä, että analyysin kannalta reaaliset indeksit ovat käyttökelpoisempia kuin nimelliset. Tosin kun lyhyen aikavälin trendejä analysoidaan inflaation ollessa hidaskäyttöinen, reaalin ja nimellisen indeksin välinen korrelaatio on yleensä suuri ja niinpä nimellinen indikaattori ei merkittävästi eroa reaalisesta. Esimerkki tästä on kuviossa B (siinä e_t kuvaa efektiivistä valuuttakurssia ja q_1/q_2 -suhdeluvuksi on mielivaltaisesti valittu 6:1).

Lisäksi on syytä todeta, että indeksiluku ei sinänsä ole olennainen, vaan sitä pitäisi aina tarkastella suhteessa perus- tai viitejaksoon. Perusjakson tulisi ilmentää ”neutraalia” taloudellista tilannetta.

Rahatalousindeksien käytön hankaluudet

Rahatalousindeksien kiinnostavimpia ominaisuuksia ovat yksinkertaisuus ja ajantasaisuus. Kun korkojen ja valuuttakurssien painot on saatu, indeksit on helppo laskea. Nimelliset indeksit voidaan laskea päivittäin, jolloin saadaan ajantasaista tietoa, kun sen sijaan reaaliset indeksit antavat tietoa viipeellä, jonka pituus riippuu käytetystä deflaattorista. Indeksien käytössä on kuitenkin merkittäviä vaikeuksia. Ne liittyvät sekä teknisiin seikkoihin (ts. indeksin muodostamiseen) että käsitteisiin (ts. indeksin muutosten tulkintaan).

Ensinnäkin suhdeluvun valintaan vaikuttaa käytetty malli. Tähän liittyy paljon epävarmuutta, kuten jo todettiin. Painot riippuvat tietenkin myös siitä, mitataanko vaikutuksia BKT:hen vai hintoihin. Ei myöskään ole ilmeistä, pitäisikö painot määrittellä sen perusteella, miten korkojen ja valuuttakurssien muutokset vaikuttavat täysimääräisesti (pitkällä aikavälillä) vai tietyllä aikavälillä, esimerkiksi kahden vuoden päähän ulottuvana jaksona. Toinen (teknisluonteinen) kysymys liittyy ”neutraalin” ajanjakson määrittelyyn. Koska tällaisen viitejakson määrittäminen on vaikeaa, rahatalousindeksien analysoinnissa keskitytään tavallisesti tarkastelemaan indeksin muutoksia aiempien ajanjaksojen indekseihin verrattuna. Tämäkin on kuitenkin ongelmallista, koska ”neutraalit” olosuhteet voivat vaihdella ajan myötä. Reaalista indeksiä käytettäessä ongelmana on lisäksi se, että inflaatiolosuhteet voivat tilapäisesti vääristää koroista ja valuuttakurssista saatavaa tietoa, jos nämä deflatoidaan tarkasteluhetken inflaatiolla.

Näiden indikaattoreiden muodostamista koskevien teknisten epävarmuustekijöiden lisäksi suuria vaikeuksia liittyy myös niiden tulkintaan. Rahatalousindeksien avulla arvioidaan hyvin usein rahapolitiikan kireyttä. Keskuspankin käytettävissä olevia välineitä olisi kuitenkin arvioitava keskuspankin tavoitteen kannalta. EKP:n tapauksessa valuuttakurssi ei ole rahapolitiikan väline. Euroalueen rahatalousindekseissä käytetään näin ollen sekaisin luonteeltaan erilaisia muuttujia. Jos lasketaan yhteen nimellinen lyhyt korko, jota keskuspankki ohjaa, ja valuuttakurssi, johon voivat vaikuttaa monet muutkin tekijät kuin rahapoliittiset päätökset, tulokseksi ei saada mielekästä EKP:n rahapolitiikan kireyttä mittaavaa indikaattoria. EKP:n rahapoliittisen strategian mukaisesti sopiva korkotaso riippuu kaikkien niiden hintakehityksen kannalta olennaisten tietojen kokonaisarvioinnista, jotka on johdettu analysoimalla strategian molempien pilareiden mukaan kerättyjä tietoja.

Valuuttakurssimuutosten sisältämiä tietoja tulkittaessa on yleensä hyvin tärkeää määritellä muutoksia aiheuttaneen sokin luonne. Esimerkiksi tilanteessa, jossa euron valuuttakurssin vahvistuminen liittyy odotuksiin euroalueen talouskasvun nopeutumisesta, rahatalousindeksin muutokset – jos muut tekijät pysyvät ennallaan – viittaisivat siihen, että rahatalouden tila on kiristynyt. Jos keskuspankin tavoitteena olisi pitää indeksi ennallaan, sen olisi laskettava ohjaukorkojaan, mikä tällaisessa tilanteessa ei olisi tarkoituksenmukainen rahapoliittinen reaktio. Tämä on hyvä esimerkki periaatteesta, jonka mukaan rahapolitiikassa tulisi tarkastella talouteen kohdistuvien sokkien luonnetta eikä mekanistisesti seurattava yksittäisten indikaattoreiden kehitystä.

Kaikista näistä syistä ilmenee ongelmia, jos rahatalousindeksiä käytetään yksinkertaisena rahapolitiikan kireyden indikaattorina. Indeksien yksinkertaisuuden hintana on informaation menettäminen silloin, kun indekseihin kuuluvien muuttujien vaikutuksia aggregoidaan. Tällaisen aggregoinnin tarpeellisuus on kyseenalaista, koska indeksiin kuuluvien yksittäisten muuttujien sisältämää tietoa on mahdollista analysoida yksityiskohtaisemmin ja samalla välttyä näiden indikaattorien epäkohdilta. Ajantasaisuudessakaan ei ole ilmeisiä etuja verrattuna yksittäisten muuttujien analyysiin, jotka luonnollisesti ovat käytettävissä samaan aikaan kuin rahatalousindeksitkin.

Kaiken kaikkiaan rahatalousindeksien antama kuva on harhaanjohtava, eivätkä indeksit ilmennä euroalueen rahapolitiikan kireyttä. Indeksien yksinkertaisuus ei korvaa rahatalouden kehityksen perusteellista analyysiä eikä anna arvokasta lisätietoa. Näin ollen indeksien hyödyllisyyttä voi epäillä. Tämä selittää myös, miksi tällaisten indikaattorien suosio on vähentynyt vuosien mittaan.

Valtion pitkien joukkolainojen tuotoissa ei selkeää suuntaa maaliskuun 2002 jälkeen

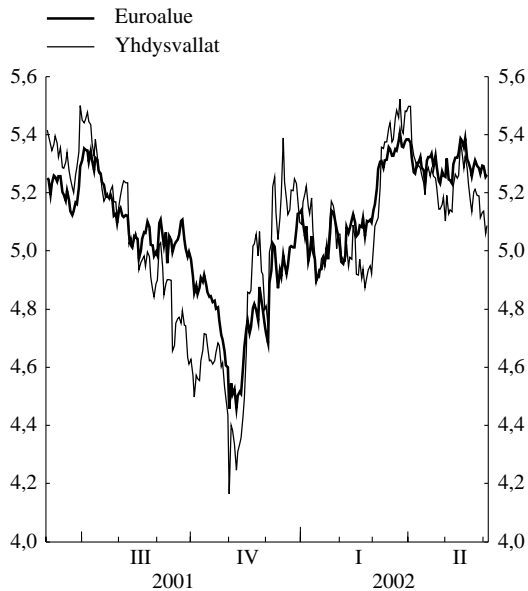
Sen jälkeen kun valtion pitkien joukkolainojen tuotot vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä kasvoivat tuntuvasti sekä euroalueella että Yhdysvalloissa, niissä ei ole kesäkuun alkuun mennessä ollut havaittavissa selkeää suuntaa. Tärkein tekijä, joka on vaikuttanut joukkolainamarkkinoihin vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen jälkeen, näyttää olleen markkinaosapuolten epävarmuus maailmantaloudessa menossa olevan elpymisen voimakkuudesta. Tässä ympäristössä valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoero Yhdysvaltain ja euroalueen välillä liikkui suhteellisen kapean vaihteluvälin sisällä (ks. kuvio 17).

Yhdysvaltain pitkien joukkolainojen tuotot eivät ole kehittyneet selkeästi tiettyyn suuntaan sitten maaliskuun 2002, jolloin ne kasvoivat voimakkaasti, kun julkistetut talousluvut olivat odotettua parempia ja kun öljyn hintakehityksen pelättiin aiheuttavan nousupaineita hintoihin. Selvän suuntauksen puuttuminen kuvastaa ilmeisesti sitä, että talousluvut ja yritysten toisistaan poikkeavat tulokset antoivat hyvin ristiriitaisen kuvan tilanteesta. Tämä puolestaan johti markkinaosapuolten epävarmuuteen Yhdysvalloissa menossa olevan elpymisen voimakkuudesta. Lisäksi tuottoihin vaikutti aika ajoin myös Lähi-idän jatkuvien jännitteiden, Yhdysvaltoja vastaan esitettyjen uusien terroriuhkausten ja Intian ja Pakistanin välisen poliittisen tilanteen aiheuttama sijoitusten siirtyminen turvallisempina pidetyille

Kuvio 17.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

joukkolainamarkkinoille. Nämä tekijät yhdessä vaikuttivat siihen, että Yhdysvaltain 10 vuoden joukkolainojen tuotto oli 5.6.2002 noin 5,1 % eli 10 peruspistettä pienempi kuin huhtikuun lopussa. Tässä tilanteessa Yhdysvaltain pitkien joukkolainojen tuoton tulevaan kehitykseen liittyvä epävarmuus, joka ilmenee Yhdysvaltain valtion 10 vuoden lainafutuureihin perustuvista optioista laskettuna implisiittisenä volatilitteettina, lisääntyi hieman toukokuun 2002 aikana (ks. kuvio 18).

Japanissa valtion pitkien joukkolainojen tuotot jatkoivat vuoden alussa alkanutta verrattain vakaata kehitystä ja pysyivät ennallaan noin 1,4 prosenttina huhtikuun alusta lähtien. Julkistetut talousluvut, jotka viittasivat siihen, että talouden heikkeneminen olisi saavuttamassa pohjansa, vaikuttivat hyvin vähän joukkolainojen tuottoihin.

Euroalueella valtion pitkien joukkolainojen tuotot kasvoivat miltei keskeytyksettä vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, mihin vaikutti osaltaan se, että markkinoiden käsitys kasvunäkymistä parani. Tämän jälkeen valtion joukkolainojen tuotoissa ei ole ollut selviä kehityssuuntauksia.

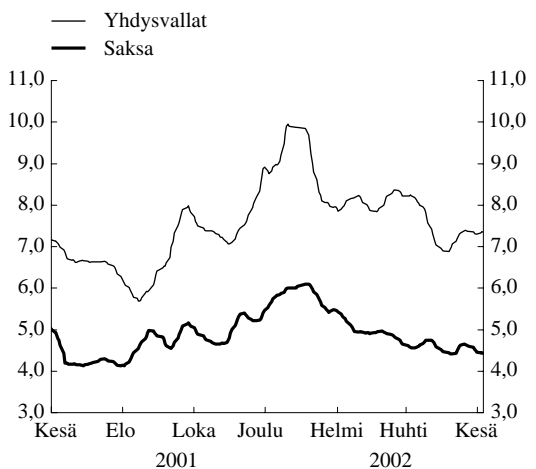
Tämä näyttää johtuneen talouslukujen antamista ristiriitaisista signaaleista ja sijoitusten siirtymisestä turvallisempina pidettyihin joukkolainoihin kuten Yhdysvalloissakin. Tässä ympäristössä 10 vuoden joukkolainojen nimellistuotto, joka oli vaihdellut jonkin verran toukokuussa, oli 5.6.2002 lähes sama kuin huhtikuun lopussa eli 5,2 %. Myös Ranskan indeksisidonnaisten joukkolainojen reaalin tuotto vaihteli vain vähän huhti-toukokuussa (ks. kuvio 19).

Myös 10 vuoden tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti, joka ilmaistaa 10 vuoden joukkolainojen nimellistuottojen ja 10 vuoden indeksisidonnaisten (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun euroalueen YKHLiin sidottujen) joukkolainojen tuottojen erona, vaihteli vain hyvin vähän huhtikuun lopusta kesäkuun 5. päivään. Marraskuusta 2001, jolloin Ranskan 10 vuoden indeksisidonnainen joukkolaina laskettiin liikkeeseen, aina kesäkuun 6. päivään 2002 tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti on kuitenkin kiihtynyt lähes 60 peruspistettä. Vaikka osa tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhdin nopeutumisesta voi liittyä likvi-

Kuvio 18.

Saksan ja Yhdysvaltojen 10 vuoden valtionlainoihin perustuvista futuurisopimuksista laskettu volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

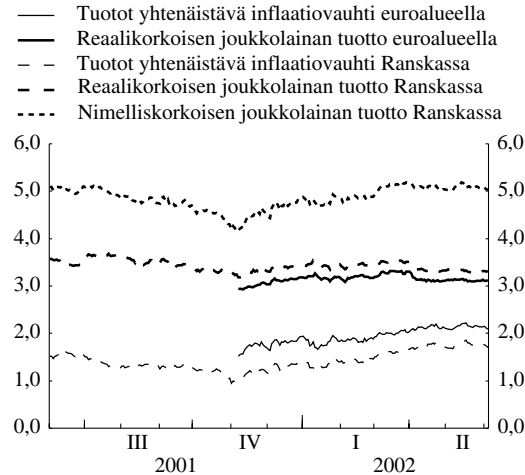
Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat Bloombergin määritelmän mukaisesti lähimmän geneerisen futuurisopimuksen implisiittistä volatilitteettiä vähintään 20 päivää ennen erääntymistä. Näin ollen implisiittisen volatilitteetin laskemiseksi käytetty erääntymistä lähinnä oleva sopimus vaihdetaan 20 päivää ennen erääntymistä toiseen, erääntymistä seuraavaksi lähinnä olevaan sopimukseen.

Kuvio 19.

Euroalueen YKHIstä ja Ranskan kuluttajahintainflaatiosta laskettu tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

(prosentteina, päivähavaintoja)

Lähteet: Reuters, Ranskan valtiovarainministeriö ja ISMA.
Huom. Ranskan reaalkorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) Ranskan kuluttajahintaindeksiin sidottujen Ranskan valtion vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista. Euroalueen reaalkorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) euroalueen YKHIin sidottujen Ranskan valtion vuonna 2012 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista. Nimelliskorkoisen joukkolainan tuotto on laskettu vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen tuotoista. Tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhtiin laskentamenetelmää selostettiin helmikuun 2002 Kuukausikatsauksen kehikossa 2 sivulla 16.

diystekijöihin, kehitys saattaa viitata siihen, että sekä pitkän aikavälin inflaatio-odotukset että inflaatiota koskeva epävarmuus ovat lisääntyneet euroalueella viime kuukausina. Koska tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhtiin vaikuttavat useat ajan myötä vaihtelevat riskipreemiot, sen muutoksia on kuitenkin syytä tulkita varoen.

Euroalueen tuottokäyrän muoto ei muuttunut merkittävästi huhtikuun lopusta kesäkuun 5. päivään, koska joukkolainojen tuotot vaihtelivat tänä aikana vain hyvin vähän. Euroalueen termiinkorkokäyrän huomattava positiivisuus viittasi edelleen siihen, että markkinat odottivat taloudellisen toimeliaisuuden vilkastuvan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä (ks. kuvio 20).

Saksan valtion lainafutuureihin perustuvista optioista laskettuna implisiittisenä volatilitteettina mitattu markkinaosapuolten epävarmuus valtion pitkien joukkolainojen tuottojen kehityksestä

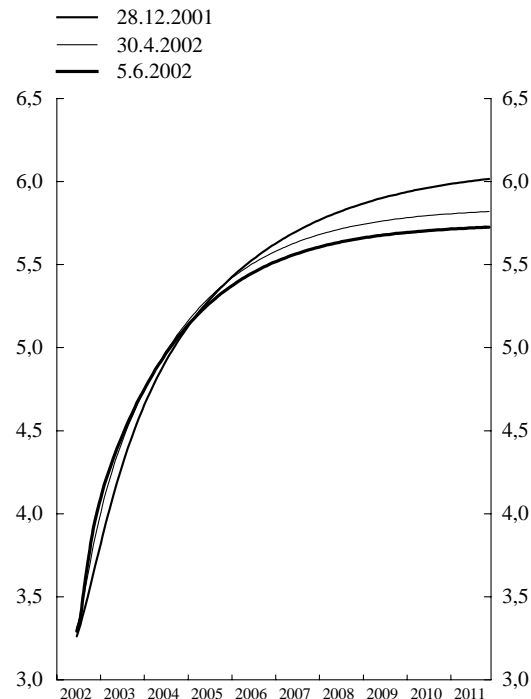
euroalueella väheni vuoden 2002 alkukuukausina, mutta pysyi huhtikuussa ja toukokuussa jokseenkin ennallaan. Tämä joukkolainamarkkinoihin liittyvää epävarmuutta kuvastava mittari pysyi huhti-toukokuussa kahden vuoden keskiarvonsa alapuolella.

Yritysten ja valtion joukkolainojen tuottoero euroalueella pieneni vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta alkoi huhtikuun puolivälin jälkeen jälleen kasvaa. Huhtikuun puolivälin ja kesäkuun 5. päivän välisenä aikana BBB-luokituksen saaneiden euroalueen yritysten joukkolainojen tuottoerot olivat kasvaneet noin 40 peruspistettä (ks. kuvio 21). Yhdysvalloissa BBB-luokituksen saaneiden yritysten joukkolainojen tuottoeroissa ei sitä vastoin ole ollut selvää kehitys-suuntaa. Huhtikuun puolivälistä toukokuun loppuun ne kasvoivat jopa 30 peruspistettä, mutta supistuivat voimakkaasti kesäkuun alussa, joten

Kuvio 20.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

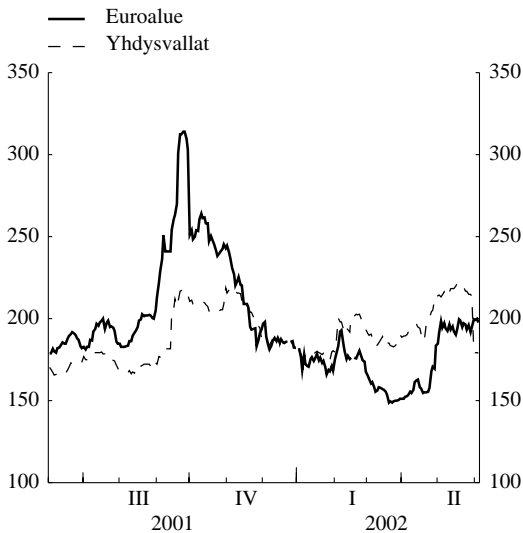
Lähde: EKP:n arvio.

Huom. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinkorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

Kuvio 21.

Yritysten joukkolainojen tuottoerot euroalueella ja Yhdysvalloissa

(peruspisteinä, päivähavaintoja, BBB-luokitus)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

Huom. Tuottoerot on laskettu yritysten 7–10 vuoden joukkolainojen tuottojen ja valtion 7–10 vuoden joukkolainojen tuottojen välisenä erona.

5.6. tuottoerot olivat 10 peruspistettä pienemmät kuin huhtikuun puolivälissä (ks. kuvio 21). Tämä Yhdysvaltain BBB-luokituksen saaneiden yritysten joukkolainojen tuottoerojen äkillinen supistuminen johtui siitä, että useiden Yhdysvaltain televiestintäalan yritysten velkapapereiden emissiot jäivät pois Merrill Lynchin BBB-luokituksen saaneiden yritysten indeksistä kesäkuun alussa, koska ne alennettiin ns. non-investment grade -tasoisiksi eli luokkaan spekulatiiviset.

Kun kehitystä tarkastellaan sektorikohtaisesti, tuottoerot kasvoivat huhti-toukokuussa sekä Yhdysvalloissa että euroalueella eniten tekniikka- ja televiestintäsektoreilla, joilla myös osakkeiden hinnat laskivat voimakkaasti joidenkin näiden alojen yritysten julkistettua viime aikoina heikkoja tuloksia. Tämä markkinoiden epäsuotuisa kehitys näyttää ilmentäneen markkinaosapuolten huolta näiden alojen yritysten tulevasta kannattavuudesta ja luottokelpoisuudesta, koska yritykset ovat erittäin velkaantuneita.

Euroalueen osakkeiden hinnat laskivat toukokuussa ja kesäkuun alussa

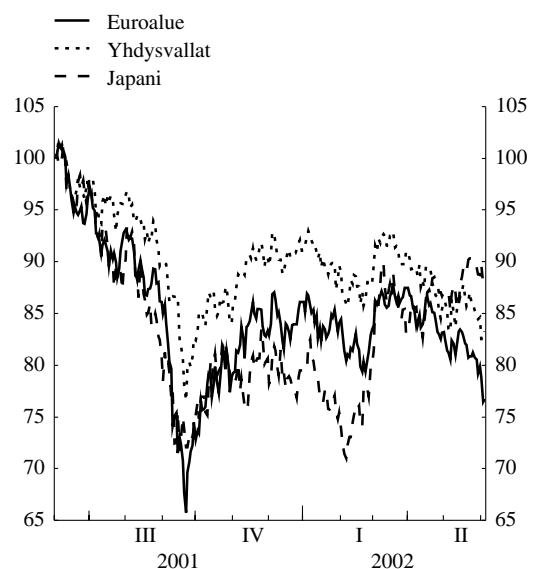
Optimismien hiipuminen maailmantalouden näkymien suhteen ja uudelleen esiin nousseet huolet yritysten voitoista vaikuttivat kielteisesti osakkeiden hintoihin niin euroalueella kuin Yhdysvalloissakin toukokuussa ja kesäkuun alussa (ks. kuvio 22). Standard & Poors 500 -indeksillä mitattujen yhdysvaltalaisien osakkeiden hinnat laskivat noin 2 % huhtikuun lopun ja kesäkuun 5. päivän 2002 välisenä aikana. Samaan aikaan Dow Jones Euro Stoxx -indeksillä mitattujen eurooppalaisten osakkeiden hinnat laskivat 8 %, mutta Nikkei 225 -indeksillä mitattujen japanilaisten osakkeiden hinnat nousivat 2 %.

Yhdysvalloissa maaliskuun puolivälissä alkanut laajojen osakehintaindeksien laskusuuntaus jatkui toukokuussa. Vaikka joitakin myönteisiä taloustietoja onkin julkistettu, markkinaosapuolet ovat olleet epävarmoja talouden elpymisen voi-

Kuvio 22.

Osakeindeksit

(1.6.2002 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx (laaja) euroalueen osalta. Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

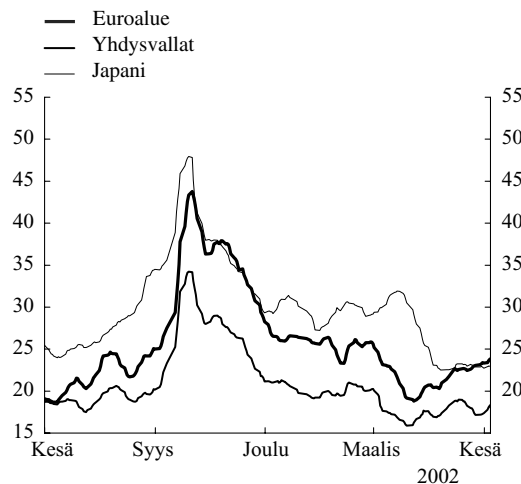
makkuudesta sekä siitä, kuinka kestävää yritysten viimeaikainen kannattavuuden paraneminen on pitkällä aikavälillä. Näin ollen tietotekniikkapainotteinen Nasdaq Composite -indeksi laski noin 6 % huhtikuun lopun ja kesäkuun 5. päivän 2002 välisenä aikana. Standard & Poor's 500 -indeksiin perustuvista optioista johdetu implisiittinen volatilitteetti kasvoi noin 1 prosenttiyksikköä huhtikuun lopun ja kesäkuun 5. päivän 2002 välisenä aikana, eli edellisen kuukauden suuntaus jatkui (ks. kuvio 23).

Japanissa osakkeiden hinnat heilahtelivat rajusti vuoden 2002 ensimmäisinä kuukausina. Helmikuussa 2002 Nikkei 225 -indeksi olikin pienimmillään 18 vuoteen ja kuvasti markkinaosapuolten pessimismia siitä, miten todennäköistä maan talouden nopea ja kestävä elpyminen on. Tämän jälkeen osakkeiden hinnat alkoivat jälleen nousta lähinnä siitä syystä, että markkinaosapuolten optimismi Japanin talouskasvun elpymisestä koheni. Implisiittinen volatilitteetti pysytteli hieman kahden aikaisemman vuoden keskiarvoa alempana (ks. kuvio 23).

Kuvio 23.

Osakekurssien implisiittinen volatilitteetti

(vuotuisina prosentteina; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

Huom. Sarjat kuvaavat osakeindekseihin perustuvien optioiden hinnoista johdettua odotettua osakkeiden hinnanmuutosten keskijohdantaa enintään kolmen kuukauden aikana. Osakeindeksit, joiden implisiittistä volatilitteettia kuvataan, ovat Dow Jones Euro Stoxx 50 euroalueen osalta, Standard & Poor's 500 Yhdysvaltojen osalta ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Taulukko 3.

Hintojen toimialoittaiset muutokset ja vaihtelut Dow Jones Euro Stoxxin toimialakohtaisissa indekseissä

(hintojen muutokset prosentteina ajanjakson lopun hinnoista, hintojen vaihtelut vuotuisina prosentteina)

	Raaka-aineet	Kulutus-tavarat (sykliset)	Kulutus-tavarat (ei-sykliset)	Energia	Rahoitus	Terveydenhoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele-viestintä	Perus-palvelut	Euro Stoxx
Hintojen muutokset (kauden lopun tietoja)											
I/2001	-8,8	-7,5	-8,3	-0,4	-9,4	-6,7	-7,4	-32,7	-9,5	-8,3	-11,2
II/2001	2,2	1,0	6,2	5,9	1,5	11,7	-3,5	-5,0	-11,5	6,7	0,9
III/2001	-19,2	-29,0	-13,3	-14,2	-22,7	-12,0	-23,5	-37,9	-26,5	-7,4	-22,4
IV/2001	15,4	26,8	6,0	5,5	9,7	1,9	17,5	58,0	21,7	-1,4	15,4
I/2002	8,5	2,1	1,6	10,4	4,1	-10,1	7,8	-3,2	-10,0	-0,4	1,6
Huhtikuu 2002	-2,8	-6,6	2,8	-4,5	-1,3	-2,3	-2,5	-18,4	-11,2	0,5	-4,9
Toukokuu 2002	1,2	-1,7	-5,1	-2,9	-4,0	-5,9	-1,6	-14,8	-10,4	-4,1	-4,9
Maaliskuun 2002 loppu – 5.6.2002	-4,0	-10,5	-4,6	-9,4	-8,8	-13,5	-6,3	-31,9	-24,2	-5,2	-12,3
Hintojen vaihtelut (kauden keskiarvoja)											
I/2001	58,1	43,0	38,6	55,4	50,3	43,2	47,9	71,5	65,1	51,8	21,9
II/2001	17,3	22,2	12,5	18,8	15,6	18,3	19,3	56,6	29,5	12,2	18,3
III/2001	31,3	34,3	22,0	33,3	35,5	29,1	25,5	53,6	40,0	24,6	29,7
IV/2001	21,2	32,6	17,3	34,8	26,8	20,9	23,4	54,8	37,6	17,0	26,3
I/2002	13,0	20,7	10,3	18,3	18,8	20,2	14,1	38,7	26,7	12,8	17,6
Huhtikuu 2002	15,4	18,5	10,9	16,3	16,3	19,0	10,6	38,5	28,3	10,7	15,3
Toukokuu 2002	8,8	19,2	9,0	19,2	13,8	17,0	10,4	43,9	38,2	10,5	16,1
Maaliskuun 2002 loppu – 5.6.2002	13,5	19,6	11,7	18,9	16,3	21,3	11,0	40,2	33,0	11,7	16,7

Lähteet: Stoxx ja EKP:n laskelmat.

Huom. Hintojen vaihtelut on laskettu jakson päivittäisten indeksimuutosten vuositason korotettuna keskijohdantana. Toimialakohtaiset indeksit on esitetty tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osassa.

Euroalueella ja Yhdysvalloissa osakkeiden hintoihin on viime aikoina näyttänyt lähinnä vaikuttaneen markkinaosapuolten käsitys, jonka mukaan talouskasvu voi osoittautua melko epävarmaksi. Tätä käsitystä ovat tukeneet tarkastelujakson aikana julkistetut makrotaloudelliset tiedot, joiden on katsottu antaneen markkinoille ristiriitaisia merkkejä. Näin ollen Dow Jones Euro Stoxx 50 -indeksiin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti kasvoi hieman ja oli kesäkuun 5. päivänä noin 2 prosenttiyksikköä suurempi kuin kahden aiemman vuoden keskiarvo (ks. kuvio 23).

Muutos laajassa Dow Jones Euro Stoxx -indeksissä sisältää merkittäviä eroja eri alojen välillä. Etenkin tietotekniikka- ja televiestintäyritysten osakkeiden hinnat laskivat huomattavasti vuonna 2002 maaliskuun lopun ja kesäkuun 5. päivän

välisenä aikana, sillä tietotekniikkayritysten osakkeiden hinnat laskivat 32 % ja televiestintäyritysten osakkeiden hinnat 24 % (ks. taulukko 3). Tämä kehitys näytti kuvastavan heijastusvaikutuksia, jotka aiheutuivat markkinaosapuolten lisääntyvistä epävarmuudesta tietotekniikkayritysten ilmoittamien voittojen luotettavuudesta Yhdysvalloissa, ja samansuuntaista epävarmuutta ilmeni myös euroalueella. Televiestintäyritysten osakkeiden alhaisiin hintoihin näytti vaikuttavan joidenkin yritysten kannattavuuden heikkeneminen sekä yhä edelleen jatkuva pessimismi siitä, kuinka kannattavia kolmannen sukupolven matkapuhelinten lisensseihin tehdyt investoinnit ovat pitkällä aikavälillä. Lisäksi hintoihin näytti vaikuttavan kasvava huoli siitä, pystyvätkö suuresti velkaantuneet yritykset saamaan rahoitusta, kun rahoitustilanne yritysten joukkolainamarkkinoilla ja sijoitustodistusmarkkinoilla on entistä vaikeampi.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaation odotetaan hidastuneen toukokuussa 2002 lähinnä vertailuajan-kohdan vaikutusten vuoksi

YKHI-inflaation odotetaan hidastuneen toukokuussa 2002 (ks. taulukko 4). Eurostatin julkistaman alustavan arvion mukaan inflaatiovauhti saattaa hidastua 2,0 prosenttiin. Hidastumisen tärkeimpänä syynä on todennäköisesti se, että energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuiset muutosvauhdit hidastuivat, kun nämä hinnat olivat nousseet nopeasti toukokuussa 2001. Hidastumiseen arvellaan vaikuttaneen myös sen, että elintarvikkeiden hintojen aiempi nousu on edelleen tasoittunut alkuvuoden epäsuotuisten säiden vuoksi ja että öljyn hinta on

toukokuussa hieman laskenut. YKHIn eri erien toukokuuisista inflaatiovauhdeista ei kuitenkaan ole vielä saatavilla yksityiskohtaisia tietoja.

Tuoreimmat yksityiskohtaiset tiedot ovat käytettävissä huhtikuulta, ja silloin euroalueen YKHIn vuotuinen muutosvauhti oli 2,4 %. Vauhti on nopeampi kuin Eurostatin alkuperäisissä arvioissa, joihin eivät sisällyneet kaikkien maiden tiedot, mutta vauhti on 0,1 prosenttiyksikköä hitaampi kuin edellisessä kuussa. Tämä johtuu pääosin siitä, että jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuiset muutosvauhdit hidastuivat. Myös palvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui, mutta energian hintakehitys osittain kumosi tämän vaikutuksen. Ilman jalostamattomien

Taulukko 4.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1999	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2001 Joulu	2002 Tammi	2002 Helmi	2002 Maalis	2002 Huhti	2002 Touko
Yhdenmukaistettu kuluttajahinta- indeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi ¹⁾	1,1	2,3	2,5	3,1	2,4	2,1	2,6	2,0	2,7	2,5	2,5	2,4	2,0
<i>josta:</i>													
Tavarat	0,9	2,7	2,5	3,4	2,3	1,7	2,2	1,6	2,4	2,1	2,0	2,0	.
Elintarvikkeet	0,6	1,4	4,5	4,9	5,1	4,7	4,9	4,6	5,6	4,8	4,2	3,6	.
Jalostetut elintarvikkeet	0,9	1,1	2,8	2,7	3,3	3,5	3,5	3,5	3,8	3,3	3,3	3,2	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	0,0	1,7	7,0	8,3	7,9	6,7	7,0	6,3	8,4	7,1	5,5	4,1	.
Teollisuustuotteet	1,0	3,4	1,5	2,7	1,0	0,2	0,9	0,2	0,9	0,8	1,0	1,2	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,7	0,7	1,1	1,4	0,9	1,6	1,8	1,6	1,7	1,9	1,8	1,8	.
Energia	2,4	13,3	2,7	7,2	1,1	-4,1	-2,0	-4,6	-1,8	-2,8	-1,5	-0,5	.
Palvelut	1,5	1,7	2,5	2,4	2,5	2,8	3,1	2,8	3,0	3,0	3,2	3,0	.
Muut hinta- ja kustannus- indikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ²⁾	-0,4	5,5	2,1	3,6	1,4	-1,0	-0,9	-1,0	-0,8	-1,1	-0,8	-0,7	.
Yksikkötyökustannukset ³⁾	1,4	1,0	2,6	2,6	2,5	3,4
Työn tuottavuus ³⁾	0,9	1,5	0,1	0,2	0,2	-0,5
Työvoimakustannukset/työntekijä ³⁾	2,3	2,6	2,7	2,8	2,7	2,9
Työvoimakustannukset/tunti ⁴⁾	2,2	3,4	3,2	2,9	3,5	3,0
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁵⁾	17,1	31,0	27,8	31,7	29,0	22,4	24,6	21,5	22,6	23,5	27,9	29,3	28,1
Raaka-aineiden hinnat ⁶⁾	-5,9	16,7	-7,6	-3,0	-10,4	-15,6	-3,3	-12,3	-6,2	-3,7	0,0	-1,1	-6,5

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, Thomson Financial Datastream, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

Huom. Kreikan tiedot vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta eivät sisälly YKHIn. Muut hinta- ja kustannusindikaattorit sisältävät Kreikan tiedot myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta.

1) Toukokuun 2002 YKHI-inflaatioluku perustuu Eurostatin alustavaan arvioon.

2) Ei sisällä rakentamista.

3) Koko kansantalous.

4) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

5) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen).

6) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina. Painotettu euroalueen ulkopuolelta tulevan raaka-aineiden tuonnin mukaan.

elintarvikkeiden ja energian hintoja lasketun YKHI:n vuotuinen muutosvauhti pysyi 2,6 prosentissa jo neljättä kuukautta peräkkäin.

Energian hinnan vuotuinen laskuvauhti hidastui huhtikuussa 1 prosenttiyksikköä 0,5 prosenttiin (ks. kuvio 24). Laskuvauhdin hidastumisen taustalla on energian hintojen nousu huhtikuussa 2002, jolloin öljyn hinnannousun vuoksi kallistuivat etenkin nestemäiset polttoaineet sekä henkilöliikenteessä käytettävät poltto- ja voiteluaineet.

Jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat olivat 4,1 % korkeammat huhtikuussa 2002 kuin huhtikuussa 2001, kun maaliskuussa vastaava nousu oli 5,5 %. Hidastuminen liittyy pääasiassa vertailuajankohdan vaikutuksiin (lihan hinnat nousivat

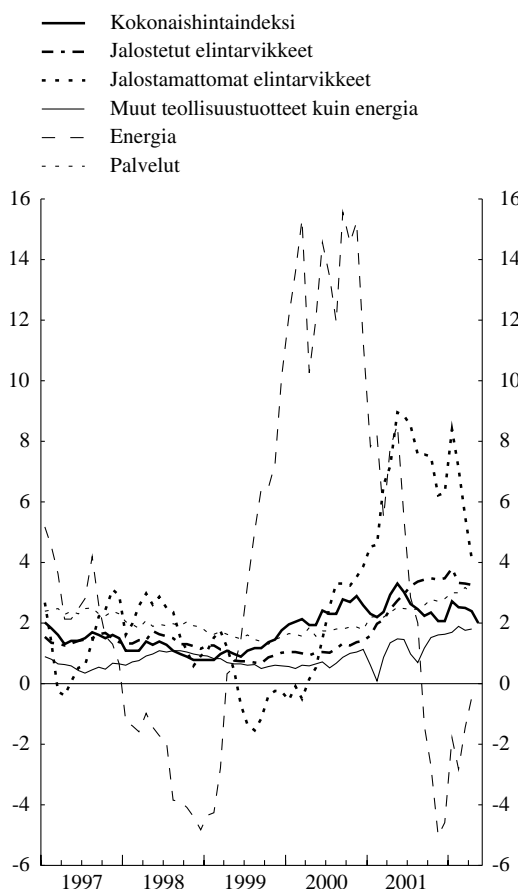
jyrkästi huhtikuussa 2001 elintarvikkeisiin liittyneiden terveysnäkökohtien vuoksi). Lisätekijänä on se, että vihannesten hintojen aiemmat nousupaineet ovat vähitellen heikenneet, sen jälkeen kun säät olivat alkuvuonna epäsuotuisia monissa euroalueen maissa. Myös jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui: vuoden 2002 huhtikuussa se oli 3,2 %, kun se maaliskuussa oli ollut 3,3 %.

Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti oli huhtikuussa 1,8 % eli sama kuin edellisessä kuussa. Palvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui huhtikuussa 0,2 prosenttiyksikköä 3,0 prosenttiin; vauhti laantui ensimmäistä kertaa tänä vuonna. Kehitys johtuu osittain siitä, että pakettilomien hintojen vuotuisen muutosvauhdin nopeutuminen taittui maaliskuussa 2002 pääsiäislomien ajoittumisen vuoksi. Sitä vastoin ravintoloiden ja kahviloiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin nopeutuminen maaliskuussa ei taittunut, mikä viittaa siihen, että osaksi syynä voi olla euroseteleiden ja -kolikoiden käyttöönotto.

Kuvio 24.

Euroalueen YKHI-inflaatio eriteltynä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. Kreikan tiedot vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta eivät sisälly YKHIin.

Tuottajahintojen vuotuinen laskuvauhti hidastui huhtikuussa 2002

Euroalueen teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen laskuvauhti oli huhtikuussa 0,7 % eli 0,1 prosenttiyksikköä hitaampi kuin edellisessä kuussa. Hidastuminen liittyy lähinnä välituotteiden hintoihin, jotka huhtikuussa olivat 1,2 % pienemmät kuin vuotta aiemmin, kun ne maaliskuussa olivat olleet 1,7 % alemmat kuin vuoden 2001 maaliskuussa. Vaikka energian hinnat olivat 0,8 % korkeammat kuin maaliskuussa, energian hintojen vuotuinen laskuvauhti pysyi ennallaan eli 3,9 prosentissa (ks. kuvio 25).

Kulutustavaroiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui huhtikuussa edelleen hieman: keskeisten kulutustavaroiden 1,5 prosenttiin ja ei-kestävien 1,0 prosenttiin. Myös pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui hiukan eli 0,1 prosenttiyksikköä, ja se oli huhtikuussa 1,1 %.

Kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden hintakehitys viittaa siihen, että tuontihintojen aiem-

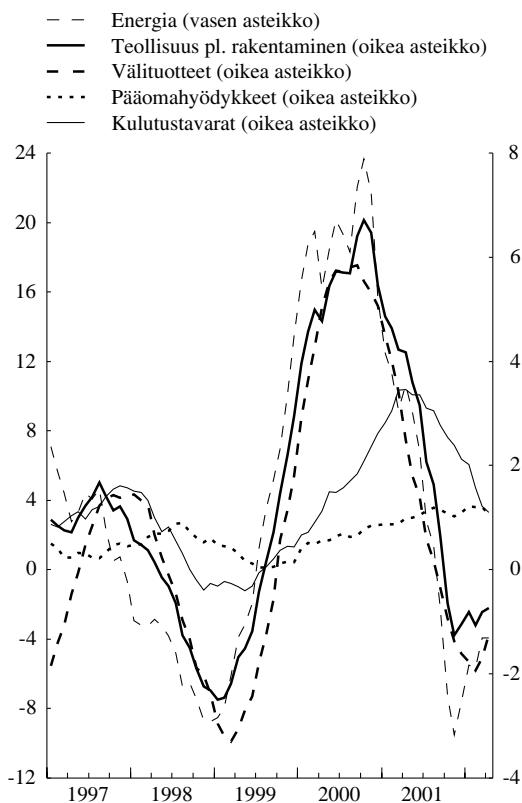
pien nousujen välilliset vaikutukset ovat edelleen vähentyneet. Tuoreimmat tiedot kuitenkin näyttävät vahvistavan, että tuottajahintojen kokonaisindeksin vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen päättyi alkuvuonna 2002, kun raaka-aineiden ja etenkin öljyn hinnat loivat uusia välittömiä nousupaineita.

Myös euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi (Eurozone Price Index) viittaa ostopäälliköille tehdyn Reutersin kyselyn mukaan keskimääräisten tuotantopanosten kallistumiseen indeksin noustua jälleen toukokuussa 2002 (ks. kuvio 26). Kyselyyn vastanneiden mukaan tämä uusin nousu perustuu pääosin öljyn kallistumiseen ja raaka-aineiden hintojen yleiseen noususuuntaukseen.

Kuvio 25.

Euroalueen teollisuuden tuottajahinnat eriteltyinä

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

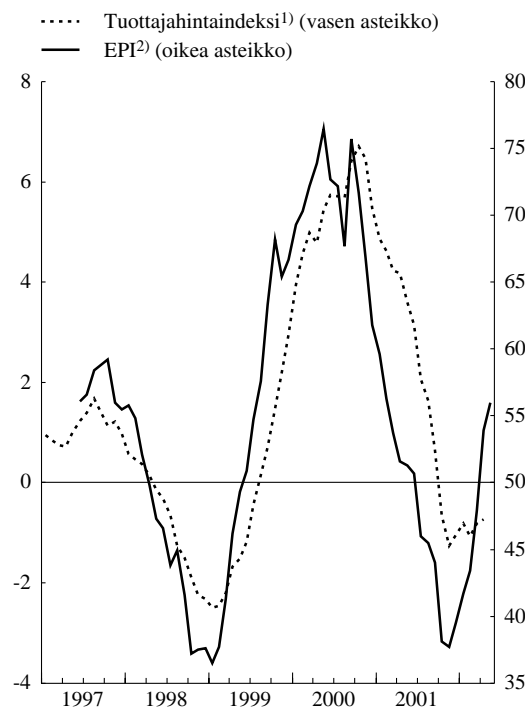
Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

Kuvio 26.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja Reuters.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta), mikäli tiedot ovat olleet saatavissa.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.

2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.

Yksikkötyökustannukset nousivat vuonna 2001 työn tuottavuuden suhdannevaihtelujen ja kasvaneiden palkankorotusten vuoksi

Työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten vuotuinen muutosvauhti nopeutui 2,9 prosenttiin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä, kun se kolmannella neljänneksellä oli ollut 2,7 %. Koska lisäksi työn tuottavuus oli selvästi huonontunut vuoden 2001 viimeisen neljänneksen heikon talouskehityksen vuoksi, yksikkötyökustannusten vuotuinen muutosvauhti kiihtyi 0,9 prosenttiyksikköä eli 3,4 prosenttiin. Työntekijää kohden laskettujen palkkakustannusten vuotui-

nen nousuvauhti oli vuonna 2001 keskimäärin 2,7 %, joka on 0,1 prosenttiyksikköä vuoden 2000 keskiarvoa suurempi. Näin ollen yksikkötyökustannukset nousivat vuonna 2001 keskimäärin 2,6 % eli huomattavasti nopeammin kuin vuonna 2000 keskimäärin (1,0 %).

Vuoden 2002 jälkipuoliskon inflaatiovauhdiksi ennustetaan noin 2 %

Lyhyen aikavälin inflaationäkymät riippuvat suuresti öljyn hintakehityksestä ja osaksi euron valuuttakurssista. Jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat voivat vaikuttaa inflaatiota hidastavasti, jos elintarvikkeisiin liittyneiden huoltien vuonna 2001

aiheuttamat ja alkuvuoden 2002 epäsuotuisen säiden aiheuttamat hinnannousut kumoutuvat edelleen.

Edellä mainitut hinnat vaihtelevat herkästi lyhyellä aikavälillä, ja muista hinnoista voidaan todeta, että kotimaiset hintapaineet vaikuttavat keskeisesti inflaationäkymiin etenkin palkkakehityksen kautta. Tämän vuoksi on tärkeää tunnistaa YKHI-inflaation vaikuttavien sokkien tilapäinen luonne ja pitää huolta siitä, ettei tämä johda inflaatio-odotusten siirtymiseen palkkasopimuksiin (ks. kehikko 4). Tulevaa hintakehitystä tarkastellaan laajemmin tämän artikkelin osassa ”Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”.

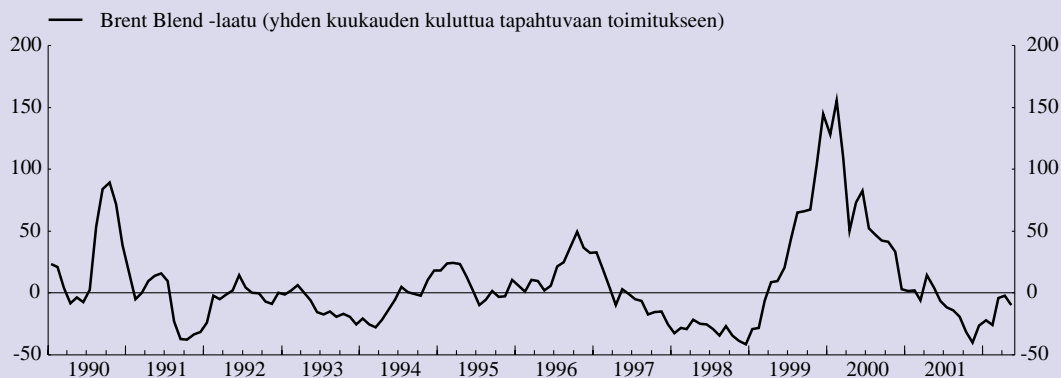
Kehikko 4.

Sokkien kasaantumisen vaikutus YKHI-inflaatioon EMUn kolmannen vaiheen aikana

Vaikka kuluttajahintainflaatio on pitkällä aikavälillä rahataloudellinen ilmiö, lyhyellä aikavälillä saattaa ilmetä sokkeja, joihin rahapolitiikalla ei voida vaikuttaa mutta joilla voi olla huomattava ja pitkäkestoinen vaikutus inflaatioon. EMUn kolmannen vaiheen alusta (eli tammikuusta 1999) huhtikuuhun 2002 euroalueen keskimääräinen vuotuinen inflaatiovauhti oli 2,0 % eli sama kuin EKP:n hintavakaumusmääritelmän mukainen kuluttajahintaindeksin nousun yläraja. Tätä inflaatiohistoriaa tulisi tarkastella siinä valossa, että euroalueen hintakehitykseen on kohdistunut monia epäsuotuisia, tilapäisiä sokkeja, jotka ovat aiheuttaneet huomattavia hinnannousupaineita. On kuitenkin vaikea arvioida, missä määrin tällaiset sokit ovat poikkeuksellista kehitystä. Tämän vuoksi tässä kehikossa tarkastellaan niitä keskeisiä sokkeja, jotka ovat vaikuttaneet YKHI-inflaatioon tammikuusta 1999 alkaen, ja analysoidaan niitä laajemmasta näkökulmasta arvioimalla hinta- ja kustannuskehitystä vuoden 1990 alusta vuoden 2002 alkuun.

Kuvio A. Öljyn hinta

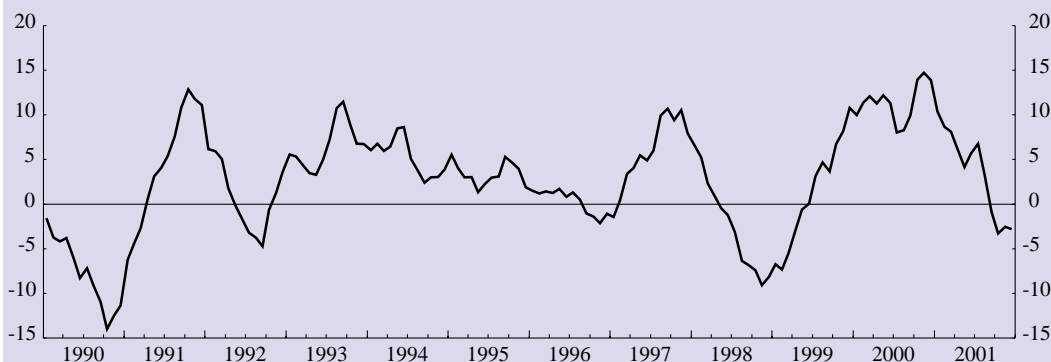
(Yhdysvaltain dollareina, vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: Thomson Financial Datastream.

Kuvio B. Ilman energiaa laskettu tuonnin yksikköarvoindeksi

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP:n laskelma.

Suurin vaikutus inflaatiovauhtiin tammikuusta 1999 lähtien on ollut öljyn hinnan ja tuontihintojen muutoksilla (ne kuvastavat sekä euron valuuttakurssin että ulkoisen hintakehityksen muutoksia). Myös kaksi muuta tekijää, sään vaihtelut ja tätä selvemmin eläntaudit, ovat aiheuttaneet huomattavia nousupaineita hintoihin viime aikoina. Kuviosta A näkyy öljyn (Yhdysvaltain dollarin määräisen) hinnan ja kuviosta B ilman energiaa lasketun tuonnin yksikköarvoindeksin vuotuinen muutosvauhti prosentteina¹.

Kuviot A ja B viittaavat kahteen melko poikkeukselliseen kehityskulkuun vuoden 1999 puolivälistä vuoden 2000 loppuun. Ensinnäkin tänä ajanjaksona öljyn hinnan ja ilman energiaa lasketun tuonnin yksikköarvoindeksin vuotuinen nousuvauhti oli koko tarkastelukauden nopein. Erityisesti öljyn hinnan vuotuinen nousuvauhti joulukuusta 1999 helmikuuhun 2000 oli lähes 150 % eli merkittävästi nopeampi kuin minään muuna kuukautena sitten vuoden 1990. Toiseksi öljyn hinnan ja ilman energiaa lasketun tuonnin yksikköarvoindeksin nousu, joka alkoi vuoden 1999 lopussa, oli suhteellisen pitkäkestoinen. Esimerkiksi öljyn hinnan vuotuinen nousuvauhti pysyi yli 20 prosentissa koko ajan kesäkuusta 1999 marraskuuhun 2000 eli 18 peräkkäisenä kuukautena. Ilman energiaa lasketun tuonnin yksikköarvoindeksin vastaava nousuvauhti pysyi puolestaan lähellä 10 prosenttia tammikuusta 2000 tammikuuhun 2001. Näiden indikaattorien, erityisesti öljyn hinnan, nousuvauhtien pysyminen pitkään nopeana on ennennäkemätöntä koko otoskautena.

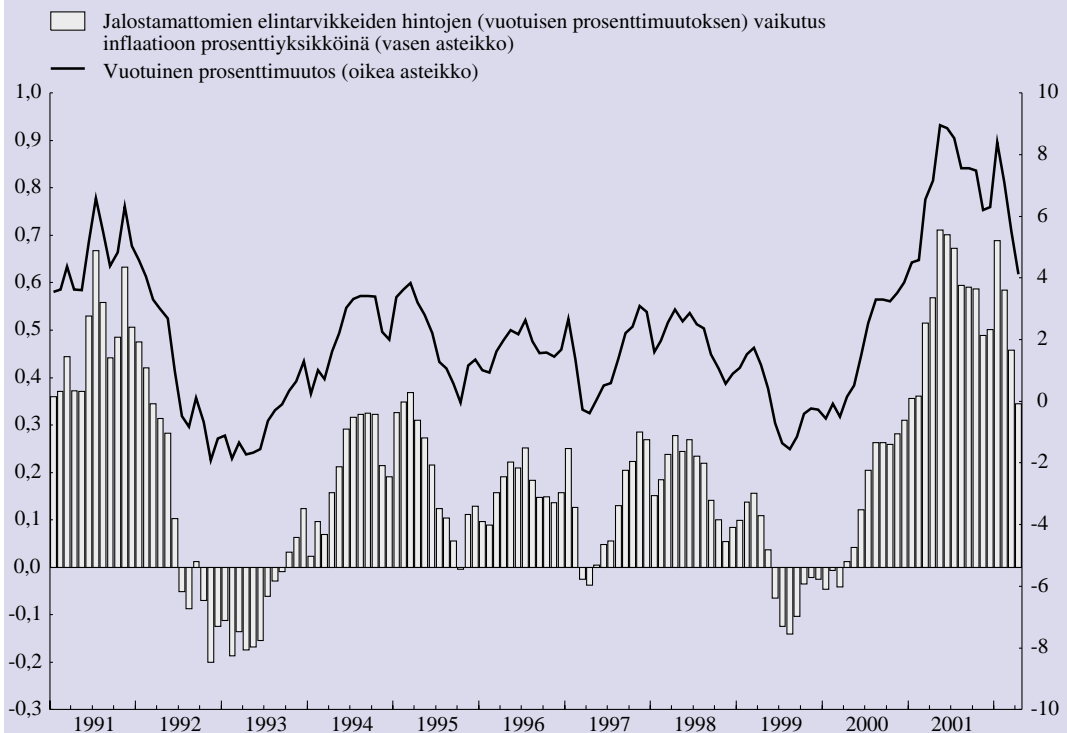
Lisäksi viimeaikaisen kehityksen mukaisesti kuviot A ja B viittaavat siihen, että vuodesta 2001 lähtien öljyn hinnan ja muiden tuontihintojen kuin energian hinnan vaikutus inflaatioon on vähentynyt huomattavasti. Öljyn hinnan ja ilman energiaa lasketun tuonnin yksikköarvoindeksin kehityksestä johtuvat hintojen nousupaineet tasoittuivat kuitenkin samaan aikaan, kun eläintautien aiheuttamat huolet vuonna 2001 alkoivat vaikuttaa huomattavasti jalostamattomien elintarvikkeiden hintoihin. Eläintautien (erityisesti hullun lehmän taudin) aiheuttaman sokin merkitystä YKHI-inflaation kannalta vuonna 2001 voidaan arvioida laajemmassa mittakaavassa jalostamattomien elintarvikkeiden toteutuneen hintakehityksen² perusteella. Kuviosta C ilmenee jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti ja näiden hintojen nousun vaikutus YKHI:n kokonaisindeksiin. Jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti oli poikkeuksellisen nopea huhtikuusta lokakuuhun 2001 ja pysyi lähellä 8 prosenttia tänä ajanjaksona. Myös tässä tapauksessa jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen nopea nousuvauhti, sokin kesto ja sen vaikutus kokonaisinflaatioon vuonna 2001 (ks. kuvio C) ovat laajemmassa yhteydessä tarkasteltuina ennennäkemättömiä.

¹ Näistä kerrotaan elokuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkelissa "Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin".

² Tähän sisältyvät lihan, kalan, tuoreiden hedelmien ja vihannesten hinnat.

Kuvio C. Jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat ja niiden vaikutus YKHI-inflaatioon

(vuotuisia prosenttimuutoksia ja prosenttiyksiköjä)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. YKHI-tietoja jalostamattomien elintarvikkeiden hinnoista on saatavissa vuodesta 1990 lähtien.

Kuvioiden A, B ja C tiedot ylipäättään vahvistavat sen, että YKHI-inflaatioon viime aikoina vaikuttaneet epäsuotuisat sokit olivat suuria ja osuivat yhtäaikaan suhteellisen lyhyeen ajanjaksoon (eli vuoden 1999 puolivälistä vuoden 2001 loppuun). Tämä tuo esiin EMUn kolmannen vaiheen alkamista seuranneen ajanjakson poikkeuksellisen luonteen, joka näkyy sokkien kasaantumisen aiheuttamina hintojen nousupaineina.

Kaiken kaikkiaan hintakehitykseen tammikuusta 1999 lähtien ovat vaikuttaneet useat epäsuotuisat mutta melko erityislaatuiset sokit. Näitä sokkeja ei ole voitu ennakoida rahapolitiikassa eikä torjua lyhyellä aikavälillä. Näiden sokkien vaikutukset, jotka oletettavasti häviävät ennemmin tai myöhemmin, otetaan huomioon rahapolitiikan keskipitkän aikavälin vireyksessä. Tämän vuoksi niiden ei periaatteessa pitäisi vaikuttaa hintavakauden näkyviin pitkällä aikavälillä. Sellaisten sokkien kasaantuminen, jotka kaikki vaikuttavat samansuuntaisesti, tekee tilanteen arvioinnin kuitenkin vaikeammaksi kuin jos kyseessä olisi tyypillinen oppikirjamainen kertaluonteinen sokki. Huolenaiheita EKP:lle aiheutuu, jos hintojen aiemmat nousupaineet – olkoonkin, että ne ovat johtuneet erityistekijöiden poikkeuksellisesta yhteisvaikutuksesta – jäävät pysyviksi. Euroalueen hintakehityksestä viime aikoina julkistetut ennusteet, inflaatio-odotuksia kuvaavien indikaattorien kehitys ja palkkaratkaisut eivät vahvista selvästi eivätkä kumoja täysin näitä huolenaiheita. Tässä vaiheessa on siksi erityisen tärkeää seurata valppaasti näiden hintanäkymiin vaikuttavien keskeisten tekijöiden kehitystä tulevaisuudessa.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrä kasvoi vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä

Eurostatin julkistama ensimmäinen arvio euroalueen BKT:n määrästä vahvisti, että talous on kääntynyt kasvuun vuoden 2002 alussa. BKT:n määrän arvioidaan kasvaneen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä, kun se vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä pieneni tarkistettujen arvioiden mukaan 0,3 % edellisestä neljänneksestä. Lisäksi tarkistettujen arvioiden mukaan BKT:n määrän neljännesvuosikasvu on kullakin vuoden 2001 kolmella viimeisellä neljänneksellä ollut 0,1 prosenttiyksikköä aikaisempia arvioita pienempi (ks. taulukko 5). Euroalueen BKT:n määrän neljännesvuosikasvu vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä olisi kuitenkin ollut 0,3 %, jos sen laskeamisessa olisi otettu huomioon Belgiaa ja Espanjaa koskevat tilastot, jotka eivät olleet käytävissä vielä silloin, kun Eurostat laski yhteen euroalueen tietoja.

BKT:n määrän kasvaminen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä johtui nettoviennin positiivisesta kasvuvaihtelusta, joka oli voimakkaampi kuin varastojen muutoksen ja kotimaisen lopputuotekysynnän negatiivinen kasvuvaihtelu. Nettoviennin vaikutus BKT:n määrän kasvuun vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä oli 0,7 prosenttiyksikköä. Tämä johtui viennin kasvun huomattavasta nopeutumisesta (0,9 % neljännesvuositasolla), mikä on yhdenmukaista meneillään olevan maailmantalouden elpymisen kanssa, sekä tuonnin kasvun voimakkaasta hidastumisesta (-1,1 % neljännesvuositasolla), mikä johtui osittain kiinteiden investointien ja varastojen supistumisesta samana ajanjaksona. Kotimaisen lopputuotekysynnän vaikutus BKT:n määrän kasvuun vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä oli -0,2 prosenttiyksikköä, eli se on ollut negatiivinen kolme vuosineljännestä peräkkäin. Viime vuosineljänneksen aikana havaittu kotimaisen kysynnän kasvun hidastuminen johtui sekä yksityisen kulutuksen että kiinteän pää-

Taulukko 5.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾								Neljännesvuosimuutos ²⁾					
	1999	2000	2001	2001 I	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2001 I	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	
Bruttokansantuotteen määrä	2,7	3,5	1,5	2,5	1,6	1,3	0,3	0,1	0,5	0,0	0,1	-0,3	0,2	
<i>josta:</i>														
Kotimainen kysyntä	3,4	3,0	0,8	1,8	1,1	0,7	-0,4	-0,8	-0,1	0,2	-0,2	-0,3	-0,5	
Yksityinen kulutus	3,3	2,5	1,7	1,9	1,7	1,8	1,5	0,3	1,0	0,4	0,1	-0,1	-0,2	
Julkinen kulutus	2,1	1,9	2,2	2,3	2,4	2,3	1,9	1,3	0,8	0,4	0,2	0,5	0,2	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	5,9	4,7	-0,5	1,6	0,2	-1,7	-2,2	-2,4	-0,4	-0,7	-0,6	-0,5	-0,7	
Varastojen muutos ^{3), 4)}	-0,2	0,1	-0,5	-0,1	-0,4	-0,4	-1,1	-0,7	-0,7	0,1	-0,2	-0,2	-0,3	
Nettovienti ³⁾	-0,6	0,6	0,7	0,7	0,5	0,7	0,7	0,8	0,6	-0,2	0,3	0,0	0,7	
Vienti ⁵⁾	5,3	12,2	2,5	7,7	4,5	0,9	-2,8	-1,7	-0,2	-0,8	-0,5	-1,3	0,9	
<i>josta tavarat</i>	5,0	12,3	2,5	8,3	4,1	1,1	-2,8	.	0,1	-1,3	-0,2	-1,4	.	
Tuonti ⁵⁾	7,4	10,9	0,8	6,1	3,2	-1,0	-4,8	-4,1	-1,9	-0,3	-1,4	-1,3	-1,1	
<i>josta tavarat</i>	7,3	11,3	0,5	6,4	3,1	-1,5	-5,4	.	-2,6	-0,3	-1,5	-1,2	.	
Reaalinen arvonlisäys, brutto:														
Maa- ja kalatalous ⁶⁾	2,3	-0,3	-0,7	-0,6	-0,7	-0,8	-0,6	0,8	-1,4	0,1	1,1	-0,4	0,0	
Teollisuus	1,4	4,1	0,5	2,7	1,0	0,2	-1,9	-2,1	0,9	-1,0	-0,2	-1,5	0,7	
Palvelut	3,1	3,8	2,3	2,9	2,5	2,2	1,7	1,5	0,6	0,4	0,4	0,3	0,4	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

6) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

omanmuodostuksen kasvun hidastumisesta. Kulutus väheni reaalisesti edelleen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Väheneminen johtui osittain nopeutuneen inflaation vaikutuksesta käytettävissä oleviin reaalitytöihin sekä heikosta työmarkkinatilanteesta. Investointien neljännesvuosikasvu vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä oli -0,7 % eli negatiivinen, kuten jokaisella vuoden 2001 neljästä neljänneksestä. Lisäksi varastojen muutoksen vaikutus BKT:n kasvuun oli vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä edelleen negatiivinen eli -0,3 prosenttiyksikköä. (Ks. kehikko 5, jossa selostetaan yksittäisten menoerien kasvuvaikutuksia talouskasvun hidastumiseen vuosina 1998 ja 2001).

Uusimmat teollisuussektoria koskevat tiedot osoittavat, että teollisuustuotanto on kääntynyt selvään kasvuun vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, mikä on yhdenmukaista tehdasteollisuuden luottamusindikaattorien voimakkaan kohentumisen kanssa ensimmäisellä vuosineljänneksellä. Maaliskuussa 2002 ilman rakentamista laskettu euroalueen teollisuustuotanto kasvoi 0,8 % edellisestä kuukaudesta, kun se oli kasvanut helmikuussa 0,1 % ja sekä tammikuussa 2002 että vuoden 2001 joulukuussa 0,3 % (ks. taulukko 6). Neljännesvuositasolla mitattuna tuotanto

kasvoi vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 0,6 % edellisestä, kun se oli supistunut koko vuoden 2001 ajan ja erityisen voimakkaasti viimeisellä vuosineljänneksellä (-1,7 %). Viime kuukausien positiivinen käänne ei kuitenkaan näy vielä kaikilla teollisuuden päätoimialoilla. Vaikka välituotteiden tuotanto osoitti maaliskuussa 2002 entistä enemmän kohentumisen merkkejä, pääomahyödykkeiden ja kulutustavaroiden tuotanto on samaan aikaan supistunut. Pääomahyödykkeiden tuotanto kuitenkin väheni vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 1,7 % edellisestä neljänneksestä, kun vastaava muutos vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä oli 2,4 %. Näin ollen tämän sektorin tuotannon väheneminen saattaa alkaa tasoittua, vaikka se onkin edelleen negatiivinen. Kulutustavaroiden tuotanto on kehittänyt jokseenkin vastaavalla tavalla.

Teollisuuden luottamus koheni toukokuussa edelleen, mutta palvelualan luottamus pysyi jokseenkin muuttumattomana

Tuoreimmat euroalueen luottamusindikaattorit osoittavat, että tehdasteollisuuden luottamus on voimistunut edelleen vuoden 2002 toisella neljänneksellä, mutta kohentumisen voimakkuus on

Taulukko 6.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	2000	2001	2002	2002	2002	2002	2002	2002	2001	2001	2001	2002	2002
			Tammi	Helmi	Maalis	Tammi	Helmi	Maalis	Loka	Marras	Joulu	Tammi	Helmi
				Kuukausimuutos			3 kk:n liukuva keskiarvo						
Koko teollisuus													
pl. rakentaminen	5,5	0,2	-2,9	-3,4	-2,4	0,3	0,1	0,8	-1,4	-1,7	-1,5	-0,4	0,6
<i>pääaloittain:</i>													
Koko teollisuus pl. rakentaminen ja energiantuotanto ¹⁾	6,0	0,0	-3,8	-4,1	-3,0	0,6	0,3	0,3	-2,1	-2,5	-2,3	-0,6	0,6
Väli tuotteet	6,0	-0,9	-3,6	-3,1	-1,1	1,6	1,5	0,9	-2,0	-2,5	-2,3	-0,2	2,1
Pääomahyödykkeet	9,3	1,2	-6,6	-7,8	-6,9	-0,4	-0,8	-0,2	-2,0	-2,4	-2,8	-2,2	-1,7
Kulutustavarat	2,3	0,1	-0,8	-1,3	-1,5	-1,0	0,7	-0,6	-1,3	-1,7	-1,6	-0,7	-0,6
Kestävät	6,2	-2,8	-7,4	-7,2	-8,3	-1,8	-0,8	-2,6	-3,8	-2,9	-1,8	0,2	-1,5
Ei-kestävät	1,6	0,7	0,5	-0,1	0,0	-0,8	1,0	-0,2	-0,8	-1,5	-1,6	-0,9	-0,4
Energiantuotanto	1,6	0,9	2,3	1,3	1,9	-2,1	-0,7	2,1	-0,5	0,7	2,1	2,0	0,6
Tehdasteollisuus	5,9	0,1	-4,0	-4,0	-3,5	0,4	0,5	0,1	-1,7	-2,3	-2,2	-0,9	0,4

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja. Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot, joita verrataan vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon, on laskettu käyttämällä tietoja, jotka on puhdistettu kausivaihtelusta ja korjattu työpäivien lukumäärällä. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Tehdasteollisuus ei sisällä koksien ja öljytuotteiden tuotantoa, mutta sisältää mineraalien kaivun (pl. energiaraaka-aineet).

edelleen epävarmaa. Toukokuussa 2002 euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) nousi 51,5:een (ks. kuvio 27). Tämä oli jo seitsemäs peräkkäinen kuukausi, jolloin PMI nousi, ja huhtikuusta 2002 lähtien indeksi on viitannut teollisuustuotannon kasvuun. Toukokuussa, samoin kuin huhtikuussa, PMI kuitenkin kasvoi hitaammin kuin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Yrityksiä koskevan Euroopan komission suhdannekyselyn mukaan euroalueen teollisuuden luottamus koheni toukokuussa huomattavasti, kun se oli huhtikuussa pysynyt muuttumattomana (ks. taulukko 7). Kohenemisen voimakkuus toisella vuosineljänneksellä on kuitenkin tähän asti ollut heikompaa kuin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin teollisuuden luottamus koheni voimakkaasti. Siten uusimmat tiedot saattavat myös viitata siihen, että teollisuussektorin elpymisen voimakkuus on jossain määrin epävarmalla pohjalla. Epävarmuudesta kertoo sekin, että tuotanto-odotukset pysyivät toukokuussa muuttumattomina, kun taas kaksi muuta erää eli tilauskantaa ja lopputuotevarastoja koskevat arviot kohenivät.

Tehdasteollisuuden kapasiteetin käyttöaste oli huhtikuussa 80,7 % eli hieman matalampi kuin tammikuussa 2002 (ks. taulukko 7). Käyttöasteet jatkavat siten edelleen laskusuuntaa, joka alkoi vuoden 2001 alkupuolella, joskin kuluvaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä lasku oli hitaampaa.

Uusimmat luottamusindikaattoreista saadut tiedot lisäävät epävarmuutta elpymisen voimakkuudesta. Euroopan komission luottamusindikaattorin mukaan palvelualan luottamus pysyi toukokuussa muuttumattomana, kun se oli heikentynyt huhtikuussa hieman. Siten marraskuun 2001 ja maaliskuun 2002 väliin ajoittunut selvä ja vaka koheneminen näyttää pysähtyneen.

Kotitalouksien kulutuksen indikaattorit edelleen epäyhtenäisiä

Yksityisen kulutuksen indikaattoreista saadut tiedot vuoden 2002 ensimmäiseltä puoliskolta antavat edelleen epäyhtenäisen kuvan kehityksestä (ks. taulukko 28). Vähittäiskaupan neljännesvuo-

Taulukko 7.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1999	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2001 Joulu	2002 Tammi	2002 Helmi	2002 Maalis	2002 Huhti	2002 Touko
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	-0,2	2,6	-2,7	-1,4	-1,3	-1,4	0,4	0,3	0,2	0,1	0,3	-0,1	0,4
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	7	12	6	9	3	0	1	1	0	2	2	1	3
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	0	12	-1	2	-3	-10	-6	-10	-7	-7	-4	-4	-2
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	14	21	15	17	13	11	9	11	8	10	9	8	11
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	0	5	-1	-1	-1	-4	-9	-5	-6	-10	-10	-10	-10
Palvelualojen luottamusindikaattori ²⁾	4	8	-7	2	-9	-27	-19	-28	-22	-20	-14	-15	-15
Suhdanneindikaattori ³⁾	-0,1	1,3	-0,1	0,2	-0,4	-1,2	-0,8	-1,2	-1,0	-0,9	-0,6	-0,6	-0,2
Kapasiteetin käyttöaste, % ⁴⁾	81,9	83,9	82,8	83,3	82,4	81,3	80,8	-	80,8	-	-	80,7	-

Lähteet: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ja Euroopan komissio (talouden ja rahoituksen pääosasto). Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Prosenttimuutos edellisestä kaudesta.

2) Saldoluvut prosenttiyksikköinä. Palvelualojen luottamusindikaattorin tiedot on laskettu poikkeamina huhtikuusta 1995 alkaen lasketusta keskiarvosta, vähittäiskaupan luottamusindikaattorin tiedot poikkeamina heinäkuusta 1986 alkaen lasketusta keskiarvosta ja muiden luottamusindikaattorien tiedot poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

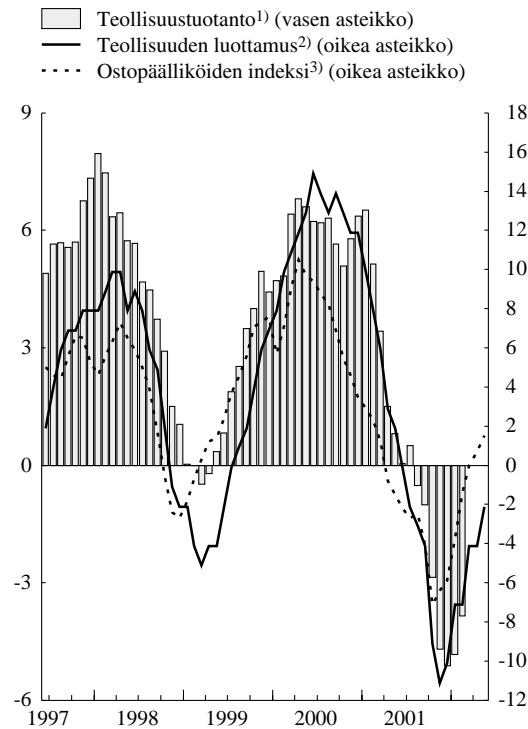
3) Poikkeama keskiarvosta keskihajontoina mitattuna.

4) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuositiedot ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot on johdettu neljännesvuosihavaintojen keskiarvoista.

Kuvio 27.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäällikköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta), mikäli tiedot ovat olleet saatavissa.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammi-kuusta 1985 lähtien.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

sikasvu vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä oli 0,5 % edellisestä, kun se vuonna 2001 oli ollut keskimäärin 0,3 %. Sitä vastoin henkilöautojen rekisteröintien määrä pieneni kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä voimakkaasti eli 5,5 % edellisestä neljänneksestä, kun se oli vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä kasvanut 1,4 % edellisestä neljänneksestä. Pieneneminen jatkui huhtikuussa 2002.

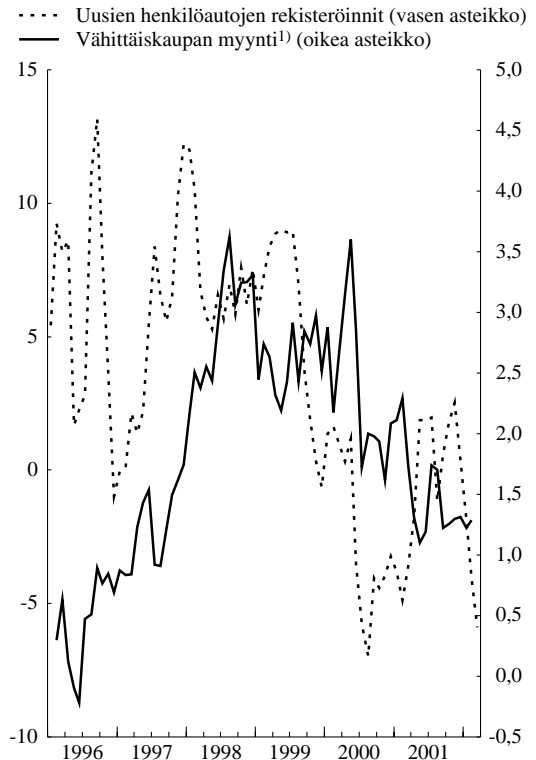
Tuoreimmat Euroopan komission kyselytiedot osoittavat, että kuluttajien luottamus koheni huo-

mattavasti toukokuussa 2002. Tämän seurauksena indikaattori nousi jälleen yli tason, jolla se oli ollut syyskuussa 2001. Kuluttajien luottamus oli pienimmillään marraskuussa 2001 ja on sen jälkeen kehittynyt jokseenkin ailahtelevasti, mutta nyt kuluttajien luottamus näyttää olevan yhä selvemmin kohenemaan päin. Kuluttajien luottamuksen kaikki osatekijät kohenivat toukokuussa ja erityisen positiivisia olivat arviot yleisen taloustilanteen tulevasta kehityksestä. Kuluttajien odotukset omasta taloudellisesta tilastaan kuitenkin kohenivat toukokuussa vain vähän heikennyttyään kahtena edellisenä kuukautena, eikä tämän osatekijän parantumisesta edelleenkään ole havaittavissa selviä merkkejä. Vähittäiskaupan luotta-

Kuvio 28.

Uusien henkilöautojen rekisteröinnit ja vähittäiskaupan myynti euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja)

Lähteet: Eurostat ja ACEA/A.A.A. (European Automobile Manufacturers' Association, Bryssel).

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

- 1) Laskennassa on käytetty kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

mus pysyi toukokuussa 2002 muuttumattomana neljättä kuukautta peräkkäin. Merkkejä tänään sektorin luottamuksen parantumisesta ei siis vielä ole havaittavissa.

Monet seikat viittaavat kasvun asteittaiseen nopeutumiseen vuonna 2002 mutta myös tietyn epävarmuuden säilymiseen

Yhteenvedon voidaan todeta, että viimeisimmät tiedot vahvistavat sitä käsitystä, että talouskasvu nopeutuu asteittain kuluvan vuoden toisella puoliskolla jokseenkin potentiaaliskasvuvauhdin mukaisesti. Kotimaisen kysynnän odotetaan kuitenkin olevan vähemmän keskeisessä asemassa vuoden ensimmäisellä puoliskolla, kun taas vienti voisi elpymisen ensi vaiheissa olla tärkeämpi tekijä.

Vaikka varastojen muutoksen vaikutus BKT:n määrän kasvuun vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä oli negatiivinen, sen odotetaan lähitulevaisuudessa vaikuttavan kasvuun positiivisesti, kun teollisuustuotannon kasvu ja vähittäiskaupan tilan parantuminen jatkuvat.

Tuoreimmat tiedot osoittavat kuitenkin myös, että positiivisen kehityksen voimakkuudesta on edelleen epävarmuutta. Etenkin kulutuksen ja investointien kasvusta saadut tiedot ovat edelleen tulkinnanvaraisia. Lisäksi keskipitkällä aikavälillä on olemassa uhkia, jotka liittyvät öljyn tulevaan hintakehitykseen ja muun maailmantalouden epätasapainoisuuksien mahdolliseen korjausliikkeeseen. Kasvunäkymiä tarkastellaan lähemmin tämän Kuukausikatsauksen luvussa ”Euroalueen talousnäkyviä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”.

Kehikko 5.

Vertailuja talouskasvun hidastumisesta euroalueella vuosina 1998 ja 2001

Tuoreimpien tietojen mukaan euroalueen talouskasvu alkoi nopeutua suurin piirtein vuosien 2001 ja 2002 vaihteessa. Euroalueen talouskasvun huomattava hidastuminen vuonna 2001 erosi melko paljon vuoden 1998 hidastumisesta. Tässä kehitössä kuvataan lyhyesti vuoden 2001 talouskasvun hidastumisen yleispiirteet ja osoitetaan, miten hidastuminen vuonna 1998 erosi hidastumisesta vuonna 2001 vertailemalla BKT:n tärkeimpien erien erilaisia kasvuvaihteluita BKT:n määrän meno- ja arvonlisäpuolella.

Hidastumisen syy vuonna 1998 oli heikko ulkomainen kysyntä, mutta kotimainen kysyntä vakaa

Euroalueen talouskasvun hidastuminen vuonna 2001 oli perusteiltaan rajallisempaa kuin vuonna 1998. Vuonna 1998 hidastumisen syyinä oli lähinnä heikko ulkomainen kysyntä. Nettoviennin kasvuvaihtelu heikkeni huomattavasti, mutta kotimaisen kysynnän kasvuvaihtelu pysyi jokseenkin (ks. vasemmanpuoleinen kuvio) vakaana. Kehittyvien markkinatalouksien kriisi, joka heikensi entisestään maailmantalouden kasvua, hidasti jonkin verran euroalueen viennin kasvua vuonna 1998. Tuonnin kasvu hidastui kuitenkin paljon vähemmän, koska kotimainen kysyntä kasvoi vakaasti eikä viennin kasvun hidastuminen näin ollen näkynyt tuonnin kasvun hidastumisessa. Inflaation hidastuminen vuonna 1998 johtui mm. palkkamaltista, öljyn halpenemisesta sekä sääntelyn purkamisesta, ja tuki käytettävissä olevien reaalitytöiden kasvua ja kuluttajien luottamusta, mikä kumosi ulkoisen kehityksen kielteisen vaikutuksen teollisuuden luottamukseen. Näin ollen kotimaisen kysynnän kasvuvaihtelu voimistui merkittävästi vuonna 1998 vuoteen 1997 verrattuna, kun taas nettoviennin kasvuvaihtelu kääntyi negatiiviseksi vuonna 1998.

Edellä kuvattu kehitys ilmeni siten, että yksityisten palvelualueiden reaalisarvonlisäyksen kasvuvaihtelu oli voimakas ja teollisuuden reaalisarvonlisäyksen kasvuvaihtelu heikkeni. Tämä puolestaan kuvastaa sitä, että teollisuus oli äärimmäisen herkkä ulkoisen ympäristön muutoksille (ks. oikeanpuoleinen kuvio).

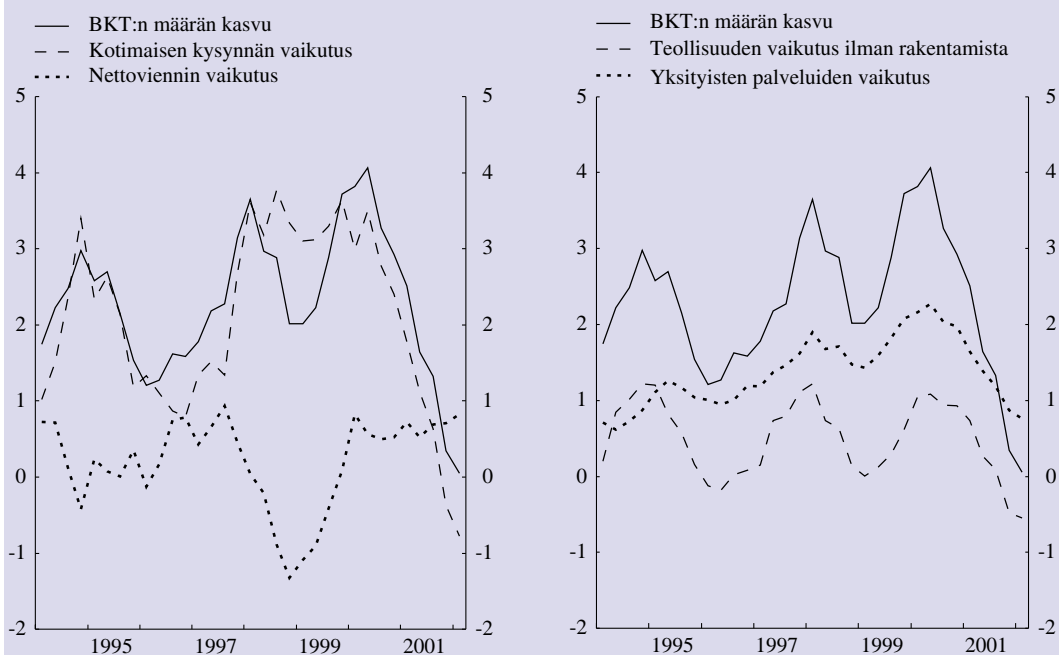
Hidastumisen syy vuonna 2001 oli heikko kotimainen kysyntä ja vienti

Vuonna 2001 BKT:n määrä kasvoi 1,5 % eli alle puolet hitaammin kuin edellisellä vuonna. Hidastumiselle oli tyypillistä kotimaisen kysynnän merkittävän vähäinen kasvuvaikutus, joka johtui useista kielteisistä tekijöistä. Ensinnäkin melko nopea inflaatio, joka johtui energian ja elintarvikkeiden hintojen kallistumisesta, hidasti käytettävissä olevien reaalitulojen kasvua, minkä vuoksi kulutuksen lisääntyminen hidastui. Toiseksi ulkoisen ympäristön heikkeneminen, joka alkoi Yhdysvalloissa vuoden 2000 lopussa, sekä syyskuun 11. päivänä 2001 tehdyt terrori-iskut johtivat siihen, että kuluttajien ja sijoittajien epävarmuus talouskasvusta lisääntyi merkittävästi. Sitä vastoin nettoviennin kasvuvaikutus pysyi miltei ennallaan vuonna 2001 vuodesta 2000. Syynä ei kuitenkaan ollut viennin kasvun jatkuminen. Viennin kasvun huomattavaa hidastumista, joka johtui maailmantalouden heikentymisestä, tasapainotti tuonnin kasvun yhtä suuri hidastuminen, jonka syynä oli kotimaisen kysynnän heikko kasvu.

BKT:n arvonlisäpuolella edellä kuvattu kehitys merkitsi sitä, että teollisuuden ja markkinaehtoisten palvelu-alojen kasvuvaikutus heikkeni huomattavasti vuonna 2001. Kotimaisen ja ulkomaisen kysynnän supistumisen vuoksi teollisuuden (rakentamista lukuun ottamatta) arvonlisäyksen kasvuvaikutus heikkeni. Myös yksityisten palvelu-alojen arvonlisäyksen kasvuvaikutus heikkeni jyrkästi vuonna 2001 lähinnä vaikean kotimaisen kysynnän takia.

Euroalueen BKT:n määrän kasvu ja siihen vaikuttavat tekijät

(vuotuinen prosenttimuutos, vaikutus prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Kaikki tiedot on puhdistettu kausivaihtelusta.

Kaiken kaikkiaan keskeisimmät erot talouskasvun hidastumisessa vuosina 1998 ja 2001 tulevat ilmi, kun tarkastellaan, miksi hidastuminen vuonna 1998 oli rajallisempaa kuin vuonna 2001. Ensinnäkin vuonna 2001 kotimaisen kysynnän kasvu hidastui huomattavasti edellisvuodesta, kun vuonna 1998 kotimainen kysyntä oli pysynyt voimakkaana. Toiseksi vaikka ulkoinen kysyntä oli heikkoa molempina vuosina, kielteinen vaikutus oli voimakkaampi vuonna 2001. Silloin ulkoisen ympäristön heikkeneminen alkoi Yhdysvalloissa ja levisi sieltä muille alueille, kun se oli vuonna 1998 vaikuttanut ainoastaan kehittyviin markkinatalouksiin. Näin

ollen ulkomaisen kysynnän kasvun hidastuminen oli voimakkaampaa vuonna 2001 kuin vuonna 1998. Kolmanneksi toisin kuin vuonna 1998 hidastumiseen vuonna 2001 vaikuttivat monet erityiset häiriötekijät, kuten esimerkiksi elintarvikkeiden ja energian kalleus, Yhdysvaltojen hyvin tuottavan tietotekniikka- ja televiestintäalan voimakas heikkeneminen (joka vaikutti merkittävästi myös muihin maihin, koska tämä ala on hyvin kansainvälistä) sekä syyskuun 11. päivän tapahtumat.

Aloittain tarkasteltuna edellä selostetut erot näkyvät eri tavoin teollisuuden (rakentamista lukuun ottamatta) ja yksityisten palvelualojen kasvuvaikutuksessa. Sekä vuonna 1998 että vuonna 2001 viennin kasvun hidastuminen merkitsi sitä, että teollisuuden arvonlisäyksen kasvuvaikutus heikkeni. Teollisuus on näistä aloista herkempi ulkoisen ympäristön muutoksille. Vaikka vuonna 1998 yksityisten palvelualojen arvonlisäyksen kasvuvaikutus olikin pysynyt voimakkaana, se kuitenkin heikkeni huomattavasti vuonna 2001.

Työllisyyden kasvun odotetaan hidastuneen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä

Käytettävissä olevien kansallisten tietojen mukaan työllisyyden kasvun odotetaan hidastuneen euroalueella vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2001 viimeisestä neljänneksestä, jolloin neljännesvuosittainen kasvuvauhti oli 0,3 % (ks. taulukko 8). Vuositasolla työllisyyden kasvu hidastui 0,9 prosenttiin vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä eli se oli 0,3 prosenttiyksikköä hitaampaa kuin edellisellä neljänneksellä. Työpaikkojen nettomäärässä tämä kehitys ilmenee vasta

viivästymän jälkeen, sillä talouskasvun viimeaikaisen elpymisen pitäisi näkyä työmarkkinoiden kehityksessä tämän vuoden loppuun mennessä.

Käytettävissä ei vielä ole kansallisia tietoja euroalueen työllisyyden kehityksestä aloittain vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen aikana. Kuten edellisessä Kuukausikatsauksessa kerrottiin, kaikilla aloilla lukuun ottamatta teollisuutta ilman rakentamista työllisyyden neljännesvuosittainen kasvu nopeutui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä edellisestä neljänneksestä. Kun teollisuustuotanto supistui vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä, myös teollisuuden työllisyys laski

Taulukko 8.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1999	2000	2001	2000 IV	2001 I	2001 II	2001 III	2001 IV	2000 IV	2001 I	2001 II	2001 III	2001 IV
	Neljännesvuosimuutokset ¹⁾												
Koko kansantalous	1,7	2,1	1,4	2,1	2,0	1,5	1,2	0,9	0,5	0,3	0,2	0,2	0,3
<i>josta:</i>													
Maa- ja kalatalous ²⁾	-3,0	-1,4	-0,8	-0,6	0,3	-0,3	-1,3	-2,0	0,1	0,3	-0,7	-1,0	-0,6
Teollisuus	0,3	1,0	0,5	1,2	1,2	0,7	0,3	-0,1	0,4	0,2	-0,1	-0,2	-0,1
pl. rakentaminen	-0,1	0,7	0,5	1,3	1,3	0,7	0,2	-0,3	0,4	0,1	-0,1	-0,1	-0,2
Rakentaminen	1,3	1,8	0,7	1,1	1,0	0,9	0,5	0,4	0,4	0,4	-0,1	-0,2	0,2
Palvelut	2,6	2,8	1,9	2,8	2,3	1,9	1,7	1,6	0,6	0,3	0,4	0,4	0,5
Kauppa ja kuljetus ³⁾	2,4	2,8	1,3	2,5	1,7	1,2	1,2	1,1	0,5	-0,1	0,3	0,6	0,4
Rahoitustoiminta ja liike-elämän palvelut ⁴⁾	5,6	6,0	3,8	5,6	5,1	4,1	3,3	3,0	1,1	1,0	0,6	0,6	0,8
Julkishallinto ⁵⁾	1,4	1,3	1,5	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3	0,5	0,3	0,4	0,3	0,3

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

2) Sisältää myös riista- ja metsätalouden.

3) Sisältää myös korjaustoiminnan, tietoliikenteen, majoitus- ja ravitsemistoiminnan.

4) Sisältää myös kiinteistö- ja vuokrauspalvelut.

5) Sisältää myös koulutuksen, terveydenhuollon ja muut palvelut.

kolmantena perättäisenä neljänneksenä. Sen sijaan rakennusalan työllisyys koheni merkittävästi. Lisäksi rahoitustoiminnassa ja liike-elämän palveluissa jatkunut voimakas kasvu johti työllisyyden kasvuun palvelualoilla vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä.

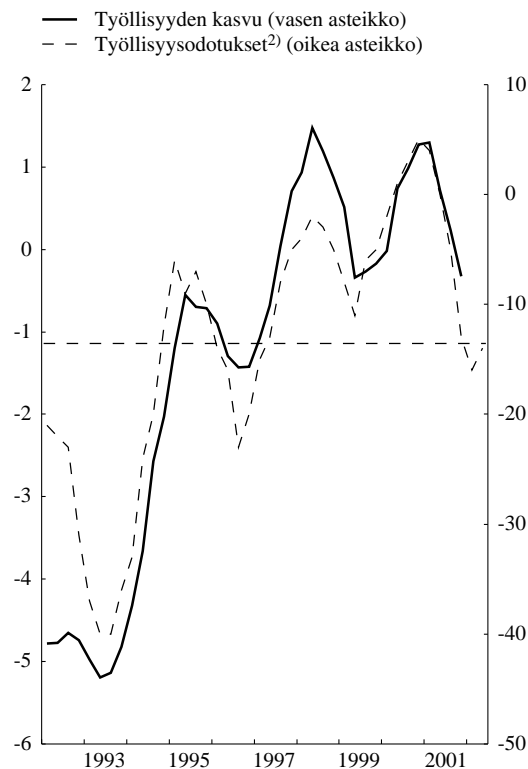
Työllisyysodotusten mukaan työllisyyden kasvu pysyy maltillisena vuoden 2002 toisella neljänneksellä

Euroopan komission suhdannekyselyjen tulosten perusteella näyttää siltä, että euroalueen työllisyysodotusten mukaan työllisyys kasvaa edelleen maltillisesti vuoden 2002 toisella neljänneksellä. Tilanne kuitenkin vaihtelee ajoittain. Tehdasteol-

Kuvio 29.

Työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset euroalueen teollisuudessa¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, saldoluvut prosenttiyksikköinä)

Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuora viiva osoittaa työllisyysodotusten keskiarvoa vuodesta 1985 alkaen.

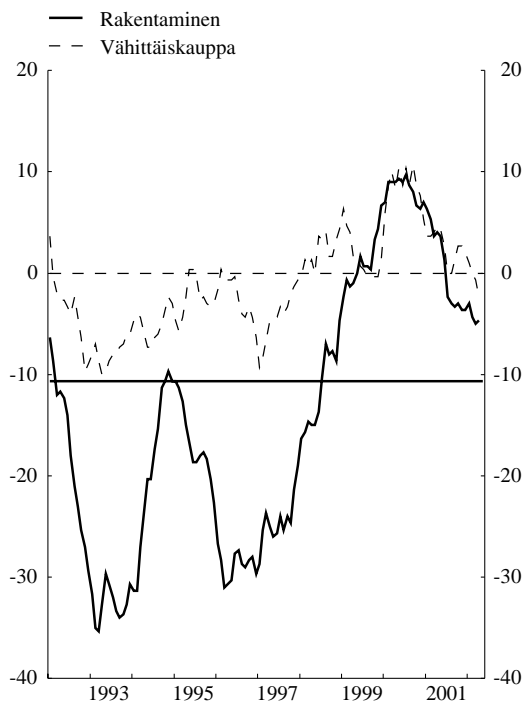
1) Ei sisällä rakentamista.

2) Työllisyysodotukset koskevat ainoastaan tehdasteollisuutta.

Kuvio 30.

Euroalueen työllisyysodotukset

(saldoluvut prosenttiyksikköinä, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat työllisyysodotusten keskiarvoa rakennusosalalla tammikuusta 1985 lähtien ja vähittäiskaupassa helmikuusta 1986 lähtien.

lisuudessa työllisyysodotukset kohenivat vuoden 2002 toisella neljänneksellä (ks. kuvio 29). Kun otetaan huomioon, kuinka läheisesti työllisyys ja työllisyysodotukset ovat aiemmin liittyneet toisiinsa tehdasteollisuudessa, työllisyysodotusten koheneminen saattaa viitata tehdasteollisuuden työllisyyden lievään kohenemiseen toisella neljänneksellä. Sitä vastoin rakennusteollisuudessa huhti-toukokuuta koskevat työllisyysodotukset eivät vahvista aiempina kuukausina ilmenneitä merkkejä työllisyyden tasoittumisesta vaan viittaavat siihen, että työllisyyskehitys heikkenee hie-man (ks. kuvio 30). Vaikka palvelualalla vähittäiskaupan työllisyysodotukset osoittavat yhä, että työllisyys kehittyy toukokuuhun asti vain maltillisesti, palvelualaa kokonaisuudessaan koskevat odotukset ovat myönteisemmät vuoden 2002 ensimmäisinä kuukausina. Ostopäälliköiden kyselyn tuoreet tulokset tehdasteollisuuden ja pal-

velualan työllisyyskehityksestä näyttävät vahvistavan nämä odotukset.

Työttömyysaste nousi huhtikuussa 2002

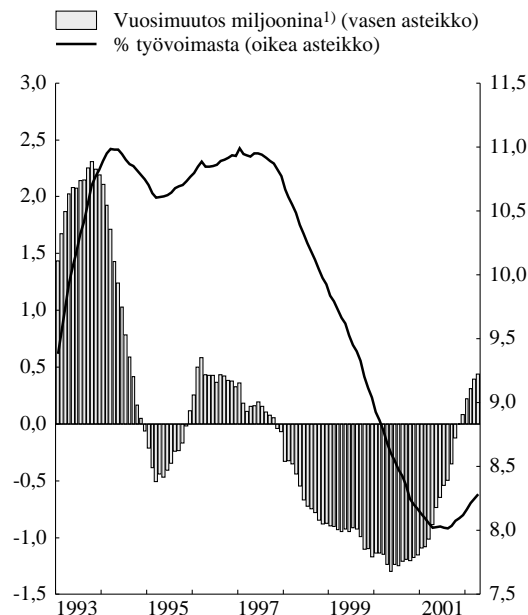
Huhtikuussa 2002 euroalueen standardoitu työttömyysaste nousi 8,3 prosenttiin eli 0,1 prosenttiyksikköä edellisestä kuukaudesta (ks. kuvio 31). Työttömien määrä kasvoi huhtikuussa noin 52 000:lla edellisestä kuukaudesta eli yhtä paljon kuin maaliskuussa. Eurostatin tuoreimpien tietojen mukaan tilastoluvut euroalueen työttömyydestä ovat kuitenkin aiemmin arvioitua merkittävästi pienemmät, kun käyttöön on otettu monia tilastollisia uudistuksia. Niistä merkittävin on ollut työttömyyden uuden määritelmän käyttöönotto Espanjassa (lisätietoja työttömyyden uudesta määritelmästä on maaliskuun 2001 Kuukausikatsauksen kehikossa 4). Tilastollisten uudistusten käyttöönotto selittää suurimman osan euroalueen työttömyyslukujen tarkistuksista (0,2:sta 0,3:een prosenttiyksikköön) sekä työttömyyskehityksen muutoksesta vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Uusien tilastolukujen mukaan työttömyys on hieman lisääntynyt eikä pysynyt ennallaan, kuten aiemmin arvioitiin. Viimeaikaisen kehityksen perusteella näyttää siis siltä, että euroalueen työttömyysaste nousi edelleen lievästi tämän vuoden alussa.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna alle 25-vuotiaiden työttömyysaste nousi huhtikuussa 0,1 prosenttiyksikköä eli 16,6 prosenttiin, kun taas 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien työttömyysaste pysyi ennallaan 7,2 prosentissa (ks. taulukko 9). Työttömyysastetta kuvaavia tilastolukuja on tarkistettu aiemmin arvioitua pienemmiksi molemmissa

Kuvio 31.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuosimuutostietoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta.

ikäryhmissä. Vaikka alle 25-vuotiaiden työttömyyskehitys on pysynyt miltei ennallaan, tarkistetut luvut 25-vuotiaiden ja sitä vanhempien työttömien työllistymisestä nostivat työttömyysastetta vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä vuoden 2001 puolivälistä. Tämä työttömyysasteen nousu ei ollut aiemmin nähtävissä.

Taulukko 9.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1999	2000	2001	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I	2001 Marras	2001 Joulu	2002 Tammi	2002 Helmi	2002 Maalis	2002 Huhti
Yhteensä	9,5	8,5	8,1	8,0	8,0	8,1	8,2	8,1	8,1	8,2	8,2	8,2	8,3
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	18,6	16,8	16,1	16,0	16,0	16,2	16,4	16,2	16,2	16,3	16,4	16,5	16,6
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat	8,2	7,4	7,0	7,0	7,0	7,0	7,1	7,0	7,1	7,1	7,1	7,2	7,2

Lähde: Eurostat.

Huom. 1) On suositusten mukaan. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja (myös vuotta 2001 edeltäneeltä ajalta).

1) Vuonna 2001 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 23,3 %.

Työmarkkinoiden odotetaan pysyneen vaimeina vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla

Lyhyellä aikavälillä työllisyysodotukset ja kaikki käytettävissä olevat kansalliset tiedot viittaavat siihen, että työllisyyden kasvu on ollut maltillisempaa vuoden 2002 ensimmäisellä puoliskolla kuin vuonna 2001. Jos oletetaan, että työvoiman määrä kasvaa edelleen, vaikka hitaastikin, työttö-

myysaste saattaa vuoden ensimmäisellä puoliskolla nousta hieman vuodesta 2001.

Keskipitkällä aikavälillä (ks. myös tämän Kuukausikatsauksen luku ”Euroalueen talousnäkyelmiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot”) kokonaistyöllisyyden kasvun ennakoidaan hidastuvan vuonna 2002 vuodesta 2001, mutta nopeutuvan lievästi vuonna 2003 talouskasvun elpymisen myötä.

4 Julkinen talous

Julkisten talouksien rahoitusasemat kohenevat vasta vuodesta 2003 alkaen

Euroopan komission tuoreimpien ennusteiden mukaan euroalueen keskimääräisen BKT:hen suhteutetun julkisen talouden alijäämän odotetaan huononevan edelleen, joskin vain vähän, eli vuonna 2001 olleesta 1,3 prosentista 1,4 prosenttiin vuonna 2002 (ks. taulukko 10). Vuonna 2003 alijäämäsuhteen ennustetaan kohenevan jonkin verran eli 1,2 prosenttiin BKT:stä. Euroalueen BKT:hen suhteutetun perusylijäämän odotetaan supistuvan 0,2 prosenttiyksikön verran 2,4

prosenttiin vuosina 2001–2003; vuoden 2002 supistumisesta vain osa palautuu vuonna 2003. Komission luvut ovat jokseenkin samansuuntaisia kuin OECD:n ennusteen luvut, mutta niissä eivät vielä näy muutokset, joita Eurostatissa meillä nähdään olevasta vuoden 2001 rahoitusasemalukujen tarkistuksesta saattaa seurata.

Komission ennuste euroalueen keskimääräisestä rahoitusasemasta eroaa merkittävästi vuoden 2001 lopulla laadittujen euroalueen maiden tarkistettujen vakausohjelmien optimistisemmistä tavoitteista. Vuoden 2002 rahoitusjäämän osalta

Taulukko 10.

Euroalueen julkisen talouden kehitystä koskevia ennusteita

(% BKT:stä)

		2001	2002	2003
Rahoitusjäämä	Euroopan komissio ¹⁾	-1,3	-1,4	-1,2
	OECD ²⁾	-1,3	-1,5	-1,2
	Vakausohjelmat ³⁾	-1,1	-0,9	-0,5
Suhdannekorjattu rahoitusjäämä	Euroopan komissio ¹⁾	-1,5	-1,2	-1,2
	OECD ²⁾ 4)	-1,1	-0,7	-0,7
	Vakausohjelmat ³⁾	-1,2	-0,7	-0,4
Perusjäämä	Euroopan komissio ¹⁾	2,6	2,3	2,4
	Vakausohjelmat ³⁾	2,7	2,8	3,1
Bruttovelka	Euroopan komissio ¹⁾	69,1	68,6	67,2
	Vakausohjelmat ³⁾	68,7	67,2	65,5

Huom. Vuosien 2001–2002 tietoihin sisältyvät matkapuhelintoimilupien myynnistä koko euroalueella saadut tulot. Nämä tulot ovat kuitenkin verraten pieniä, eivätkä ne vaikuta oleellisesti taulukon lukuihin.

1) *European Economy 2/2002, Economic Forecasts, kevät 2002.*

2) *Economic Outlook, alustava versio, huhtikuu 2002.*

3) *Tammikuussa 2002 laadittuihin hallitusten tarkistettuihin vakausohjelmiin perustuvia Euroopan komission lukuja.*

4) *Ei sisällä Luxemburgia.*

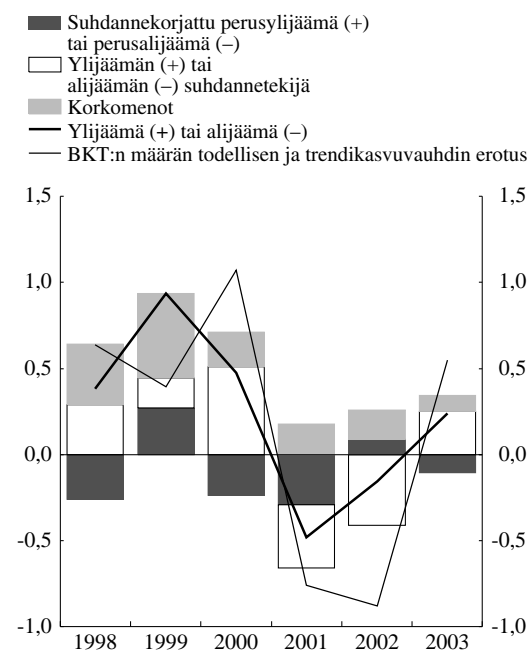
tämä ero on 0,5 % ja vuoden 2003 rahoitusjäämän osalta 0,7 % BKT:stä. Ero koskee useimpia jäsenvaltioita, mutta erityisesti neljää maata (Ranska, Saksa, Italia ja Portugali), joissa julkisen talouden epätasapaino on huomattava. Tämä johtuu pääasiassa automaattisten vakauttajien toiminnasta. Joissakin maissa eroon on kuitenkin syynä myös se, ettei ole ryhdytty tarkoin määrittelyihin ja uskottaviin toimiin, jotta saavutettaisiin tarkistetuissa vakausohjelmissä olevien tavoitelukujen perustana olevat rahoitusasemien tasapainottumistavoitteet.

Makrotaloudellisen ympäristön muutosten ja korkomenojen vaikutuksista puhdistettu euroalueen keskimääräinen rahoitusasema on komission ennusteen mukaan jokseenkin neutraali vuosina 2002–2003. Suhdannekorjattu rahoitusasema paranee ennusteen mukaan 0,3 prosenttiyksikköä –1,2 prosenttiin BKT:stä vuonna 2002 ja vuonna 2003 sen odotetaan pysyvän ennallaan.

Kuvio 32.

Vuotuiset muutokset euroalueen julkisen talouden keskimääräisessä rahoitusasemassa ja muutosten taustatekijät

(prosenttiyksikköä BKT:stä)

Lähteet: Euroopan komissio (kevät 2002) ja EKP:n laskelmat. Huom. Positiivinen arvo tarkoittaa, että vaikutus on ollut alijäämää supistava, ja negatiivinen arvo, että vaikutus on ollut alijäämää lisäävä. Matkapuhelintoimilupien myynnistä saatut tulot eivät sisälly tietoihin.

Kun myös korkomenojen vaikutus eliminoidaan, komission ennuste viittaa kuitenkin jokseenkin vakaana pysyvään suhdannekorjattuun perusylijäämään. Tämä kuva vahvistuu kuviossa 32, jossa erotellaan rahoitusaseman tasapainottamistoimien vaikutukset suhdannetekijöiden ja korkomenojen muutosten vaikutuksista. Korkomenojen väheneminen ja vain marginaalisen kireä finanssipolitiikka eivät kompensoi täysin suhdannetekijöiden negatiivista vaikutusta vuonna 2002, niinpä alijäämäsuhte kasvaa hieman. Vuonna 2003 rahoitusasemat kohenevat suurelta osin suhdannetekijöiden vaikutuksesta, kun taas finanssipolitiikka kevenee marginaalisesti. Kun ennustetta verrataan tuoreimpiin tarkistettuihin vakausohjelmiin, joissa BKT:hen suhteutetun suhdannekorjatun perusjäämän odotettiin kohenevan merkittävästi vuosina 2002–2003, näyttää koko euroalueen finanssipolitiikka kuitenkin olleen keskimäärin aiempaa kevyempää.

Euroalueen velkasuhteen odotetaan supistuvan vähemmän kuin tuoreimmissa tarkistetuissa vakausohjelmissä on kaavailtu. Komission ennusteessa euroalueen BKT:hen suhteutetun julkisen velan odotetaan pienenevän hitaasti vuonna 2001 olleesta 69,1 prosentista 68,6 prosenttiin vuonna 2002 ja sen jälkeen vielä 67,2 prosenttiin vuonna 2003. Vuodeksi 2003 ennustettu velkasuhde on 1,7 prosenttiyksikköä suurempi kuin tuoreimmissa tarkistetuissa vakausohjelmissä ennakoitu. Kuten aiemminkin velkasuhteen pienemisen kannalta merkittävin tekijä on perusylijäämä. Alijäämä-/velkakoikaisuerät, joihin sisältyvät pääomatuet valtionyrityksille, jarruttavat edelleen velan supistumista, etenkin yhdessä niistä kolmesta maasta, joissa BKT:hen suhteutettu julkinen velka on 100 prosentin tuntumassa tai sen yli. Näiden maiden lisäksi yhdessä maassa velkasuhde ylittää 60 prosentin rajan sekä vuonna 2002 että vuonna 2003, ja toisessa maassa velkasuhde pienenee alle 60 prosentin viitearvon vuonna 2003.

Rahoitusasemien kehityksessä näkyvät taloudellisen ympäristön vaikutus, maltilliset verohuojennukset ja jonkinasteinen menokuri

Kun rahoitusasemien kehitystä tarkastellaan BKT:hen suhteutettujen julkisen talouden tulo-

jen, perusmenojen ja korkomenojen perusteella, siinä näkyvät suhdannetekijöiden vaikutukset, maltilliset verohuojennukset ja jonkinasteinen menokuri vuosina 2002–2003 (ks. kuvio 33). BKT:hen suhteutetut julkisen talouden tulot pienenevät hieman vuonna 2002, mihin ovat syynä pienet veronkevennykset sekä jonkin verran myös negatiivinen kasvuperintö talouskasvun hidastumisesta vuonna 2001. BKT:hen suhteutettujen julkisen talouden menojen kasvuun taas on vaikuttanut makrotaloudellinen ympäristö. Näiden alijäämää kasvattavien tekijöiden vaikutusta kompensoi osittain korkomenojen supistuminen. Vuonna 2003 uudet ja jonkin verran aiempaa tuntuvammat veronhuojennukset johtavat BKT:hen suhteutettujen julkisen talouden tulojen pienenemiseen. Tätä rahoitusasemien kannalta negatiivista vaikutusta suurempi positiivinen vaikutus on kuitenkin sillä, että korkomenot pie-

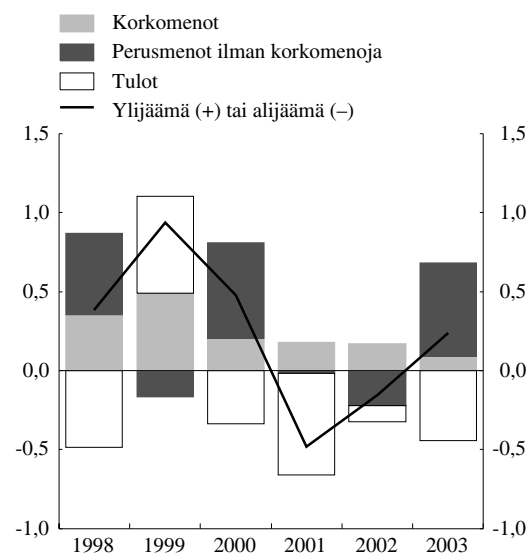
nenevät edelleen vähän ja että BKT:hen suhteutetut perusmenot supistuvat huomattavasti. Jälkimmäisten supistuminen johtuu sekä vuoden 2003 vahvemmassa talouskasvusta että aiempaa tiukemmista menoja koskevista suunnitelmista. On kuitenkin pantava merkille, että tilapäisten tekijöiden ja kertaluonteisten toimien (etenkin yhdessä maassa) odotetaan saavan vuosien 2002 ja 2003 menokurin näyttämään todellista tiukemmalta.

Julkisen talouden tulot ja menot eivät kuitenkaan kehity samalla tavalla kaikissa maissa. Useimmissa maissa veroja kevennetään vuosina 2002 ja 2003 (joskin vähemmän kuin vuonna 2001), mutta kolme maata kiristää verotustaan vuonna 2002. Näistä kahdessa julkinen talous on epätasapainossa. Useimmissa maissa veronkevennykset kohdentuvat pääasiassa kotitalouksien tuloveroasteiden alentamiseen ja verovähennyksien ja -hyvityksien lisäämiseen. Koska monet maat ovat jo keventäneet verotustaan tuntuvasti aiempina vuosina, vuosien 2000–2003 kumulatiiviset veronkevennykset ovat yli 1,5 % euroalueen BKT:stä. Useimmissa maissa BKT:hen suhteutettujen perusmenojen odotetaan pienenen vuonna 2003 menojen kasvun rajoittamisen ansiosta. Vuosina 2000–2003 BKT:hen suhteutetut julkisen talouden menot pienenevät kaiken kaikkiaan 0,8 prosenttiyksikköä, mistä kuitenkin puoleen eli noin 0,4 prosenttiyksikön suuruiseen pienenemiseen on syynä korkomenojen supistuminen. Joissakin maissa taas BKT:hen suhteutetut perusmenot jopa kasvavat.

Kuvio 33.

Vuotuiset muutokset euroalueen julkisen talouden keskimääräisessä rahoitusasemassa: tulojen, perusmenojen (ilman korkomenoja) ja korkomenojen vaikutukset

(prosenttiyksikköä BKT:stä)

Lähteet: Euroopan komissio (kevät 2002) ja EKP:n laskelmat. Huom. Positiivinen arvo tarkoittaa, että vaikutus on ollut alijäämää supistava, ja negatiivinen arvo, että vaikutus on ollut alijäämää lisäävä. Matkapuhelintoimilupien myynnistä saadut tulot eivät sisälly tietoihin.

Epätasapainoisen julkisen talouden maissa tarvitaan kipeästi lisätoimia keskipitkän aikavälin tavoitteiden saavuttamiseksi

Komission ennusteiden perusteella julkisen talouden tila vaihtelee euroalueella melko lailla maasta toiseen. Useimmat maat ovat kuitenkin saavuttaneet turvaton ja vakaan (lähellä tasapainoa olevan tai ylijäämäisen) julkisen talouden rahoitusaseman ja pystyvät ylläpitämään sen. Vuosina 2002–2003 näiden maiden rahoitusasemat ovat ylijäämäisiä tai pahimmassakin tapauksessa vain hieman alijäämäisiä. Neljässä maassa julkinen talous on sen sijaan merkittävästi epätasa-

painossa, ja tämän tilanteen odotetaan jatkuvan ennustejakson loppuun asti, mikä on ristiriidassa sen kanssa, että nämä maat ovat sitoutuneet saamaan julkisen talouden rahoitusasemansa turvatuiksi ja vakaiksi vuoteen 2003 tai 2004 mennessä. Komission ennusteen mukaan näiden neljän maan ei odoteta saavuttavan tarkistettujen vakausohjelmiansa mukaisia tavoitteita. Näiden maiden alijäämäsuhteiden odotetaan myös olevan suurehko vuonna 2003; kolmella niistä BKT:hen suhteutetun alijäämän odotetaan olevan 2 prosentin tuntumassa tai sen yli.

Nykyisessä makrotaloudellisessa ympäristössä on tarkoituksenmukaista pyrkiä lähellä tasapainoa olevaan julkisen talouden rahoitusasemaan vuoteen 2003 tai 2004 mennessä: tätä edellytetään Euroopan unionin neuvoston lausunnoissa tarkistetuista vakausohjelmista, minkä lisäksi jäsenvaltiot vahvistivat tämän tavoitteen Eurooppa-neuvoston Barcelonassa pidetyssä kokouksessa. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden tulee ponnistella aiempaa lujemmin täyttääkseen sitoumuksensa suunnitelmien mukaisesti, sillä ne eivät ole vielä ryhtyneet kaikkiin tarvittaviin sopeuttamistoimenpiteisiin tai ilmoittaneet niistä. Kaikki mahdolliset edut, joita julkiselle taloudelle koituu odotettua paremmasta talouskasvusta, tulisi käyttää nopeuttamaan tavoitteiden saavuttamista. Koska turvattujen ja vakaiden julkisen talouden rahoitusasemien saavuttamisen suhteen ollaan myöhässä, harkinnanvarainen finanssipolitiikan keventäminen ei saa myöhästyttää vakauttamisprosessia enää enempää, sillä silloin vakaus- ja kasvusopimuksen uskottavuus saisi vakavan kolauksen. Ainoastaan keskipitkän aikavälin sitoumusten täyttäminen kokonaisuudessaan ja hyvissä ajoin takaa sen, että liiallisten alijäämien riski pienenee riittävästi ja että saavutetaan koko se luottamusvaikutus, joka uskottavilla vakausohjelmilla voidaan saada aikaan.

Tehokkain tapa saavuttaa keskipitkän aikavälin tavoitteet näyttää olevan se, että pannaan täytäntöön menoihin kohdistuvia rakenteellisia uudistuksia ja hillitään menoja sen sijaan, että vero- ja taakkaa kasvatettaisiin. Tällä tavoin hallitusten uudistushalukkuuden uskottavuus ei myöskään karise, sillä toistuvat veronkorotukset saatettaisiin tulkita finanssipolitiikan suunnanmuutokseksi. Maissa, joissa julkinen talous on epätasapainos-

sa, on menokurin avulla kompensoitava täysin sellaiset rakenteelliset verotuksen muutokset, joista seuraa julkisten tulojen pieneneminen, sillä on järkevämpää olla luottamatta epävarmoihin oletuksiin siitä, miten veronkevennykset tulevat rahoittamaan itsensä. Tilapäisillä ja kertaluonteisilla toimilla voidaan saada aikaan vain lyhytaikaisia kosmeettisia parannuksia julkisen talouden rahoitusasemiin, mutta ne eivät sellaisinaan edistä vakaan rahoitusaseman saavuttamista ja ylläpitämistä.

Rahoitusasemien tasapainottamisen jatkaminen on ensisijaisen tärkeää maille, joiden julkinen talous on epätasapainossa, mutta myös niille maille, joiden velkasuhde on suuri. Näiden maiden pitäisi asettaa riittävän kunnianhimoiset tavoitteet merkittävien ylijäämien aikaansaamiseksi, jotta velan pieneneminen nopeutuisi.

Maiden, joissa julkisen talouden rahoitusasema on jo lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen, ei tulisi harjoittaa aktiivista finanssipolitiikkaa vaan pitää finanssipolitiikkansa neutraalina, jotta vältettäisiin liialliset kysyntäpaineet ja rahoitusaseman ajautuminen uudelleen epätasapainoon. On hyvä todeta, että nykyiset budjettiohjelmat ovat jokseenkin tämän politiikkalinjauksen mukaisia.

Julkista taloutta ja vakauten tähtäävää finanssipolitiikkaa uhkaavat riskit

Euroalueen maiden julkiseen talouteen kohdistuu useita riskejä, jotka liittyvät rahoitusasemia koskevien tavoitteiden saavuttamiseen ja finanssipolitiikan institutionaalisiin puitteisiin. Ensimmäinen verouudistusten toimeenpanolla, varallisuushintojen muutoksilla ja yritysten tulosten heikkenemisellä vuonna 2001 saattaa olla odotettua suuremmat negatiiviset vaikutukset välittömiin veroihin vuonna 2002–2003. Toiseksi on mahdollista, että menojen kasvulle asetetut tavoitteet ylittyvät lähivuosina. Menokatot ylittyivät (erityisesti kuntatalouksissa ja terveydenhoidossa) jo useissa maissa vuosina 1999–2001. Kolmas riski on se, että koska monissa maissa on vaalit vuosina 2002–2003, hallitukset päättävät uusista veronkevennyksistä eivätkä noudata yhtä tiukkaa menokuria kuin komission ennusteissa on oletettu. Erityisesti sellaisten maiden, joiden julki-

nen talous on edelleen epätasapainossa, tulisi kaikin tavoin yrittää välttää tällainen finanssipolitiikan keventäminen. Tämän lisäksi on joitakin maita, joissa epävarmuus on muita suurempi siksi, että kirjaamisperiaatteista ei ole vielä päätetty. Kun puhutaan suhdanteiden vaikutuksesta julkisessa taloudessa, maiden tulisi periaatteessa antaa automaattisten vakauttajien toimia symmetrisesti, joskin tällöin on vältettävä liiallisia alijäämiä ja erkanemista riittävän kunnianhimoisesta rahoitusaseman tasapainottumisurasta.

Kokemukset rahoitusasemien heikkenemisestä vuonna 2001 ovat osoittaneet selvästi, että ne jäsenvaltiot, joiden julkisen talouden rahoitusasema ei vielä ole lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen, ovat vaarassa joutua ristiriitaan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimusten kanssa, kun taloudellinen toimeliaisuus hidastuu. Tämän vuoksi kaikki vakaus- ja kasvusopimuksen elementit on pantava täytäntöön täsmällisesti ja oikea-aikaisesti. Tässä suhteessa komission ilmoitus, ettei se epäroï toimia uudelleen vakaus- ja kasvusopimuksen vartijana, on tervetullut.

On hyvä todeta, että viime aikoina esitettyjä epävirallisia ehdotuksia keskipitkän aikavälin tasapainottamistavoitteiden lykkäämisestä on vastustettu laajalti. Tällainen lykkääminen heikentäisi vakaus- ja kasvusopimuksen uskottavuutta, sillä se viestisi, että tavoitteista voidaan aina neuvotella uudelleen eivätkä sitoumukset ole itse asiassa sitovia. Lisäksi se kasvattaisi liiallisten alijäämien riskiä ja siten riskiä siitä, että julkisen talouden rakennetta yritettäisiin tulevaisuudessa edelleen heikentää.

Vakaus- ja kasvusopimuksen uskottavuus voisi myös kärsiä, jos kirjaamisperiaatteiden joustavuutta ja porsaanreikiä käytettäisiin yhä enemmän hyväksi. Eurostat tarkistaa parhaillaan joidenkin maiden rahoitusjäämätietoja, mikä kuvastaa sen pyrkimystä taata täysin avoimet julkisen talouden tilastot. Vain silloin, jos julkisen talouden tilasta saadaan avointa tietoa (ks. kehikko 6), voidaan arvioida budjettisuunnitelmien uskottavuutta sekä käyttää vertaispainostusta ja siten varmistaa, että julkisen talouden valvontamekanismi toimii tarkoituksenmukaisesti.

Rakenteellisten uudistusten aiempaa nopeampi eteneminen on ensiarvoisen tärkeää

Nyt ollaan laajalti yhtä mieltä siitä, että euroalueen keskeisinä politiikkatavoitteina tulee olla vakaan julkisen talouden rahoitusaseman saavuttaminen ja ylläpitäminen, kasvuedellytysten vahvistaminen sekä valmistautuminen väestön ikääntymiseen liittyviin julkisen talouden haasteisiin. Koska hyvinvointi saattaa kärsiä uudistusten viivästyttämisestä sekä siitä, että käytettävissä on yhä vähemmän aikaa ennen väestön ikääntymiseen liittyvien kustannusten nopean kasvun alkamista, Barcelonassa pidetty Eurooppa-neuvoston kokous on oikeutetusti vaatinut rakenteellisten uudistusten ja erityisesti eläkejärjestelmien uudistusten nopeuttamista osana laajaa uudistusstrategiaa.

Finanssipoliittiset uudistukset, erityisesti sellaiset, jotka kohdistuvat julkisiin menoihin, ovat olennainen osa tällaista strategiaa. Sen lisäksi, että julkisten menojen kasvun hillintä ja menoihin kohdistuvat uudistukset helpottavat rahoitusaseman tasapainottamista, ne voivat myös edistää työllisyyttä ja talouskasvua kannustamalla työntekoon ja luomalla entistä paremmat edellytykset inhimillisen pääoman muodostukselle ja aiempaa tehokkaammalle voimavarojen kohdentamiselle. Menotavoitteiden saavuttamista tukevat, aiempaa paremmat institutionaaliset mekanismit täydentäisivät rohkeita menopolitiikan uudistuksia. Menojen kasvun hillintää tarvitaan myös uusien verokevennysten rahoittamiseksi. Koska verotaakka on edelleen erittäin raskas useimmissa euroalueen maissa, uudet verokevennykset vähentäisivät vääristymiä ja kannustaisivat työntekoon.

Väestön ikääntymiseen liittyvä laaja eläkeuudistus voisi auttaa luomaan tiiviimmän yhteyden vakuutusmaksujen ja etuuksien välille, vähentämään varhaiseläkkeelle jäämiseen houkuttelevia kannustimia ja pienentämään riippuvuutta julkisesta sektorista vanhuuden turvan takaamiseksi. Olemassa olevien järjestelmien uudistukset ja hankkeet rahastoihin eläkejärjestelmiin siirtymiseksi eivät monissa maissa edelleenkään ole kovin kunnianhimoisia.

Kehikko 6.

Julkisen talouden avoimuus rahoitusasemien monenvälisen valvonnan kannalta

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen mukainen EU:n jäsenvaltioiden julkisen talouden rahoitusaseman monenvälinen arviointi on keskeinen tekijä jäsenvaltioiden talouspolitiikan yhteensovittamisessa. Jotta voidaan tehokkaasti arvioida jäsenvaltioiden finanssipolitiikkaa ja luoda painetta julkista taloutta koskevien vaatimusten täysimittaiselle täytäntöönpanolle, tiedon täytyy kulkea avoimesti ja säännöllisesti eri osapuolten eli jäsenvaltioiden hallitusten, EU:n toimielinten ja kansalaisten välillä. Julkisen talouden avoimuutta tuetaan monilla yhteisön talouspoliittiseen päätöksentekojärjestelmään kuuluvilla välineillä ja menettelytavoilla.

Vakausohjelmat ja jäsenvaltioiden ilmoitukset antavat ensiarvoista tietoa julkisesta taloudesta

Vakausohjelmat (ja lähentymisohjelmat niissä jäsenvaltioissa, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön) ovat pääkanava, jonka kautta jäsenvaltioiden keskipitkän aikavälin suunnitelmia koskeva tieto välittyy. Kuten vakaus- ja kasvusopimuksessa määrätään, näihin ohjelmiin tulee kuulua tavoite julkisesta rahoitusasemasta, joka on ”lähellä tasapainoa tai ylijäämäinen”, kehityskulku, jonka avulla tähän tavoitteeseen päästään, ohjelman tavoitteita tukevat makrotaloudelliset oletukset sekä suunnitellut finanssipoliittiset toimenpiteet. Jokaisen jäsenvaltion on toimitettava tarkistettuja ohjelmia vuosittain Ecofin-neuvostolle ja Euroopan komissiolle lokakuun puolivälin ja joulukuun alun välillä sekä julkistettava ne. Useimmissa maissa tämä ajoittuu pian sen jälkeen, kun hallitukset ovat toimittaneet budjettisuunnitelmansa valtiopäiville. Näin varmistetaan, että tiedot ja oletukset ovat ajantasaiset.

Julkisen talouden kehityksen arvioinnin tärkein väline on liiallisia alijäämiä koskevassa menettelyssä tehtävä, jokaista jäsenvaltiota koskeva julkisen talouden tietojen raportointi Euroopan komissiolle. Raportoitaviin tietoihin sisältyvät viralliset ennusteet julkisesta ali-/ylijäämästä ja velasta kuluvana vuonna, rahoitusasemaa koskevat luvut neljältä edelliseltä vuodelta sekä tiedot julkisista korko- ja sijoitusmenoista. Jäsenvaltiot toimittavat nämä tiedot Euroopan komissiolle kahdesti vuodessa eli 1. maaliskuuta ja 1. syyskuuta mennessä.

Euroopan komissio laatii ennusteen kahdesti vuodessa ja Eurostat arvioi tietojen laadukkuutta

Joka kevät ja syyskuu Euroopan komissio käsittelee ja julkaisee ennusteidensa yhteydessä tietoja viimeaikaisesta kehityksestä ja lyhyen aikavälin talousnäkymistä. Lisäksi se julkaisee vuosittain raportteja Euroopan taloudesta ja julkisen talouden rahoitusasemasta.

Monenvälisessä arvioinnissa käytettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia ja korkeatasoisia. Niinpä Eurostat tarkastaa raportoidut julkisen talouden tiedot varmistaakseen niiden yhdenmukaisuuden Euroopan kansantalouden tilinpitäjärjestelmän (EKT 95) kirjanpitosääntöjen kanssa ja julkistaa tiedot niiden vahvistamisen jälkeen. Näitä vahvistettuja tietoja Euroopan neuvosto sitten käyttää päättäessään liiallisen ylijäämän olemassaolosta. Mikäli Eurostat ei vahvista raportoituja tietoja kirjanpitosääntöjen noudattamista koskevan epävarmuuden vuoksi, myös tästä tiedotetaan julkisuuteen. Tätä seuraavien tutkimusten jälkeen Eurostat julkistaa asiasta antamansa päätöksen.

Finanssipolitiikan tavoitteet perustuvat vakausohjelmiin ja talouspolitiikan laajoihin suuntaviivoihin

Talouspolitiikan tavoitteita ja tuloksia on arvioitava vakausohjelmiin ja talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen suositukseen perustuvien tavoitteiden pohjalta. Talouspolitiikan laajat suuntaviivat ovat pääväline talouspolitiikan yhteensovittamisessa yhteisön tasolla. Ecofin-neuvostolle ne ovat tärkein väline, jolla jäsenvaltioille annetaan suosituksia talouspolitiikan eri alueilta, mukaan lukien finanssipolitiikka. Talouspolitiikan laajat suuntaviivat annetaan vuosittain kesän alussa, joten jäsenvaltiot voivat ottaa ne huomioon valmis-

tellessaan seuraavan vuoden budjettiaan ja laatiessaan tarkistettuja vakaus- ja lähentymisohjelmiaan. Komission täytäntöönpanoraportissa, joka julkaistaan joka kevät, arvioidaan talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen noudattamista.

Vakaushjelmien sisältämät tiedot muodostavat perustan, jota EU:n toimielimet käyttävät arvioinnissaan. Arvioinnissa keskitytään ohjelmien keskipitkän aikavälin tavoitteisiin, menossa oleviin tai suunniteltuihin toimenpiteisiin tavoitteiden saavuttamiseksi sekä makrotaloutta koskeviin oletuksiin. Ohjelmien arviointi antaa myös mahdollisuuden tarkastella finanssipolitiikan edellisvuotista täytäntöönpanoa ja verrata tulosta edellisen vuoden ohjelmassa asetettuihin tavoitteisiin. Arviointi tulee julkisuuteen Ecofin-neuvoston jokaisesta ohjelmasta antaman lausunnon kautta.

Välineet ja menettelytavat ovat keskeisiä avoimuuden varmistamisessa

Vaikka kaikki tässä mainitut menettelytavat ovat muodollisesti erilaisia, ne ovat yhteydessä toisiinsa ja vain yhdessä niistä voi muodostua riittävän tiukka ja uskottava arviointimenettely. Esimerkiksi hallitusten tietojen ja Euroopan komission ennusteiden puolivuositainen raportointi toimii perustana tarkistettaessa, ovatko valtiot noudattaneet vakaushjelmiansa tavoitteita ja talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen suosituksia. Raportointiin kuuluu myös tietoja, jotka ovat tärkeitä Euroopan komissiolle, kun se valmistelee ennusteitaan. Lisäksi talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen finanssipolitiikkaa koskevat suositukset perustuvat Euroopan neuvoston lausuntoihin vakaus- ja lähentymisohjelmista, ja niissä otetaan huomioon komission ennusteissa esitetyt julkisen talouden kehitysnäkymät.

5 Euroalueen talousnäkyimiä koskevat eurojärjestelmän asiantuntijoiden arviot

Eurojärjestelmän asiantuntijat ovat laatineet toukokuun 2002 puoleenväliin mennessä saatavissa olleiden tietojen perusteella kokonaistaloudellisen arvion euroalueen tulevasta talouskehityksestä. Arviot on tuotettu vakiintuneen käytännön mukaisesti EKP:n ja euroalueen kansallisten keskuspankkien asiantuntijoiden yhteistyönä¹. Kahdesti vuodessa ne muodostavat osan aineistoa, jota EKP:n neuvosto käyttää arvioidessaan talouskehitystä ja hintavakauteen kohdistuvia riskejä EKP:n rahapolitiikan strategian toisen pilarin mukaisesti.

Asiantuntija-arviot perustuvat useille oletuksille, jotka koskevat mm. korkoja, valuuttakursseja, öljyn hintaa ja euroalueen ulkopuolista maailmankauppaa. Teknisenä oletuksena on erityisesti, että lyhyet markkinakorot pysyvät muuttumattomina arviointijakson aikana. Näin pyritään edistämään EKP:n neuvoston työskentelyä antamalla viitteitä siitä, miten EKP:n keskeisten ohjauskor-

kojen pitäminen muuttumattomina arviointijakson aikana mahdollisesti vaikuttaisi hintakehitykseen. Tästä syystä nämä asiantuntija-arviot eivät yleensä ole paras mahdollinen ennuste tulevasta talouskehityksestä etenkin pitkällä aikavälillä, koska rahapolitiikka reagoi aina säilyttääkseen hintavakauden. Lyhyitä korkoja koskevan oletuksen lisäksi oletetaan myös, että euron valuuttakurssit pysyvät muuttumattomina arviointijaksolla. Pitkiä korkoja koskevat tekniset oletukset perustuvat markkinaodotuksiin, joiden mukaan pitkät korot nousevat hieman arviointijaksolla. Julkista taloutta koskevat oletukset perustuvat vuoden 2002 budjettisuunnitelmiin, vuoden 2001 lopussa EU:n neuvostolle ja Euroopan komissiolle toimitettuihin tarkistettuihin vakaushjelmiin ja muihin saatavissa oleviin tietoihin julkisen talouden rahoitusaseman kehityksestä euroalueen eri jäsenmaissa.

Arvioihin liittyvää epävarmuutta on kuvattu esitämällä ne vaihteluväleinä. Vaihteluvälit perustuvat euroalueen keskuspankkien aikaisempina vuosina laatimien arvioiden ja toteutuneen kehi-

¹ Lisätietoa arvioiden laatimisessa käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista löytyy oppaasta "A guide to Eurosystem staff macro-economic projection exercises", kesäkuu 2001, EKP.

tyksen välisiin eroihin. Vaihteluvälien leveys on näiden erojen itseisarvojen keskiarvo kerrottuna kahdella. Yleensä vaihteluvälien leveys vaihtelee riippuen muuttujasta ja arviointijakson pituudesta. Tämä heijastaa arvioinnin vaikeutta, joka on erilainen eri muuttujilla ja arviointijaksoilla. Lisäksi vaihteluvälit heijastavat mm. korkoja ja valuuttakursseja koskevien oletusten poikkeamia toteutuneesta kehityksestä. Vaihteluvälien taipumus leventyä arviointijakson loppua kohden perustuu siihen, että myöhempiä vuosia koskeviin arvioihin liittyy yleensä suurempaa epävarmuutta.

Kansainvälistä ympäristöä koskevat oletukset

Kansainvälisen ympäristön kehitystä koskevissa oletuksissa vuoden 2001 hidasta maailmantalouden kasvua vuoden 2002 alussa seurannut elpyminen etenee asteittain vuoden mittaan ja vuotuiset kasvuvauhdit palautuvat näin ollen vuonna 2003 taas voimakkaamman kasvun uralle. Syyskuun 11. päivän terrori-iskujen vaikutus kulutus- ja investointikäyttäytymiseen on yleisesti ottaen osoittautunut pelättyä vähäisemmäksi ja lyhytaikaisemmaksi. Lisäksi on havaittavissa merkkejä siitä, että tuotannon kasvun hidastuminen Yhdysvalloissa ja useilla muilla talousalueilla on päättynyt ja että varastojen muutosten vaikutus talouskasvuun on muuttunut positiiviseksi.

Arvion taustalla olevan oletuksen mukaan *BKT:n määrän kasvuvauhti euroalueen ulkopuolella* elpyy vuoden 2002 kuluessa. Koko maailman BKT:n määrän kasvuvauhdin arvioidaan viime vuoden jälkipuoliskon hitaan kasvun vuoksi jäävän tänä

vuonna keskimäärin noin 2,5 prosenttiin, eli lähelle vuonna 2001 saavutettua kasvuvauhtia, mutta nopeutuvan 3,8 prosenttiin vuonna 2003. Yhdysvaltain talouskasvun oletetaan vahvistuvan sekä vuonna 2002 että vuonna 2003, joskin kasvuvauhdin oletetaan jäävän hitaammaksi kuin 1990-luvun lopulla. Japanin talouden oletetaan lähtevän tämän vuoden kuluessa uuteen kasvuun, pääasiassa viennin kasvun tukemana. Myös Ison-Britannian talouskasvun oletetaan voimistuvan toiselta vuosineljännekseltä lähtien. Talouskasvu elpynee vuoden 2002 kuluessa myös muualla maailmassa. Aasian kehittyvissä talouksissa kasvu saattaa osoittautua erityisen voimakkaaksi, kun taas Latinalaisen Amerikan talouskasvun oletetaan jäävän vaimeammaksi lähinnä Argentiinan laman johdosta.

Vaikka koko maailman BKT:n määrän keskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti vuonna 2002 vaikuttaa hitaalta, neljännesvuosittaisen kasvulukujen oletetaan suurenevan tämän vuoden kuluessa huomattavasti. Syynä on suurelta osin maailmantalouden kasvukehitys vuonna 2001, sillä alhaiset neljännesvuosittaiset kasvuvauhtiluvut vuodelta 2001 johtavat mekaanisesti siihen, että vuodelle 2002 saadaan hidaskeskimääräinen vuotuinen kasvuvauhti. Samankaltainen hyvin pieni kasvuperinnöksi kutsuttu mekaaninen vaikutus pienentää myös euroalueen BKT:n määrää ja kysynnän erä vuonna 2002.²

Maailmankaupan kasvun oletetaan kehittyvän samansuuntaisesti kuin maailman BKT:n määrän kasvun. *Euroalueen ulkopuolisten vientimarkkinoiden kasvuvauhdin* arvioidaan kiihtyvän suhteellisen nopeasti vuoden 2002 kuluessa. *Vientimarkkinoiden*

Taulukko 11.

Kokonaistaloudellinen arvio

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos¹⁾)

	2001	2002	2003
YKHI ²⁾	2,5	2,1 – 2,5	1,3 – 2,5
BKT:n määrä	1,5	0,9 – 1,5	2,1 – 3,1
Yksityinen kulutus	1,8	1,0 – 1,4	1,7 – 3,0
Julkinen kulutus	2,2	1,0 – 1,9	1,0 – 2,0
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	-0,3	-1,2 – 1,0	1,0 – 4,2
Vienti (tavarat ja palvelut)	2,7	0,0 – 2,9	4,5 – 7,7
Tuonti (tavarat ja palvelut)	0,9	-1,1 – 2,3	4,4 – 7,8

1 Jokaisen muuttujan ja arviointijakson vaihteluvälit perustuvat euroalueen keskuspankkien aiempien arvioiden ja toteutuneen kehityksen välisten erojen itseisarvojen keskiarvoon.

2 Tilastoinnin muutosten vuoksi YKHI:n keskimääräistä vuotuista nousuvauhtia vuonna 2001 tarkistettiin 0,2 prosenttiyksikköä aiemmin esitettyä hitaammaksi (ks. kehikko 7).

den heikosta kasvusta vuoden 2001 jälkipuoliskolla seuraa kuitenkin, että ulkoisten vientimarkkinoiden vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan vielä vuonna 2002 olevan keskimäärin 2,5 %. Vuonna 2003 vientimarkkinoiden kasvuvauhdin odotetaan nopeutuvan 7,0 prosenttiin.

Futuurimarkkinoiden kehityksen perusteella *öljyn maailmanmarkkinahinnan* oletetaan laskevan hieman arviointijakson aikana. Öljyn keskimääräisen vuotuisen dollarihinnan vuonna 2002 oletetaan olevan suunnilleen sama kuin vuonna 2001, mutta hinnan oletetaan laskevan noin 5 % vuonna 2003. Öljyn hinta oletetaan nyt huomattavasti korkeammaksi kuin joulukuun 2001 Kuukausikatsauksessa julkaistuissa eurojärjestelmän talousnäkyelmiä koskevissa eurojärjestelmän asian tuntijoiden arvioissa. *Muiden raaka-aineiden kuin energian hintojen* oletetaan lisäksi nousevan sekä vuonna 2002 että vuonna 2003 kysynnän kasvaessa maailmanmarkkinoilla, ja näin vuoden 2001 lasku lähes kumoutuu.

Useimmissa teollisuusmaissa *inflaatiovauhti* hidastui vuoden 2001 kuluessa, mikä heijastaa sitä, että taloudellinen toimeliaisuus oli heikkoa ja öljyn hinnan aiempien nousujen vaikutukset vähentyivät. Euroalueen ulkopuolisten maiden inflaatiovauhdin oletetaan pysyvän lähes ennallaan vuonna 2002 mutta kiihtyvän vuonna 2003 taloudellinen toimeliaisuuden jatkuvasti lisääntyessä.

BKT:n määrän kasvua koskevat arviot

Vuonna 2001 euroalueen *BKT:n määrän kasvuvauhti* hidastui 1,5 prosenttiin ja neljännesvuosittaiset kasvuvauhtiluvut pysyivät heikkoina vuoden loppuun saakka heijastaen pääasiassa viennin ja investointien kasvun merkittävää hidastumista. Kasvun arvioidaan kuitenkin alkaneen taas nopeutua vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä ja vahvistuvan vähitellen tämän vuoden kuluessa. BKT:n määrän keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan näin ollen jäävän 0,9–1,5 prosenttiin vuonna 2002 mutta kiihtyvän 2,1–3,1 prosenttiin vuonna 2003. Euroalueen ulkopuolisen talouskehityksen paraneminen tukee tätä elpymistä, jonka odotetaan heijastuvan kaikkiin kotimaisen kysynnän eriin. Euroalueen kotimaisen kysynnän arvioidaan näin ollen alkavan

kasvaa vuoden 2002 alussa ja vahvistuvan asteittain myöhemmin tänä vuonna. Myös varastojen kasvattamisen arvioidaan edistävän elpymistä vuoden 2002 jälkipuoliskolta alkaen, mikä osittain kompensoi varastojen supistumisesta vuonna 2001 aiheutuneen kasvuvauhtia hidastaneen vaikutuksen. Tässä yhteydessä on syytä huomata, että euroalueen BKT:n määrän ja kysynnän erien keskimääräistä vuotuista kasvuvauhtia vuonna 2002 kuvaavia lukuja pienentää mekaanisesti vuoden 2001 jälkipuoliskon hitaiden kasvuvauhtien vaikutus.

Kotimaisen kysynnän eristä *yksityisen kulutuksen* kasvuvauhdin arvioidaan olevan 1,0–1,4 % vuonna 2002, kun se vuonna 2001 oli 1,8 %, ja elpyvän 1,7–3,0 prosenttiin vuonna 2003. Yksityisten kulutusmenojen kehityksen arvioidaan seurailevan käytettävissä olevien reaalitylojen suhteellisen vahvaa kasvukehitystä. Säästämisasteen odotetaan nousevan hieman vuonna 2002 suhdanteiden parantuessa ja vakaantuvan sitten vuonna 2003. Tämänhetkisten budjettisuunnitelmien perusteella oletetaan, että *julkisen kulutuksen* vaikutus BKT:n määrän kasvuvauhtiin pienenee arviointijaksolla.

Kiinteiden investointien määrä supistui hieman vuonna 2001, mutta vuoden 2002 kuluessa kiinteiden investointien arvioidaan elpyvän. Keskimääräisen vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan pysyvän –1,2–1,0 prosenttina vuonna 2002 mutta kiihtyvän 1,0–4,2 prosenttiin vuonna 2003. Kiinteiden investointien elpyminen on pääasiassa seurausta yrityssektorin kiinteistä investoinneista, joiden kehitystä tukee taloudellisen tilanteen paraneminen euroalueella ja sen ulkopuolella. Asuntoinvestointien määrän arvioidaan kasvavan heikonlaisesti vuoteen 2003 asti, koska joissakin maissa asuntomarkkinoilla on ylitarjontaa ja joissakin maissa julkisia kannusteita on vähennetty. *Julkisten investointien* kasvuvauhdin arvioidaan pysyvän maltillisena arviointijaksolla.

Sekä viennin että tuonnin – mukaan lukien euroalueen sisäinen kauppa – neljännesvuosittaisten kasvuvauhtien arvioidaan kääntyneen taas positiiviseksi alkuvuodesta 2002. Viennin keskimääräisen kasvuvauhdin arvioidaan jäävän 0,0–2,9 pro-

² *Kasvuperinnön vaikutus on selitetty joulukuun 2001 Kuukausikatsauksen kehikossa 6.*

senttiin vuonna 2002 ja nopeutuvan 4,5–7,7 prosenttiin vuonna 2003. Tämä arvio heijastaa oletusta, että euroalueen ulkoisten vientimarkkinoiden kasvu nopeutuu, ja euroalueen markkinaosuuden arvioidaan pienenevän hieman kilpailukyvyyn jonkinasteisen heikkenemisen vuoksi. Tuonin kasvu oli heikon kotimaisen kysynnän vuoksi viime vuonna vain 0,9 %. Tuonin arvioidaan seurailevan suurin piirtein euroalueen kokonaiskysyntää eli kasvuvauhdin arvioidaan pysyvän tänä vuonna –1,1–2,3 prosenttina ja nopeutuvan 4,4–7,8 prosenttiin vuonna 2003. Viennin ja tuonin kasvua koskevien arvioiden perusteella ulkomaankaupan nettovaikutus euroalueen kasvuun tulee pysymään hieman positiivisena sekä vuonna 2002 että vuonna 2003. Vuonna 2001 se oli vahvasti positiivinen.

Työllisyyden kasvu jatkui euroalueella suhteellisen vahvana vuonna 2001, jolloin kasvu oli 1,3 %. Työllisyyden kasvun arvioidaan kuitenkin heikkenevän vuonna 2002 ja elpymään jonkin verran vuonna 2003. Pääasiassa tässä kehityksessä heijastuu viipeellä suhdannetekijöiden vaikutus eli taloudellisen toimeliaisuuden arvioitu kehitys. Työvoiman tarjonnan arvioidaan lisääntyvän työhönosalistumisasteen kasvaessa, joskin hitaammin kuin viime vuosina. Työttömyysasteen arvioidaan pysyvän lähes muuttumattomana vuonna 2002 mutta lähtevän jälleen laskemaan vuonna 2003, jolloin sekä työllisyyden että työvoiman tarjonnan kasvu nopeutuu.

Hinta- ja kustannusnäkymät

Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioissa käytettyjen oletusten ja muiden saatavilla olevien tietojen perusteella *yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI)* keskimääräisen nousuvauhdin arvioidaan jäävän 2,1–2,5 prosenttiin vuonna 2002, kun se vuonna 2001 oli 2,5 %.³ Vuonna 2003 sen arvioidaan pysyttelevän 1,3–2,5 prosenttina. YKHI-inflaation vuotuiselle kasvuvauhdille arvioituja vaihteluvälejä on nostettu merkittävästi ylöspäin verrattuna joulukuussa 2001 julkaistuihin eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioihin (ks. kehikko 7).

Tuontihintojen vuotuinen muutosvauhti hidastui huomattavasti vuoden 2001 aikana, kun maail-

mankauppa supistui ja öljyn hinnan aikaisempien nousujen vaikutukset heikentyivät, mutta sen arvioidaan nopeutuvan vähitellen vuoden 2002 kuluessa. Tuontihintojen keskimääräisen vuotuisen muutosvauhdin arvioidaan jäävän melko hitaaksi vuonna 2002 mutta kiihtyvän jonkin verran vuonna 2003. Tuontihintojen muutosvauhti on nyt arvioitu nopeammaksi kuin eurojärjestelmän asiantuntija-arviossa joulukuussa 2001, mikä heijastaa erityisesti oletusta korkeammasta öljyn hinnasta.

YKHI:n keskimääräistä nousuvauhtia koskeva arvio kuvastaa sitä, että kotimaiset hintapaineet varsinkin arviointijakson loppupuolella ovat hieman vähemmän maltillisia ja että tuontihintojen vaikutus on edelleen lähes neutraali. Kotimaisten hintojen kehitystä vaimentaa työn tuottavuuden suhdanneluonteinen elpyminen, joka tasoittaa palkkojen nopeutuneen nousuvauhdin vaikutusta. Voittomarginaalien arvioidaan jäävän kohtuullisen pieniksi vuonna 2002 mutta kasvavan arviointijakson loppupuolella. Tuontihintojen vaikutus YKHI:n keskimääräiseen kasvuvauhtiin jää vähäiseksi siksi, että asteittainen hintojen nousu arviointijakson aikana osittain kumoutuu vuoden 2001 kuluessa toteutuneen hintojen laskun välittyessä viipeellä hintaketjun läpi. YKHI:n eristä jalostettujen ja jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat nousivat poikkeuksellisen nopeasti vuonna 2001. Niiden arvioitu lasku vuonna 2002 on ollut tärkeä tekijä arvioitaessa YKHI:n keskimääräistä nousuvauhtia vuodelle 2002.

Taloudellisen toimeliaisuuden vähentymisestä huolimatta palkkojen nousuvauhti nopeutui vuoden 2001 aikana, ja koko vuoden keskimääräinen nousuvauhti oli 2,9 %. Arviossa oletetaan palkkojen nousuvauhdin nopeutuvan jonkin verran sekä vuonna 2002 että vuonna 2003.

Yksikkötyökustannuksia ja voittomarginaaleja koskevat arviot kuvastavat lähinnä työn tuottavuuden suhdanneluontoista elpymistä ja suurehkoja palkankorotuksia. Yksikkötyökustannukset kasvoivat selvästi vuonna 2001 työn tuottavuuden suhdanneluontoisesti heikentyessä ja palkkojen noustessa suhteellisen voimakkaasti. Työn tuot-

³ Tilastoinnin muuttumisen vuoksi YKHI:n keskimääräistä vuotuisia nousuvauhtia vuonna 2001 tarkistettiin 0,2 prosenttiyksikköä aiemmin esitettyä hitaammaksi.

tavuuden arvioidaan kohentuvan vuosina 2002 ja 2003 ja lähestyvän vähitellen pitkän aikavälin keskiarvoa taloudellisen toimeliaisuuden vilkasuudessa. Näin ollen yksikkötyökustannusten kasvun arvioidaan hidastuvan huolimatta siitä, että palkkojen nousuvauhti on nopeutunut. Voittomar-

ginaalit kapenivat vuonna 2001, kun tuotantopanokset kallistuivat ja taloudellinen toimeliaisuus oli vähäistä. Voittomarginaalien arvioidaan jäävän kohtuullisen pieniksi vuoden 2002 aikana mutta kasvavan arviointijakson lopulla talouskasvun elpymässä. Tämän kehityksen odotetaan osit-

Kehikko 7.

Vertailua joulukuun 2001 arvioon

Suurin ero EKP:n Kuukausikatsauksen joulukuun 2001 numerossa julkaistun eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvion oletuksiin on, että öljyn hintaa koskevia oletuksia on tarkistettu ylöspäin. Joulukuun 2001 asiantuntija-arvion taustalla oli oletus, että öljyn hinta laskisi vuonna 2002 merkittävästi, yli 20 % kuten arviota viimeisteltäessä saatavilla olevista futuurihinnoista voitiin päätellä. Öljyn hinta on nyt huomattavasti joulukuun 2001 arviossa oletettua korkeampi, ja tämänkertaisessa kokonaistaloudellisessa arviossa öljyn hinnan oletetaan laskevan maltillisesti (5 %) arviointijakson kuluessa. Muita tärkeitä muutoksia oletuksissa ovat, että euroalueen vientimarkkinoiden kasvu vuonna 2002 oletetaan noin 2 prosenttiyksikköä nopeammaksi ja että pitkien korkojen kehitystä koskevat markkinaodotukset ovat nyt noin 80 peruspistettä korkeammat.

YKHI-inflaation vuotuisen kasvuvauhdin arvioituja vaihteluvälejä sekä vuodelle 2002 että vähäisemmässä määrin vuodelle 2003 on nyt nostettu merkittävästi ylöspäin. Vuosia 2002 ja 2003 koskevat korjaukset ovat luonteeltaan erilaiset. Vuotta 2002 koskevan korjauksen taustalla on suurelta osin YKHIn energiaerä eli korkeampaa öljyn hintaa koskevien oletusten suora vaikutus. YKHIn muista eristä jalostamattomien elintarvikkeiden ja palvelujen hintoja on korjattu hieman ylöspäin alkuvuodesta 2002 saatujen havaintojen seurauksena. Vuonna 2003 korjaus vaikuttaa ensisijaisesti YKHIn muihin eriin kuin energiaerään ja sen taustalla ovat useat eri kotimaiset tekijät kuten nimellispalkkojen kasvun nopeutuminen ja korkeampaa öljyn hintaa koskevien oletusten viipeellä ilmenevät epäsuorat vaikutukset.

YKHIn toteutunut keskimääräinen vuotuinen nousuvauhti vuonna 2001 oli 2,5 %. Tämä Eurostatin virallinen luku on joulukuun 2001 arvion vaihteluvälin ulkopuolella. Ero johtuu tarkistuksista, joita yhdenmukaistettua kuluttajahintaindeksiä koskeviin tietoihin vuodelta 2001 tehtiin myöhemmin, kun kahdessa suuressa maassa otettiin käyttöön uusia yhdenmukaistamissääntöjä ja Kreikan tiedot otettiin mukaan vertailuajankohdan tietoihin (ks. maaliskuun 2002 Kuukausikatsauksen kehikko 4). Yhdessä nämä muutokset merkitsevät katkosta YKHI-sarjassa, ja YKHIn kokonaisindeksin vuotuista nousuvauhtia vuonna 2001 onkin tarkistettu 0,2 prosenttiyksikköä hitaammaksi.

BKT:n määrän kasvun vaihteluvälejä on korjattu vain vähän, eli vuoden 2003 kasvua on tarkistettu hieman nopeammaksi. Kysynnän eriin tehdyt tarkistukset ovat kuitenkin jonkin verran suurempia. Nettoviennin vaikutus BKT:n määrän kasvuun arvioidaan nyt hieman suuremmaksi, kun taas kotimaisen kysynnän vaikutus arvioidaan hieman pienemmäksi johtuen siitä, että investointien määrän kasvuarviota on tarkistettu alaspäin.

Kokonaistaloudellisten arvioiden vertailua

(keskimääräinen vuotuinen prosenttimuutos¹⁾)

	2001	2002	2003
YKHI – kesäkuu 2002	2,5	2,1 – 2,5	1,3 – 2,5
YKHI – joulukuun 2001	2,6 – 2,8	1,1 – 2,1	0,9 – 2,1
BKT:n määrä – kesäkuu 2002	1,5	0,9 – 1,5	2,1 – 3,1
BKT:n määrä – joulukuun 2001	1,3 – 1,7	0,7 – 1,7	2,0 – 3,0

1 Tilastoimien muuttumisen vuoksi YKHIn keskimääräistä vuotuista nousuvauhtia vuonna 2001 tarkistettiin 0,2 prosenttiyksikköä aiemmin esitettyä hitaammaksi.

tain kumoavan vuosien 2001 ja 2002 aikana toteutuneen voittomarginaalien kapenemisen.

Näistä syistä markkinahintaisen BKT:n deflaattorin muutosvauhdin – joka määritelmän mukaan heijastaa yksikkötyökustannusten, voittomarginaalien ja välillisten verojen kehitystä – arvioidaan olevan 2,0–2,3 % vuonna 2002, kun vuonna 2001 se oli 2,3 %. Vuonna 2003 sen arvioidaan pysyttelevän 1,4–2,3 prosenttina. Välillisillä veroilla on vuosina 2002 ja 2003 pieni hintoja nostava vaikutus.

YKHIn muiden erien kuin energian ja elintarvikkeiden hintojen kehityksen arvioidaan suurelta

osin heijastavan BKT:n deflaattorin kehitystä. Muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousuvauhti nopeutui asteittain vuonna 2001, ja sen arvioidaan arviointijaksolla hieman hidastuvan, kun tuontihintojen aiempien korotusten vaikutukset poistuvat ja kapasiteetin käyttöaste pysyy suhteellisen alhaisena vuonna 2002. Palvelujen hinnat nousivat vuonna 2001 niin hallinnollisten hintojen ja välillisten verojen kuin yksikkötyökustannustenkin nousun vuoksi. Yksikkötyökustannusten kasvun hidastuessa palvelujen hintojen nousuvauhdin arvioidaan arviointijaksolla jonkin verran hidastuvan.

Kehikko 8.

Muiden laitosten ennusteet

Useat kansainväliset järjestöt ja yksityiset ennustelaitokset ovat julkaisseet ennusteita euroalueen talousnäkymistä vuoteen 2003 saakka. Näistä mainittakoon erityisesti EKP:n kokoaman Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimuksen tulokset. Nämä ennusteet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia keskenään eivätkä eurojärjestelmän asiantuntijoiden laatimien kokonaistaloudellisten arvioiden kanssa, koska ne perustuvat erilaisiin oletuksiin ja ne on laadittu eri ajankohtina (eli ne perustuvat eri aikoina käytettävissä olleisiin tietoihin). Eurojärjestelmän asiantuntijoiden arvioista poiketen muiden laitosten ennusteet eivät yleensä perustu oletukselle muuttumattomista lyhyistä koroista arviointijakson aikana. Lisäksi näissä ennusteissa käytetään erilaisia oletuksia rahoitusmarkkinoita ja euroalueen ulkoista ympäristöä koskevista muuttujista. On myös huomattava, että Consensus Economics Forecasts -ennusteissa ja Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimuksessa käytetään monia tarkemmin määrittelemättömiä oletuksia.

Erilaisista oletuksista huolimatta tällä hetkellä käytettävissä olevissa muiden ennustelaitosten ennusteissa arvioidaan hyvin yksimielisesti, että taloudellinen toimeliaisuus elpynee vuoden 2002 kuluessa huolimatta siitä, että BKT:n vuotuisen kasvuvauhdin odotetaan jäävän hieman hitaammaksi kuin vuodelle 2001 arvioitu

Euroalueen BKT:n määrän kasvuennusteiden vertailua

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	2002	2003
Euroopan komissio	Huhtikuu 2002	1,4	2,9
IMF	Huhtikuu 2002	1,4	2,9
OECD	Huhtikuu 2002	1,3	2,9
Consensus Economics Forecasts	Toukokuu 2002	1,3	2,8
Survey of Professional Forecasters	Toukokuu 2002	1,4	2,6

Lähteet: Euroopan komission ennuste (kevät 2002), IMF World Economic Outlook (huhtikuu 2002), OECD Economic Outlook n:o 71 (ennakkopainos), Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.

1,5 %. Myös noususuhdanteen taustatekijöistä ollaan yksimielisiä. Varastojen kehitys ja maailmantalouden näkymien paraneminen käynnistävät elpymisen, ja sitä ylläpitää kotitalouksien kulutuksen suotuisa kehitys. BKT:n määrän kasvuvauhdin odotetaan kiihtyvän entisestään vuonna 2003. Sekä Euroopan komission että IMF:n ja OECD:n ennusteiden mukaan BKT:n määrän kasvuvauhti on tuona vuonna 2,9 %, kun Survey of Professional Forecasters -kyselytutkimuksen ja Consensus Economics Forecasts -ennusteiden mukaan kasvuvauhti vuonna 2002 saattaisi olla hieman hitaampaa eli 2,6–2,8 %.

Inflaationäkymien suhteen kaikissa käytettävissä olevissa ennusteissa ollaan yhtä mieltä siitä, että inflaatiovauhti hidastuu asteittain tänä vuonna ja vuotuinen keskimääräinen inflaatiovauhti hidastuu 2,0 prosenttiin (IMF ja OECD) tai 2,2 prosenttiin (Euroopan komissio). Inflaatiovauhdin odotetaan hieman hidastuvan vuonna 2003, jolloin se IMF:n ennusteen mukaan on 1,8 %, OECD:n, Consensus Economics Forecasts -ennusteiden ja Survey of Professional Forecasters -tutkimuksen mukaan 1,9 % ja Euroopan komission mukaan 2,0 %.

Euroalueen kuluttajahintainflaatioennusteiden vertailua¹

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Julkistamisajankohta	2002	2003
Euroopan komissio	Huhtikuu 2002	2,2	2,0
IMF	Huhtikuu 2002	2,0	1,8
OECD	Huhtikuu 2002	2,0	1,9
Consensus Economics Forecasts	Toukokuu 2002	2,0	1,9
Survey of Professional Forecasters	Toukokuu 2002	2,1	1,9

Lähteet: Euroopan komission ennuste (kevät 2002), IMF World Economic Outlook (huhtikuu 2002), OECD Economic Outlook n:o 71 (ennakkopainos), Consensus Economics Forecasts ja EKP:n Survey of Professional Forecasters.

1 IMF:n ja OECD:n ennusteissa yksityisen kulutuksen deflaattori, muissa YKHI.

6 Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase

Selviä merkkejä maailmantalouden elpymisestä

Viime kuukausien aikana useimmilla maailman alueilla on alkanut näkyä selviä merkkejä elpymisestä. Varsinkin Yhdysvalloissa yksityisen sektorin varastoinvestoinnit sekä yksityinen kulutus edistivät osaltaan vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen suhteellisen vahvaa kasvua. Samanaikaisesti myös ulkomaankaupasta johtuvat myönteiset kasvupaikutukset lisääntyivät. Ne hyödyttivät erityisesti Aasiaa ja varsinkin Japania, jota koskevat uusimmat tiedot antavat viitteitä talouden laskusuuntauksen taittumisesta. Viimeaikaiset merkit Yhdysvaltain taloudesta näyttävät kuitenkin vahvistavan, että vuoden 2002 ensimmäi-

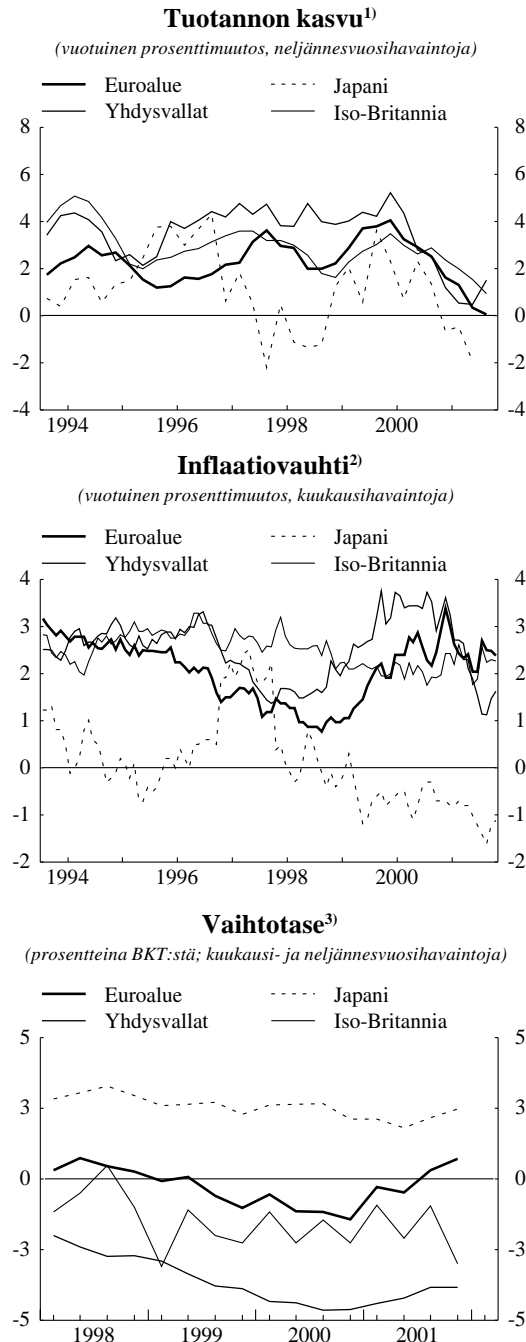
sen neljänneksen poikkeuksellisen nopea elpymisvauhti ei ehkä jatku vuoden loppupuolella, koska kotimaisen kysynnän kasvu näyttää olevan hidastumassa. Vaikka yleinen epävarmuus on viime vuoden lopusta lähtien vähentynyt, maailmantalouden näkymiä heikentäviä riskejä on yhä olemassa. Ne liittyvät lähinnä maailmantalouden yhä jatkuviin tasapainottomuuksiin, öljyn hintakehitykseen ja kauppariitojen mahdolliseen lisääntymiseen.

Vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen voimakas talouskasvu Yhdysvalloissa vahvistaa käsitystä, että talous on alkanut elpyä. Alustavat arviot osoittavat BKT:n määrän kasvaneen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 5,6 % (edellisestä

Kuvio 34.

Talousoikeus keskeisissä teollistuneissa talouksissa

(päivähavaintoja)

- Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
- 1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot.
 - 2) Vuoteen 1995 asti euroaluetta koskevat tiedot ovat kansallisiin kuluttajahintaindeksitietoihin perustuvia arvioita YKHI-inflaatiiovauhdista. Vuoden 1995 jälkeen tiedot perustuvat YKHIin. Ison-Britannian osalta käytetään RPIX-indeksiä.
 - 3) EKP:n ja Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. Kaikkien maiden BKT- ja vaihtotaseluvut on puhdistettu kausivaihtelusta.

neljänneksestä vuositasolle korotettuna), kun kasvu oli vuoden 2001 viimeisellä neljänneksellä 1,7 % (ks. kuvio 34). Pääsy tähän vuoden ensimmäisen neljänneksen poikkeukselliseen kasvun lisäykseen oli varastojen purkuvauhdin merkittävä hidastuminen, mikä viittaa siihen, että Yhdysvalloissa varastojen sopeutus saattaa olla päätymässä. Myös yksityisen kulutuksen voimakas lisääntyminen vaikutti osaltaan BKT:n kasvun vahvuuteen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Samalla kuitenkin yksityisen sektorin muut kuin asuinrakentamiseen liittyvät kiinteät investoinnit ja nettovienni hidastivat BKT:n kasvua. Yksityisen kulutuksen pysyminen vahvana ilmeni eikestävien kulutustavaroiden ja palvelujen kysynnän kasvuna, kun taas kestävien kulutustavaroiden vilkas kysyntä laantui jonkin verran vuoden 2001 lopun huipusta. Investoinnit asuinrakentamiseen lisääntyivät nopeasti vuoden 2001 viimeisen neljänneksen notkahduksen jälkeen. Sitä vastoin muut kuin asuinrakentamiseen tehdyt kiinteät investoinnit vähenivät edelleen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Myös julkinen kulutus ja erityisesti puolustusmenot lisäsivät kasvua. Nettoviennin negatiivinen kasvuvaihtelu johtui lähinnä tuonnin voimakkaasta lisääntymisestä.

Talouden parhaillaan menossa olevan elpymisen odotetaan lyhyellä aikavälillä jatkuvan, mutta tähänastista hitaampana. Varsinkin kotitaloussektorin rahoitustasapainon palauttaminen saattaa osaltaan hidastaa yksityisen kulutuksen kasvua. Sen sijaan yksityisten investointien heikkouden odotetaan jossain määrin väistyvän, kun yritysten kannattavuus paranee ja ylikapasiteetti vähenee. Kaiken kaikkiaan talouden elpymisen tämänhetkisestä vahvuudesta ja kestävydestä näyttää edelleen olevan huomattava epävarmuutta, kuten luottamusindikaattoreiden ristiriitaiset signaalit osoittavat.

Julkisen talouden kehitykselle on ollut ominaista budjetinäkymien merkittävä heikkeneminen. Tämä kehitys johtuu sekä harkinnanvaraisista toimista että taloustilanteen heikentymisestä. Yhdysvaltain kongressin budjettiviraston (US Congressional Budget Office) tammikuussa 2002 esittämän arvion mukaan lähinnä kesäkuussa 2001 toteutetut veronkevennyksiä koskevat lainsäädäntötoimet ja harkinnanvaraisten menojen lisääntyminen ovat supistaneet vuoteen 2011

mennessä kertyvää kumulatiivista budjettilyijää-mää 2 400 miljardin Yhdysvaltain dollarin verran vuosi sitten arvioidusta. Kun 9.3. vahvistettu finanssipoliittinen elvytyspaketti odotusten mukaan heikentää julkisen talouden rahoitusasemaa entisestään muutamana lähivuoden aikana, vuoden 2002 alusta alkanut julkisen talouden heikkeneminen näyttää puolestaan suureksi osaksi johtuvan verotulojen vähenemisestä vuoden 2001 talouskehityksen seurauksena.

Inflaatiovauhti on pysynyt Yhdysvalloissa suhteellisen maltillisena ja huhtikuussa 2002 kuluttajahintaindeksin vuotuinen nousuvauhti oli 1,6 %, kun se oli maaliskuussa ollut 1,5 % (ks. kuvio 34). Tuottajahintaindeksi puolestaan laski huhtikuussa 2,0 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta, kun lasku oli ollut maaliskuussa 1,4 %. Kun kapasiteetin käyttöaste pysyy lähimenneisyyteen verrattuna edelleen heikohkona ja tuottavuuden kehitys myönteisenä, inflaatiopaineiden ei yleisesti odoteta voimistuvan lyhyellä aikavälillä.

Tässä tilanteessa Yhdysvaltain keskuspankin avoimarkkinakomitea (Federal Open Market Committee, FOMC) jätti kokouksessaan 7.5.2002 federal funds -tavoitekorkonsa ennalleen 1,75 prosenttiin eli tasolle, jolla se on ollut 11.12.2001 alkaen. Komitea myös katsoi, että hintavakauskäytymiin ja kestävään talouskasvuun liittyvät riskit olivat tasapainossa.

Uusimmat tiedot Japanin taloudesta vahvistavat käsityksen, että talouden heikkeneminen on taitumassa. Tämä johtuu suureksi osaksi ulkomaankaupan vilkastumisesta. Viennin kasvun kohene-misen myötä teollisuustuotannon supistuminen näyttää päättyneen, kun tuotanto kasvoi huhtikuussa 0,2 % edellisestä. Huhtikuu oli jo kolmas peräkkäinen kuukausi, jolloin tuotanto kasvoi. Tuotannon kasvuun liittyi myös varastojen ja toimitusten suhteen merkittävä paraneminen entisestään, mikä mahdollistaa talouskehityksen entistä selvemman vilkastumisen edellyttäen, että vientisektorin myönteinen kehitys jatkuu odotetulla tavalla.

Japanin talouden heikkenemisen mahdollista pysähtymistä osoittaa myös maan keskuspankin maaliskuinen Tankan-kyselytutkimus. Sen mukaan suuryritysten yleiset suhdannenäkymät olivat

joulukuiseen kyselyyn verrattuna pysyneet ennallaan. Pienten yritysten tilanne heikkeni kuitenkin edelleen, ja tutkimuksen vastaajat odottivat heikkenemisen jatkuvan ainakin vuoden 2002 puoliväliin saakka. Näin ollen yksityisen sektorin investoinnit pysyivät vähäisinä jonkin aikaa etenkin pienissä yrityksissä, mikä korostaa jälleen nykyiseen elpymiseen liittyvää epätasapainoa.

Japanin hintakehityksessä on vielä nähtävissä deflaatiopaineita, vaikka hintojen laskuvauhti saattaa olla hidastumassa. Kotimaan tukkuhintaindeksi laski huhtikuussa 1,2 % vuodentakaisesta, kun se oli laskenut maaliskuussa 1,3 %. Kuluttajahintaindeksin vuotuinen laskuvauhti oli huhtikuussa 1,1 % eli hieman hitaampi kuin maaliskuussa, jolloin se oli 1,2 % (ks. kuvio 34). Rahapolitiikan puolella Japanin keskuspankki päätti 21.5.2002 toteuttaa rahamarkkinaoperaatioita, joiden tavoitteena oli säilyttää keskuspankissa olevien sekkitilitalletusten määrä ennallaan 10 000 miljardin ja 15 000 miljardin jenin välillä. Samalla keskuspankki korosti halukkuuttaan lisätä markkinoiden likvidiyyttä, mikäli rahoitusmarkkinoiden vakauteen kohdistuisi riskejä.

Uusimmat Isoa-Britanniaa koskevat viralliset tiedot osoittavat maan talouskasvun pysyneen vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä jo toisena peräkkäisenä vuosineljänneksenä ennallaan. BKT:n määrän vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2001 viimeisen neljänneksen 1,6 prosentista 1,0 prosenttiin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. kuvio 34). Tulevaa kehitystä ennakoivat kyselytiedot viittaavat kuitenkin siihen, että BKT:n kasvu nopeutuu tämän vuoden toisella neljänneksellä.

Useita vuosia vallinneet erot toimialoittaisissa kasvuvauhteissa ovat lisääntyneet. Vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä tehdasteollisuuden tuotanto oli 6,5 % pienempi kuin vuotta aikaisemmin, kun taas palvelualan tuotanto oli 2,1 % suurempi. Samat erot näkyvät myös talouden kysyntäpuolella. Yksityisen kulutuksen kasvu pysyi vahvana hienoisesta hidastumisestaan huolimatta: tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä yksityinen kulutus kasvoi 3,7 % vuodentakaisesta, kun kasvu oli edellisellä neljänneksellä ollut 4,0 %. Asuntojen hintojen voimakkaasta noususta johtuvat varallisuusvaikutukset ja koti-

talouksien lainanoton jatkuminen viittaavat siihen, että yksityinen kulutus säilyy vilkkaana. Sen sijaan yritysten taseiden heikentyminen ja epävarmuus kysynnän kehittymisestä ovat todennäköisesti rajoittaneet kiinteitä bruttoinvestointeja, jotka vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä vähenivät 1,4 % vuodentakaisesta. Samana ajanjaksona vienti supistui 6,8 %. Inflaatiopaineet ovat viime kuukausina pysyneet jokseenkin vakaina. Vähittäishintaindeksi (RPIX), josta on poistettu asuntolainojen korkokustannukset, nousi huhtikuussa 2,3 prosentin vuosivauhtia eli hitaammin kuin vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä, jolloin sen vauhti oli 2,4 %.

Ison-Britannian talousnäkömät riippuvat lyhyellä aikavälillä yksityisen kulutuksen kasvun vahvuudesta, kun taas maailmantalouden näkömien koheneminen todennäköisesti tukee vientiä ja investointeja. Lyhyellä aikavälillä inflaationäkömät ovat suhteellisen maltilliset, vaikka keskipitkällä aikavälillä saattaakin syntyä vähäisiä hinnannousupaineita elpymisen nopeutuessa.

Japanin ulkopuolisen Aasian tilanteesta julkistettujen tuoreiden tiedot viittaavat yhä enemmän talouden asteittaiseen elpymiseen. Tuotanto ja vienti ovat kasvaneet vuoden 2001 lopusta lähtien pääasiassa siitä syystä, että Yhdysvalloissa varastoja on sopeutettu ja että elektroniikka- ja tietokonelaitteiden maailmanmarkkinahinnat ovat nousseet. Tuoreimpien kuukausikohtaisten tietojen mukaan tavaraviennin kasvu on vuodentakaiseen verrattuna nyt muuttunut positiiviseksi Koreassa, Malesiassa, Singaporessa ja Taiwanissa oltuaan joissakin tapauksissa melko pitkään negatiivista. Alueen näkömien koheneminen on osaltaan parantanut kuluttajien mielialoja, ja vähittäismyynti on vilkastunut Kiinassa, Koreassa ja Taiwanissa. Loppuvuoden ajan alueen vienti ja myös talouden yleinen aktiivisuus riippuvat todennäköisesti edelleen maailmantalouden elpymisestä ja erityisesti yritysten kiinteiden investointien lisääntymisestä Yhdysvalloissa. Kiinassa BKT:n kasvu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna oli vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä erittäin vahvaa vuoteen, mikä johtuu yritysten kiinteiden investointien ja teollisuustuotannon voimakkaasta kasvusta. Merkkien deflaatiopaineista odotetaan jäävän tilapäisiksi, ja Kiinan talousnäkömät ovat edelleen myönteiset.

Suurimmissa EU:n jäsenyyttä hakeneissa maissa talouskasvu on edelleen verrattain vakaata. Kuten aiemminkin, kotimainen kysyntä on pysynyt suhteellisen vahvana, mikä osittain tasoittaa jatkuvasti heikkona pysyvää ulkomaista kysyntää. Joissakin tapauksissa kotimaista kysyntää on kuitenkin pönkitetty lisäämällä valtiontalouden alijäämiä, joiden kasvu ei yksinomaan johdu suhdannetekijöistä.

Maakohtaiset talousnäkömät näyttävät kohentuneen Tšekin tasavallassa, missä vähittäiskauppa kasvoi maaliskuussa voimakkaasti ja teollisuustuotanto oli odotettua suurempi. Unkarissa suhteellisen vahva kulutus ja julkisen sektorin investoinnit ovat osittain tasoittaneet maailmantalouden kasvun hidastumisen negatiivista vaikutusta samalla, kun inflaatiovauhti on edelleen hidastunut vuoden 2001 joulukuun 6,8 prosentista 6,1 prosenttiin huhtikuussa 2002. Puolassa tuotannon kasvu hidastui edelleen tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä, eikä merkkejä talouden pikaisesta elpymisestä lähikuukausina ole juuri näkyvissä. Näissä hitaan kasvun oloissa huhtikuun 2002 kuluttajahintainflaatio oli 3,0 %, joten vuoden alussa alkanut inflaation hidastuminen jatkui. Turkissa useat merkit viittaavat siihen myönteiseen kehitykseen, että maan taloudessa on viime vuoden rajun heikkenemisen jälkeen saattanut tapahtua käänne tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Lisäksi kuukausittainen inflaatiovauhti hidastui toukokuussa alle 1 prosenttiin oltuaan tammikuussa runsaat 5 %.

Venäjällä talouskasvu oli vuonna 2001 vahvaa mutta hidastuvaa ja tänä vuonna talouskehityksen odotetaan edelleen laantuvan. Vuoden 2001 lopulla ulkomaisen kysynnän hidastumisesta ja suhteellisen alhaisesta öljyn hinnasta alkoi syntyä merkittäviä kerrannaisvaikutuksia kotimaantalousiin. Öljyn hinnan myöhemmän kohoamisen, ulkomaisen kysynnän mahdollisen elpymisen ja rakenneuudistusten edistymisen odotetaan kuitenkin tukevan kasvua.

Latinalaisen Amerikan suurimpien maiden taloudet ovat kehittyneet eri tavoin. Brasiliassa uusimmat tiedot viittaavat siihen, että talouden aktiivisuus lisääntyy viennin kasvun ja energiansääntöselyn loppumisen tukemana, vaikka orastava elpyminen on edelleen vaimeaa. Sen sijaan Ar-

gentiina on neljännen lamavuotensa alettua erityisen vaikeassa asemassa, sillä sen talouskehitys heikkenee samalla, kun maan pankkijärjestelmä on syvässä kriisissä. Meksikon talouskasvu supistui vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä 2 % vuodentakaisesta, mikä viittaa siihen, että huolimatta vahvoista siteistä Yhdysvaltoihin talous ei ole vielä selkeästi toipunut. Uudemmat talousluvut näyttävät kuitenkin osoittavan, että Meksikon talouskehitys vahvistuu.

Euro vahvistui toukokuussa ja kesäkuun alussa

Vuoden 2002 toukokuussa ja kesäkuun alussa Yhdysvaltain dollari heikkeni valuuttamarkkinoilla kaikkiiin keskeisiin valuuttoihin nähden. Yhdysvaltain dollarin melko laaja-alainen heikentyminen näyttää liittyneen lähinnä siihen, että Yhdysvaltain talouden elpyminen ei ole ollut niin vahvaa kuin markkinoilla aiemmin tänä vuonna odotettiin. Samaan aikaan euro vahvistui Englannin puntaan nähden, pysyi jokseenkin vakaana suhteessa Japanin jeniin ja Sveitsin frangiin, mutta heikkeni jonkin verran Ruotsin kruunuun nähden. Tämä kehitys näkyi siinä, että euron nimellinen efektiivinen kurssi vahvistui noin 2 % huhtikuun lopusta.

Yhdysvaltain dollarin jo huhtikuun jälkipuoliskolta alkanut heikkeneminen jatkui toukokuussa ja kesäkuun alussa, ei ainoastaan suhteessa euroon vaan myös Japanin jeniin ja Sveitsin frangiin nähden (ks. kuvio 35). Yhdysvalloissa julkistetut tiedot ovat antaneet viitteitä, että talous kasvaisi edelleen, mutta hitaammin kuin markkinat olivat alun perin odottaneet. Yhdysvaltain julkisen talouden kääntymisen odotetusti uudelleen alijäämäiseksi vuonna 2002 sekä suuri vaihtotaseen alijäämä näyttävät myös heikentäneen dollaria. Kesäkuun 5. päivänä euron dollarikurssi oli 0,94 eli 4 % vahvempi kuin huhtikuun lopussa ja runsaat 4,5 % vahvempi kuin vuonna 2001 keskimäärin.

Japanin jeni pysyi jokseenkin vakaana euroon nähden ja vaihteli tarkastelukautena 115:sta 117:ään (ks. kuvio 35). Uusimpien tietojen mukaan Japanin talouden alamäki on taittumassa, mikä on tukenut jeniä suhteessa Yhdysvaltain dollariin. Toukokuun jälkipuoliskolla ja kesäkuun alus-

sa Japanin jeniin kohdistui merkittäviä paineita, jotka pyrkivät vahvistamaan sitä suhteessa dollariin samalla, kun dollari heikkeni melko yleisesti. Tämä sai Japanin keskuspankin intervenoimaan valuuttamarkkinoilla estääkseen jenin vahvistumisen edelleen. Kesäkuun 5. päivänä euron jenikurssi oli 116,55 eli lähes sama kuin huhtikuun lopussa ja noin 7 % vahvempi kuin vuonna 2001 keskimäärin.

Englannin punta heikkeni melko voimakkaasti suhteessa euroon, mutta pysyi suhteellisen vakaana Yhdysvaltain dollariin nähden tarkasteluajankohtana (ks. kuvio 35). Markkinoiden näemyksiin vaikuttaa edelleenkin se, milloin Isossa-Britanniassa pidetään kansanäänestys euroalueeseen liittymisestä. Englannin pankin rahapoliittinen komitea (Monetary Policy Committee) päätti 9.5. pitää pankin repokoron 4 prosentissa. Kesäkuun 5. päivänä euron puntakurssi oli 0,64 eli noin 4 % vahvempi kuin huhtikuun lopussa ja 3,4 % vahvempi kuin vuonna 2001 keskimäärin.

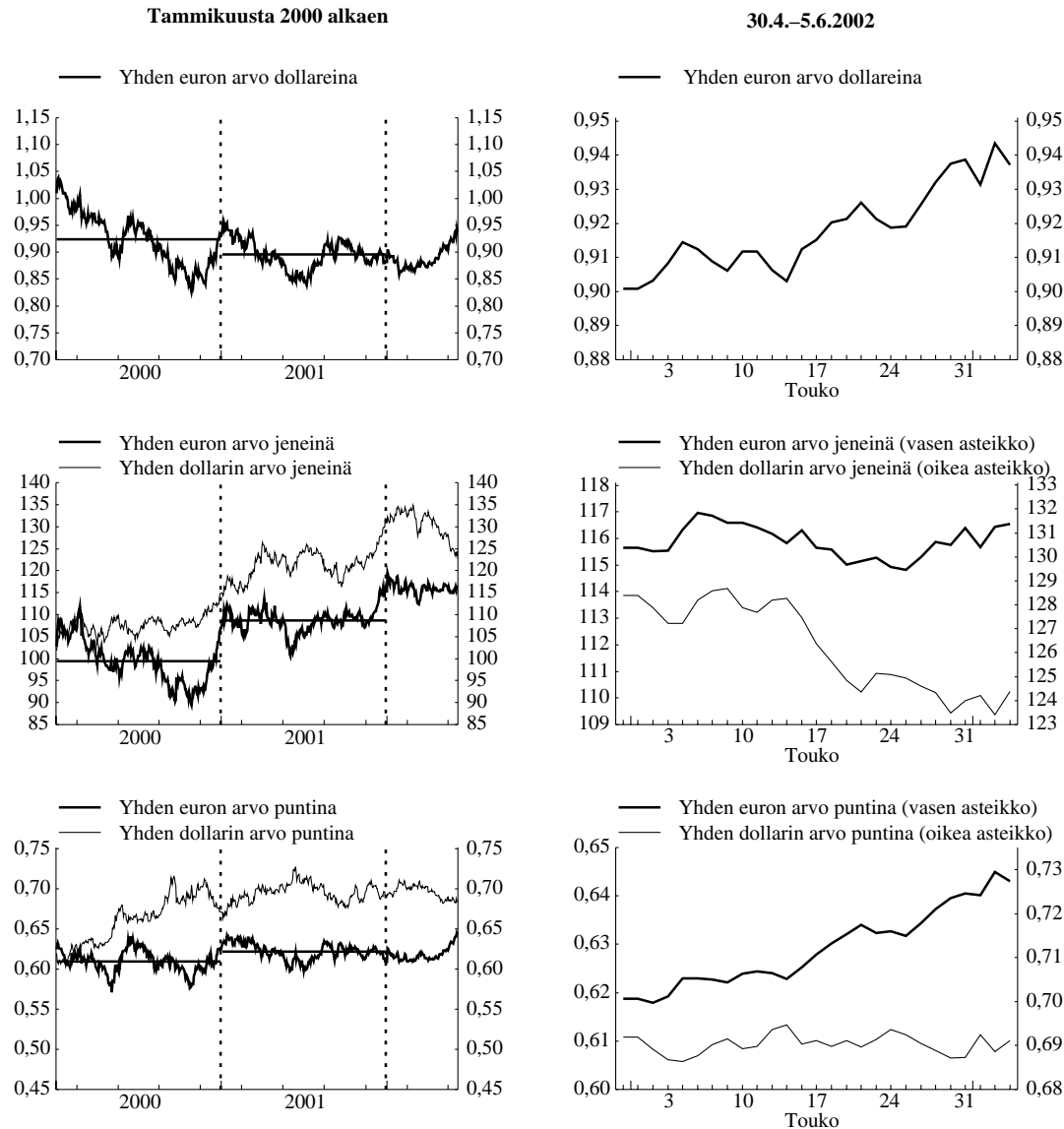
Muista eurooppalaisista valuutoista Tanskan kruunun kurssi pysyi vakaana ja vaihteli hieman ERM II -järjestelmän mukaisen eurokeskuskurssinsa alapuolella (ks. kuvio 36). Ruotsin kruunu vahvistui edelleen suhteessa euroon syyskuussa 2001 alkaneen trendin mukaisesti. Kotimaan inflaation kiihtymisen riskin vuoksi repokorkoa nostettiin 25 peruspistettä eli 4,25 prosenttiin 2.5.2002 Ruotsin keskuspankin johtokunnan 25.4. tekemän päätöksen mukaisesti. Sveitsin frangi oli vakaana suhteessa euroon toukokuussa ja kesäkuun alussa, vaikka pysyikin 2,7 % vahvempana kuin vuonna 2001 keskimäärin. Lisäksi toukokuun 2. päivänä Sveitsin keskuspankki ilmoitti laskevansa korkonsa tavoiteväliä 50 peruspistettä eli 0,75–1,75 prosenttiin.

Euron keskeisten kahdenvälisen valuuttakurssien muuttuessa edellä kuvatulla tavalla euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi, joka lasketaan suhteessa euroalueen 12 tärkeimmän kauppakumppanin valuuttoihin, oli kesäkuun 5. päivänä 2,2 % vahvempi kuin huhtikuun lopussa ja miltei 3 % vuoden 2001 keskimääräisen tasonsa yläpuolella (ks. kuvio 37). Tarkasteltaessa euron reaalisia efektiivisiä valuuttakursseja suhteessa samaan kauppakumppaniryhmään eli euroalueen kansainvälisen hinta- ja kustannuskilpailukyvyyn

Kuvio 35.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Huom. Oikeassa ja vasemmassa asteikossa on sama mittakaava kussakin kuviossa. Vaakasuorat viivat kuvaavat vuosikeskiarvoja.

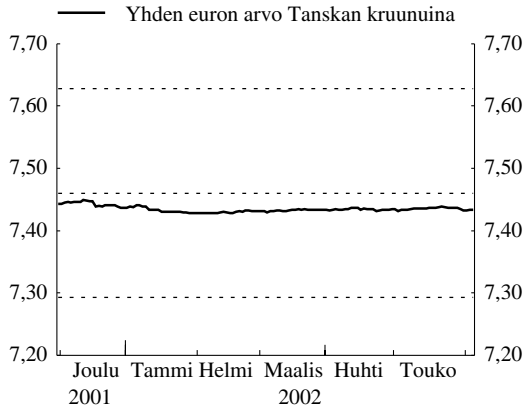
mittareita havaitaan, että kuluttajahintaindeksillä ja teollisuuden tuottajahintaindeksillä deflatoidut euron reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit seurasivat erittäin tarkasti euron nimellisen efektiivisen valuuttakurssi-indeksin kehitystä suunnilleen vuoden 2000 loppuun saakka. Sen jälkeen nämä indeksit osoittavat hintakilpailukyvyyn parantuneen vertailuajankohtaan (eli vuoden 1999

ensimmäiseen neljännekseen) nähden jonkin verran vähemmän kuin euron nimellisen valuuttakurssi-indeksin kehitys ennakoi (ks. kuvio 38). Sitä vastoin tehdasteollisuuden yksikkötyökustannuksiin perustuva euron reaali efektiivinen valuuttakurssi-indeksi on edelleen melko tarkkaan myötäillyt nimellisen indeksin kehitystä, kuten se on tehnyt yhteisen rahan käyttöönotosta lähtien.

Kuvio 36.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päivähavaintoja)

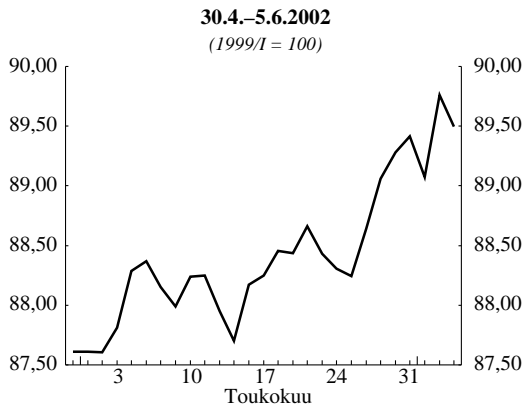
Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat Tanskan kruunun keskus-kurssia (7,46) ja vaihteluväliä ($\pm 2,25\%$).

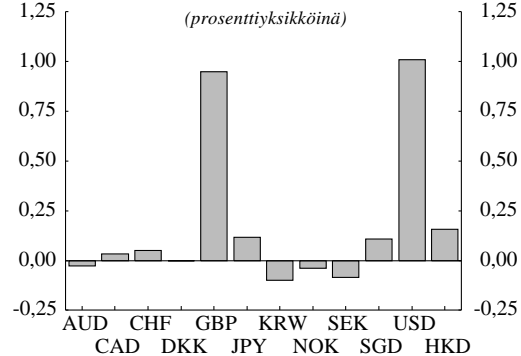
Kuvio 37.

Euron efektiivinen valuuttakurssi ja sen jakauma¹⁾

(päivähavaintoja)

Valuuttakurssimuutosten vaikutus efektiivisen valuuttakurssi-indeksiin²⁾

Lähde: EKP.

- 1) Indeksien nousu merkitsee efektiivisen valuuttakurssin vahvistumista 12 kauppakumppanimaan valuuttaan nähden.
- 2) Muutosten laskemisessa on käytetty 12 suurimman kauppakumppanin valuuttoja kauppapainoilla painotettuina.

Kuluttajahintaindeksin, teollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin kehityksen erot verrattuna nimellisen indeksin kehitykseen liittyvät hinta- ja yksikkötyökustannuskehityksen eroihin euroalueen ja joidenkin euroalueen tärkeimpien kauppakumppanimaiden välillä suunnilleen vuoden 2000 lopusta lähtien.

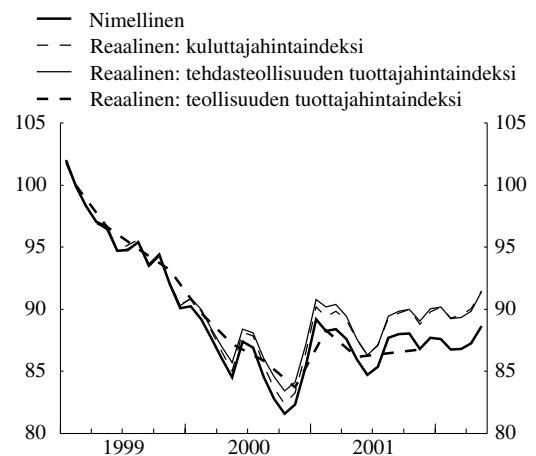
Vaihtotaseen ylijäämä kasvoi maaliskuussa 2002

Euroalueen vaihtotase osoitti vuoden 2002 maaliskuussa 3,7 miljardin euron ylijäämää, kun se oli maaliskuussa 2001 ollut 0,6 miljardia euroa alijäämäinen (ks. taulukko 12). Ylijäämä johtui suureksi osaksi siitä, että tavarakaupan taseen ylijäämä kasvoi 6,0 miljardista eurosta 10,8 miljardiin euroon maaliskuusta 2001 maaliskuuhun 2002, kun palvelutaseen ja tuotannon tekijäkor-

Kuvio 38.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia keskiarvoja, 1999/1 = 100)

Lähde: EKP.

- 1) Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat toukokuulta 2002 ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten osalta vuoden 2001 viimeiseltä neljännekseltä. Jälkimmäiset perustuvat osittain arvioihin.

vausten taseen alijäämät pysyivät käytännöllisesti katsoen ennallaan ja tulonsiirtojen taseen alijäämä kasvoi hieman samana ajankohtana.

Vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä vaihtotaseen ylijäämä oli 4,3 miljardia euroa, kun vai-

totase oli ollut 10,5 miljardia euroa alijäämäinen vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä. Euroalueen vaihtotaseen alijäämän muuttuminen ylijäämäksi johtui tavarakaupan taseen ylijäämän suurenemisesta (5,5 miljardista eurosta vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä 21,1 miljardiin

Taulukko 12.

Euroalueen maksutase

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia tietoja)

	2001	2001	2002	2002	2002	2002
	Tammi-maaliskuu	Maaliskuu	Tammi-maaliskuu	Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu
Vaihtotase	-10,5	-0,6	4,3	-1,5	2,1	3,7
Tulot	423,3	147,8	403,4	137,7	128,3	137,3
Menot	433,9	148,5	399,0	139,2	126,2	133,6
Tavarat	5,5	6,0	21,1	2,1	8,2	10,8
Vienti	254,5	92,4	246,0	76,3	80,6	89,1
Tuonti	249,0	86,4	224,9	74,2	72,4	78,3
Palvelut	-5,0	-1,5	-6,3	-2,7	-2,4	-1,2
Vienti	68,7	23,9	69,2	23,6	21,6	24,0
Tuonti	73,7	25,4	75,5	26,3	24,0	25,3
Tuotannontekijäkorvaukset	-9,1	-1,0	-7,9	-6,7	-0,1	-1,1
Tulonsiirrot	-1,9	-4,0	-2,6	5,8	-3,6	-4,8
Pääomansiirrot	2,9	0,1	2,9	2,5	0,2	0,2
Rahoitustase	30,6	20,6	-12,3	-37,6	5,8	19,6
Suorat sijoitukset	-40,6	-33,2	-11,5	4,3	-9,9	-5,9
Ulkomaille	-65,4	-33,0	-38,0	-4,8	-20,0	-13,2
Oma pääoma						
ja uudelleen sijoitetut voitot	-26,5	-13,0	-26,1	-6,3	-4,9	-14,9
Muu pääoma,						
lähinnä konsernien sisäiset lainat	-38,9	-20,0	-11,9	1,5	-15,1	1,7
Euroalueelle	24,7	-0,2	26,5	9,2	10,1	7,3
Oma pääoma ja						
uudelleen sijoitetut voitot	28,7	8,4	16,4	6,5	3,1	6,7
Muu pääoma,						
lähinnä konsernien sisäiset lainat	-4,0	-8,5	10,1	2,6	6,9	0,5
Arvopaperisijoitukset	-38,5	6,6	-43,0	-41,3	-9,9	8,1
Osakkeet	-10,4	10,8	-0,3	-5,2	0,7	4,2
Saamiset	-29,1	4,3	-28,4	-14,0	-6,1	-8,3
Velat	18,7	6,5	28,1	8,9	6,8	12,5
Velkapaperit	-28,1	-4,2	-42,8	-36,1	-10,5	3,9
Saamiset	-53,8	-21,0	-33,9	-15,0	-5,1	-13,8
Velat	25,7	16,8	-8,9	-21,2	-5,4	17,7
Lisätieto: Suorat sijoitukset						
ja arvopaperisijoitukset yhteensä	-79,1	-26,6	-54,5	-36,9	-19,8	2,2
Johdannaiset	-2,0	3,3	-3,4	0,6	1,3	-5,4
Muut sijoitukset	102,2	41,2	48,7	4,0	21,7	22,9
Valuuttavaranto	9,5	2,7	-3,0	-5,3	2,5	-0,2
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	-23,0	-20,1	5,0	36,5	-8,1	-23,5

Lähde: EKP.

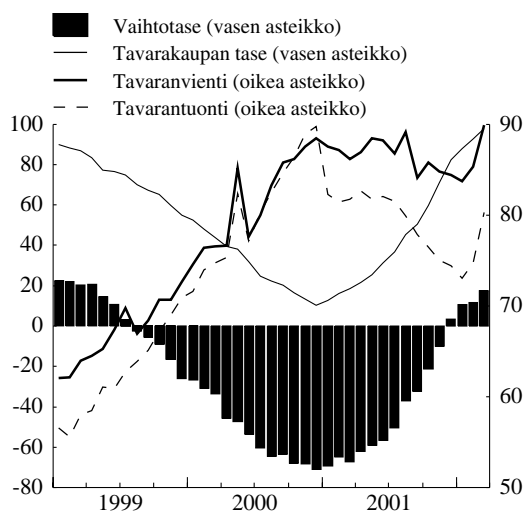
Huom. Pyörästysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku sen vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku sen vähennyistä. Vuoden 2001 kolmannen ja viimeisen neljänneksen lukuihin tehdyt tarkistukset on selostettu EKP:n helmikuussa 2002 julkaisemassa maksutasetiedotteessa. Yksityiskohtaisia taulukoita 12 maata käsittelevän euroalueen maksutaseesta on EKP:n WWW-sivustossa.

euroon vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä) ja tuotannontekijäkorvausten alijäämän supistumisesta (9,1 miljardista eurosta 7,9 miljardiin euroon samana ajanjaksona). Palvelutaseen ja tulonsiirtojen taseen alijäämien kasvu vuoden 2001 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2002 ensimmäiseen neljännekseen (palvelutaseen alijäämä kasvoi 1,3 miljardia euroa ja tulonsiirtojen taseen alijäämä 0,7 miljardia euroa) kumooa vain osittain tavarakaupan taseen ja tuotannontekijäkorvausten taseen myönteisen kehityksen. Tavarakaupan ylijäämän suureneminen johtui siitä, että tavarantuonti väheni nopeammin kuin tavaravienti vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna (tavarantuonti supistui 9,7 % ja tavaravienti 3,3 %). Tavarantuonnin nopeampi supistuminen näyttää suureksi osaksi liittyvän öljyn hinnan merkittävään laskuun tänä ajanjaksona.

Kuukausittaisen kehityksen tarkastelu kausivaihtelusta puhdistettujen lukujen perusteella osoittaa, että tavaravienti ja -tuonti (arvolla mitattuna) lisääntyi tämän vuoden maaliskuussa helmikuuhun verrattuna. Tämä oli toinen perättäinen

Kuvio 39.
Euroalueen vaihtotase, tavarakaupan tase sekä tavaravienti ja -tuonti

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

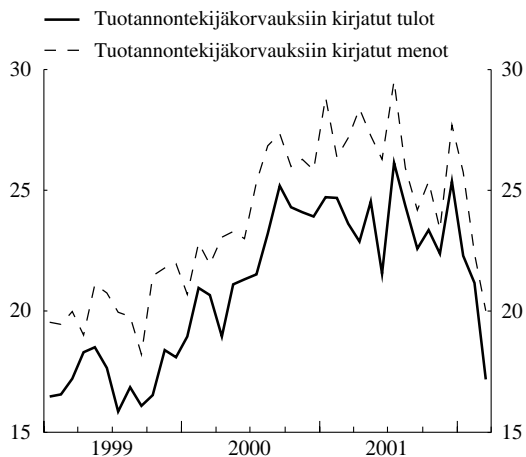
Lähde: EKP.

Huom. 12 maata käsittävän euroalueen tietoja. Taseet ovat 12 kuukauden summia. Vienti- ja tuontitiedot ovat kuukausittaisia arvoja.

Kuvio 40.

Tuotannontekijäkorvausten tulot ja menot euroalueella

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: EKP.

kuukausi, jona tavaravienti ja -tuonti kasvoivat (ks. kuvio 39). Tällainen kehitys saattaisi mahdollisesti kuvastaa ulkomaisen ja kotimaisen kysynnän orastavaa elpymistä tämän vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Tavarantuonti kasvoi voimakkaammin kuin tavaravienti lähinnä sen vuoksi, että öljyn (euromääräinen) hinta nousi maaliskuussa 18,9 % helmikuusta.

Maaliskuun tiedoissa oli merkittävää myös se, että tuotannontekijäkorvauksiin kirjatut tulot ja menot supistuivat kummatkin edellisestä kuukaudesta (ks. kuvio 40). Tämä supistuminen, joka näyttää alkaneen joulukuussa 2001, voisi liittyä korkojen laskuun ja saattaisi myös kuvastaa kannattavuuden heikentymistä sekä euroalueen että maailmantalouden kasvun viimevuotisen hidastumisen vuoksi.

Joulukuuhun 2001 saakka käytettävissä olevista ulkomaankauppatilastoista (ks. tilasto-osan taulukko 9) ilmenee, että Yhdysvaltoihin ja Aasiaan suuntautuvan viennin määrän pieneneminen näyttää taittuneen viime vuoden viimeisenä kuukautena kysynnän lisääntymisen vuoksi. Euroalueen tuonnin määrä kuitenkin supistui edelleen.

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset jokseenkin tasapainossa maaliskuussa 2002

Euroalueen yhteenlasketut suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset olivat jokseenkin tasapainossa maaliskuussa 2002, sillä pääomaa tuotiin nettomääräisesti vain vähän eli 2,2 miljardia euroa. Pääoman nettovienti euroalueelta suorina sijoituksina oli vaatimatonta eli 5,9 miljardia euroa, kun taas pääoman nettotuonti euroalueelle arvopaperisijoituksina oli 8,1 miljardia euroa (ks. taulukko 12).

Keskeistä maaliskuun 2002 suorissa sijoituksissa oli euroalueella olevien huomattavat oman pääoman ehtoiset sijoitukset ulkomaille (nettomääräisesti 14,9 miljardia euroa), kun taas ulkomailta tehtiin euroalueelle oman pääoman ehtoisia sijoituksia nettomääräisesti 6,7 miljardin euron arvosta.

Pääoman nettotuonti sekä osakesijoituksina (4,2 miljardia euroa) että velkapaperisijoituksina (3,9 miljardia euroa) vaikutti arvopaperisijoitusten taseen pääoman kokonaisnettotuontiin. Arvopaperisijoitusten kehityksessä maaliskuussa 2002 oli merkillepantavaa se, että euroalueen ulkopuoliset tekivät nettomääräisesti huomattavia sijoit-

uksia joukkolainoihin (17,4 miljardia euroa). Olennaista maaliskuussa oli lisäksi se, että muihin sijoituksiin sisältyviin muiden sektorien velkoihin kirjattiin merkittävä eli 15,0 miljardin euron suuruinen pääoman nettotuonti.

Kaiken kaikkiaan pääoman yhteenlaskettu nettovienti suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina euroalueelta supistui vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä (jolloin se oli 54,5 miljardia euroa) vuoden 2001 vastaavasta ajankohdasta (jolloin se oli ollut 79,1 miljardia euroa). Pääoman nettoviennin väheneminen selittyy lähinnä sillä, että pääoman nettovienti suorina sijoituksina pieneni 40,6 miljardista eurosta vuoden 2001 ensimmäisellä neljänneksellä 11,5 miljardiin euroon vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä. Sitä vastoin pääoman kokonaisnettovienti arvopaperisijoituksina oli samanlaista vuosien 2001 ja 2002 ensimmäisinä neljänneksinä. Arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettoviennin koostumus kuitenkin muuttui, kun pääoman nettovienti osakesijoituksina supistui (10,4 miljardista eurosta 0,3 miljardiin euroon) ja pääoman nettovienti velkapaperisijoituksina kasvoi (38,5 miljardista eurosta 43,0 miljardiin euroon) vuoden 2001 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2002 ensimmäiseen neljännekseen.

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
1	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n keskeiset korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
	2.1 Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
	2.3 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.4 Raha-aggregaatit ja niiden vastaerät	16*
	2.5 Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	21*
	2.6 Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	24*
	2.7 Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	26*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain	28*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	30*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	31*
	3.3 Osakeindeksit	32*
	3.4 Pankkien luotto- ja talletuskorot	33*
	3.5 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	34*
	3.6 Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	36*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	42*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	43*
5	Euroalueen reaalitalous	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	44*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja	46*
	5.3 Euroopan komission suhdannekyselyt	47*
	5.4 Työmarkkinat	48*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	
	6.1 Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta	49*
	6.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	53*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä/ylijäämä	54*
	7.2 Velka	55*
	7.3 Velan muutos	56*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
	8.1 Maksutase	57*
	8.2 Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	58*
	8.3 Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	59*
	8.4 Maksutase: suorat sijoitukset	60*
	8.5 Maksutase: arvopaperisijoitukset	61*
	8.6 Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	62*
	8.7 Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	64*

9	Euroalueen ulkomaankauppa	66*
10	Valuuttakurssit	68*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	70*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
	12.1 Taloudellinen kehitys	71*
	12.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	72*
	Teknisiä huomautuksia	73*
	Yleistä	75*

Kreikka liittyi euroalueeseen 1.1.2001

Kuukausikatsauksen tilasto-osassa euroalueen tilastot kattavat ne euroalueen maat, jotka tarkasteluajankohtana kuuluivat euroalueeseen. Siten euroalueen tilastot vuoden 2000 loppuun saakka kattavat 11 maata ja vuoden 2001 alusta 12 maata. Poikkeukset on erikseen merkitty.

Kreikan liittymisen ajankohta on taulukoissa merkitty viivalla ja kuvioissa katkoviivalla. Absoluuttiset muutokset ja prosenttimuutokset vuodesta 2000 vuoteen 2001 perustuvat mahdollisuuksien mukaan sellaisiin aikasarjoihin, joissa Kreikan liittyminen euroalueeseen on otettu huomioon.

Kreikan tiedoilla täydennettyjä euroalueen taloustilastoja vuoden 2000 loppuun saakka on saatavissa cvs-muodossa EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int).

Taulukkomerkitöjen selityksiä

”.”	Tiedot puuttuvat / Loogisesti mahdoton.
”-”	Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
”..”	Nolla tai merkityksetön.
”miljardia”	10 ⁹
^(p)	Ennakkotieto.
kp.	Kausivaihtelusta puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ^{1),2)}		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt ¹⁾)	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
			3	3 kk:n liukuva keskiarvo				
	1	2	3	4	5	6	7	8
2000	8,0	4,5	4,9	-	9,6	21,1	4,40	5,44
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	3,6	4,1	5,5	-	7,8	26,2	4,26	5,03
2001 III	3,8	4,4	5,9	-	7,4	27,1	4,28	5,12
2001 IV	5,5	5,7	7,6	-	6,5	27,3	3,45	4,81
2002 I	6,2	6,4	7,7	-	5,7	28,9	3,36	5,13
2002 II	.	.	.	-
2002 tammi	6,6	6,7	7,9	7,8	5,8	30,7	3,34	5,02
2002 helmi	6,2	6,3	7,4	7,6	5,6	28,8	3,36	5,07
2002 maaliskuu	5,9	6,2	7,3	7,4	5,5	25,9	3,39	5,32
2002 huhti	6,9	6,4	7,5	.	5,5	.	3,41	5,30
2002 touko	3,46	5,30

2. Hintojen ja reaalitalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuustuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)
2000	2,3	5,5	3,4	3,5	5,5	83,8	2,1	8,4
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	2,5	2,1	3,2	1,5	0,2	83,2	1,4	8,1
2001 III	2,4	1,4	3,5	1,3	-0,4	83,0	1,2	8,0
2001 IV	2,1	-1,0	3,0	0,3	-3,8	81,8	0,9	8,1
2002 I	2,6	-0,9	.	0,1	-2,9	80,8	.	8,2
2002 II	80,7	.	.
2002 tammi	2,7	-0,8	-	-	-2,9	-	-	8,2
2002 helmi	2,5	-1,1	-	-	-3,4	-	-	8,2
2002 maaliskuu	2,5	-0,8	-	-	-2,4	-	-	8,2
2002 huhti	2,4	-0,7	-	-	.	-	-	8,3
2002 touko	2,0	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1999/I = 100)		Yhden euron arvo dollareina
	Vaihtotase ja pääomansiirrot	Tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
2000	-50,2	35,6	17,6	-111,5	378,0	88,2	86,3	0,924
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	10,4	81,8	-104,6	36,5	392,4	91,0	88,0	0,896
2001 III	8,4	24,8	-22,4	49,6	393,4	91,2	88,0	0,890
2001 IV	15,9	35,6	10,1	-0,3	392,4	92,0	88,6	0,896
2002 I	7,3	21,1	-11,5	-43,0	409,0	91,3	87,9	0,877
2002 II
2002 tammi	1,1	2,1	4,3	-41,3	407,8	91,6	88,2	0,883
2002 helmi	2,3	8,2	-9,9	-9,9	411,4	91,1	87,6	0,870
2002 maaliskuu	3,9	10,8	-5,9	8,1	409,0	91,2	87,9	0,876
2002 huhti	394,2	91,7	88,1	0,886
2002 touko	93,7	89,9	0,917

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja. M1:n, M2:n, M3:n ja lainojen suhteelliset muutokset lasketaan kausivaihtelusta puhdistetuista kuukausittaisista kannoista ja virroista.

2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, rahamarkkinapapereita ja enintään kahden vuoden velkapapereita.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko 1.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja kultasaamiset	Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta	Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta	Euromääräiset saamiset euroalueen luottolaitoksilta	Euromääräiset luotot euroalueen rahoitussektorille	Perusrahoitusoperaatiot	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Käänteiset hienosäätöoperaatiot
2002 tammi	4.	126 801	265 809	23 862	6 280	201 109	116 000	60 000	25 000
	11.	126 801	266 160	23 154	6 413	174 073	114 000	60 000	0
	18.	126 801	270 820	20 624	6 224	165 037	105 000	60 000	0
	25.	126 801	269 475	22 236	6 312	185 053	125 000	60 000	0
helmi	1.	126 801	267 766	21 901	6 498	201 055	141 000	60 000	0
	8.	126 801	267 929	20 878	6 150	189 033	128 998	60 000	0
	15.	126 801	269 623	21 550	5 948	186 017	126 000	60 000	0
	22.	126 801	267 712	21 037	5 330	169 730	107 000	60 000	0
maalis	1.	126 801	266 023	21 985	5 448	183 030	123 001	60 001	0
	8.	126 766	267 945	21 210	5 133	178 014	117 999	60 001	0
	15.	126 869	269 552	22 201	5 229	168 094	108 085	60 001	0
	22.	126 814	269 425	22 411	5 050	170 646	110 087	60 001	0
	29.	139 808	267 653	21 845	5 198	192 716	132 000	60 000	0
huhti	5.	139 808	269 459	20 703	5 322	178 008	117 999	60 000	0
	12.	139 808	266 663	21 218	5 162	163 109	103 000	60 000	0
	19.	139 808	267 964	21 492	5 053	157 009	96 999	60 000	0
	26.	139 502	264 366	23 330	4 854	169 028	108 999	59 999	0
touko	3.	139 502	260 581	23 971	5 223	169 031	109 001	59 999	0
	10.	139 502	261 627	23 914	4 970	174 946	114 923	59 999	0
	17.	139 502	262 163	22 923	5 043	169 022	108 999	59 999	0
	24.	139 458	261 125	23 086	4 983	173 028	113 000	59 999	0
	31.	139 419	259 372	24 085	5 087	178 381	118 002	60 000	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä olevat setelit	Euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille					Muut euromääräiset velat euroalueen luottolaitoksille	Liikkeeseen lasketut sijoitus-todistukset	
			RTGS-tilit (ml. vähimmäisvarantalletukset)	Talletusmahdollisuus	Määräaikais-talletukset	Käänteiset hienosäätöoperaatiot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
2002 tammi	4.	394 627	131 467	131 338	121	0	0	8	23 657	2 939
	11.	375 052	129 061	128 927	130	0	0	4	23 771	2 939
	18.	349 219	139 161	139 001	155	0	0	5	23 811	2 939
	25.	325 771	130 845	130 804	37	0	0	4	12 379	2 939
helmi	1.	312 923	134 033	133 974	59	0	0	0	2 116	2 939
	8.	305 434	128 443	128 397	46	0	0	0	2 172	2 939
	15.	296 361	138 276	138 204	72	0	0	0	2 269	2 939
	22.	287 727	132 339	131 839	500	0	0	0	2 119	2 939
maalis	1.	285 800	134 936	134 872	52	0	0	12	2 636	2 939
	8.	284 562	132 856	132 795	46	0	0	15	2 610	2 939
	15.	281 713	134 298	134 226	55	0	0	17	2 443	2 939
	22.	280 237	133 942	133 081	844	0	0	17	2 188	2 939
	29.	287 483	131 372	131 315	53	0	0	4	2 221	2 939
huhti	5.	287 729	132 421	132 396	24	0	0	1	2 264	2 939
	12.	285 822	134 011	133 008	1 002	0	0	1	2 306	2 939
	19.	284 884	134 321	134 307	13	0	0	1	2 166	2 939
	26.	286 516	132 223	132 104	119	0	0	0	2 250	2 939
touko	3.	294 502	129 859	128 775	1 083	0	0	1	2 185	2 939
	10.	297 335	134 275	134 083	191	0	0	1	2 304	2 939
	17.	297 223	133 262	133 231	29	0	0	2	2 195	2 939
	24.	295 202	128 581	128 540	41	0	0	0	2 189	2 939
	31.	299 030	130 158	130 091	55	0	0	12	2 351	2 939

Lähde: EKP.

Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut euromääräiset saamiset euroalueen luotolaitoksilta	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset	Yhteensä		
							12	13	14
9	10	11	12	13	14	15	16		
0	30	79	88 488	27 924	68 603	90 355	899 232	2002 tammi	4.
0	65	8	88 487	27 847	68 611	90 554	872 101		11.
0	30	7	88 490	27 917	68 616	90 323	864 853		18.
0	28	25	44 363	27 927	68 616	88 903	839 687		25.
0	11	44	531	27 601	68 575	89 397	810 126	helmi	1.
0	15	20	526	27 922	68 577	89 107	796 924		8.
0	16	1	346	28 163	68 576	89 769	796 794		15.
0	2 727	3	233	29 048	68 572	88 938	777 402		22.
0	23	5	391	29 172	68 577	88 743	790 171	maalis	1.
0	11	3	374	29 479	68 580	88 823	786 325		8.
0	5	3	375	29 367	68 590	88 696	778 974		15.
0	547	11	256	29 312	68 622	89 303	781 840		22.
0	704	12	296	29 153	68 639	89 592	814 901		29.
0	1	8	253	29 100	68 611	88 877	800 142	huhti	5.
0	105	4	230	30 051	67 733	88 941	782 916		12.
0	6	4	238	30 288	67 702	89 249	778 804		19.
0	21	9	237	30 463	67 706	89 348	788 835		26.
0	14	17	259	30 135	67 708	87 422	783 833	touko	3.
0	14	10	253	30 330	67 708	88 366	791 617		10.
0	20	4	287	29 933	67 710	88 926	785 510		17.
0	17	12	235	30 161	67 705	89 030	788 812		24.
0	366	13	209	29 930	67 701	89 148	793 333		31.

Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tilit	Pääoma ja rahastot	Yhteensä		
								13	14	15
10	11	12	13	14	15	16	17	18		
39 193	10 860	2 670	20 807	6 967	77 594	125 288	63 164	899 232	2002 tammi	4.
36 511	8 471	2 716	20 675	6 967	77 448	125 318	63 173	872 101		11.
42 861	8 451	2 605	22 998	6 967	77 375	125 318	63 149	864 853		18.
61 347	8 538	2 584	23 432	6 967	76 451	125 318	63 117	839 687		25.
54 483	8 738	2 713	21 300	6 967	75 480	125 316	63 119	810 126	helmi	1.
55 608	8 508	2 589	20 545	6 967	75 324	125 316	63 080	796 924		8.
52 811	8 524	2 623	21 454	6 967	76 198	125 316	63 057	796 794		15.
49 650	8 633	2 599	18 987	6 967	77 016	125 316	63 111	777 402		22.
62 731	8 365	2 847	17 926	6 967	76 560	125 320	63 145	790 171	maalis	1.
61 818	8 294	2 616	19 587	6 967	75 625	125 320	63 132	786 325		8.
52 802	8 691	2 684	22 407	6 967	75 588	125 320	63 123	778 974		15.
57 084	8 489	2 558	22 938	6 967	75 886	125 320	63 293	781 840		22.
74 560	8 675	1 833	22 061	6 990	76 515	136 887	63 365	814 901		29.
59 263	8 500	1 477	22 153	6 990	75 797	136 887	63 722	800 142	huhti	5.
55 955	8 518	1 489	20 024	6 990	64 246	136 887	63 729	782 916		12.
50 964	8 302	1 441	21 003	6 990	65 173	136 887	63 734	778 804		19.
63 552	8 430	1 398	19 124	6 990	64 792	136 887	63 734	788 835		26.
53 269	9 597	1 428	17 841	6 990	64 561	136 887	63 775	783 833	touko	3.
53 628	8 515	1 405	18 929	6 990	64 635	136 887	63 775	791 617		10.
47 272	8 649	1 479	19 441	6 990	65 398	136 887	63 775	785 510		17.
60 721	8 433	1 405	18 757	6 990	62 611	136 887	64 097	788 812		24.
59 922	8 476	1 376	18 216	6 990	62 886	136 887	64 102	793 333		31.

Taulukko 1.2

EKP:n keskeiset korot

(korro vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto		
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos			
	Korko	Muutos	Korko	Korko		Korko	Muutos	
	1	2	3	4	5	6	7	
1999 tammi	1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
	4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
	22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
	huhti 9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
	marras 5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi	4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
	maalis 17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
	huhti 28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
	kesä 9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
	28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
	syys 1.	3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25
	loka 6.	3,75	0,25	-	4,75	0,25	5,75	0,25
			<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001 touko	11.	3,50	-0,25	-	4,50	-0,25	5,50	-0,25
	elo 31.	3,25	-0,25	-	4,25	-0,25	5,25	-0,25
	syys 18.	2,75	-0,50	-	3,75	-0,50	4,75	-0,50
	marras 9.	2,25	-0,50	-	3,25	-0,50	4,25	-0,50

Lähde: EKP.

- 1) Päiväys viittaa talletuskoroon ja maksuvalmiusluoton koroon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivästä lähtien seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita. Syyskuun 18. päivänä 2001 tehty koron muutos tuli voimaan samana päivänä.
- 2) EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokaupoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisista korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot²⁾

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää	
			Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskiporko		
	1	2	3	4	5	6	7	
2001 joulukuu	5.	106 643	68 000	-	3,25	3,27	3,27	14
	12.	109 662	66 000	-	3,25	3,27	3,27	16
	19.	140 810	57 000	-	3,25	3,43	3,46	14
	28.	105 649	85 000	-	3,25	3,45	3,52	12
2002 tammi	2.	88 696	31 000	-	3,25	3,28	3,29	14
	9.	155 890	83 000	-	3,25	3,30	3,32	14
	16.	116 846	22 000	-	3,25	3,31	3,32	14
	23.	146 286	103 000	-	3,25	3,29	3,30	14
	30.							
	helmi 6.	108 013	38 000	-	3,25	3,31	3,32	13
	12.	156 977	91 000	-	3,25	3,30	3,31	14
	20.	90 332	35 000	-	3,25	3,29	3,30	15
	27.	135 530	72 000	-	3,25	3,28	3,29	14
	27.	127 024	51 000	-	3,25	3,29	3,30	14
maaliskuun	6.	127 212	67 000	-	3,25	3,29	3,30	12
	13.	90 424	41 000	-	3,25	3,27	3,28	14
	18.	107 575	69 000	-	3,25	3,28	3,29	17
	27.	121 842	63 000	-	3,25	3,33	3,34	14
huhtikuun	4.	112 796	55 000	-	3,25	3,30	3,31	13
	10.	112 847	48 000	-	3,25	3,29	3,29	14
	17.	102 694	49 000	-	3,25	3,27	3,28	13
	24.	115 604	60 000	-	3,25	3,30	3,31	14
	30.	106 166	49 000	-	3,25	3,30	3,31	15
toukokuun	8.	108 472	66 000	-	3,25	3,29	3,30	14
	15.	108 733	43 000	-	3,25	3,30	3,30	14
	22.	112 438	70 000	-	3,25	3,33	3,34	14
	29.	114 221	48 000	-	3,25	3,34	3,35	14
kesä 5.	114 258	65 000	-	3,25	3,33	3,34	14	

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteäkorko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko			
1	2	3	4	5	6	7	8	
2000 kesä 29.	41 833	20 000	-	4,49	4,52		91	
heinä 27.	40 799	15 000	-	4,59	4,60		91	
elo 31.	35 417	15 000	-	4,84	4,87		91	
syys 28.	34 043	15 000	-	4,84	4,86		92	
loka 26.	43 085	15 000	-	5,06	5,07		91	
marras 30.	31 999	15 000	-	5,03	5,05		91	
joulu 29.	15 869	15 000	-	4,75	4,81		90	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001 tammi 25.	31 905	20 000	-	4,66	4,69		90	
maalis 1.	45 755	20 000	-	4,69	4,72		91	
29.	38 169	19 101	-	4,47	4,50		91	
huhti 25.	43 416	20 000	-	4,67	4,70		92	
touko 31.	46 448	20 000	-	4,49	4,51		91	
kesä 28.	44 243	20 000	-	4,36	4,39		91	
heinä 26.	39 369	20 000	-	4,39	4,42		91	
elo 30.	37 855	20 000	-	4,20	4,23		91	
syys 27.	28 269	20 000	-	3,55	3,58		85	
loka 25.	42 308	20 000	-	3,50	3,52		98	
marras 29.	49 135	20 000	-	3,32	3,34		91	
joulu 21.	38 178	20 000	-	3,29	3,31		97	
2002 tammi 31.	44 547	20 000	-	3,31	3,33		84	
helmi 28.	47 001	20 000	-	3,32	3,33		91	
maalis 28.	39 976	20 000	-	3,40	3,42		91	
huhti 25.	40 580	20 000	-	3,35	3,36		91	
touko 30.	37 602	20 000	-	3,45	3,47		91	

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
				Kiinteäkorko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko		
1	2	3	4	5	6	7	8		
2000 tammi 5. ⁴⁾	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	-	3,00	3,00	7	
kesä 21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	-	4,26	4,28	1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001 huhti 30.	Käänteisoperaatio	105 377	73 000	-	4,75	4,77	4,79	7	
syys 12.	Käänteisoperaatio	69 281	69 281	4,25	-	-	-	1	
13.	Käänteisoperaatio	40 495	40 495	4,25	-	-	-	1	
marras 28.	Käänteisoperaatio	73 096	53 000	-	3,25	3,28	3,29	7	
2002 tammi 4.	Käänteisoperaatio	57 644	25 000	-	3,25	3,30	3,32	3	
10.	Käänteisoperaatio	59 377	40 000	-	3,25	3,28	3,30	1	

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- 2) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.
- 3) Likviditeettiä lisäävissä (vähentävissä) operaatioissa marginaalikorko tarkoittaa alinta (korkeinta) korkoa, jolla tarjoukset hyväksyttiin.
- 4) Operaatioissa tarjousten yläraja oli asetettu 3,00 prosentiksi.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1),2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
2001 huhti	10 554,6	5 924,3	154,5	202,8	1 292,1	657,7	2 323,2
touko	10 687,3	5 984,7	166,6	198,9	1 307,5	693,2	2 336,4
kesä	10 705,3	6 015,6	175,7	198,7	1 314,2	656,6	2 344,5
heinä	10 590,4	5 912,2	183,4	199,1	1 312,5	636,2	2 346,9
elo	10 551,6	5 872,7	187,8	190,2	1 309,3	654,1	2 337,6
syys	10 627,3	5 956,0	188,2	191,3	1 315,7	631,6	2 344,6
loka	10 687,8	5 962,3	190,8	196,5	1 313,7	672,4	2 352,2
marras	10 798,1	6 073,4	199,0	191,3	1 300,9	656,5	2 376,9
joulu	10 910,1	6 226,1	204,7	185,0	1 315,2	605,1	2 374,0
2002 tammi	10 952,8	6 195,2	194,7	202,2	1 350,7	610,8	2 399,0
helmi	10 964,1	6 164,7	196,8	196,0	1 337,1	653,2	2 416,3
maalis	11 031,8	6 178,0	202,2	198,4	1 349,9	663,1	2 440,1
huhti ^(p)	11 078,0	6 177,5	205,2	200,0	1 354,9	699,0	2 441,4

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosenttivähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko ⁶⁾ , %
	1	2	3	4	5
2001 kesä	125,0	125,6	0,6	0,0	4,52
heinä	126,4	127,0	0,6	0,0	4,51
elo	127,2	127,7	0,5	0,0	4,50
syys	125,3	126,0	0,7	0,0	4,27
loka	124,4	125,0	0,6	0,0	3,76
marras	126,1	126,6	0,5	0,0	3,62
joulu	126,4	127,3	0,9	0,0	3,30
2002 tammi	128,7	130,1	1,4	0,0	3,34
helmi	131,7	132,4	0,7	0,0	3,30
maalis	131,3	132,0	0,7	0,0	3,28
huhti	130,6	131,1	0,5	0,0	3,30
touko	131,0	131,5	0,5	0,0	3,30
kesä ^(p)	131,1

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen kättäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittävät varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päättyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkitiilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- rahat) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmä kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset- rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvi- diteettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
2001 huhti	382,1	172,4	58,4	2,2	0,0	0,5	0,0	354,6	49,5	89,1	121,4	476,4				
touko	384,4	144,0	59,1	0,4	17,0	0,6	0,0	352,7	39,4	87,5	124,8	478,1				
kesä	385,0	161,7	59,1	0,2	0,0	0,4	0,0	351,1	41,3	87,5	125,7	477,3				
heinä	397,6	161,9	59,9	0,2	0,0	0,4	0,0	350,8	42,5	98,8	127,1	478,3				
elo	402,1	164,0	60,0	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	48,8	101,8	127,8	475,6				
syys	401,3	147,1	60,0	0,5	3,5	0,4	0,0	335,4	45,2	105,4	126,1	461,9				
loka	389,9	136,7	60,0	1,1	0,0	0,1	0,0	325,2	43,6	93,6	125,1	450,4				
marras	385,0	132,3	60,0	0,2	0,0	0,3	0,0	311,3	46,1	93,1	126,7	438,3				
joulu	383,7	122,5	60,0	0,5	12,4	0,8	0,0	298,0	43,5	109,3	127,4	426,2				
2002 tammi	385,2	118,5	60,0	0,4	3,7	0,6	0,0	344,3	38,3	54,2	130,4	475,2				
helmi	386,0	127,3	60,0	0,2	0,0	0,1	0,0	306,2	49,6	85,2	132,6	438,8				
maalis	386,7	114,6	60,0	0,2	0,0	0,1	0,0	283,3	54,2	91,8	132,1	415,6				
huhti	395,4	112,7	60,0	0,4	0,0	0,2	0,0	285,9	55,9	95,3	131,2	417,3				
touko ⁶⁾	397,7	110,6	60,0	0,1	0,0	0,3	0,0	293,7	49,2	93,5	131,7	425,6				

Lähde: EKP.

1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitiilisaldojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.

2) Ei sisällä kansallisten keskuspankkien EMUn toisen vaiheen aikana liikkeeseen laskemia velkasitoumuksia.

3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.

4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.

5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitiilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulko-maiset saamiset ¹⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	euro-alueelle	Raha-laitoksille ¹⁾	Julkis-yhteisöille	Muulle	Raha-laitosten	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Raha-laitosten	Muiden	12	13				
1999	444,6	424,3	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	56,2	1 014,5
2000															
II	580,7	561,8	18,4	0,5	97,4	2,6	93,6	1,2	14,7	4,4	10,4	454,8	10,0	51,8	1 209,3
III	493,1	474,4	18,2	0,5	98,5	2,9	94,6	1,0	14,6	4,4	10,2	459,1	10,2	54,4	1 129,8
IV	445,0	427,4	17,1	0,5	97,4	2,5	93,6	1,3	15,3	4,3	11,0	380,7	11,2	56,1	1 005,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001															
I	401,7	373,9	27,2	0,6	105,0	2,7	101,2	1,1	14,7	4,6	10,1	396,8	11,3	54,4	983,9
2001															
huhti	376,1	348,3	27,2	0,6	106,5	2,6	102,7	1,3	14,7	4,6	10,1	390,3	11,7	53,6	953,0
touko	398,5	370,7	27,2	0,6	106,4	2,9	102,3	1,3	14,3	4,6	9,7	398,9	11,8	53,2	983,2
kesä	426,0	398,2	27,2	0,6	105,8	3,1	101,5	1,2	14,2	4,6	9,6	414,7	11,9	54,5	1 027,2
heinä	424,4	396,6	27,2	0,6	106,9	3,3	102,4	1,2	14,3	4,7	9,7	404,9	12,0	57,3	1 019,9
elo	391,1	363,3	27,2	0,6	107,6	3,5	102,9	1,2	14,0	4,6	9,4	396,9	12,0	54,6	976,0
syys	388,2	360,4	27,2	0,6	106,6	3,7	101,9	1,1	13,1	4,8	8,3	397,1	11,9	54,9	971,8
loka	356,7	328,9	27,2	0,6	107,8	3,9	102,8	1,2	13,4	4,8	8,7	400,0	12,0	55,6	945,6
marras	370,0	342,4	27,1	0,6	107,3	3,8	102,2	1,2	13,6	4,7	8,9	400,5	12,1	55,1	958,6
joulu	412,7	386,4	25,7	0,6	107,0	3,8	101,8	1,3	13,8	4,6	9,2	399,0	11,9	54,4	998,7
2002															
tammi	398,1	371,8	25,7	0,6	104,1	3,8	99,0	1,3	13,8	4,7	9,1	409,0	12,0	102,7	1 039,8
helmi	371,3	345,0	25,7	0,6	105,9	4,1	100,6	1,2	13,7	4,7	9,0	413,4	12,0	103,8	1 020,2
maalis	379,8	353,3	25,8	0,6	106,5	4,2	101,0	1,4	13,8	4,7	9,1	414,3	11,9	106,2	1 032,5
huhti ^(p)	343,4	317,0	25,8	0,6	107,5	5,0	101,4	1,1	13,5	4,7	8,8	401,3	12,0	107,5	985,2

2. Velat

	Liikkeessä-oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahavälineet			Raha-markkina-paperit ja liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ¹⁾	Muut velat	Yhteensä
			Raha-laitosten ¹⁾	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen/muiden					
1999	393,4	341,5	279,3	53,4	8,8	7,9	174,3	49,8	47,6	1 014,5
2000										
II	374,4	497,9	432,8	52,6	12,5	6,3	193,4	92,0	45,4	1 209,3
III	373,5	404,2	346,1	45,6	12,5	4,6	221,2	75,0	51,4	1 129,8
IV	390,3	327,3	270,4	47,1	9,8	3,8	197,5	29,9	57,0	1 005,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001										
I	370,6	312,6	253,4	46,8	12,4	5,5	204,6	26,8	63,8	983,9
2001										
huhti	372,6	289,9	234,8	41,2	13,8	5,5	205,6	25,3	54,1	953,0
touko	369,6	317,5	266,5	36,0	15,1	5,5	212,1	27,6	50,9	983,2
kesä	368,9	342,2	274,1	51,8	16,3	5,6	223,7	32,6	54,2	1 027,2
heinä	366,9	343,5	282,7	46,9	14,0	5,6	214,7	31,9	57,3	1 019,9
elo	356,1	320,4	259,2	46,6	14,7	5,6	211,6	28,4	53,9	976,0
syys	346,2	323,6	269,4	37,6	16,6	5,5	209,2	30,0	57,3	971,8
loka	333,9	302,8	244,7	40,0	18,1	5,5	210,6	34,3	58,5	945,6
marras	317,5	330,4	277,5	35,2	17,6	4,7	210,1	35,3	60,6	958,6
joulu	285,9	391,9	342,4	35,1	14,4	4,6	209,8	35,6	70,8	998,7
2002										
tammi	340,0	344,2	284,0	44,9	15,2	4,6	214,5	37,4	99,2	1 039,8
helmi	308,8	347,7	280,9	52,1	14,7	4,6	219,8	33,9	105,4	1 020,2
maalis	309,9	352,9	280,3	56,3	16,4	4,6	217,8	36,8	110,5	1 032,5
huhti ^(p)	312,2	321,4	252,7	50,8	17,9	4,6	212,8	32,4	101,9	985,2

Lähde: EKP.

1) Marraskuun lopusta alkaen TARGET-järjestelmän saamiset ja velat nettoutetaan päivittäin järjestämällä ne uudelleen (netting by novation). Tämä tarkoittaa, että kansallisten keskuspankkien ja EKP:n kahdenväliset saamiset ja velat on korvattu yhdellä kunkin kansallisen keskuspankin ja EKP:n kahdenvälisellä nettomääräisellä positioilla. Vuosien 1999 ja 2000 kunkin kuukauden lopun bruttomääräinen tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun ja joulukuun 2000 numeroissa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euroalueelle	Rahalaitoksille	Julkisyhteisöille	Muille	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkisyhteisöjen	Muiden	Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Rahalaitosten	Muiden	Ulkomaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1999	9 779,9	3 414,1	828,3	5 537,5	2 179,4	828,8	1 123,8	226,7	129,9	650,6	211,5	439,1	1 719,6	154,0	919,4	15 532,8
2000 II	10 126,0	3 462,2	817,3	5 846,5	2 211,2	894,9	1 073,3	243,0	151,4	704,0	210,0	494,0	1 892,4	154,2	1 023,3	16 262,6
III	10 235,9	3 456,4	799,9	5 979,7	2 231,7	940,5	1 033,9	257,2	142,0	707,6	204,1	503,5	2 003,7	155,9	1 034,6	16 511,4
IV	10 419,8	3 510,4	818,8	6 090,6	2 192,5	932,7	995,9	263,9	142,8	750,9	240,2	510,8	2 025,8	158,7	1 015,4	16 705,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	10 805,5	3 707,3	825,4	6 272,8	2 319,0	968,4	1 064,0	286,5	158,1	812,2	255,3	556,9	2 240,2	160,8	1 097,2	17 592,9
2001 huhti	10 775,9	3 646,7	817,2	6 312,1	2 338,8	977,4	1 068,7	292,7	160,4	836,1	259,3	576,7	2 224,0	161,5	1 110,8	17 607,6
touko	10 800,1	3 655,4	812,1	6 332,6	2 381,0	992,3	1 089,1	299,5	160,8	835,9	258,4	577,5	2 276,7	162,8	1 131,8	17 749,1
kesä	10 886,9	3 691,1	809,4	6 386,3	2 395,5	991,3	1 103,8	300,5	164,7	799,2	251,3	547,9	2 288,2	163,5	1 128,3	17 826,3
heinä	10 846,3	3 647,2	806,6	6 392,5	2 416,3	1 005,0	1 098,0	313,3	169,2	795,0	252,4	542,6	2 214,1	164,6	1 073,8	17 679,2
elo	10 821,3	3 651,1	802,5	6 367,7	2 414,8	1 003,7	1 089,0	322,1	163,4	783,2	247,5	535,7	2 226,0	164,9	1 064,9	17 638,6
syys	10 946,1	3 722,5	803,6	6 420,0	2 413,9	995,5	1 092,4	325,9	163,8	771,5	245,1	526,4	2 298,9	165,7	1 115,8	17 875,7
loka	10 969,9	3 719,2	801,0	6 449,7	2 415,5	1 004,2	1 083,1	328,2	167,1	779,0	244,0	535,0	2 341,0	166,3	1 147,0	17 985,8
marras	11 110,7	3 793,6	816,2	6 500,9	2 428,9	1 009,6	1 087,9	331,4	158,8	782,5	246,8	535,7	2 426,9	167,1	1 136,3	18 211,1
joulu	11 128,5	3 788,1	822,0	6 518,4	2 420,1	1 008,0	1 076,6	335,5	153,7	810,3	251,8	558,5	2 406,8	168,1	1 129,2	18 216,6
2002 tammi	11 058,4	3 705,9	819,0	6 533,5	2 465,4	1 018,6	1 106,7	340,2	169,4	810,9	252,3	558,6	2 420,2	165,4	1 159,7	18 249,4
helmi	11 042,1	3 672,6	821,7	6 547,8	2 485,2	1 030,4	1 106,5	348,4	167,6	811,5	254,2	557,3	2 419,4	164,6	1 095,8	18 186,2
maalis	11 189,8	3 759,4	828,7	6 601,7	2 519,5	1 045,3	1 128,9	345,4	173,5	809,0	259,2	549,8	2 431,2	164,4	1 026,2	18 313,5
huhti ^(p)	11 244,7	3 799,8	808,5	6 636,4	2 523,9	1 051,9	1 129,2	342,8	177,8	821,5	266,7	554,8	2 428,4	164,0	1 007,1	18 367,4

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euroalueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden	Yön yli	Määräaikaiset	Irtsanomisehtoiset	Repot	Rahamarkkinarahastojen rahastosuudet ¹⁾	Rahamarkkinapaperit ja liikkeeseen lasketut velkapaperit ¹⁾	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat	Muut velat	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999	0,7	8 735,7	3 590,9	88,6	5 056,2	1 537,6	2 043,2	1 331,5	143,9	293,4	2 531,1	849,1	1 870,4	1 252,4	15 532,8
2000 II	0,6	8 850,2	3 621,0	93,3	5 135,9	1 596,3	2 080,9	1 291,4	167,3	344,7	2 652,3	898,6	2 120,5	1 395,6	16 262,6
III	0,0	8 859,4	3 595,4	113,7	5 150,4	1 577,2	2 129,3	1 272,4	171,4	334,8	2 720,5	913,6	2 295,1	1 388,0	16 511,4
IV	0,0	9 057,2	3 679,4	117,4	5 260,5	1 648,9	2 159,8	1 276,9	174,9	323,3	2 712,9	941,5	2 299,5	1 371,3	16 705,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 I	0,0	9 325,2	3 806,2	103,6	5 415,4	1 624,0	2 242,6	1 322,8	225,9	358,8	2 817,4	982,4	2 636,2	1 472,9	17 592,9
2001 huhti	0,0	9 302,7	3 747,9	111,3	5 443,5	1 653,5	2 241,3	1 323,9	224,9	367,0	2 829,9	986,4	2 651,0	1 470,4	17 607,6
touko	0,0	9 337,3	3 746,5	110,9	5 479,9	1 677,1	2 243,0	1 322,5	237,4	378,2	2 845,6	991,0	2 727,4	1 469,6	17 749,1
kesä	0,0	9 424,1	3 798,4	113,7	5 511,9	1 715,9	2 240,7	1 330,8	224,5	382,2	2 861,3	998,2	2 710,6	1 449,9	17 826,3
heinä	0,0	9 365,3	3 755,5	108,7	5 501,1	1 699,1	2 242,0	1 333,6	226,4	393,6	2 874,0	997,7	2 611,1	1 437,4	17 679,2
elo	0,0	9 344,8	3 746,6	105,8	5 492,4	1 667,0	2 254,3	1 337,3	233,9	405,1	2 861,1	1 000,5	2 591,7	1 435,4	17 638,6
syys	0,0	9 484,5	3 832,2	110,2	5 542,1	1 733,7	2 237,6	1 342,6	228,2	410,4	2 875,5	1 011,3	2 609,9	1 483,9	17 875,7
loka	0,0	9 484,7	3 808,9	113,2	5 562,5	1 732,5	2 241,2	1 351,9	236,9	423,6	2 900,6	1 019,5	2 627,3	1 530,1	17 985,8
marras	0,0	9 601,3	3 868,7	115,1	5 617,4	1 780,8	2 242,1	1 365,0	229,5	434,6	2 888,6	1 024,2	2 690,9	1 571,6	18 211,1
joulu	0,0	9 696,4	3 823,7	103,9	5 768,8	1 882,2	2 261,3	1 405,0	220,4	430,9	2 882,9	1 043,2	2 683,4	1 479,8	18 216,6
2002 tammi	0,0	9 630,1	3 796,9	104,0	5 729,3	1 833,0	2 259,1	1 417,4	219,7	452,5	2 921,5	1 050,1	2 717,8	1 477,5	18 249,4
helmi	0,0	9 571,2	3 738,4	103,7	5 729,2	1 829,1	2 256,2	1 419,3	224,5	464,7	2 933,1	1 050,6	2 729,4	1 437,2	18 186,2
maalis	0,0	9 675,3	3 819,2	101,2	5 755,0	1 827,7	2 273,3	1 421,1	232,9	474,0	2 968,9	1 054,2	2 747,1	1 394,0	18 313,5
huhti ^(p)	0,0	9 724,8	3 842,9	106,8	5 775,1	1 856,8	2 275,1	1 412,5	230,7	487,2	2 971,2	1 061,2	2 727,6	1 395,3	18 367,4

Lähde: EKP.

1) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat instrumentit. Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat instrumentit sisältyvät erään "ulkomaiset velat".

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2000	loka	6 842,3	820,1	6 022,3	1 379,9	1 115,6	264,3	514,0	2 515,3	168,0	1 119,9	12 539,5
	marras	6 884,1	827,1	6 057,0	1 376,0	1 112,2	263,7	515,8	2 488,0	167,7	1 068,9	12 500,6
	joulu	6 927,0	835,9	6 091,1	1 354,6	1 089,5	265,2	521,7	2 406,5	169,9	1 029,6	12 409,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	tammi 1.	7 007,9	853,9	6 154,0	1 423,6	1 156,0	267,6	530,4	2 402,7	172,9	1 008,9	12 533,7
2001	tammi	7 043,5	858,1	6 185,4	1 416,2	1 145,7	270,6	542,9	2 463,0	171,8	1 083,8	12 721,2
	helmi	7 056,4	849,9	6 206,5	1 435,7	1 156,2	279,6	549,8	2 483,6	172,3	1 072,8	12 770,5
	maalis	7 126,0	852,6	6 273,4	1 452,8	1 165,2	287,6	567,0	2 637,0	172,0	1 117,3	13 072,1
	huhti	7 157,1	844,4	6 312,7	1 465,3	1 171,4	293,9	586,8	2 614,3	173,3	1 128,1	13 124,9
	touko	7 172,5	839,3	6 333,2	1 492,2	1 191,4	300,8	587,2	2 675,6	174,6	1 148,3	13 250,4
	kesä	7 223,5	836,6	6 386,9	1 507,0	1 205,3	301,7	557,5	2 702,9	175,4	1 147,0	13 313,3
	heinä	7 226,9	833,8	6 393,1	1 514,9	1 200,4	314,5	552,2	2 619,0	176,5	1 092,2	13 181,7
	elo	7 198,0	829,7	6 368,3	1 515,1	1 191,9	323,3	545,1	2 622,9	176,9	1 082,6	13 140,6
	syys	7 251,4	830,8	6 420,6	1 521,3	1 194,3	327,0	534,7	2 696,0	177,6	1 134,1	13 315,1
	loka	7 278,5	828,2	6 450,3	1 515,2	1 185,8	329,4	543,7	2 741,0	178,3	1 164,2	13 420,8
	marras	7 344,8	843,3	6 501,5	1 522,8	1 190,1	332,7	544,6	2 827,3	179,1	1 153,6	13 572,3
	joulu	7 366,7	847,7	6 519,0	1 515,2	1 178,4	336,8	567,7	2 805,8	180,0	1 137,3	13 572,7
2002	tammi	7 378,8	844,7	6 534,1	1 547,2	1 205,7	341,5	567,7	2 829,3	177,5	1 168,8	13 669,2
	helmi	7 395,9	847,4	6 548,5	1 556,6	1 207,1	349,6	566,3	2 832,8	176,6	1 131,3	13 659,4
	maalis	7 456,9	854,5	6 602,4	1 576,6	1 229,9	346,7	558,8	2 845,6	176,3	1 077,3	13 691,4
	huhti ³⁾	7 471,2	834,2	6 637,0	1 574,5	1 230,6	343,9	563,7	2 829,7	176,0	1 065,1	13 680,1

2. Velat: kannat

		Liik-keessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ³⁾	Raha- markki- napaperit ja liik- keeseen lasketut velka- paperit ³⁾	Oma- pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ²⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2000	loka	337,6	172,4	5 166,5	1 590,9	2 141,4	1 263,7	170,6	313,5	1 684,6	932,9	2 437,6	1 481,8	12,5	12 539,5
	marras	337,7	168,8	5 187,4	1 609,0	2 148,7	1 256,3	173,5	319,8	1 668,6	920,8	2 420,0	1 477,1	0,4	12 500,6
	joulu	348,4	164,5	5 270,3	1 658,7	2 159,8	1 276,9	174,9	300,1	1 662,0	894,6	2 329,4	1 428,2	11,9	12 409,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi 1.	355,3	166,2	5 395,1	1 673,3	2 198,4	1 328,2	195,2	300,1	1 663,7	912,1	2 219,4	1 455,2	12,1	12 533,7
2001	tammi	336,1	147,1	5 379,6	1 623,8	2 212,2	1 329,8	213,8	313,2	1 695,7	909,0	2 445,7	1 473,7	21,1	12 721,2
	helmi	335,1	155,6	5 388,4	1 625,6	2 223,6	1 323,5	215,8	322,3	1 710,5	911,4	2 475,2	1 491,3	-19,2	12 770,5
	maalis	336,3	150,3	5 427,9	1 636,1	2 243,0	1 322,8	225,9	333,2	1 719,2	927,1	2 663,0	1 536,7	-21,6	13 072,1
	huhti	336,2	152,5	5 457,3	1 666,9	2 241,6	1 323,9	224,9	341,8	1 720,3	928,1	2 676,4	1 524,5	-12,2	13 124,9
	touko	332,9	146,9	5 495,0	1 691,8	2 243,3	1 322,5	237,4	351,3	1 722,1	940,1	2 754,9	1 520,5	-13,2	13 250,4
	kesä	333,0	165,5	5 528,2	1 731,8	2 241,1	1 330,8	224,5	349,3	1 740,7	966,0	2 743,2	1 504,1	-16,8	13 313,3
	heinä	328,0	155,5	5 515,1	1 712,7	2 242,4	1 333,6	226,4	358,4	1 737,3	955,3	2 643,0	1 494,6	-5,7	13 181,7
	elo	319,2	152,4	5 507,1	1 681,2	2 254,7	1 337,3	233,9	369,9	1 731,3	960,0	2 620,0	1 489,2	-8,6	13 140,6
	syys	309,6	147,8	5 558,8	1 749,9	2 238,0	1 342,6	228,2	374,4	1 754,1	970,7	2 639,9	1 541,2	18,7	13 315,1
	loka	295,5	153,3	5 580,6	1 750,3	2 241,6	1 351,9	236,9	386,4	1 768,1	981,4	2 661,6	1 588,6	5,4	13 420,8
	marras	279,7	150,2	5 635,1	1 798,1	2 242,5	1 365,0	229,5	395,2	1 760,4	982,9	2 726,2	1 632,2	10,3	13 572,3
	joulu	239,7	139,0	5 783,3	1 896,3	2 261,6	1 405,0	220,4	391,9	1 761,0	996,5	2 719,1	1 550,7	-8,5	13 572,7
2002	tammi	246,4	148,9	5 744,5	1 847,9	2 259,4	1 417,4	219,7	410,8	1 776,1	1 007,6	2 755,2	1 576,6	3,2	13 669,2
	helmi	240,4	155,7	5 743,9	1 843,5	2 256,5	1 419,3	224,5	422,0	1 778,4	1 011,4	2 763,2	1 542,6	1,7	13 659,4
	maalis	254,8	157,5	5 771,3	1 843,7	2 273,6	1 421,1	232,9	427,5	1 797,1	1 008,0	2 784,0	1 504,4	-13,3	13 691,4
	huhti ³⁾	262,6	157,6	5 793,0	1 874,3	2 275,4	1 412,5	230,7	438,2	1 790,1	1 002,6	2 760,0	1 497,2	-21,2	13 680,1

Lähde: EKP.

1) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse trans- aktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

2) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 1.

3) Sisältää euroalueella olevien hallussa olevat instrumentit. Euroalueen ulkopuolisten hallussa olevat instrumentit sisältyvät erään ”ulkomaiset velat”.

3. Saamiset: virrat¹⁾

												Yhteensä		
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
2000	marras	50,4	7,2	43,2	-6,2	-5,3	-0,9	0,5	15,5	-0,3	-51,1	8,8		
	joulu	61,4	9,8	51,6	-15,5	-19,0	3,5	4,8	9,5	1,2	-29,5	32,0		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	tammi	35,1	2,9	32,1	-12,1	-15,6	3,5	12,5	63,4	-1,0	29,5	127,4		
	helmi	14,0	-8,2	22,2	13,4	4,5	8,9	7,4	16,7	0,5	-11,9	40,2		
	maalis	60,8	2,3	58,5	11,8	4,2	7,6	17,2	98,0	0,1	46,0	233,8		
	huhti	33,2	-8,2	41,4	12,6	6,7	5,9	18,4	-18,0	1,2	10,0	57,4		
	touko	4,1	-5,6	9,7	26,3	21,3	5,0	1,0	-1,1	1,4	18,7	50,3		
	kesä	57,3	-2,6	59,9	14,3	13,7	0,6	-32,4	27,5	0,9	-1,4	66,2		
	heinä	12,7	-2,5	15,1	9,6	-3,1	12,6	-8,4	-39,6	1,1	-50,5	-75,2		
	elo	-18,9	-3,7	-15,2	5,0	-4,2	9,3	-6,0	55,6	0,3	-10,6	25,4		
	syys	48,6	1,0	47,5	-1,2	-4,2	2,9	-5,0	49,2	0,7	51,9	144,1		
	loka	25,7	-2,7	28,4	-7,0	-9,5	2,5	5,7	43,9	0,7	30,1	99,1		
	marras	65,7	15,0	50,7	10,0	7,9	2,1	-3,2	67,3	1,1	5,7	146,8		
	joulu	27,8	3,6	24,2	-8,0	-10,2	2,1	22,2	-28,0	1,1	-17,2	-2,1		
2002	tammi	9,5	-3,1	12,7	26,9	22,0	5,0	-0,2	1,7	-2,5	30,9	66,3		
	helmi	19,3	2,7	16,5	9,3	1,3	8,0	0,6	0,3	-0,9	-38,9	-10,3		
	maalis	62,9	7,1	55,8	15,8	18,2	-2,4	-8,8	20,5	-0,3	-54,1	35,8		
	huhti ⁴⁾	21,4	-20,0	41,4	-1,5	1,4	-2,9	6,8	20,8	-0,2	-13,3	34,0		

4. Velat: virrat¹⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkisyhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määräaika-	Irtisanomiset	Repot	Rahamarkkina-rahasto- osuudet ³⁾	Rahamarkkina- paperit ja liik- keeseen lasketut velka- paperit ³⁾	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ²⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2000	marras	0,1	-3,6	26,8	20,3	10,8	-7,3	3,0	6,1	-7,2	-11,9	27,9	-16,1	-13,2	8,8
	joulu	10,7	-4,3	96,3	53,7	20,3	20,9	1,5	-9,4	-2,9	-21,9	-8,1	-33,9	5,4	32,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	tammi	-20,0	-19,0	-14,8	-49,2	14,2	1,6	18,6	14,6	28,1	-4,3	119,3	16,9	6,6	127,4
	helmi	-1,0	8,7	8,3	1,5	11,2	-6,3	1,9	9,3	14,2	2,8	26,5	11,1	-39,8	40,2
	maalis	1,3	-5,2	32,5	8,3	14,9	-0,8	10,1	12,4	3,5	16,6	133,7	47,3	-8,2	233,8
	huhti	-0,1	2,2	29,8	30,8	-1,0	1,1	-1,1	9,3	-2,1	1,3	18,5	-11,7	10,3	57,4
	touko	-3,3	-5,6	28,9	21,7	-3,5	-1,7	12,4	10,4	-11,6	8,4	11,8	12,7	-1,4	50,3
	kesä	0,1	18,6	34,6	40,4	-1,4	8,3	-12,8	-0,9	20,6	19,1	-5,3	-18,3	-2,3	66,2
	heinä	-5,0	-10,0	-8,2	-17,4	4,4	3,0	1,9	9,5	3,0	-6,5	-58,0	-11,6	11,5	-75,2
	elo	-8,8	-3,1	-2,0	-29,6	16,3	3,9	7,5	10,8	1,4	7,3	30,1	-7,4	-2,9	25,4
	syys	-9,6	-4,6	50,8	68,4	-17,3	5,3	-5,6	4,1	15,8	9,2	18,0	41,3	19,1	144,1
	loka	-14,2	5,4	21,9	0,9	2,9	9,2	8,9	12,4	13,0	7,9	18,4	46,0	-11,8	99,1
	marras	-15,7	-3,0	52,5	47,2	-0,3	13,1	-7,4	10,1	23,8	2,9	38,6	33,0	4,6	146,8
	joulu	-40,0	-11,2	148,1	98,5	18,8	40,0	-9,2	-1,4	-0,5	14,7	-17,8	-74,5	-19,5	-2,1
2002	tammi	6,7	10,4	-40,6	-49,4	-2,9	12,4	-0,6	19,8	10,4	13,3	13,8	20,1	12,5	66,3
	helmi	-6,0	6,9	-0,1	-4,3	-2,6	1,9	4,8	11,3	4,8	-0,6	10,7	-35,9	-1,4	-10,3
	maalis	14,4	1,8	28,4	0,5	17,9	1,8	8,2	4,5	21,4	-0,4	30,1	-49,3	-15,0	35,8
	huhti ⁴⁾	7,7	0,0	25,9	32,1	4,4	-8,5	-2,1	14,5	-1,2	-4,4	14,0	-14,6	-8,0	34,0

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

1. Raha-aggregaatit: kannat ajanjakson lopussa

				M1		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	M2	
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli- talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾			Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾
		1	2	3	4	5	6	7	8
2000	loka	337,6	1 657,0	1 994,6	111,22	973,2	1 211,2	4 179,0	105,94
	marras	337,7	1 675,3	2 013,0	112,37	986,4	1 202,1	4 201,4	106,63
	joulu	348,4	1 728,8	2 077,1	116,18	991,8	1 221,1	4 290,1	109,13
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	tammi 1.	355,3	1 743,4	2 098,7	-	1 028,6	1 271,1	4 398,5	-
2001	tammi	336,1	1 692,8	2 028,8	112,28	1 042,2	1 275,1	4 346,1	107,83
	helmi	335,1	1 692,9	2 028,0	112,22	1 054,7	1 269,7	4 352,4	107,97
	maalis	336,3	1 703,2	2 039,5	112,74	1 070,7	1 269,8	4 380,0	108,53
	huhti	336,2	1 735,9	2 072,1	114,54	1 072,1	1 273,4	4 417,6	109,47
	touko	332,9	1 759,2	2 092,1	115,47	1 072,9	1 273,2	4 438,3	109,79
	kesä	333,0	1 798,4	2 131,4	117,66	1 070,4	1 283,0	4 484,8	110,97
	heinä	328,0	1 780,3	2 108,3	116,48	1 077,2	1 287,2	4 472,8	110,77
	elo	319,2	1 747,5	2 066,7	114,28	1 092,8	1 292,9	4 452,4	110,38
	syys	309,6	1 815,1	2 124,7	117,48	1 075,2	1 299,7	4 499,7	111,54
	loka	295,5	1 816,1	2 111,6	116,78	1 078,9	1 311,6	4 502,1	111,60
	marras	279,7	1 864,6	2 144,3	118,55	1 081,0	1 326,4	4 551,8	112,79
	joulu	239,7	1 967,1	2 206,8	122,02	1 092,7	1 367,9	4 667,4	115,66
2002	tammi	246,4	1 921,2	2 167,6	119,80	1 086,2	1 389,0	4 642,8	115,02
	helmi	240,4	1 917,2	2 157,6	119,25	1 081,8	1 393,0	4 632,4	114,77
	maalis	254,8	1 916,8	2 171,6	120,05	1 093,4	1 396,0	4 661,0	115,50
	huhti ⁴⁾	262,6	1 950,7	2 213,2	122,43	1 097,3	1 389,8	4 700,2	116,56

2. Raha-aggregaatit: virrat⁴⁾

				M1		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	M2	
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli- talletukset	Yhteensä	Suhteellinen vuosi- muutos ³⁾ , %			Yhteensä	Suhteellinen vuosi- muutos ³⁾ , %
		1	2	3	4	5	6	7	8
2000	marras	0,1	20,5	20,6	5,0	15,6	-9,0	27,2	3,7
	joulu	10,7	57,5	68,2	5,7	11,2	19,3	98,6	3,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	tammi	-20,0	-50,4	-70,4	1,6	14,0	3,9	-52,5	2,6
	helmi	-1,0	-0,1	-1,1	2,1	12,3	-5,4	5,8	2,9
	maalis	1,3	8,1	9,3	2,0	13,4	-0,1	22,7	3,2
	huhti	-0,1	32,6	32,5	1,6	1,6	3,7	37,8	3,2
	touko	-3,3	20,1	16,8	3,2	-3,7	-0,5	12,7	3,6
	kesä	0,1	39,6	39,7	4,3	-1,8	9,8	47,7	4,4
	heinä	-5,0	-16,4	-21,4	3,3	9,0	4,4	-7,9	4,3
	elo	-8,8	-30,9	-39,7	3,2	18,3	5,9	-15,5	4,2
	syys	-9,6	67,4	57,7	5,5	-17,9	6,8	46,6	5,2
	loka	-14,2	1,6	-12,6	5,0	3,2	11,8	2,4	5,3
	marras	-15,7	47,8	32,1	5,5	1,2	14,8	48,1	5,8
	joulu	-40,0	102,7	62,7	5,0	11,6	41,5	115,8	6,0
2002	tammi	6,7	-46,9	-40,3	6,7	-6,8	21,1	-25,9	6,7
	helmi	-6,0	-3,8	-9,8	6,3	-4,2	4,0	-10,0	6,3
	maalis	14,4	-0,1	14,3	6,5	12,2	3,1	29,6	6,4
	huhti ⁴⁾	7,7	35,4	43,1	6,9	5,7	-6,1	42,7	6,5

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- 2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, rahamarkkinapapereita ja enintään kahden vuoden velkapapereita.

M3 ²⁾							
Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet	Rahamarkkina- paperit ja enintään 2 vuoden velka- paperit	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾			
9	10	11	12	13			
170,6	313,5	131,7	4 794,9	107,18	2000	loka	
173,5	319,8	126,6	4 821,5	107,88		marras	
174,9	300,1	134,9	4 899,9	109,99		joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
195,2	300,1	135,0	5 028,8	-	2001	tammi l.	
213,8	313,2	137,9	5 011,1	109,63	2001	tammi	
215,8	322,3	144,3	5 034,8	110,14		helmi	
225,9	333,2	139,0	5 078,2	110,99		maalis	
224,9	341,8	139,9	5 124,2	111,97		huhti	
237,4	351,3	134,9	5 161,8	112,60		touko	
224,5	349,3	145,2	5 203,8	113,54		kesä	
226,4	358,4	140,8	5 198,5	113,52		heinä	
233,9	369,9	142,4	5 198,6	113,63		elo	
228,2	374,4	147,5	5 249,8	114,60		syys	
236,9	386,4	149,8	5 275,2	115,14		loka	
229,5	395,2	152,1	5 328,6	116,34		marras	
220,4	391,9	145,8	5 425,5	118,47		joulu	
219,7	410,8	141,7	5 415,0	118,31	2002	tammi	
224,5	422,0	138,6	5 417,5	118,36		helmi	
232,9	427,5	139,7	5 461,2	119,31		maalis	
230,7	438,2	136,6	5 505,8	120,42		huhti ⁴⁾	

M3 ²⁾							
Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet	Rahamarkkina- paperit ja enintään 2 vuoden velka- paperit	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %			
9	10	11	12	13			
3,0	6,1	-4,7	31,6	3,9	2000	marras	
1,5	-9,4	3,4	94,2	4,2		joulu	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
18,6	14,6	2,8	-16,4	3,6	2001	tammi	
1,9	9,3	6,2	23,2	3,8		helmi	
10,1	12,4	-6,4	38,8	4,0		maalis	
-1,1	9,3	-1,3	44,8	4,0		huhti	
12,4	10,4	-6,5	28,9	4,5		touko	
-12,8	-0,9	9,2	43,2	5,6		kesä	
1,9	9,5	-4,5	-1,0	5,7		heinä	
7,5	10,8	2,3	5,1	6,0		elo	
-5,6	4,1	-0,9	44,2	7,0		syys	
8,9	12,4	0,9	24,7	7,4		loka	
-7,4	10,1	4,6	55,3	7,8		marras	
-9,2	-1,4	-8,0	97,2	7,7		joulu	
-0,6	19,8	-0,5	-7,3	7,9	2002	tammi	
4,8	11,3	-4,0	2,1	7,5		helmi	
8,2	4,5	1,6	43,8	7,5		maalis	
-2,1	14,5	-4,3	50,8	7,6		huhti ⁴⁾	

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihtelusta puhdistetut kannat ajanjakson lopussa

		M1						M2		Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾
		Liikkeessä oleva raha 1	Yön yli -talletukset 2	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ⁵⁾		Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾	
				3	4	5	6			
2000	loka	340,7	1 678,9	2 019,5	112,61	2 200,5	102,27	4 220,1	106,98	
	marras	338,6	1 678,4	2 017,0	112,60	2 210,1	102,84	4 227,1	107,28	
	joulu	337,9	1 684,1	2 022,0	113,09	2 199,0	102,60	4 221,0	107,37	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	tammi 1.	342,3	1 692,5	2 034,8	-	2 285,6	-	4 320,3	-	
2001	tammi	341,8	1 700,5	2 042,3	113,03	2 295,9	103,09	4 338,2	107,63	
	helmi	340,9	1 706,0	2 046,9	113,27	2 310,7	103,75	4 357,5	108,10	
	maalis	338,3	1 710,6	2 048,9	113,26	2 329,8	104,48	4 378,8	108,50	
	huhti	337,0	1 723,4	2 060,3	113,89	2 340,1	104,95	4 400,4	109,04	
	touko	333,2	1 749,3	2 082,5	114,94	2 345,8	104,99	4 428,3	109,54	
	kesä	330,5	1 763,5	2 093,9	115,59	2 361,6	105,73	4 455,5	110,24	
	heinä	325,2	1 767,8	2 093,0	115,63	2 374,3	106,41	4 467,3	110,63	
	elo	318,8	1 789,8	2 108,6	116,60	2 378,7	106,74	4 487,4	111,25	
	syys	309,8	1 822,1	2 131,9	117,87	2 392,3	107,34	4 524,2	112,15	
	loka	297,6	1 845,0	2 142,6	118,49	2 406,3	107,94	4 548,9	112,76	
	marras	279,0	1 878,0	2 157,0	119,25	2 425,8	108,77	4 582,8	113,56	
	joulu	233,5	1 924,9	2 158,4	119,34	2 450,6	109,88	4 609,0	114,21	
2002	tammi	250,2	1 930,1	2 180,3	120,50	2 456,0	110,11	4 636,3	114,86	
	helmi	244,1	1 931,4	2 175,5	120,25	2 461,8	110,38	4 637,3	114,89	
	maalis	253,4	1 916,7	2 170,1	119,96	2 481,1	111,27	4 651,1	115,26	
	huhti ⁶⁾	263,9	1 936,0	2 199,9	121,69	2 479,6	111,29	4 679,5	116,05	

4. Kausivaihtelusta puhdistetut virrat⁷⁾

		M1						M2				
		Liikkeessä oleva raha 1	Yön yli -talletukset 2	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ⁵⁾		Yhteensä	Suhteellinen kuukausi- muutos ⁴⁾ , %	Suhteellinen vuosi- muutos ⁴⁾ , %		
				3	4	5	6				7	8
2000	marras	-2,1	1,7	-0,3	0,0	5,3	12,1	0,6	2,5	11,8	0,3	3,8
	joulu	-0,7	9,7	8,9	0,4	5,3	-5,1	-0,2	2,1	3,8	0,1	3,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	tammi	-3,9	2,0	-1,9	-0,1	1,9	11,2	0,5	3,5	9,3	0,2	2,8
	helmi	-1,0	5,2	4,3	0,2	2,3	14,6	0,6	3,5	18,9	0,4	2,9
	maalis	-2,5	2,4	-0,1	0,0	1,7	16,4	0,7	4,3	16,3	0,4	3,0
	huhti	-1,4	12,7	11,3	0,6	1,7	10,5	0,4	4,8	21,8	0,5	3,3
	touko	-3,8	22,8	19,1	0,9	3,0	0,9	0,0	4,0	20,0	0,5	3,5
	kesä	-2,7	14,6	11,8	0,6	4,0	16,6	0,7	4,5	28,4	0,6	4,3
	heinä	-5,3	6,0	0,7	0,0	3,3	15,1	0,6	5,1	15,8	0,4	4,3
	elo	-6,4	23,9	17,5	0,8	3,6	7,5	0,3	4,9	25,0	0,6	4,3
	syys	-9,0	32,0	23,0	1,1	5,0	13,2	0,6	5,1	36,2	0,8	5,0
	loka	-12,2	23,5	11,3	0,5	5,2	13,5	0,6	5,5	24,7	0,5	5,4
	marras	-18,6	32,4	13,7	0,6	5,9	18,5	0,8	5,8	32,2	0,7	5,9
	joulu	-45,4	47,1	1,6	0,1	5,5	24,8	1,0	7,1	26,4	0,6	6,4
2002	tammi	16,7	4,2	20,9	1,0	6,6	5,1	0,2	6,8	25,9	0,6	6,7
	helmi	-6,1	1,5	-4,6	-0,2	6,2	6,0	0,2	6,4	1,4	0,0	6,3
	maalis	9,2	-14,4	-5,1	-0,2	5,9	19,9	0,8	6,5	14,8	0,3	6,2
	huhti ⁶⁾	10,5	20,8	31,3	1,4	6,9	0,6	0,0	6,0	31,8	0,7	6,4

Lähde: EKP.

- 1) Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- 2) M3 ja sen erät laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, rahamarkkinapapereita ja enintään kahden vuoden velkapapereita.
- 3) Lainat ja muut luotot on esitetty kausivaihtelusta puhdistamattomina sivulla 20*.
- 4) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

M3 ³⁾				Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt) ³⁾			
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁶⁾		Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾		
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ⁴⁾						
9	10	11	12	13	14		
624,2	118,24	4 844,3	108,28	6 036,5	118,31	2000	loka
626,8	118,79	4 853,9	108,61	6 067,9	119,09		marras
636,4	121,72	4 857,4	109,03	6 075,6	119,59		joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
657,8	-	4 978,1	-	6 130,0	-	2001	tammi 1.
672,1	124,66	5 010,3	109,61	6 180,0	120,42	2001	tammi
675,2	125,22	5 032,7	110,09	6 212,9	121,08		helmi
684,5	127,01	5 063,2	110,66	6 263,8	121,91		maalis
690,3	127,82	5 090,6	111,23	6 304,1	122,73		huhti
703,5	130,14	5 131,8	111,94	6 341,2	123,24		touko
714,6	132,20	5 170,1	112,80	6 361,6	123,76		kesä
727,7	134,70	5 195,1	113,44	6 377,5	124,24		heinä
744,3	137,79	5 231,7	114,36	6 396,1	124,79		elo
761,1	139,70	5 285,3	115,37	6 432,5	125,41		syys
782,4	143,46	5 331,3	116,36	6 465,4	126,03		loka
786,2	144,83	5 369,0	117,23	6 512,4	126,93		marras
791,8	145,90	5 400,8	117,93	6 504,0	126,90		joulu
778,3	144,26	5 414,6	118,30	6 529,0	127,34	2002	tammi
776,8	143,84	5 414,1	118,28	6 556,2	127,91		helmi
783,6	144,95	5 434,7	118,73	6 591,9	128,65		maalis
787,5	146,15	5 466,9	119,57	6 626,8	129,46		huhti ⁶⁾

M3 ³⁾							Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt) ³⁾				
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁶⁾			Yhteensä	Suhteellinen kuukausi- muutos ⁴⁾ , %	Suhteellinen vuosi- muutos ⁴⁾ , %	3 kk:n liukuva keskiarvo (keskitetty) %	Yhteensä	Suhteellinen kuukausi- muutos ⁴⁾ , %	Suhteellinen vuosi- muutos ⁴⁾ , %		
Yhteensä	Suhteellinen kuukausi- muutos ⁴⁾ , %	Suhteellinen vuosi- muutos ⁴⁾ , %									
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
2,9	0,5	5,2	14,7	0,3	4,0	4,1	31,4	0,7	9,3	2000	marras
15,5	2,5	7,6	19,3	0,4	4,1	3,9	7,9	0,4	9,6		joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
16,5	2,4	10,3	25,8	0,5	3,7	3,9	104,5	0,7	9,3	2001	tammi
3,0	0,4	9,9	21,9	0,4	3,8	3,8	32,9	0,6	9,0		helmi
9,7	1,4	8,7	26,0	0,5	3,8	3,9	50,7	0,7	8,7		maalis
4,4	0,6	9,2	26,2	0,5	4,1	4,1	40,4	0,7	8,4		huhti
12,5	1,8	10,8	32,5	0,6	4,5	4,7	36,8	0,4	8,0		touko
11,1	1,6	14,0	39,5	0,8	5,5	5,2	20,5	0,4	7,9		kesä
13,5	1,9	15,1	29,3	0,6	5,7	5,7	16,0	0,4	7,8		heinä
16,7	2,3	17,6	41,7	0,8	6,0	6,2	18,6	0,4	7,2		elo
10,3	1,4	19,1	46,5	0,9	6,8	6,8	36,4	0,5	6,7		syys
20,5	2,7	21,3	45,2	0,9	7,5	7,4	32,9	0,5	6,5		loka
7,5	1,0	21,9	39,7	0,7	7,9	7,9	47,0	0,7	6,6		marras
5,8	0,7	19,9	32,2	0,6	8,2	8,0	-8,4	0,0	6,1		joulu
-8,9	-1,1	15,7	17,1	0,3	7,9	7,8	25,0	0,3	5,8	2002	tammi
-2,3	-0,3	14,9	-0,9	0,0	7,4	7,6	27,2	0,5	5,6		helmi
6,0	0,8	14,1	20,8	0,4	7,3	7,4	35,7	0,6	5,5		maalis
6,5	0,8	14,3	38,3	0,7	7,5	.	35,0	0,6	5,5		huhti ⁶⁾

5) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

6) Jälkimarkkinakelpoisin instrumentteihin sisältyvät reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet, rahamarkkinapaperit ja enintään 2 vuoden velkapaperit.

7) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾ ja niiden vastaerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

5. M3:n keskeiset vastaerät: kannat ajanjakson lopussa

		Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat				Luotot ²⁾				Ulkomaiset netto-saamiset	Kiinteä omaisuus
		Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Niistä:			
								lainat	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	loka	1 168,5	121,3	1 548,8	932,9	1 935,7	6 800,6	6 022,3	118,03	77,7	168,0
	marras	1 162,6	122,9	1 537,2	920,8	1 939,3	6 836,6	6 057,0	118,88	68,0	167,7
	joulu	1 168,3	125,4	1 525,3	894,6	1 925,4	6 878,0	6 091,1	119,89	77,1	169,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi 1.	1 170,0	126,7	1 526,9	912,1	2 009,9	6 952,0	6 154,0	-	183,3	172,9
2001	tammi	1 170,2	126,8	1 555,4	909,0	2 003,8	6 998,8	6 185,4	120,52	17,3	171,8
	helmi	1 169,2	126,9	1 564,2	911,4	2 006,1	7 035,8	6 206,5	120,95	8,3	172,3
	maalis	1 172,5	126,4	1 576,9	927,1	2 017,8	7 128,0	6 273,4	122,09	-26,0	172,0
	huhti	1 169,7	124,6	1 577,9	928,1	2 015,8	7 193,4	6 312,7	122,90	-62,0	173,3
	touko	1 170,6	123,2	1 584,7	940,1	2 030,7	7 221,2	6 333,2	123,09	-79,4	174,6
	kesä	1 170,8	122,0	1 593,3	966,0	2 041,9	7 246,1	6 386,9	124,25	-40,3	175,4
	heinä	1 165,2	120,7	1 593,9	955,3	2 034,2	7 259,8	6 393,1	124,55	-24,0	176,5
	elo	1 161,9	119,5	1 586,4	960,0	2 021,6	7 236,7	6 368,3	124,25	2,8	176,9
	syys	1 162,8	118,6	1 604,9	970,7	2 025,1	7 282,3	6 420,6	125,18	56,1	177,6
	loka	1 162,7	116,9	1 616,9	981,4	2 014,0	7 323,3	6 450,3	125,73	79,4	178,3
	marras	1 161,5	115,8	1 606,8	982,9	2 033,5	7 378,8	6 501,5	126,72	101,2	179,1
	joulu	1 168,9	115,8	1 613,8	996,5	2 026,1	7 423,6	6 519,0	127,19	86,7	180,0
2002	tammi	1 173,2	112,3	1 633,2	1 007,6	2 050,4	7 443,3	6 534,1	127,44	74,1	177,5
	helmi	1 174,7	111,2	1 639,2	1 011,4	2 054,5	7 464,3	6 548,5	127,76	69,6	176,6
	maalis	1 180,2	109,9	1 657,3	1 008,0	2 084,4	7 507,9	6 602,4	128,85	61,6	176,3
	huhti ⁴⁾	1 178,2	108,0	1 653,1	1 002,6	2 064,8	7 544,5	6 637,0	129,66	69,7	176,0

6. M3:n keskeiset vastaerät: virrat⁴⁾

		Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat				Luotot ²⁾				Ulkomaiset netto-saamiset	Kiinteä omaisuus
		Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset	Irtisanomisajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euroalueella	Niistä: lainat	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000	marras	-4,8	1,6	-3,2	-11,9	1,9	42,8	43,2	9,3	-12,4	-0,3
	joulu	9,1	2,5	-3,4	-21,9	-9,1	59,9	51,6	9,5	17,6	1,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	tammi	0,2	0,1	24,7	-4,3	-12,7	48,2	32,1	9,3	-55,9	-1,0
	helmi	-1,1	0,1	8,6	2,8	-3,7	38,5	22,2	9,0	-9,7	0,5
	maalis	1,4	-0,5	8,5	16,6	6,5	83,4	58,5	8,7	-35,7	0,1
	huhti	-2,6	-1,9	-0,1	1,3	-1,4	65,7	41,4	8,4	-36,4	1,2
	touko	0,1	-1,4	-5,0	8,4	15,7	15,7	9,7	8,0	-12,9	1,4
	kesä	0,4	-1,1	11,6	19,1	11,1	28,1	59,9	7,9	32,7	0,9
	heinä	-4,7	-1,4	7,1	-6,5	-5,5	19,3	15,1	7,7	18,4	1,1
	elo	-2,1	-1,2	-0,8	7,3	-7,9	-11,9	-15,2	7,2	25,4	0,3
	syys	0,6	-0,9	17,5	9,2	-3,2	45,5	47,5	6,7	31,2	0,7
	loka	-0,3	-1,7	12,3	7,9	-12,2	36,7	28,4	6,5	25,4	0,7
	marras	-1,5	-1,1	19,0	2,9	22,9	49,6	50,7	6,6	28,8	1,1
	joulu	7,3	0,1	7,7	14,7	-6,6	48,6	24,2	6,1	-10,3	1,1
2002	tammi	3,8	-3,6	11,0	13,3	18,8	17,4	12,7	5,7	-12,1	-2,5
	helmi	1,6	-1,0	9,4	-0,6	4,0	25,2	16,5	5,6	-10,4	-0,9
	maalis	5,6	-1,3	20,4	-0,4	25,3	44,5	55,8	5,5	-9,6	-0,3
	huhti ⁴⁾	-1,3	-1,9	2,6	-4,4	-18,6	45,3	41,4	5,5	6,8	-0,2

1) Raha-aggregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtiolle.

2) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueella sijaitseville ei-rahallaitoksille ja sijoitukset euroalueella sijaitsevien ei-rahallaitosten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin.

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

1. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille ja julkisyhteisöille: kannat ajanjakson lopussa

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot			Julkisyhteisöt							
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Valtio ³⁾	Muut julkisyhteisöt				Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	
								Osavaltiohallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2000 III	385,6	247,2	138,8	33,1	25,3	120,4	173,3	288,4	252,4	337,9	305,3	18,5	818,1	97,3
IV	394,8	252,9	142,8	31,5	21,8	114,8	173,1	297,3	255,4	350,9	315,8	14,6	835,9	99,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001 tammi 1.	395,4	253,4	-	31,6	21,8	-	185,6	297,3	255,4	351,5	316,4	15,2	849,6	-
2001 I	418,0	273,0	153,0	35,9	26,8	130,6	189,3	295,3	255,3	352,4	314,0	15,6	852,6	99,1
II	425,3	280,7	155,7	35,8	26,7	130,2	175,1	294,0	254,9	350,4	312,4	17,2	836,6	97,2
III	408,4	256,3	149,4	36,6	26,9	133,9	168,2	293,9	254,1	349,7	312,0	18,9	830,8	96,6
IV	433,8	275,7	159,6	34,1	24,8	124,8	170,1	298,3	252,0	362,9	322,3	16,4	847,7	98,5
2002 I ⁴⁾	459,4	301,6	169,3	39,5	28,0	144,7	180,1	294,0	248,2	364,4	322,0	15,9	854,5	99,3

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille ja julkisyhteisöille: virrat⁴⁾

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot			Julkisyhteisöt							
	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Suhteellisen vuosimuutos ²⁾ , %	Yhteensä	Enintään 1 vuosi	Suhteellisen vuosimuutos ²⁾ , %	Valtio ³⁾	Muut julkisyhteisöt				Yhteensä	Suhteellisen vuosimuutos ²⁾ , %	
								Osavaltiohallinto	Paikallishallinto	Sosiaaliturvarahastot				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2000 IV	11,1	6,8	18,2	-1,6	-3,5	6,6	0,3	8,8	3,0	12,8	10,3	-3,9	18,0	-0,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001 I	28,0	22,7	19,6	4,3	5,0	-3,4	-0,6	-2,0	-0,1	-0,7	-3,7	0,4	-2,9	-0,4
II	7,5	7,6	14,7	-0,1	-0,1	-7,9	-14,7	-1,3	-0,4	-2,0	-1,7	1,6	-16,4	-1,8
III	-17,2	-24,4	7,6	1,0	0,2	11,2	-6,2	0,0	-0,7	-0,7	-0,4	1,7	-5,2	-0,7
IV	27,9	21,5	11,8	-2,5	-2,1	8,7	0,9	4,3	-2,1	13,2	10,3	-2,5	15,9	-1,0
2002 I ⁴⁾	26,2	26,5	10,7	5,4	3,2	10,8	9,9	-4,2	-3,8	1,5	-0,3	-0,4	6,7	0,1

Lähde: EKP.

1) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

2) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

3) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokitellun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.5 (jatkoa)

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

3. Lainat muille kuin rahoituslaitossectorille ja julkisyhteisöille: kannat ajanjakson lopussa

	Yritykset					Kulutusluotot ³⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000 III	953,5	423,5	1 256,9	2 633,9	115,6	96,4	164,9	208,3	469,6	114,4
IV	968,0	429,3	1 287,9	2 685,1	118,6	97,5	165,2	212,9	475,7	115,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 tammi 1.	996,6	436,6	1 293,6	2 726,9	-	102,1	166,1	213,0	481,2	-
2001 I	1 034,2	445,4	1 313,6	2 793,2	120,9	98,7	168,4	212,7	479,8	115,0
II	1 051,7	455,8	1 343,4	2 851,0	123,1	100,1	171,1	217,6	488,7	117,5
III	1 027,6	466,8	1 371,8	2 866,2	124,3	100,6	170,7	221,7	493,1	118,6
IV	1 018,4	489,7	1 394,6	2 902,8	125,9	102,6	170,4	226,7	499,6	120,0
2002 I ⁴⁾	1 008,1	499,4	1 421,2	2 928,7	126,8	100,3	170,8	229,0	500,1	120,1

4. Lainat muille kuin rahoituslaitossectorille ja julkisyhteisöille: virrat⁴⁾

	Yritykset					Kulutusluotot ³⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Suhteellinen vuosi- muutos ²⁾ , %	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2000 IV	20,5	10,0	36,9	67,4	10,9	1,1	0,4	4,6	6,1	7,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 I	32,7	5,4	13,2	51,3	10,1	-4,4	0,1	0,4	-3,9	4,5
II	13,6	12,1	25,7	51,4	9,0	1,3	3,9	5,2	10,4	5,2
III	-18,8	14,3	32,2	27,7	7,5	0,9	-0,5	4,1	4,5	3,6
IV	-10,0	24,4	22,9	37,2	6,2	1,9	-0,7	4,9	6,1	3,5
2002 I ⁴⁾	-12,3	9,6	22,6	19,9	4,9	-2,3	0,5	2,3	0,5	4,5

Lähde: EKP.

- Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

Kotitaloudet												Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		
Asuntoluotot ³⁾					Muu luotonanto					Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	
Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾			Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
21,9	62,9	1 749,3	1 834,1	119,0	143,3	101,0	342,1	586,4	111,6	2 890,1	116,7	37,6	107,7	2000 III
22,2	62,4	1 792,7	1 877,3	121,7	147,4	101,0	340,0	588,4	112,7	2 941,4	118,8	38,2	109,3	IV
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
22,2	62,9	1 803,4	1 888,5	-	147,6	101,0	340,0	588,5	-	2 958,2	-	38,2	-	2001 tamm. I.
21,8	61,9	1 832,2	1 916,0	123,6	146,9	104,2	342,1	593,2	113,7	2 989,0	120,0	37,3	106,5	2001 I
22,3	62,4	1 868,5	1 953,3	125,7	148,8	100,6	342,7	592,1	114,8	3 034,2	122,0	40,7	116,5	II
22,5	61,0	1 906,9	1 990,5	128,2	144,3	100,5	342,1	586,9	113,9	3 070,4	123,5	39,0	111,6	III
22,7	61,0	1 936,1	2 019,7	130,0	144,6	101,9	343,6	590,0	115,1	3 109,3	125,2	39,0	111,7	IV
24,0	62,0	1 966,0	2 052,0	132,1	142,9	101,7	339,5	584,0	115,1	3 136,0	126,5	38,7	110,8	2002 I ^(p)

Kotitaloudet												Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt		
Asuntoluotot ³⁾					Muu luotonanto					Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	
Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ²⁾ , %	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
0,3	-0,5	42,1	41,9	8,5	4,4	1,1	0,3	5,8	3,5	53,9	7,4	0,6	2,0	2000 IV
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
-0,5	-0,9	30,1	28,7	8,2	0,4	3,1	2,0	5,5	3,1	30,3	6,5	-1,0	-4,8	2001 I
0,5	0,5	32,1	33,1	7,6	2,0	-1,8	5,1	5,3	2,7	48,9	6,2	3,5	8,1	II
0,2	-1,4	38,9	37,7	7,7	-4,5	0,0	0,1	-4,4	2,1	37,8	5,9	-1,7	3,7	III
0,1	-0,1	28,9	28,9	6,8	0,3	3,8	2,1	6,2	2,1	41,2	5,4	0,0	2,2	IV
1,4	1,0	30,1	32,4	6,9	-1,3	0,4	0,7	-0,2	1,2	32,7	5,4	-0,3	4,0	2002 I ^(p)

3) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat alueen eri maissa.

4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

1. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset: kannat ajanjakson lopussa

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Julkisyhteisöt					
	Yhteensä ²⁾				Joulukuun 1998 = 100 ³⁾	Yhteensä ²⁾				Joulukuun 1998 = 100 ³⁾	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Joulukuun 1998 = 100 ³⁾
	1	Yön yli	Määräaika-	Repot		Yön yli	Määräaika-	Repot	Osa-			Paikal-	Sosiaaliturva-			
2000 III	431,7	158,6	191,4	76,6	131,1	464,6	34,1	413,8	12,9	111,7	159,2	30,3	63,2	57,9	310,6	117,8
IV	431,1	153,6	198,9	74,0	130,9	477,6	40,6	418,5	15,3	114,8	164,5	30,6	68,2	53,2	316,5	120,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi 1.	434,1	154,1	200,2	75,2	-	479,9	40,7	418,5	17,5	-	166,2	30,6	69,1	55,1	321,0	-
2001 I	441,9	151,8	194,2	91,2	133,3	483,6	38,2	423,1	18,8	115,7	150,3	30,9	65,0	57,2	303,5	113,4
II	455,4	164,3	195,9	89,3	136,2	486,1	41,4	424,0	16,9	116,4	165,5	31,4	66,8	60,8	324,6	121,3
III	455,2	162,7	201,7	85,6	133,7	487,6	39,3	426,7	17,9	116,7	147,8	33,3	67,4	60,4	308,9	115,5
IV	467,8	157,9	217,9	86,7	136,2	495,3	48,0	427,4	16,4	118,5	139,0	30,0	68,9	61,0	299,0	111,7
2002 I ⁴⁾	492,5	162,2	233,1	91,2	142,8	497,9	43,1	433,1	17,7	119,1	157,5	30,9	64,6	61,2	314,3	117,7

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset: virrat⁴⁾

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot					Julkisyhteisöt					
	Yhteensä ²⁾				Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Yhteensä ²⁾				Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Valtio	Muut julkisyhteisöt			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %
	1	Yön yli	Määräaika-	Repot		Yön yli	Määräaika-	Repot	Osa-			Paikal-	Sosiaaliturva-			
2000 IV	-0,5	-4,9	7,5	-2,6	8,9	13,0	6,5	4,6	2,4	6,1	5,3	0,3	5,0	-4,7	5,9	12,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	7,7	-2,5	-5,9	16,0	1,7	3,7	-2,5	4,5	1,3	4,3	-15,6	0,1	-4,1	2,1	-17,5	10,6
II	9,6	12,4	-2,1	-1,8	4,2	2,8	3,4	1,0	-1,9	4,5	15,1	0,5	1,9	3,6	21,1	6,5
III	-8,2	-1,6	-2,2	-3,7	2,0	1,5	-2,1	2,7	1,0	4,5	-17,7	1,9	0,5	-0,5	-15,7	-2,0
IV	8,2	-4,6	11,5	1,2	4,0	7,6	8,8	0,6	-1,4	3,3	-8,8	-3,4	1,5	0,7	-10,0	-6,9
2002 I ⁴⁾	22,7	4,3	13,2	4,4	7,1	2,5	-4,9	5,6	1,2	3,0	19,1	1,0	-4,3	0,1	15,9	3,7

Lähde: EKP.

- 1) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 2) Sisältää irtisanomisehtoiset talletukset.
- 3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.
- 4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.6 (jatkoa)

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

3. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset: kannat ajanjakson lopussa

	Yritykset						Kotitaloudet ²⁾					
	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000 III	464,3	331,9	24,7	25,0	845,8	106,4	874,4	1 107,8	1 235,5	51,6	3 269,3	101,4
IV	497,5	324,7	24,1	26,3	872,5	111,3	906,9	1 131,5	1 241,5	57,1	3 337,0	103,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001 tammi 1.	504,5	337,9	24,2	30,5	897,2	-	910,4	1 154,0	1 292,3	69,6	3 426,4	-
2001 I	479,0	349,3	24,1	32,4	884,7	108,7	906,1	1 192,4	1 287,1	78,9	3 464,5	104,6
II	514,6	335,7	24,4	32,1	906,8	111,0	947,2	1 198,8	1 293,5	81,3	3 520,8	106,3
III	514,8	322,8	25,4	34,5	897,5	112,1	963,6	1 203,8	1 305,3	84,6	3 557,3	107,5
IV	577,1	337,3	27,5	36,5	978,4	121,8	1 042,8	1 195,8	1 365,7	76,8	3 681,2	111,4
2002 I ⁴⁾	530,4	346,3	27,5	35,3	939,6	116,9	1 038,8	1 183,5	1 380,7	81,7	3 684,6	111,5

4. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteistöjen talletukset: virrat⁴⁾

	Yritykset						Kotitaloudet ²⁾					
	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Suhteelli- nen vuosi- muutos ³⁾ , %	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yhteensä	Suhteelli- nen vuosi- muutos ³⁾ , %
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2000 IV	37,1	1,1	-0,6	1,3	38,9	11,1	32,6	24,4	6,3	5,5	68,7	1,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001 I	-28,5	6,8	-0,1	1,8	-20,0	7,5	-4,6	37,8	-5,8	9,3	36,7	2,4
II	32,7	-13,8	0,3	-0,4	18,8	6,3	41,1	6,4	6,3	2,3	56,2	4,4
III	3,9	1,6	0,4	2,5	8,4	5,3	16,2	5,2	12,7	3,4	37,4	6,0
IV	62,1	11,9	2,0	2,0	78,1	9,5	79,4	-2,9	60,3	-7,8	129,1	7,6
2002 I ⁴⁾	-47,2	8,7	0,1	-1,2	-39,6	7,5	-4,1	-9,7	14,9	4,8	6,0	6,6

Lähde: EKP.

1) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

2) Sisältää kotitaloudet (S14) ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; suhteelliset muutokset, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

	Lainat euroalueen ulkopuolisille								Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet							
	Pankit ^{1),2)}		Muut kuin pankit				Yhteensä	Joulukuun 1998 = 100 ³⁾	Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit				Yhteensä	Joulukuun 1998 = 100 ³⁾
	Yhteensä	Joulukuun 1998 = 100 ³⁾	Julkisyhteisöt	Muut	Yhteensä	Joulukuun 1998 = 100 ³⁾			Yhteensä	Joulukuun 1998 = 100 ³⁾	Julkisyhteisöt	Muut	Yhteensä	Joulukuun 1998 = 100 ³⁾		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 III	979,5	93,6	79,3	441,4	520,7	122,0	1 500,3	101,7	168,2	159,7	321,5	175,4	496,9	109,7	665,1	119,0
IV	945,4	92,9	78,9	445,6	524,5	127,0	1 469,9	102,7	171,1	171,7	290,6	183,7	474,3	108,8	645,4	120,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 tammi 1.	964,1	-	78,9	449,3	528,2	-	1 492,3	-171,3	-	296,2	184,0	480,2	-	651,5	-	-
2001 I	1 051,6	99,8	76,3	518,0	594,2	142,1	1 645,8	111,9	188,8	187,1	285,9	204,5	490,4	112,6	679,3	126,4
II	1 071,4	99,9	78,9	519,3	598,2	139,7	1 669,6	111,3	210,5	204,2	294,6	208,7	503,2	113,5	713,7	130,4
III	1 081,7	103,0	74,9	527,8	602,6	145,9	1 684,4	115,3	206,6	207,0	273,8	213,0	486,8	113,4	693,4	130,8
IV	1 116,0	105,8	75,2	543,7	618,8	147,4	1 734,9	117,7	236,4	233,0	290,2	217,6	507,8	116,8	744,2	138,4
2002 I ^(p)	1 114,1	105,3	76,4	546,1	622,5	148,5	1 736,6	117,7	259,4	254,9	276,9	218,7	495,7	114,1	755,1	140,4

2. Virrat⁴⁾

	Lainat euroalueen ulkopuolisille								Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet							
	Pankit ^{1),2)}		Muut kuin pankit				Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit				Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %
	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Julkisyhteisöt	Muut	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Julkisyhteisöt	Muut	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 IV	-7,6	3,7	-0,7	22,2	21,5	10,5	13,9	6,0	12,7	26,8	-32,3	28,1	-4,2	6,9	8,5	11,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	70,3	7,0	3,7	58,4	62,1	20,5	132,5	11,6	15,3	27,8	4,9	11,6	16,5	6,1	31,8	11,3
II	1,3	3,4	2,6	-12,6	-10,0	18,3	-8,7	8,3	17,3	34,1	9,2	-5,2	4,0	5,4	21,3	12,5
III	33,5	10,1	-4,0	30,5	26,5	19,6	60,1	13,4	2,9	29,7	-22,3	21,9	-0,4	3,4	2,6	10,0
IV	28,5	13,9	0,3	6,0	6,3	16,0	34,8	14,7	25,9	35,7	16,7	-2,4	14,3	7,3	40,2	14,9
2002 I ^(p)	-4,4	5,6	3,2	1,5	4,8	4,5	0,3	5,2	22,2	36,3	-9,9	-1,5	-11,4	1,4	10,8	11,1

Lähde: EKP.

1) Termillä pankki tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

2) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.7 (jatkoa)

Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet						Euroalueen ulkopuolisten talletukset								
Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit		Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit				Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾			Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾			
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
58,1	226,4	81,4	190,0	139,5	202,8	1 578,5	122,1	81,6	526,5	608,1	138,6	2 186,6	126,3	2000 III
61,6	241,9	80,0	192,7	141,6	210,2	1 550,9	124,1	84,6	504,0	588,7	138,0	2 139,6	127,6	IV
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
62,3	-	80,2	-	142,5	-	1 560,8	-	85,6	507,9	593,4	-	2 154,3	-	2001 I
65,1	252,2	94,3	227,3	159,4	235,4	1 781,7	139,6	89,3	577,1	666,4	152,7	2 448,2	143,0	2001 I
61,1	236,4	97,2	233,7	158,3	233,3	1 817,5	139,3	94,9	587,1	681,9	153,4	2 499,4	142,9	II
63,6	245,8	89,9	215,6	153,5	225,8	1 710,8	135,8	93,0	588,5	681,5	158,0	2 392,3	141,5	III
73,0	269,9	89,8	217,4	162,8	236,1	1 718,4	134,9	95,3	615,0	710,3	162,6	2 428,8	142,0	IV
76,2	279,0	100,6	245,9	176,7	256,7	1 739,4	136,0	99,2	635,4	734,6	167,6	2 474,0	144,0	2002 I ^(p)

Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet						Euroalueen ulkopuolisten talletukset								
Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit		Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Pankit ¹⁾		Muut kuin pankit				Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	
Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %			Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %	Julkis-yhteisöt	Muut	Yhteensä	Suhteellinen vuosimuutos ³⁾ , %			
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
4,0	47,8	1,1	46,2	5,1	46,8	26,1	12,5	3,0	-6,0	-3,0	17,8	23,1	13,9	2000 IV
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2,6	27,0	14,4	46,7	17,0	38,1	193,5	13,3	3,5	59,6	63,1	21,1	256,6	15,3	2001 I
-4,1	15,3	2,7	45,4	-1,4	32,2	-3,6	14,6	5,6	-2,7	2,8	18,2	-0,8	15,6	II
2,4	8,5	-7,5	13,5	-5,1	11,4	-45,2	11,3	-1,9	22,4	20,6	14,0	-24,6	12,0	III
6,2	11,6	0,7	12,8	7,0	12,3	-12,0	8,7	2,3	17,5	19,8	17,9	7,8	11,2	IV
2,5	10,6	11,8	8,2	14,3	9,1	13,6	-2,6	4,3	17,6	21,9	9,8	35,6	0,8	2002 I ^(p)

3) Suhteellisten vuosimuutosten ja indeksien laskemistavasta ks. Teknisiä huomautuksia.

4) Laskettu kantojen neljännesvuosimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 III	3 941,6	3 481,5	57,9	402,2	279,2	38,1	64,9	19,9	5 322,1	5 133,0	29,1	160,0	121,0	16,5	12,5	10,1
IV	3 949,7	3 526,3	47,5	376,0	265,0	34,4	61,0	15,6	5 434,7	5 256,5	27,3	150,9	115,1	14,6	11,3	10,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	4 059,6	3 558,9	55,4	445,3	316,6	40,2	67,8	20,7	5 578,2	5 367,8	31,2	179,2	130,8	23,8	12,3	12,2
II	4 072,5	3 586,1	52,8	433,6	309,0	40,3	65,4	19,0	5 693,7	5 480,7	30,7	182,3	133,5	24,0	11,6	13,2
III	4 101,5	3 624,2	48,9	428,5	300,6	38,9	71,0	17,9	5 706,6	5 507,6	28,2	170,9	125,7	22,1	10,8	12,2
IV	4 166,0	3 694,1	46,6	425,4	307,6	33,0	67,2	17,6	5 921,6	5 720,3	26,0	175,4	127,4	24,5	10,5	13,0
2002 I ³⁾	4 099,4	3 612,0	49,2	438,3	311,4	39,4	66,6	20,9	5 928,9	5 725,3	28,6	175,0	127,6	22,8	10,4	14,2

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 III	1 578,5	611,7	145,6	821,2	662,0	63,3	63,5	32,4	608,1	252,8	61,1	294,3	245,6	23,1	13,8	11,8
IV	1 550,9	590,9	126,8	833,2	684,3	53,1	65,8	30,1	588,7	254,1	64,1	270,5	225,6	20,5	12,3	12,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	1 781,7	698,6	142,6	940,6	776,8	66,4	65,8	31,5	666,4	295,7	70,6	300,2	255,9	17,6	14,2	12,4
II	1 817,5	690,1	133,8	993,6	815,4	72,9	73,2	32,2	681,9	286,7	73,2	322,0	274,2	19,3	13,6	14,9
III	1 710,8	664,3	140,3	906,2	745,2	53,5	76,3	31,2	681,5	297,7	69,2	314,5	263,0	18,4	17,1	16,0
IV	1 718,4	631,1	132,3	955,1	799,1	48,5	75,3	32,1	710,3	308,1	60,8	341,4	293,9	16,8	18,1	12,6
2002 I ³⁾	1 739,4	660,5	137,2	941,7	787,5	48,2	72,8	33,2	734,6	314,1	66,8	353,7	298,9	20,2	19,9	14,8

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
					5	6	7	8					9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 III	2 555,0	2 226,7	47,7	280,6	158,2	65,3	37,4	19,7	272,2	233,6	2,2	36,4	26,6	5,7	2,8	1,3
IV	2 567,1	2 246,1	46,5	274,5	157,3	62,1	35,4	19,7	262,2	215,8	2,4	44,1	34,0	5,6	2,9	1,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	2 667,7	2 327,9	48,3	291,4	172,0	61,5	37,5	20,5	278,5	227,8	2,1	48,6	41,6	3,0	2,6	1,5
II	2 731,3	2 358,3	53,9	319,1	189,3	69,4	39,6	20,8	275,5	227,0	4,3	44,2	35,8	4,7	2,5	1,1
III	2 751,1	2 384,7	52,8	313,6	187,1	68,6	38,4	19,5	265,0	217,9	4,0	43,2	36,0	3,1	2,8	1,2
IV	2 779,1	2 377,9	67,8	333,3	208,7	63,8	40,6	20,2	254,7	204,8	6,0	43,9	37,9	2,8	2,1	1,1
2002 I ³⁾	2 845,1	2 429,7	69,7	345,7	219,5	60,5	42,7	22,9	275,8	227,2	6,1	42,5	36,4	2,2	2,7	1,1

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. Teknisiä huomautuksia.
- 2) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.
- 3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Taulukko 2.8 (jatkoa)

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 III	3 930,8	-	-	-	-	-	-	-	6 798,3	6 487,1	34,8	276,3	155,8	44,4	72,1	4,0
IV	3 937,8	-	-	-	-	-	-	-	6 927,0	6 622,8	32,4	271,8	151,6	41,2	74,3	4,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	4 081,2	-	-	-	-	-	-	-	7 126,0	6 782,7	35,1	308,1	182,3	45,4	74,9	5,6
II	4 089,4	-	-	-	-	-	-	-	7 223,5	6 857,3	29,4	336,9	204,7	51,7	74,0	6,5
III	4 082,8	-	-	-	-	-	-	-	7 251,4	6 907,3	30,9	313,1	177,9	52,1	77,3	5,8
IV	4 174,5	-	-	-	-	-	-	-	7 366,7	7 025,3	29,8	311,7	181,3	47,8	77,5	5,1
2002 I ^(p)	4 112,7	-	-	-	-	-	-	-	7 456,9	7 106,8	30,5	319,6	187,7	48,4	77,4	6,1

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 III	943,4	898,7	10,6	34,1	24,5	5,3	2,5	1,9	1 386,7	1 353,4	3,6	29,7	16,6	11,0	1,2	0,9
IV	935,3	895,0	10,8	29,5	19,7	5,9	2,1	1,7	1 354,6	1 320,8	5,6	28,2	16,7	9,7	1,0	0,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	971,2	931,2	9,5	30,4	20,6	6,3	1,7	1,8	1 452,8	1 413,1	3,6	36,0	21,2	13,1	1,1	0,6
II	994,4	951,3	11,0	32,1	22,1	6,5	1,6	1,8	1 507,0	1 465,2	4,9	36,9	21,7	13,3	1,1	0,8
III	999,2	959,7	9,6	29,9	21,0	5,9	1,5	1,5	1 521,3	1 482,3	4,2	34,8	20,4	12,6	1,2	0,6
IV	1 011,8	966,8	12,4	32,6	23,1	6,3	1,4	1,8	1 515,2	1 477,4	3,7	34,1	20,3	12,1	1,1	0,6
2002 I ^(p)	1 049,5	1 000,9	14,3	34,4	24,3	6,5	1,7	1,8	1 576,6	1 540,3	3,9	32,4	19,1	11,7	1,0	0,6

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 III	979,5	445,9	90,9	442,7	332,0	42,1	33,8	34,8	520,7	156,1	46,1	318,6	273,9	14,5	23,3	6,9
IV	945,4	410,0	89,2	446,2	337,8	44,2	32,6	31,7	524,5	163,3	45,3	315,8	271,2	11,5	25,9	7,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	1 051,6	468,4	98,7	484,6	365,8	46,3	34,5	37,0	594,2	198,2	48,6	347,4	301,2	11,9	26,2	8,0
II	1 071,4	473,5	103,0	494,9	375,9	47,3	36,7	35,0	598,2	184,4	47,7	366,1	318,5	12,1	26,9	8,6
III	1 081,7	486,5	101,5	493,7	378,3	41,2	40,3	33,9	602,6	201,3	46,8	354,5	307,9	12,7	24,9	9,0
IV	1 116,0	449,5	114,7	551,9	434,9	45,2	37,9	33,8	618,8	202,5	46,8	369,6	323,5	12,0	25,7	8,4
2002 I ^(p)	1 114,1	432,3	131,4	550,3	435,9	44,8	35,4	34,2	622,5	197,7	49,3	375,5	323,0	16,5	26,8	9,1

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat					Kaikki valuutat	Euro ²⁾	Muut EU-maiden valuutat	Muut kuin EU-maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
2000 III	168,2	62,4	15,3	90,4	75,1	8,2	2,7	4,4	496,9	109,1	32,2	355,6	312,1	30,3	4,2	9,0
IV	171,1	61,1	19,7	90,3	75,6	7,7	2,4	4,6	474,3	111,5	31,7	331,0	290,6	27,1	3,6	9,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>																
2001 I	188,8	64,8	22,7	101,3	87,1	7,3	2,3	4,6	490,4	120,8	24,4	345,3	306,8	25,7	2,7	10,1
II	210,5	72,4	25,5	112,6	98,4	6,8	2,6	4,8	503,2	121,3	25,8	356,1	316,2	26,9	3,0	9,9
III	206,6	76,4	27,0	103,2	93,1	4,7	2,1	3,4	486,8	129,0	27,1	330,7	292,7	27,1	3,9	7,1
IV	236,4	80,5	27,6	128,3	118,1	4,2	2,7	3,3	507,8	131,4	27,0	349,4	306,2	30,3	4,2	8,7
2002 I ^(p)	259,4	84,8	33,9	140,6	130,1	4,3	2,7	3,5	495,7	129,2	26,6	339,9	299,4	25,5	5,0	10,0

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

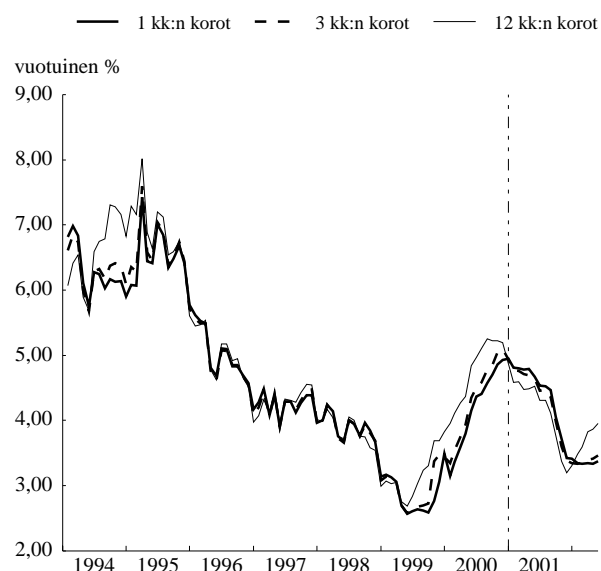
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli -talletukset ^{2, 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁶⁾	3 kk:n talletukset ⁷⁾
	1	2	3	4	5	6	7
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22
2000	4,12	4,24	4,40	4,55	4,78	6,53	0,28
<i>Euroalueen laajeneminen</i>							
2001	4,39	4,33	4,26	4,16	4,09	3,78	0,15
2001 touko	4,65	4,67	4,64	4,57	4,53	4,11	0,07
kesä	4,54	4,53	4,45	4,35	4,31	3,83	0,07
heinä	4,51	4,52	4,47	4,39	4,31	3,75	0,08
elo	4,49	4,46	4,35	4,22	4,11	3,56	0,08
syys	3,99	4,05	3,98	3,88	3,77	3,03	0,06
loka	3,97	3,72	3,60	3,46	3,37	2,40	0,08
marras	3,51	3,43	3,39	3,26	3,20	2,10	0,08
joulu	3,34	3,42	3,34	3,26	3,30	1,92	0,08
2002 tammi	3,29	3,35	3,34	3,34	3,48	1,82	0,09
helmi	3,28	3,34	3,36	3,40	3,59	1,90	0,10
maalis	3,26	3,35	3,39	3,50	3,82	1,99	0,10
huhti	3,32	3,34	3,41	3,54	3,86	1,97	0,08
touko	3,31	3,37	3,46	3,62	3,95	1,91	0,08
2002 touko 3.	3,30	3,34	3,42	3,56	3,88	1,92	0,08
10.	3,30	3,34	3,43	3,58	3,90	1,90	0,08
17.	3,27	3,42	3,53	3,72	4,10	1,90	0,08
24.	3,35	3,39	3,48	3,64	3,98	1,90	0,07
31.	3,36	3,39	3,49	3,64	3,96	1,90	0,07

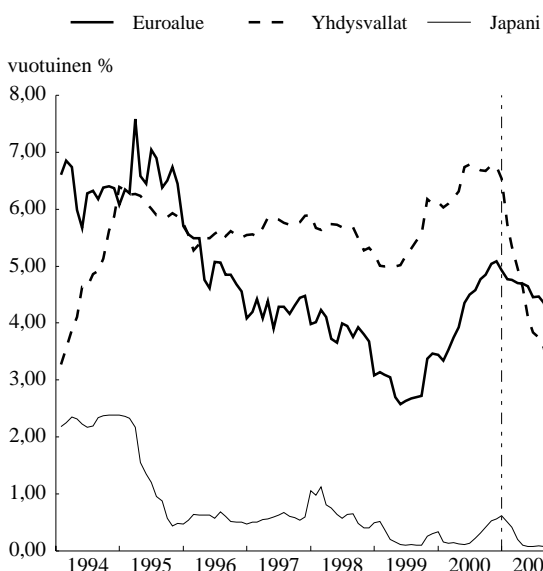
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuosittiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja joulukuuhun 1998 asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu euroalueen keinotekoiset korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja siitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

Valtion lainojen tuotot ¹⁾

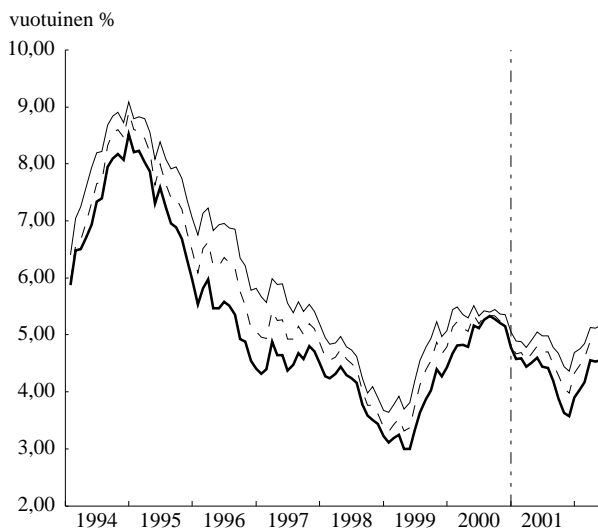
(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani		
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7		
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15		
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30		
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75		
2000	4,90	5,03	5,19	5,37	5,44	6,03	1,76		
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	4,11	4,23	4,49	4,79	5,03	5,01	1,34		
2001	touko	4,56	4,60	4,80	5,05	5,26	5,37	1,28	
	kesä	4,39	4,44	4,70	4,99	5,21	5,26	1,19	
	heinä	4,33	4,42	4,70	4,99	5,25	5,23	1,33	
	elo	4,11	4,19	4,49	4,78	5,06	4,97	1,36	
	syys	3,77	3,89	4,29	4,67	5,04	4,76	1,40	
	loka	3,44	3,63	4,05	4,44	4,82	4,55	1,36	
	marras	3,36	3,58	3,98	4,37	4,67	4,61	1,33	
	joulu	3,66	3,90	4,33	4,68	4,96	5,07	1,35	
2002	tammi	3,84	4,04	4,48	4,76	5,02	5,00	1,42	
	helmi	3,96	4,17	4,60	4,85	5,07	4,90	1,52	
	maalis	4,25	4,55	4,90	5,13	5,32	5,28	1,45	
	huhti	4,21	4,53	4,86	5,12	5,30	5,21	1,39	
	touko	4,25	4,55	4,89	5,16	5,30	5,15	1,38	
2002	touko	3.	4,13	4,46	4,81	5,07	5,25	5,06	1,37
	10.	4,24	4,56	4,90	5,18	5,32	5,18	1,36	
	17.	4,40	4,66	4,99	5,26	5,39	5,26	1,36	
	24.	4,28	4,56	4,88	5,15	5,29	5,14	1,42	
	31.	4,27	4,56	4,88	5,15	5,29	5,07	1,39	

Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

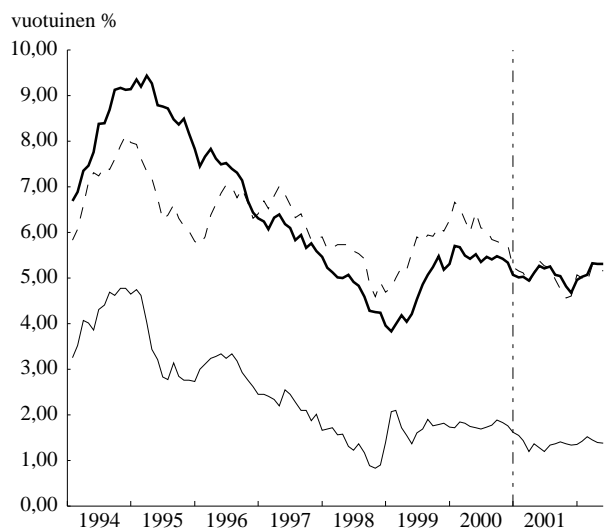
— 3 vuotta - - 5 vuotta — 7 vuotta

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

— Euroalue - - Yhdysvallat — Japani

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

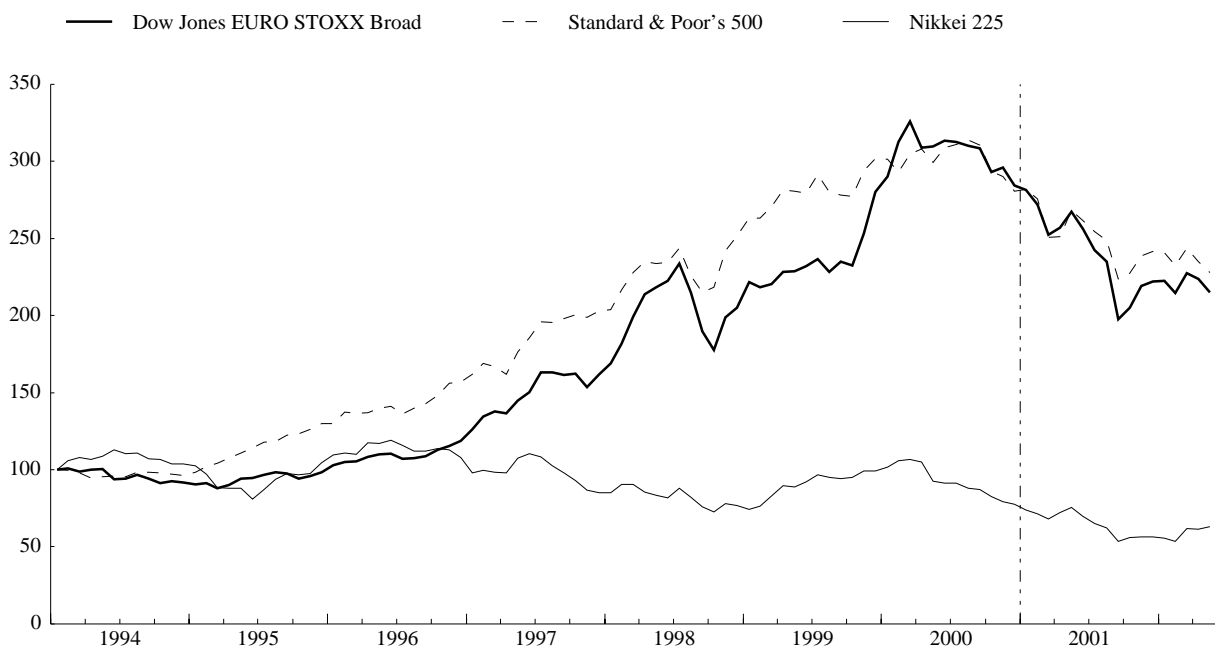
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani	
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit												
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito			Standard & Poor's 500 -indeksi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,1	301,7	873,9	18 373,4	
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,4	488,1	348,9	1 085,3	15 338,4	
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,2	717,7	392,6	1 327,8	16 829,9	
2000	423,9	5 075,5	299,1	292,9	324,3	342,3	350,7	378,0	963,1	341,7	1 072,5	476,0	1 426,7	17 162,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001	336,3	4 049,4	296,0	228,2	303,3	341,4	321,6	310,0	530,5	309,6	541,2	540,1	1 193,8	12 114,8	
2001	touko	370,8	4 481,8	316,5	258,9	312,0	371,8	345,9	345,9	662,4	311,0	623,9	553,2	1 270,7	14 014,3
	kesä	355,1	4 289,7	306,4	241,8	316,9	379,2	341,0	328,6	553,5	320,9	538,3	580,1	1 238,7	12 974,9
	heinä	336,2	4 037,8	302,7	233,8	316,6	349,9	328,2	306,5	449,5	324,2	512,0	565,7	1 205,9	12 140,1
	elo	325,8	3 884,7	287,9	226,3	309,0	346,6	322,4	303,6	426,5	324,2	453,6	549,3	1 178,3	11 576,2
	syys	274,3	3 277,0	253,2	176,7	284,2	315,8	265,9	253,2	325,4	298,7	366,5	509,2	1 058,7	9 974,7
	loka	284,4	3 440,9	260,5	180,4	281,1	322,5	269,9	253,7	373,4	302,7	418,9	539,7	1 076,6	10 428,8
	marras	304,2	3 674,4	281,3	202,1	286,7	313,7	287,5	270,6	464,5	297,0	473,2	528,8	1 130,3	10 519,7
	joulu	308,0	3 708,4	286,2	209,9	288,8	313,0	285,6	282,2	496,4	286,4	480,9	520,9	1 144,9	10 490,8
2002	tammi	308,5	3 690,1	293,2	210,8	287,8	320,2	286,3	281,8	494,5	291,1	459,7	524,8	1 140,5	10 338,5
	helmi	297,9	3 537,6	294,9	198,6	288,5	334,0	275,1	279,3	463,7	291,1	406,3	490,1	1 101,5	9 966,9
	maalis	315,4	3 739,6	312,9	215,5	296,5	355,0	294,8	299,0	494,4	291,2	429,3	486,3	1 153,3	11 452,5
	huhti	310,2	3 657,0	308,6	210,2	302,8	351,5	299,5	299,0	438,6	296,9	409,7	472,1	1 112,0	11 391,6
	touko	298,2	3 503,5	306,9	204,3	300,7	347,3	293,7	296,7	378,3	290,6	355,9	460,8	1 079,9	11 695,8
2002	touko 3.	297,6	3 496,4	303,2	199,4	305,6	350,8	295,7	293,5	374,0	292,3	347,1	465,3	1 073,4	11 551,0
	10.	295,9	3 465,1	304,5	201,6	299,9	344,9	293,0	295,4	376,0	289,6	343,7	457,8	1 055,0	11 531,1
	17.	302,7	3 554,8	310,0	208,6	299,0	347,9	297,2	301,0	397,2	290,4	368,6	464,5	1 106,6	11 847,3
	24.	295,5	3 477,1	308,3	206,1	297,5	349,6	289,9	296,8	361,2	288,3	350,1	450,0	1 097,1	11 976,3
	31.	291,8	3 425,8	309,2	204,0	293,3	344,4	286,3	293,5	351,8	283,5	347,8	445,7	1 067,1	11 763,7

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittaiset tiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

Pankkien luotto- ja talletuskorot

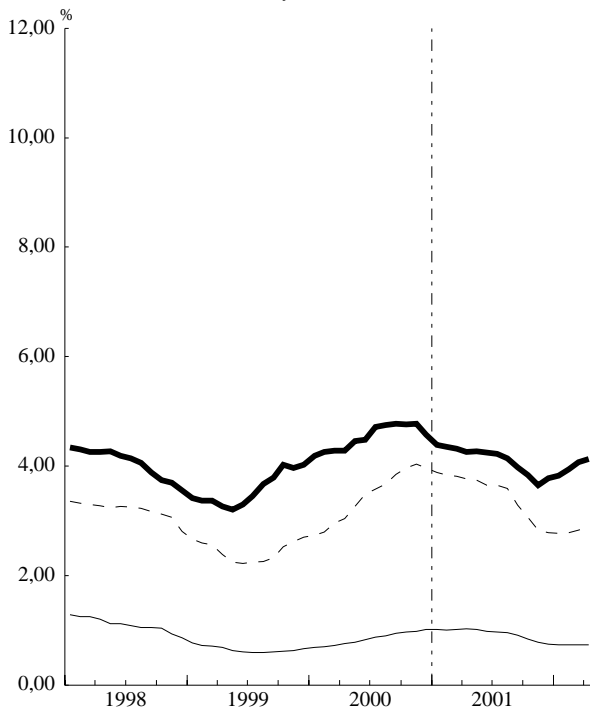
(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot				
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet		
		Enintään 1 vuosi	Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Kulutus- luotot	Asunto- luotot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,65	5,10	9,40	5,29	
2000	0,85	3,45	3,45	4,52	2,25	3,79	6,60	6,23	9,87	6,34	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	0,94	3,49	3,49	4,12	2,40	3,59	6,83	6,15	10,12	5,97	
2001	huhti	1,03	3,76	3,76	4,26	2,50	3,91	7,07	6,34	10,25	6,14
	touko	1,01	3,75	3,74	4,27	2,48	3,91	7,03	6,34	10,22	6,17
	kesä	0,98	3,65	3,65	4,25	2,45	3,85	6,97	6,25	10,17	6,13
	heinä	0,97	3,65	3,65	4,22	2,44	3,80	6,90	6,20	10,11	6,05
	elo	0,96	3,59	3,59	4,14	2,40	3,68	6,89	6,19	10,16	5,96
	syys	0,91	3,28	3,28	3,98	2,36	3,33	6,70	6,07	10,08	5,86
	loka	0,84	3,06	3,06	3,84	2,29	3,01	6,46	5,82	9,99	5,65
	marras	0,78	2,84	2,83	3,65	2,19	2,75	6,31	5,71	9,87	5,48
	joulu	0,74	2,79	2,78	3,77	2,17	2,79	6,26	5,69	9,81	5,52
2002	tammi	0,73	2,77	2,77	3,83	2,17	2,80	6,18	5,63	9,78	5,53
	helmi	0,74	2,78	2,79	3,95	2,15	2,91	6,16	5,75	9,81	5,61
	maalis	0,74	2,83	2,84	4,07	2,15	3,00	6,06	5,85	9,76	5,74
	huhti	0,74	2,88	2,89	4,13	2,16	3,07	6,08	5,90	9,77	5,81

Talletuskorot

(kuukausittain)

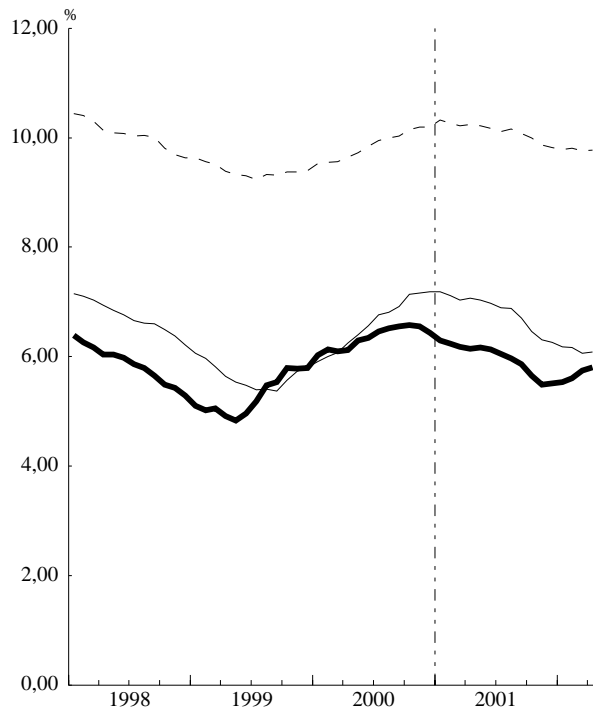
- Yön yli
- - - Määräaikaiset, enintään 1 vuosi
- Määräaikaiset, yli 2 vuotta

Luottokorot

(kuukausittain)

- Yritykset, enintään 1 vuosi
- - - Kulutusluotot
- Asuntoluotot kotitalouksille

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luotto-kannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastotiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	maalis	452,7	436,4	16,3	722,3	432,6	417,7	14,9	642,7	20,1	18,7
	huhti	441,8	431,7	10,1	733,2	424,1	412,7	11,4	653,9	17,7	19,0
	touko	478,0	480,6	-2,7	735,1	456,8	460,1	-3,3	651,8	21,2	20,5
	kesä	410,6	418,6	-8,1	726,3	387,9	395,5	-7,6	642,7	22,7	23,2
	heinä	393,7	385,6	8,0	734,7	370,5	365,2	5,3	649,4	23,2	20,4
	elo	422,8	418,2	4,6	737,9	404,7	400,1	4,6	654,9	18,1	18,1
	syys	396,3	399,7	-3,4	734,7	374,0	376,2	-2,1	653,2	22,3	23,6
	loka	498,3	494,0	4,2	742,1	480,2	470,8	9,4	662,9	18,1	23,2
	marras	486,1	489,8	-3,7	740,0	459,6	466,7	-7,0	655,7	26,5	23,2
	joulu	331,9	375,8	-43,9	696,0	307,6	353,5	-45,8	610,9	24,3	22,3
2002	tammi	484,6	453,1	31,5	730,7	464,0	432,6	31,4	643,6	20,6	20,5
	helmi	405,6	407,9	-2,3	726,3	386,4	387,2	-0,8	644,1	19,2	20,7
	maalis	420,0	402,7	17,3	745,6	399,6	383,0	16,6	662,4	20,4	19,7

2. Pitkäaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	maalis	153,4	102,0	51,4	6 656,9	128,0	86,8	41,1	6 083,9	25,4	15,2
	huhti	114,4	74,0	40,4	6 696,2	97,7	64,4	33,3	6 116,7	16,7	9,6
	touko	132,4	81,9	50,5	6 768,7	118,3	67,9	50,3	6 167,2	14,1	14,0
	kesä	138,9	78,9	60,0	6 823,6	116,9	59,2	57,7	6 223,4	22,0	19,7
	heinä	144,1	98,4	45,7	6 856,9	125,0	85,4	39,5	6 263,2	19,1	13,0
	elo	92,2	73,8	18,4	6 860,2	76,8	63,4	13,3	6 275,3	15,4	10,4
	syys	124,2	106,4	17,8	6 880,6	108,8	88,2	20,6	6 296,3	15,4	18,2
	loka	144,4	108,4	36,0	6 919,2	123,4	91,6	31,8	6 328,4	21,0	16,8
	marras	141,7	92,0	49,7	6 973,4	115,5	86,6	28,9	6 357,0	26,3	5,4
	joulu	122,2	83,8	38,4	7 010,8	112,1	73,5	38,6	6 394,8	10,1	10,3
2002	tammi	173,5	111,2	62,4	7 077,9	155,9	105,2	50,7	6 443,7	17,7	6,0
	helmi	140,5	106,4	34,1	7 113,3	129,2	97,1	32,1	6 477,0	11,3	9,3
	maalis	163,5	105,5	58,0	7 170,2	144,0	91,6	52,4	6 528,8	19,5	13,8

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ¹⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuoletuk-set
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	maalis	606,1	538,4	67,7	7 379,2	560,5	504,5	56,0	6 726,6	45,5	33,9
	huhti	556,2	505,7	50,5	7 429,3	521,8	477,1	44,7	6 770,6	34,4	28,6
	touko	610,3	562,5	47,8	7 503,9	575,1	528,0	47,0	6 819,1	35,3	34,5
	kesä	549,5	497,5	52,0	7 549,9	504,8	454,7	50,1	6 866,1	44,7	42,8
	heinä	537,8	484,0	53,7	7 591,6	495,5	450,7	44,8	6 912,5	42,3	33,4
	elo	515,0	492,0	23,1	7 598,1	481,5	463,5	18,0	6 930,2	33,5	28,4
	syys	520,5	506,1	14,4	7 615,3	482,8	464,3	18,5	6 949,5	37,7	41,8
	loka	642,7	602,4	40,2	7 661,3	603,5	562,4	41,2	6 991,2	39,1	40,1
	marras	627,8	581,8	46,0	7 713,3	575,1	553,2	21,9	7 012,7	52,7	28,6
	joulu	454,1	459,5	-5,5	7 706,8	419,7	426,9	-7,2	7 005,6	34,3	32,6
2002	tammi	658,1	564,3	93,9	7 808,6	619,9	537,8	82,1	7 087,3	38,3	26,5
	helmi	546,0	514,3	31,8	7 839,6	515,6	484,3	31,3	7 121,1	30,5	30,0
	maalis	583,5	508,1	75,4	7 915,8	543,6	474,6	69,0	7 191,1	39,9	33,5

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾					
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut, netto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1,4	79,6	26,3	6,3	20,0	78,0	458,9	424,0	34,9	720,7	2001	maalis
-1,4	79,3	7,2	29,2	-22,0	55,9	431,3	441,9	-10,6	709,8		huhti
0,7	83,3	11,8	13,5	-1,7	54,2	468,6	473,6	-5,0	706,1		touko
-0,5	83,6	25,1	9,8	15,2	69,5	413,0	405,3	7,7	712,1		kesä
2,8	85,3	6,2	25,5	-19,3	50,2	376,7	390,7	-14,0	699,6		heinä
0,0	83,1	9,9	14,7	-4,8	45,4	414,6	414,8	-0,2	700,3		elo
-1,3	81,5	22,0	12,0	10,0	55,4	396,1	388,1	7,9	708,7		syys
-5,1	79,2	8,8	20,0	-11,1	44,3	489,0	490,8	-1,8	707,2		loka
3,3	84,2	16,2	12,9	3,3	47,6	475,8	479,5	-3,7	703,3		marras
1,9	85,2	17,1	10,2	6,9	54,5	324,8	363,7	-38,9	665,4		joulu
0,1	87,1	11,3	24,2	-12,9	41,6	475,3	456,8	18,5	685,3	2002	tammi
-1,5	82,3	13,4	11,8	1,7	43,3	399,8	399,0	0,9	687,3		helmi
0,7	83,2	24,3	7,9	16,4	59,7	423,9	390,9	33,1	722,1		maalis

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾					
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut, netto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
10,3	573,1	37,0	8,1	29,0	764,8	165,0	94,9	70,1	6 848,7	2001	maalis
7,1	579,4	20,0	6,7	13,3	777,9	117,7	71,1	46,6	6 894,7		huhti
0,1	601,5	27,0	10,4	16,6	794,4	145,2	78,3	66,9	6 961,6		touko
2,3	600,2	33,6	8,7	24,9	819,5	150,5	68,0	82,5	7 042,9		kesä
6,1	593,7	15,1	5,8	9,3	829,0	140,1	91,2	48,9	7 092,2		heinä
5,1	584,9	12,9	6,0	6,9	836,1	89,7	69,4	20,3	7 111,4		elo
-2,8	584,3	8,4	9,0	-0,6	835,5	117,2	97,2	20,0	7 131,8		syys
4,2	590,9	19,6	4,6	15,0	850,5	143,0	96,1	46,8	7 178,8		loka
20,9	616,4	30,1	7,4	22,7	873,2	145,5	94,0	51,6	7 230,1		marras
-0,2	616,0	13,6	13,4	0,2	873,4	125,7	86,9	38,8	7 268,1		joulu
11,7	634,2	20,4	6,8	13,6	886,9	176,2	112,0	64,3	7 330,5	2002	tammi
2,0	636,2	19,7	13,9	5,8	892,8	148,9	111,0	37,9	7 369,8		helmi
5,7	641,5	25,4	12,0	13,4	906,2	169,4	103,6	65,8	7 435,0		maalis

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ¹⁾				Euromääräiset yhteensä ¹⁾					
Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut, netto	Kuoletukset	Liikkeeseenlaskut netto	Liikkeessä oleva määrä		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
11,7	652,6	63,4	14,4	49,0	842,8	623,9	518,9	105,0	7 569,3	2001	maalis
5,8	658,7	27,2	35,9	-8,7	833,9	549,0	513,0	36,0	7 604,5		huhti
0,8	684,8	38,8	23,9	14,9	848,6	613,8	551,9	61,9	7 667,7		touko
1,9	683,8	58,7	18,6	40,1	889,0	563,5	473,3	90,2	7 755,0		kesä
8,9	679,1	21,3	31,3	-9,9	879,3	516,8	481,9	34,9	7 791,8		heinä
5,1	668,0	22,8	20,7	2,1	881,5	504,3	484,3	20,1	7 811,7		elo
-4,1	665,8	30,4	21,0	9,4	891,0	513,3	485,3	27,9	7 840,5		syys
-1,0	670,1	28,4	24,6	3,9	894,8	632,0	586,9	45,0	7 886,0		loka
24,1	700,6	46,2	20,2	26,0	920,8	621,3	573,5	47,8	7 933,5		marras
1,7	701,2	30,7	23,7	7,1	927,9	450,5	450,6	-0,1	7 933,5		joulu
11,8	721,4	31,7	31,0	0,7	928,5	651,6	568,8	82,8	8 015,8	2002	tammi
0,5	718,5	33,1	25,6	7,5	936,0	548,7	509,9	38,7	8 057,2		helmi
6,4	724,7	49,7	19,9	29,8	965,9	593,3	494,5	98,8	8 157,0		maalis

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	maalis	642,7	264,5	5,1	94,5	276,5	2,2	78,0	37,9	25,8	12,6
	huhti	653,9	268,6	5,5	92,4	285,3	2,2	55,9	26,8	18,5	9,7
	touko	651,8	260,3	5,5	99,4	284,1	2,4	54,2	26,5	18,0	8,8
	kesä	642,7	261,0	5,3	97,5	276,9	2,0	69,5	32,1	24,7	11,5
	heinä	649,4	258,7	5,1	101,2	280,8	3,6	50,2	25,3	17,3	6,7
	elo	654,9	254,3	4,4	106,7	285,9	3,6	45,4	23,1	15,7	5,8
	syys	653,2	251,6	4,1	106,3	287,5	3,7	55,4	27,1	22,2	5,5
	loka	662,9	261,3	3,8	110,3	284,0	3,4	44,3	23,3	16,4	4,0
	marras	655,7	250,7	3,9	106,4	291,2	3,6	47,6	23,6	19,4	3,4
	joulu	610,9	240,3	3,4	95,7	267,3	4,1	54,5	23,8	24,4	4,4
2002	tammi	643,6	257,4	3,7	100,3	278,8	3,5	41,6	18,8	18,9	3,1
	helmi	644,1	251,8	3,9	98,3	286,6	3,5	43,3	19,9	19,0	3,6
	maalis	662,4	258,8	4,3	97,1	298,9	3,2	59,7	26,4	26,2	6,4

2. Pitkäaikaiset

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	maalis	6 083,9	2 240,7	266,3	298,3	3 168,1	110,4	764,8	199,8	236,8	80,2
	huhti	6 116,7	2 247,9	272,4	301,4	3 182,6	112,5	777,9	202,5	244,4	82,7
	touko	6 167,2	2 255,4	282,6	311,4	3 204,5	113,3	794,4	208,1	250,5	88,0
	kesä	6 223,4	2 270,4	290,2	318,8	3 230,7	113,3	819,5	216,5	256,2	91,2
	heinä	6 263,2	2 290,0	307,7	321,4	3 228,7	115,4	829,0	219,1	261,9	93,2
	elo	6 275,3	2 290,0	309,4	328,0	3 229,6	118,3	836,1	220,2	268,9	93,9
	syys	6 296,3	2 296,5	313,7	326,5	3 237,2	122,4	835,5	221,0	269,7	93,3
	loka	6 328,4	2 312,0	324,1	324,1	3 240,8	127,5	850,5	223,0	276,1	95,3
	marras	6 357,0	2 314,3	332,0	340,4	3 240,9	129,3	873,2	227,2	287,5	99,7
	joulu	6 394,8	2 316,8	362,6	346,6	3 238,3	130,4	873,4	229,4	287,0	100,3
2002	tammi	6 443,7	2 321,6	367,7	351,9	3 269,0	133,4	886,9	229,6	291,4	103,7
	helmi	6 477,0	2 342,5	372,2	354,8	3 274,4	133,0	892,8	233,0	294,3	104,5
	maalis	6 528,8	2 363,3	379,1	355,7	3 293,2	137,5	906,2	235,4	305,0	106,2

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2001	maalis	6 726,6	2 505,2	271,4	392,7	3 444,6	112,6	842,8	237,7	262,5	92,8
	huhti	6 770,6	2 516,4	277,8	393,8	3 467,9	114,7	833,9	229,3	262,8	92,3
	touko	6 819,1	2 515,8	288,2	410,9	3 488,6	115,6	848,6	234,6	268,5	96,8
	kesä	6 866,1	2 531,5	295,5	416,3	3 507,6	115,3	889,0	248,6	280,8	102,7
	heinä	6 912,5	2 548,6	312,7	422,6	3 509,6	119,0	879,3	244,4	279,2	99,9
	elo	6 930,2	2 544,4	313,8	434,7	3 515,5	121,9	881,5	243,3	284,5	99,7
	syys	6 949,5	2 548,0	317,9	432,8	3 524,7	126,1	891,0	248,1	291,8	98,8
	loka	6 991,2	2 573,3	327,8	434,4	3 524,8	130,9	894,8	246,3	292,5	99,3
	marras	7 012,7	2 565,0	336,0	446,8	3 532,1	132,9	920,8	250,7	307,0	103,0
	joulu	7 005,6	2 557,1	366,0	442,3	3 505,6	134,6	927,9	253,3	311,4	104,7
2002	tammi	7 087,3	2 579,0	371,4	452,2	3 547,8	136,9	928,5	248,4	310,4	106,8
	helmi	7 121,1	2 594,3	376,1	453,1	3 561,0	136,5	936,0	252,9	313,4	108,1
	maalis	7 191,1	2 622,1	383,4	452,8	3 592,1	140,7	965,9	261,8	331,2	112,6

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,2	1,0	0,4	720,7	302,4	30,9	107,1	276,7	3,2	0,4	2001	maalis
0,1	0,8	0,1	709,8	295,4	23,9	102,1	285,3	2,9	0,1		huhti
0,1	0,8	0,1	706,1	286,8	23,5	108,2	284,2	3,2	0,1		touko
0,2	0,8	0,2	712,1	293,1	29,9	109,0	277,1	2,8	0,2		kesä
0,2	0,7	0,0	699,6	284,0	22,3	107,9	281,0	4,3	0,0		heinä
0,1	0,6	0,0	700,3	277,4	20,1	112,5	286,0	4,2	0,0		elo
0,1	0,5	0,1	708,7	278,6	26,3	111,8	287,7	4,2	0,1		syys
0,1	0,3	0,2	707,2	284,6	20,2	114,3	284,2	3,7	0,2		loka
0,1	0,4	0,6	703,3	274,3	23,3	109,8	291,3	4,0	0,6		marras
0,1	0,5	1,3	665,4	264,1	27,8	100,1	267,4	4,7	1,3		joulu
0,1	0,4	0,2	685,3	276,2	22,6	103,4	278,9	4,0	0,2	2002	tammi
0,1	0,3	0,4	687,3	271,7	22,9	101,9	286,8	3,8	0,4		helmi
0,1	0,2	0,4	722,1	285,2	30,5	103,5	299,1	3,5	0,4		maalis

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
90,7	39,9	117,5	6 848,7	2 440,5	503,1	378,5	3 258,8	150,3	117,5	2001	maalis
91,5	40,0	116,9	6 894,7	2 450,4	516,7	384,1	3 274,1	152,5	116,9		huhti
92,5	39,6	115,7	6 961,6	2 463,6	533,1	399,4	3 296,9	152,8	115,7		touko
94,4	46,1	115,1	7 042,9	2 486,9	546,4	410,0	3 325,1	159,4	115,1		kesä
94,0	46,1	114,7	7 092,2	2 509,0	569,6	414,6	3 322,7	161,5	114,7		heinä
93,8	46,0	113,4	7 111,4	2 510,2	578,2	421,8	3 323,4	164,3	113,4		elo
92,0	46,0	113,6	7 131,8	2 517,5	583,4	419,8	3 329,1	168,4	113,6		syys
91,8	51,3	113,0	7 178,8	2 534,9	600,2	419,3	3 332,6	178,8	113,0		loka
91,5	51,7	115,7	7 230,1	2 541,5	619,6	440,0	3 332,4	180,9	115,7		marras
92,1	51,7	112,9	7 268,1	2 546,3	649,6	446,8	3 330,4	182,1	112,9		joulu
91,3	56,5	114,4	7 330,5	2 551,2	659,2	455,6	3 360,3	189,9	114,4	2002	tammi
92,0	56,3	112,5	7 369,8	2 575,6	666,6	459,4	3 366,5	189,3	112,5		helmi
92,2	56,3	111,1	7 435,0	2 598,7	684,1	461,9	3 385,3	193,8	111,1		maalis

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
90,9	41,0	117,9	7 569,3	2 742,9	534,0	485,6	3 535,5	153,5	117,9	2001	maalis
91,6	40,8	117,0	7 604,5	2 745,8	540,7	486,1	3 559,5	155,5	117,0		huhti
92,6	40,4	115,8	7 667,7	2 750,4	556,7	507,7	3 581,2	156,0	115,8		touko
94,6	46,9	115,3	7 755,0	2 780,0	576,3	519,0	3 602,2	162,2	115,3		kesä
94,2	46,9	114,8	7 791,8	2 793,0	591,9	522,5	3 603,8	165,9	114,8		heinä
93,9	46,6	113,5	7 811,7	2 787,7	598,3	534,4	3 609,4	168,5	113,5		elo
92,1	46,5	113,7	7 840,5	2 796,1	609,7	531,6	3 616,8	172,6	113,7		syys
92,0	51,6	113,2	7 886,0	2 819,6	620,3	533,7	3 616,8	182,4	113,2		loka
91,6	52,1	116,3	7 933,5	2 815,8	642,9	549,8	3 623,7	185,0	116,3		marras
92,2	52,2	114,1	7 933,5	2 810,3	677,5	546,9	3 597,9	186,8	114,1		joulu
91,4	56,9	114,6	8 015,8	2 827,4	681,8	559,0	3 639,2	193,8	114,6	2002	tammi
92,2	56,6	112,9	8 057,2	2 847,2	689,5	561,2	3 653,2	193,1	112,9		helmi
92,3	56,5	111,5	8 157,0	2 883,9	714,6	565,4	3 684,4	197,2	111,5		maalis

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
maalis	432,6	312,7	3,1	67,0	48,1	1,6	26,3	10,1	12,3	3,5	
huhti	424,1	301,6	3,2	69,4	48,5	1,4	7,2	2,7	3,3	1,1	
touko	456,8	341,5	2,8	71,3	39,2	1,9	11,8	5,7	5,0	0,8	
kesä	387,9	282,0	2,7	64,7	37,4	1,1	25,1	9,8	11,5	3,3	
heinä	370,5	245,1	2,3	75,6	44,9	2,6	6,2	2,8	2,8	0,6	
elo	404,7	287,4	1,6	68,9	45,3	1,5	9,9	4,8	4,1	0,9	
syys	374,0	269,5	2,2	66,3	34,3	1,8	22,0	8,0	11,4	2,2	
loka	480,2	345,9	2,0	86,0	45,1	1,1	8,8	3,0	4,7	0,9	
marras	459,6	347,2	2,3	66,6	42,2	1,3	16,2	6,4	7,9	1,1	
joulu	307,6	228,5	1,3	52,6	23,4	1,9	17,1	6,6	8,4	1,3	
2002											
tammi	464,0	327,5	2,1	71,2	61,3	2,0	11,3	5,0	5,0	1,1	
helmi	386,4	268,0	2,6	66,0	47,9	1,9	13,4	5,0	6,5	1,5	
maalis	399,6	286,5	2,2	60,1	49,0	1,8	24,3	10,7	10,1	3,3	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
maalis	128,0	45,3	12,0	14,4	53,3	2,8	37,0	14,3	7,3	5,6	
huhti	97,7	41,0	8,7	6,2	39,1	2,6	20,0	5,3	9,1	2,7	
touko	118,3	38,9	13,6	11,9	52,9	0,9	27,0	8,9	9,7	6,5	
kesä	116,9	44,9	11,0	10,9	49,6	0,5	33,6	11,8	7,7	4,7	
heinä	125,0	52,7	20,9	6,1	42,6	2,7	15,1	4,8	7,3	2,3	
elo	76,8	29,9	6,5	7,7	29,6	3,1	12,9	3,4	8,5	0,9	
syys	108,8	35,9	7,2	2,3	58,8	4,6	8,4	4,8	3,0	0,2	
loka	123,4	58,7	13,6	4,5	40,8	5,8	19,6	3,4	7,9	2,3	
marras	115,5	48,0	11,5	17,5	35,8	2,7	30,1	6,0	12,7	4,6	
joulu	112,1	43,0	34,9	9,1	23,0	2,1	13,6	6,4	3,9	1,7	
2002											
tammi	155,9	47,5	10,7	6,5	88,0	3,2	20,4	4,1	5,3	3,7	
helmi	129,2	54,0	8,3	8,2	57,5	1,1	19,7	8,1	8,2	1,3	
maalis	144,0	56,0	10,0	3,3	69,4	5,2	25,4	8,6	12,1	3,3	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
maalis	560,5	358,1	15,1	81,4	101,5	4,4	63,4	24,4	19,6	9,1	
huhti	521,8	342,6	12,0	75,6	87,6	4,0	27,2	7,9	12,4	3,8	
touko	575,1	380,4	16,4	83,2	92,1	2,9	38,8	14,7	14,8	7,3	
kesä	504,8	326,9	13,7	75,6	87,0	1,6	58,7	21,6	19,2	8,0	
heinä	495,5	297,7	23,2	81,8	87,5	5,2	21,3	7,6	10,1	2,9	
elo	481,5	317,3	8,1	76,5	74,9	4,6	22,8	8,2	12,6	1,7	
syys	482,8	305,4	9,4	68,6	93,1	6,4	30,4	12,7	14,3	2,4	
loka	603,5	404,6	15,6	90,4	86,0	6,9	28,4	6,5	12,6	3,2	
marras	575,1	395,3	13,8	84,1	78,0	4,0	46,2	12,5	20,6	5,7	
joulu	419,7	271,5	36,1	61,6	46,4	4,0	30,7	13,0	12,3	3,1	
2002											
tammi	619,9	375,0	12,8	77,6	149,3	5,1	31,7	9,1	10,3	4,8	
helmi	515,6	322,1	10,9	74,2	105,4	2,9	33,1	13,2	14,7	2,9	
maalis	543,6	342,6	12,3	63,4	118,4	7,0	49,7	19,3	22,2	6,6	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
0,1	0,1	0,3	458,9	322,8	15,4	70,5	48,2	1,7	0,3	2001	
0,0	0,1	0,0	431,3	304,2	6,5	70,5	48,5	1,5	0,0	huhti	
0,0	0,2	0,0	468,6	347,2	7,9	72,1	39,3	2,1	0,0	touko	
0,1	0,1	0,2	413,0	291,8	14,3	67,9	37,5	1,2	0,2	kesä	
0,0	0,0	0,0	376,7	247,8	5,1	76,3	44,9	2,6	0,0	heinä	
0,1	0,0	0,0	414,6	292,2	5,7	69,8	45,4	1,5	0,0	elo	
0,1	0,4	0,0	396,1	277,5	13,5	68,6	34,3	2,1	0,0	syys	
0,0	0,0	0,2	489,0	349,0	6,7	86,9	45,1	1,2	0,2	loka	
0,1	0,2	0,4	475,8	353,7	10,2	67,7	42,3	1,5	0,4	marras	
0,0	0,1	0,7	324,8	235,0	9,7	53,9	23,4	2,0	0,7	joulu	
0,1	0,0	0,1	475,3	332,5	7,1	72,2	61,5	2,0	0,1	2002	
0,0	0,1	0,2	399,8	273,1	9,1	67,6	47,9	1,9	0,2	tammi	
0,0	0,1	0,1	423,9	297,2	12,4	63,4	49,0	1,9	0,1	helmi	
										maalis	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
3,2	5,5	1,1	165,0	59,6	19,3	20,0	56,6	8,3	1,1	2001	
1,3	0,4	1,2	117,7	46,3	17,9	8,9	40,4	3,0	1,2	huhti	
1,7	0,0	0,1	145,2	47,8	23,3	18,4	54,6	1,0	0,1	touko	
2,0	6,7	0,8	150,5	56,7	18,7	15,6	51,6	7,2	0,8	kesä	
0,5	0,1	0,0	140,1	57,5	28,2	8,4	43,2	2,7	0,0	heinä	
0,1	0,0	0,0	89,7	33,3	15,0	8,5	29,7	3,2	0,0	elo	
0,1	0,0	0,4	117,2	40,7	10,2	2,5	58,9	4,6	0,4	syys	
0,2	5,4	0,4	143,0	62,1	21,4	6,8	41,1	11,2	0,4	loka	
1,0	0,5	5,1	145,5	54,1	24,2	22,1	36,8	3,2	5,1	marras	
1,3	0,1	0,1	125,7	49,4	38,8	10,8	24,3	2,2	0,1	joulu	
0,0	5,1	2,1	176,2	51,7	16,0	10,2	88,0	8,3	2,1	2002	
1,5	0,3	0,3	148,9	62,2	16,5	9,5	59,0	1,4	0,3	tammi	
0,8	0,5	0,3	169,4	64,6	22,1	6,6	70,2	5,6	0,3	helmi	
										maalis	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
3,3	5,6	1,5	623,9	382,4	34,7	90,5	104,8	10,0	1,5	2001	
1,3	0,5	1,2	549,0	350,6	24,4	79,5	88,9	4,5	1,2	huhti	
1,7	0,2	0,1	613,8	395,1	31,2	90,6	93,9	3,1	0,1	touko	
2,1	6,8	1,0	563,5	348,5	32,9	83,6	89,1	8,4	1,0	kesä	
0,6	0,1	0,1	516,8	305,4	33,3	84,7	88,1	5,3	0,1	heinä	
0,2	0,0	0,1	504,3	325,5	20,7	78,3	75,1	4,7	0,1	elo	
0,2	0,4	0,4	513,3	318,1	23,7	71,0	93,2	6,7	0,4	syys	
0,2	5,4	0,5	632,0	411,1	28,2	93,7	86,2	12,3	0,5	loka	
1,1	0,8	5,6	621,3	407,7	34,4	89,8	79,1	4,7	5,6	marras	
1,3	0,3	0,8	450,5	284,5	48,5	64,7	47,8	4,3	0,8	joulu	
0,1	5,1	2,2	651,6	384,1	23,1	82,4	149,5	10,3	2,2	2002	
1,5	0,4	0,5	548,7	335,3	25,6	77,1	106,9	3,3	0,5	tammi	
0,8	0,5	0,4	593,3	361,8	34,4	70,0	119,2	7,5	0,4	helmi	
										maalis	

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan¹⁾

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
maalis	14,9	2,7	0,2	1,0	11,1	-0,1	20,0	7,3	9,8	2,6	
huhti	11,4	4,3	0,4	-2,0	8,8	0,0	-22,0	-11,1	-7,3	-3,0	
touko	-3,3	-9,5	0,1	7,0	-1,1	0,2	-1,7	-0,4	-0,5	-0,9	
kesä	-7,6	2,2	-0,3	-1,8	-7,3	-0,4	15,2	5,6	6,7	2,7	
heinä	5,3	-3,7	-0,2	3,6	4,0	1,6	-19,3	-6,7	-7,4	-4,8	
elo	4,6	-5,2	-0,7	5,5	5,0	0,0	-4,8	-2,2	-1,6	-0,9	
syys	-2,1	-3,2	-0,3	-0,4	1,7	0,1	10,0	4,0	6,5	-0,3	
loka	9,4	9,6	-0,4	3,9	-3,5	-0,3	-11,1	-3,8	-5,8	-1,5	
marras	-7,0	-10,7	0,1	-3,8	7,1	0,2	3,3	0,3	3,0	-0,6	
joulu	-45,8	-11,4	-0,5	-10,6	-23,8	0,6	6,9	0,2	5,0	1,0	
2002											
tammi	31,4	15,7	0,2	4,6	11,4	-0,6	-12,9	-5,0	-5,5	-1,3	
helmi	-0,8	-6,6	0,2	-2,2	7,8	0,0	1,7	1,1	0,1	0,5	
maalis	16,6	5,3	0,4	-1,2	12,3	-0,2	16,4	6,5	7,2	2,8	

2. Pitkäaikaiset

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
maalis	41,1	9,4	7,2	11,1	11,7	1,8	29,0	12,4	5,3	5,1	
huhti	33,3	7,8	5,7	3,1	14,5	2,1	13,3	2,8	7,7	2,5	
touko	50,3	7,4	10,3	10,1	21,9	0,7	16,6	5,6	6,2	5,4	
kesä	57,7	16,5	7,6	7,4	26,2	0,0	24,9	8,4	5,6	3,1	
heinä	39,5	19,6	17,4	2,6	-2,2	2,1	9,3	2,5	5,6	2,0	
elo	13,3	1,3	1,7	6,6	0,9	2,9	6,9	1,1	6,8	0,7	
syys	20,6	6,0	4,3	-1,5	7,5	4,1	-0,6	0,8	0,8	-0,6	
loka	31,8	15,2	10,3	-2,4	3,7	5,1	15,0	2,0	6,5	2,0	
marras	28,9	2,1	8,1	16,9	0,1	1,8	22,7	4,2	11,4	4,4	
joulu	38,6	3,3	30,6	6,1	-2,6	1,2	0,2	2,3	-0,5	0,6	
2002											
tammi	50,7	6,5	5,1	5,5	30,7	3,0	13,6	0,1	4,4	3,4	
helmi	32,1	19,6	4,5	2,9	5,4	-0,4	5,8	3,5	2,8	0,8	
maalis	52,4	21,4	6,9	0,9	18,8	4,4	13,4	2,4	10,7	1,7	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2001											
maalis	56,0	12,1	7,3	12,1	22,8	1,7	49,0	19,6	15,1	7,7	
huhti	44,7	12,1	6,1	1,1	23,2	2,1	-8,7	-8,3	0,4	-0,5	
touko	47,0	-2,1	10,3	17,0	20,7	1,0	14,9	5,3	5,7	4,5	
kesä	50,1	18,6	7,3	5,6	19,0	-0,4	40,1	14,0	12,2	5,9	
heinä	44,8	15,9	17,2	6,2	1,7	3,7	-9,9	-4,2	-1,8	-2,8	
elo	18,0	-3,9	1,1	12,1	5,9	2,8	2,1	-1,1	5,2	-0,2	
syys	18,5	2,8	4,1	-1,9	9,2	4,3	9,4	4,7	7,3	-0,9	
loka	41,2	24,8	10,0	1,5	0,2	4,7	3,9	-1,8	0,7	0,5	
marras	21,9	-8,6	8,2	13,1	7,2	2,1	26,0	4,5	14,5	3,7	
joulu	-7,2	-8,1	30,1	-4,5	-26,4	1,7	7,1	2,5	4,5	1,6	
2002											
tammi	82,1	22,2	5,3	10,1	42,1	2,3	0,7	-4,9	-1,0	2,2	
helmi	31,3	13,0	4,7	0,7	13,2	-0,4	7,5	4,5	2,9	1,3	
maalis	69,0	26,7	7,3	-0,3	31,1	4,2	29,8	8,9	17,9	4,5	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Sisältää euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
0,1	-0,1	0,3	34,9	10,0	10,0	3,6	11,2	-0,1	0,3	2001	maalis	
-0,1	-0,2	-0,3	-10,6	-6,8	-7,0	-5,0	8,6	-0,2	-0,3		huhti	
0,0	0,0	0,0	-5,0	-9,8	-0,4	6,1	-1,1	0,2	0,0		touko	
0,1	0,0	0,1	7,7	7,8	6,4	0,9	-7,2	-0,3	0,1		kesä	
0,0	-0,1	-0,2	-14,0	-10,4	-7,6	-1,2	3,9	1,5	-0,2		heinä	
0,0	-0,1	0,0	-0,2	-7,4	-2,2	4,6	5,0	-0,2	0,0		elo	
0,0	-0,1	0,0	7,9	0,8	6,2	-0,7	1,7	0,0	0,0		syys	
0,0	-0,2	0,1	-1,8	5,8	-6,1	2,4	-3,5	-0,5	0,1		loka	
0,0	0,1	0,4	-3,7	-10,4	3,2	-4,4	7,1	0,4	0,4		marras	
0,0	0,1	0,7	-38,9	-11,2	4,5	-9,6	-23,9	0,6	0,7		joulu	
0,0	-0,1	-1,1	18,5	10,7	-5,2	3,3	11,5	-0,7	-1,1	2002	tammi	
0,0	-0,2	0,2	0,9	-5,5	0,3	-1,7	7,8	-0,2	0,2		helmi	
0,0	0,0	0,0	33,1	11,8	7,6	1,6	12,3	-0,3	0,0		maalis	

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
2,5	5,2	-1,5	70,1	21,8	12,4	16,2	14,2	7,0	-1,5	2001	maalis	
0,9	0,1	-0,6	46,6	10,6	13,4	5,6	15,3	2,2	-0,6		huhti	
1,0	-0,4	-1,1	66,9	13,0	16,5	15,5	22,8	0,3	-1,1		touko	
1,9	6,5	-0,6	82,5	24,8	13,2	10,5	28,2	6,5	-0,6		kesä	
-0,5	0,0	-0,4	48,9	22,1	23,0	4,6	-2,7	2,1	-0,4		heinä	
-0,2	-0,1	-1,3	20,3	2,4	8,5	7,2	0,6	2,8	-1,3		elo	
-1,8	0,0	0,2	20,0	6,8	5,2	-2,0	5,7	4,2	0,2		syys	
-0,1	5,3	-0,6	46,8	17,1	16,9	-0,4	3,5	10,3	-0,6		loka	
-0,4	0,4	2,7	51,6	6,2	19,5	21,2	-0,3	2,2	2,7		marras	
0,6	0,0	-2,8	38,8	5,6	30,1	6,8	-2,0	1,2	-2,8		joulu	
-0,8	4,8	1,5	64,3	6,6	9,5	8,9	29,9	7,8	1,5	2002	tammi	
0,7	-0,2	-1,9	37,9	23,1	7,2	3,8	6,1	-0,5	-1,9		helmi	
0,1	0,0	-1,4	65,8	23,8	17,6	2,5	18,9	4,4	-1,4		maalis	

			Yhteensä									
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit)	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
2,6	5,2	-1,1	105,0	31,8	22,4	19,8	25,4	6,9	-1,1	2001	maalis	
0,7	-0,1	-0,9	36,0	3,8	6,5	0,6	24,0	2,0	-0,9		huhti	
1,0	-0,5	-1,1	61,9	3,2	16,1	21,6	21,7	0,5	-1,1		touko	
2,0	6,5	-0,5	90,2	32,6	19,5	11,4	21,0	6,1	-0,5		kesä	
-0,5	0,0	-0,6	34,9	11,7	15,4	3,4	1,3	3,7	-0,6		heinä	
-0,3	-0,2	-1,3	20,1	-5,0	6,3	11,9	5,6	2,6	-1,3		elo	
-1,8	-0,1	0,2	27,9	7,6	11,4	-2,8	7,4	4,2	0,2		syys	
-0,2	5,1	-0,5	45,0	23,0	10,7	2,0	0,0	9,8	-0,5		loka	
-0,3	0,5	3,1	47,8	-4,2	22,7	16,8	6,9	2,6	3,1		marras	
0,6	0,0	-2,2	-0,1	-5,6	34,5	-2,8	-25,9	1,8	-2,2		joulu	
-0,8	4,7	0,5	82,8	17,3	4,3	12,2	41,4	7,1	0,5	2002	tammi	
0,7	-0,3	-1,7	38,7	17,6	7,5	2,1	14,0	-0,7	-1,7		helmi	
0,1	-0,1	-1,4	98,8	35,6	25,1	4,1	31,2	4,1	-1,4		maalis	

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

(kausivaihtelusta puhdistamaton, vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kokonaisindeksi ja tavarat ja palvelut

	Kokonaisindeksi		Tavarat		Palvelut		Kokonaisindeksi (kp.)		Tavarat (kp.)	Palvelut (kp.)
	Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100		Indeksi 1996 = 100	Prosentti- muutos edellisestä ajanjaksosta	Indeksi 1996 = 100	Indeksi 1996 = 100
Paino kokonais- indeksissä (%) ¹⁾	100,0	100,0	61,1	61,1	38,9	38,9	100,0	100,0	61,1	38,9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	102,7	1,1	101,8	0,7	104,4	1,9	-	-	-	-
1999	103,8	1,1	102,7	0,9	106,0	1,5	-	-	-	-
2000	106,3	2,3	105,5	2,7	107,8	1,7	-	-	-	-
2001	108,9	2,5	108,1	2,5	110,4	2,5	-	-	-	-
2001 II	109,2	3,1	108,8	3,4	110,1	2,4	108,9	1,1	108,4	110,1
2001 III	109,2	2,4	108,2	2,3	111,2	2,5	109,2	0,3	108,5	110,8
2001 IV	109,5	2,1	108,6	1,7	111,2	2,8	109,6	0,3	108,6	111,6
2002 I	110,4	2,6	109,1	2,2	112,6	3,1	110,5	0,8	109,3	112,6
2001 kesä	109,5	3,0	109,1	3,3	110,4	2,5	109,2	0,2	108,7	110,3
2001 heinä	109,2	2,6	108,1	2,7	111,2	2,5	109,1	-0,1	108,4	110,5
2001 elo	109,1	2,4	107,9	2,3	111,3	2,4	109,1	0,0	108,3	110,8
2001 syys	109,4	2,2	108,6	2,0	111,0	2,6	109,5	0,4	108,8	111,0
2001 loka	109,5	2,3	108,7	2,0	111,1	2,8	109,6	0,1	108,7	111,4
2001 marras	109,5	2,1	108,5	1,5	111,1	2,7	109,6	0,0	108,5	111,6
2001 joulou	109,6	2,0	108,6	1,6	111,5	2,8	109,7	0,1	108,6	111,9
2002 tammi	110,1	2,7	108,9	2,4	112,2	3,0	110,3	0,5	109,2	112,3
2002 helmi	110,2	2,5	108,8	2,1	112,7	3,0	110,4	0,1	109,2	112,6
2002 maalisk	110,8	2,5	109,7	2,0	113,0	3,2	110,7	0,3	109,5	113,0
2002 huhti	111,4	2,4	110,4	2,0	113,2	3,0	111,0	0,3	110,0	113,1
2002 touko ²⁾	.	2,0

2. Tavaroiden ja palveluiden jakauma

	Tavarat						Palvelut				
	Elintarvikkeet ³⁾			Teollisuustuotteet			Asuminen	Liikenne	Viestintä	Kulttuuri ja vapaa- aika	Muut
	Kokonais- indeksi	Jalostetut elin- tarvikkeet ³⁾	Jalosta- mattomat elin- tarvikkeet	Kokonais- indeksi	Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia					
Paino kokonais- indeksissä (%) ¹⁾	20,4	12,3	8,1	40,7	32,0	8,7	9,7	6,3	2,5	14,3	6,1
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1998	1,6	1,4	2,0	0,2	0,9	-2,6	2,3	1,7	-1,0	2,2	1,8
1999	0,6	0,9	0,0	1,0	0,7	2,4	1,8	2,1	-4,4	2,0	1,8
2000	1,4	1,1	1,7	3,4	0,7	13,3	1,6	2,6	-4,2	2,3	2,4
2001	4,5	2,8	7,0	1,5	1,1	2,7	1,9	3,5	-2,8	3,3	2,6
2001 II	4,9	2,7	8,3	2,7	1,4	7,2	1,8	3,5	-2,8	3,3	2,5
2001 III	5,1	3,3	7,9	1,0	0,9	1,1	1,9	3,7	-2,5	3,2	2,7
2001 IV	4,7	3,5	6,7	0,2	1,6	-4,1	2,0	3,8	-1,8	3,6	2,9
2002 I	4,9	3,5	7,0	0,9	1,8	-2,0	2,3	3,6	-1,2	4,0	3,2
2001 kesä	5,3	3,0	8,9	2,4	1,4	5,4	1,8	3,4	-2,7	3,3	2,6
2001 heinä	5,3	3,2	8,5	1,4	1,0	2,9	1,8	3,8	-2,5	3,1	2,6
2001 elo	5,0	3,4	7,6	1,0	0,7	2,0	1,9	3,7	-2,7	3,1	2,7
2001 syys	5,0	3,4	7,6	0,6	1,2	-1,4	1,9	3,6	-2,2	3,4	2,8
2001 loka	5,0	3,5	7,5	0,5	1,5	-2,7	2,0	3,8	-1,7	3,6	2,9
2001 marras	4,5	3,4	6,2	0,0	1,6	-5,0	2,0	3,7	-2,0	3,5	2,9
2001 joulou	4,6	3,5	6,3	0,2	1,6	-4,6	2,0	4,0	-1,7	3,6	2,9
2002 tammi	5,6	3,8	8,4	0,9	1,7	-1,8	2,2	3,6	-1,2	3,9	3,1
2002 helmi	4,8	3,3	7,1	0,8	1,9	-2,8	2,2	3,5	-1,2	4,0	3,2
2002 maalisk	4,2	3,3	5,5	1,0	1,8	-1,5	2,3	3,7	-1,0	4,2	3,2
2002 huhti	3,6	3,2	4,1	1,2	1,8	-0,5	2,5	3,2	-0,9	3,8	3,3
2002 touko

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Viittaa ajanjaksoon 2002.

2) Arvio perustuu Saksasta ja Italiasta (ja mahdollisesti myös muista euroalueen maista) saatuihin alustaviin tietoihin sekä energian hintoja koskeviin ennakkotietoihin.

3) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Teollisuuden tuottajahinnat										Raaka-aineiden maailmanmarkkina-		Öljyn hinta ²⁾ (euroa/ barreli)	
	Teollisuus ilman rakentamista ³⁾										Raken- taminen ⁴⁾	Tehdas- teollisuus		hinnat ¹⁾
	Kokonaisindeksi		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita			Kulutustavarat		Energia	Kokonais- indeksi ilman energiaa ⁵⁾					
	1995 = 100		Kokonais- indeksi	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödyk- keet	Kokonais- indeksi	Kestävät			Ei- kestävät				
1	2	3	4	5	6	7	8	9		10	11	12	13	14
1996	100,3	0,3	0,3	-1,8	1,4	1,7	2,0	1,7	0,9	1,4	0,9	6,0	-7,5	16,0
1997	101,4	1,1	0,6	0,2	0,3	1,1	0,6	1,2	3,2	1,3	0,8	10,7	14,6	17,0
1998	100,6	-0,8	0,2	-0,4	0,6	0,5	0,7	0,5	-5,2	0,3	-0,6	-21,0	-12,5	12,0
1999	100,2	-0,4	-0,6	-1,5	0,2	-0,1	0,7	-0,2	0,5	1,2	0,2	15,8	-5,9	17,1
2000	105,7	5,5	2,6	5,0	0,6	1,5	1,4	1,6	19,0	2,4	5,2	50,8	16,7	31,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	108,1	2,1	1,8	1,1	1,0	3,0	2,1	3,1	2,7	2,2	1,2	-8,8	-7,6	27,8
2001 I	108,3	4,6	2,9	4,0	0,9	3,1	2,1	3,2	11,0	2,5	3,2	4,1	-0,8	28,4
2001 II	108,8	3,6	2,3	1,9	1,0	3,4	2,2	3,5	8,8	2,7	2,5	4,6	-3,0	31,7
2001 III	108,3	1,4	1,5	0,1	1,2	3,0	2,1	3,1	0,6	2,4	0,6	-11,3	-10,4	29,0
2001 IV	107,2	-1,0	0,7	-1,3	1,1	2,4	1,9	2,4	-8,1	1,3	-1,5	-28,8	-15,6	22,4
2002 I	107,3	-0,9	0,2	-1,8	1,2	1,6	1,8	1,6	-5,0	.	-0,7	-10,4	-3,3	24,6
2001 touko	108,9	3,6	2,2	1,8	1,0	3,4	2,2	3,5	9,1	-	2,6	1,4	-5,9	32,7
2001 kesä	108,9	3,1	2,1	1,4	1,0	3,4	2,3	3,5	6,8	-	2,0	3,0	0,9	32,5
2001 heinä	108,3	2,1	1,7	0,6	1,1	3,1	2,2	3,2	2,8	-	1,2	-1,3	-1,8	29,4
2001 elo	108,2	1,6	1,5	0,2	1,2	3,1	2,2	3,2	1,4	-	0,8	-10,4	-10,7	28,7
2001 syys	108,3	0,6	1,2	-0,4	1,2	2,8	2,0	2,9	-2,3	-	-0,2	-20,7	-18,1	28,8
2001 loka	107,6	-0,6	0,9	-0,9	1,1	2,5	1,9	2,6	-7,3	-	-1,3	-30,2	-19,3	23,8
2001 marras	107,1	-1,3	0,6	-1,4	1,0	2,4	1,9	2,5	-9,5	-	-1,8	-34,1	-15,1	21,7
2001 joulou	106,8	-1,0	0,4	-1,6	1,1	2,1	1,9	2,1	-7,6	-	-1,5	-20,6	-12,3	21,5
2002 tammi	107,2	-0,8	0,4	-1,8	1,2	2,0	1,9	2,0	-5,5	-	-0,7	-14,3	-6,2	22,6
2002 helmi	107,2	-1,1	0,1	-1,9	1,2	1,6	1,7	1,6	-5,6	-	-0,9	-15,1	-3,7	23,5
2002 maalisk	107,6	-0,8	0,1	-1,7	1,2	1,2	1,7	1,2	-3,9	-	-0,6	-1,5	0,0	27,9
2002 huhti	107,9	-0,7	0,2	-1,3	1,1	1,1	1,5	1,0	-3,9	-	-0,3	-1,1	-1,1	29,3
2002 touko	-	.	-9,4	-6,5	28,1

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit⁵⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Kokonaiskysyntä		Kotimäinen kysyntä				Vienti ⁶⁾	Tuonti ⁶⁾
	1995 = 100		Yksityinen kulutus	Julkisen kulutus	Kiinteän pää- oman brutto- muodostus			
	15	16				17		
1996	102,0	2,0	2,1	2,4	2,2	0,9	0,8	0,8
1997	103,6	1,5	1,7	2,0	1,3	1,0	1,8	2,6
1998	105,3	1,7	1,3	1,4	1,4	0,9	-0,1	-1,5
1999	106,5	1,1	1,2	1,1	1,7	0,8	-0,5	-0,3
2000	107,8	1,3	2,4	2,1	2,4	2,6	4,7	8,3
2000 I	107,3	1,1	2,4	1,9	2,4	2,3	3,7	7,7
2000 II	107,6	1,1	2,3	1,8	2,2	2,7	4,6	8,2
2000 III	108,1	1,4	2,5	2,3	2,5	2,6	5,0	8,4
2000 IV	108,4	1,4	2,6	2,5	2,5	2,9	5,3	8,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	110,6	2,3	2,1	2,4	2,1	1,9	1,5	1,0
2001 I	109,8	2,0	2,4	2,4	2,1	2,1	3,2	4,0
2001 II	110,4	2,3	2,4	2,7	2,1	1,8	2,6	2,8
2001 III	110,8	2,2	2,0	2,3	2,1	2,1	0,8	0,3
2001 IV	111,7	2,7	1,8	2,2	2,2	1,7	-0,5	-2,8

Lähteet: Eurostat paitasi sarakkeissa 12 ja 13 (HWWA, Hamburg Institute of International Economics), sarakkeessa 14 (Thomson Financial Datastream) ja sarakkeissa 15–22 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

2) Brent Blend (yhden kuukauden kulutua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Teollisuuden koontiryhmien yhdenmukaistetun määritelmän mukainen erittely.

4) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

5) Vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin tietoihin.

6) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat hyödykkeisiin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾		
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1997	5 649,0	5 500,5	3 201,3	1 150,7	1 138,2	10,3	148,6	1 827,2	1 678,7
1998	5 882,6	5 743,4	3 331,5	1 176,6	1 201,9	33,3	139,3	1 948,5	1 809,3
1999	6 144,9	6 043,3	3 499,7	1 229,8	1 291,4	22,3	101,6	2 052,7	1 951,1
2000	6 440,4	6 372,5	3 664,4	1 283,2	1 387,0	37,9	67,9	2 410,3	2 342,4
2000 IV	1 632,9	1 621,6	928,0	326,3	352,5	14,9	11,3	637,2	625,9
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001	6 810,5	6 696,3	3 905,3	1 359,3	1 434,1	-2,4	114,2	2 538,1	2 423,9
2001 I	1 689,5	1 663,1	964,1	335,2	359,2	4,6	26,4	641,0	614,5
II	1 699,0	1 676,2	975,9	338,2	358,2	3,9	22,9	639,7	616,8
III	1 706,6	1 677,3	980,3	340,9	358,6	-2,5	29,3	633,2	603,9
IV	1 715,3	1 679,7	985,0	344,9	358,1	-8,4	35,6	624,3	588,7
2002 I

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Yhteensä	Kotimainen kysyntä					Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾		
		Yhteensä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾	Yhteensä	Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1997	5 509,1	5 354,1	3 093,4	1 126,1	1 131,9	2,7	155,0	1 806,3	1 651,2
1998	5 666,9	5 543,9	3 187,2	1 139,8	1 189,7	27,2	122,9	1 938,4	1 815,4
1999	5 819,7	5 730,5	3 292,3	1 164,2	1 260,4	13,6	89,2	2 040,7	1 951,4
2000	6 023,7	5 898,5	3 375,0	1 186,3	1 319,1	18,1	125,2	2 288,9	2 163,6
2000 IV	1 519,9	1 487,8	846,6	299,2	332,3	9,7	32,1	594,5	562,4
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001	6 219,0	6 062,2	3 510,8	1 228,0	1 336,6	-13,2	156,8	2 372,8	2 215,9
2001 I	1 554,8	1 515,8	874,6	305,4	337,4	-1,5	39,0	600,0	561,0
II	1 555,2	1 519,3	878,2	306,7	335,0	-0,7	35,9	595,5	559,5
III	1 556,8	1 515,6	879,3	307,2	332,9	-3,9	41,2	592,6	551,4
IV	1 552,2	1 511,5	878,6	308,7	331,3	-7,2	40,7	584,8	544,0
2002 I	1 555,6	1 503,7	877,0	309,5	329,1	-11,9	51,9	590,0	538,2

(vuotuinen prosenttimuutos)

1997	2,3	1,7	1,6	1,3	2,3	-	-	10,4	9,0
1998	2,9	3,5	3,0	1,2	5,1	-	-	7,3	9,9
1999	2,7	3,4	3,3	2,1	5,9	-	-	5,3	7,5
2000	3,5	2,9	2,5	1,9	4,7	-	-	12,2	10,9
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2000 IV	2,9	2,4	1,8	1,8	3,5	-	-	11,6	10,6
2001	1,5	0,8	1,7	2,2	-0,5	-	-	2,5	0,8
2001 I	2,5	1,8	1,9	2,3	1,6	-	-	7,7	6,1
II	1,6	1,1	1,7	2,4	0,2	-	-	4,5	3,2
III	1,3	0,7	1,8	2,3	-1,7	-	-	0,9	-1,0
IV	0,3	-0,4	1,5	1,9	-2,2	-	-	-2,8	-4,8
2002 I	0,1	-0,8	0,3	1,3	-2,4	-	-	-1,7	-4,1

Lähde: Eurostat.

1) Yleistä-osan alussa on lyhyt selostus käyvin hinnoin ilmaistuista tiedoista, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältyvät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain

3. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden välituotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistointa, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1997	5 269,5	138,6	1 227,8	291,7	1 086,1	1 381,4	1 144,0	202,7	582,2
1998	5 469,0	138,8	1 276,1	294,9	1 140,2	1 440,4	1 178,6	201,4	615,0
1999	5 682,6	135,6	1 298,0	310,9	1 186,3	1 524,9	1 226,9	200,2	662,5
2000	5 964,4	136,4	1 367,7	325,7	1 247,7	1 615,9	1 271,1	212,9	688,8
2000 IV	1 512,9	34,6	347,6	82,0	317,9	410,0	320,7	53,9	174,0
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001	6 321,0	151,0	1 425,9	345,5	1 341,2	1 716,0	1 341,5	229,4	718,9
2001 I	1 567,0	36,8	359,7	85,5	331,1	422,6	331,2	56,4	179,0
II	1 576,4	37,4	357,6	85,8	334,7	427,4	333,5	57,3	179,9
III	1 586,0	38,4	357,5	86,6	337,2	429,3	337,0	57,8	178,4
IV	1 591,6	38,4	351,1	87,5	338,1	436,6	339,9	57,9	181,6
2002 I									

4. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden välituotekäyttö ¹⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesihuolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistointa, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoiminta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1997	5 167,0	140,2	1 217,5	290,1	1 071,2	1 338,3	1 109,7	213,8	556,0
1998	5 317,2	142,2	1 254,8	292,0	1 114,0	1 388,3	1 125,9	221,1	570,8
1999	5 454,0	145,4	1 269,9	298,9	1 161,7	1 438,0	1 140,1	229,5	595,3
2000	5 659,9	144,9	1 328,2	305,2	1 215,5	1 505,8	1 160,3	244,8	608,6
2000 IV	1 429,6	36,3	335,7	76,2	308,7	381,3	291,5	62,4	152,7
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001	5 856,2	152,3	1 352,4	310,5	1 277,2	1 573,0	1 190,8	260,8	623,6
2001 I	1 463,3	37,9	342,8	78,2	318,4	389,5	296,5	64,2	155,7
II	1 463,4	37,9	339,1	77,6	319,2	392,3	297,3	64,8	156,6
III	1 466,4	38,3	338,3	77,4	319,6	394,6	298,2	65,6	156,0
IV	1 463,0	38,2	332,2	77,3	320,0	396,6	298,8	66,2	155,4
2002 I	1 469,7	38,2	334,3	77,9	320,4	399,3	299,7	66,3	152,2

(vuotuinen prosenttimuutos)

1997	2,4	0,4	3,3	-1,8	3,1	3,3	1,0	3,7	2,4
1998	2,9	1,4	3,1	0,7	4,0	3,7	1,5	3,4	2,7
1999	2,6	2,2	1,2	2,3	4,3	3,6	1,3	3,8	4,3
2000	3,8	-0,4	4,6	2,1	4,6	4,7	1,8	6,7	2,2
2000 IV	3,4	-1,3	4,3	1,0	4,5	4,2	1,5	6,6	-0,3
				<i>Euroalueen laajeneminen</i>					
2001	1,7	-0,7	0,7	-0,5	2,6	3,0	1,1	4,9	0,5
2001 I	2,8	-0,6	3,4	-0,4	3,9	3,5	1,3	5,8	1,5
II	2,0	-0,7	1,2	-0,2	2,9	3,2	1,0	4,8	0,1
III	1,5	-0,8	0,4	-0,7	2,4	2,8	1,2	4,7	0,7
IV	0,6	-0,6	-2,2	-0,7	1,1	2,6	1,0	4,5	-0,2
2002 I	0,4	0,8	-2,5	-0,4	0,6	2,5	1,1	3,3	-2,2

Lähde: Eurostat.

1) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaali-talouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä	Teollisuus ilman rakentamista ²⁾									Raken- taminen	Tehdas- teollisuus
		Kokonaisindeksi		Teollisuus ilman rakentamista ja energiatuotteita					Energia			
		1995 = 100 (kp.)		Kokonais- indeksi	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödyk- keet	Kulutustavarat					
							Kokonais- indeksi	Kestokulu- tustavarat	Ei-kesto- kulutus- tavarat			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998	3,7	109,3	4,3	4,8	4,0	7,7	2,7	4,5	2,4	1,1	1,3	4,7
1999	2,1	111,4	2,0	2,1	1,9	2,5	1,7	1,3	1,7	1,4	4,2	2,0
2000	5,0	117,5	5,5	6,0	6,0	9,3	2,3	6,2	1,5	1,8	2,0	5,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	-0,1	117,8	0,2	0,0	-0,9	1,2	0,1	-2,8	0,7	0,9	-0,7	0,1
2001 I	3,3	119,6	4,4	5,1	3,7	8,7	2,9	2,8	3,0	-0,7	-1,7	5,1
II	0,4	118,2	0,8	0,8	0,3	1,8	0,4	-2,0	0,9	0,9	-0,9	0,8
III	-0,4	117,7	-0,4	-0,5	-1,4	0,1	0,2	-4,0	1,0	0,5	-0,5	-0,5
IV	-3,2	115,7	-3,8	-4,8	-6,0	-4,9	-2,8	-7,5	-1,9	2,7	0,1	-4,7
2002 I	-3,1	116,4	-2,9	-3,6	-2,6	-7,1	-1,2	-7,7	0,1	1,8	5,5	-3,8
2001 kesä	1,4	118,7	1,8	1,9	1,3	3,1	1,5	0,0	1,8	0,4	0,8	2,0
heinä	-1,1	116,9	-1,4	-1,6	-1,8	-1,8	-0,7	-6,6	0,5	0,0	0,1	-1,6
elo	0,8	118,5	1,1	1,1	-0,5	2,8	1,8	0,3	2,0	0,7	-0,6	1,1
syys	-0,8	117,8	-0,5	-0,8	-1,8	0,0	-0,2	-4,2	0,6	0,9	-0,8	-0,7
loka	-2,1	116,0	-2,6	-2,9	-3,5	-2,7	-2,1	-7,1	-1,1	-1,1	1,0	-2,9
marras	-3,6	115,4	-4,1	-5,0	-6,2	-5,2	-2,8	-7,3	-1,9	1,7	-1,0	-4,9
joulu	-4,1	115,7	-4,7	-6,6	-8,7	-6,7	-3,6	-8,1	-2,7	7,2	0,5	-6,4
2002 tammi	-3,5	116,0	-2,9	-3,8	-3,6	-6,6	-0,8	-7,4	0,5	2,3	5,4	-4,0
helmi	-3,2	116,1	-3,4	-4,1	-3,1	-7,8	-1,3	-7,2	-0,1	1,3	4,8	-4,0
maalis	-2,8	117,1	-2,4	-3,0	-1,1	-6,9	-1,5	-8,3	0,0	1,9	6,1	-3,5
huhti

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin			Kiintein hinnoin						Tuhansia ³⁾ (kp.)	
	Yhteensä		1995 = 100	Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet		Tekstiilit, vaatteet, jalkineet		
	1995 = 100			1995 = 100			18	19		20	
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1998	107,9	3,7	104,5	3,0	2,1	3,6	2,1	4,5	923	7,2	
1999	111,5	3,3	107,2	2,6	3,1	2,5	1,4	3,0	972	5,4	
2000	116,1	4,1	109,7	2,3	1,9	2,3	1,7	4,9	952	-2,1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	121,3	4,1	111,4	1,6	1,3	1,7	1,6	0,0	970	-0,6	
2001 I	119,7	4,6	111,0	2,3	1,8	2,7	2,6	1,1	954	-4,9	
II	121,1	4,1	111,2	1,1	0,7	1,2	0,9	-0,4	1 009	1,9	
III	122,0	4,3	111,6	1,7	1,6	1,6	2,5	-0,5	953	-1,2	
IV	122,5	3,5	111,9	1,3	1,1	1,2	0,3	-0,2	966	2,5	
2002 I	123,1	2,8	112,4	1,3	1,3	0,3	0,5	-1,5	912	-4,0	
2001 kesä	121,7	5,1	111,3	1,8	1,1	2,0	1,6	0,6	1 054	7,3	
heinä	121,7	4,5	111,4	1,7	2,0	1,6	0,8	-1,7	939	-1,5	
elo	122,0	4,6	111,6	1,8	1,8	1,4	0,3	1,0	961	-0,5	
syys	122,2	3,8	111,8	1,6	1,0	1,8	6,4	-0,8	958	-1,3	
loka	121,4	2,6	111,0	0,2	0,6	0,5	-3,4	0,1	962	3,2	
marras	123,2	4,0	112,3	1,9	1,4	2,0	3,4	-0,4	969	3,3	
joulu	122,9	3,7	112,3	1,8	1,4	1,3	1,0	-0,4	965	0,8	
2002 tammi	122,4	1,9	111,9	0,3	0,4	-0,1	-0,9	-2,5	925	-2,4	
helmi	123,3	3,4	112,6	1,6	1,4	0,6	0,7	-0,6	920	-3,2	
maalis	123,7	3,3	112,9	1,9	2,2	0,4	1,8	-1,6	892	-6,1	
huhti	891	-8,0	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 21–22 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Teollisuuden koontiryhmien yhdenmukaistetun määritelmän mukainen erittely.

3) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

Euroopan komission suhdannekyselyt

1. Talouden ilmapiiri-indikaattori, tehdasteollisuuden ja kuluttajien kyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Talouden ilmapiiri-indikaattori ^{1),2)} (1995 = 100)	Tehdasteollisuus					Kuluttajien luottamusindikaattori ¹⁾				
		Teollisuuden luottamusindikaattori				Kapasiteetin käyttöaste ³⁾ , %	Yhteensä	Rahoitus-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Talous-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Työttömyys-tilanne seuraavan 12 kk:n aikana	Säästöt seuraavan 12 kk:n aikana
		Yhteensä	Tilauks-kanta	Valmis-tuote-varastot	Tuotanto-odotukset						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998	101,4	-1	-5	9	11	83,0	-5	2	-4	16	-2
1999	101,2	-7	-17	11	7	81,8	-4	3	-4	12	-1
2000	103,8	5	3	5	17	83,8	1	4	1	1	0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	101,0	-8	-13	13	3	83,2	-5	2	-9	13	0
2001 II	101,6	-5	-8	13	5	83,6	-2	3	-5	6	1
2001 III	100,3	-10	-17	15	2	83,0	-8	1	-12	18	-2
2001 IV	98,9	-17	-27	17	-8	81,8	-11	1	-16	29	0
2002 I	99,3	-13	-26	14	0	80,8	-10	0	-11	26	-1
2002 II	80,7
2001 touko	101,6	-5	-9	13	6	-	-2	3	-4	8	1
2001 kesä	101,1	-7	-10	14	3	-	-3	2	-7	8	1
2001 heinä	100,7	-9	-16	15	5	-	-6	2	-10	14	-1
2001 elo	100,1	-10	-16	15	2	-	-8	1	-12	19	-3
2001 syys	100,1	-11	-18	15	-1	-	-9	1	-13	21	-1
2001 loka	99,2	-16	-25	16	-8	-	-10	2	-17	27	-1
2001 marras	98,6	-18	-28	18	-9	-	-12	1	-17	31	-1
2001 joul	98,9	-17	-28	16	-7	-	-10	1	-14	28	0
2002 tammi	99,1	-14	-28	14	-1	-	-11	0	-13	28	-1
2002 helmi	99,2	-14	-25	14	-2	-	-9	1	-10	26	-1
2002 maal	99,5	-11	-24	13	4	-	-9	0	-9	25	-1
2002 huhti	99,4	-11	-25	12	5	-	-10	-1	-10	22	-5
2002 touko	99,8	-9	-22	11	5	-	-8	0	-7	21	-4

2. Rakentamisen, vähittäiskaupan ja palveluiden kyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu)

	Rakentamisen luottamusindikaattori			Vähittäiskaupan luottamusindikaattori				Palveluiden luottamusindikaattori ¹⁾			
	Yhteensä	Tilauks-kanta	Työllisyys-odotukset	Yhteensä	Tämän-hetkinen suhdanne-tilanne	Varastojen määrä	Suhdanne-näkymät	Yhteensä	Suhdanne-näkymät	Kysyntä-tilanne	Kysyntä-näkymät
1998	-19	-25	-12	-3	-3	13	8	32	33	30	32
1999	-7	-14	1	-5	-5	15	4	26	25	24	31
2000	1	-6	8	-1	4	16	9	30	37	22	32
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	-5	-10	1	-6	-4	16	3	15	16	8	21
2001 I	-3	-9	4	-6	-5	16	3	24	24	16	31
2001 II	-7	-10	-3	-6	-5	16	3	14	18	6	19
2001 III	-9	-14	-4	-9	-11	15	-2	-4	-5	-8	0
2001 IV	-11	-17	-4	-14	-19	18	-4	4	4	-13	22
2002 I
2001 touko	-2	-9	5	-7	-9	15	3	23	24	15	30
2001 kesä	-5	-11	2	-7	-6	17	3	23	24	16	29
2001 heinä	-7	-10	-3	-4	0	16	3	17	21	10	21
2001 elo	-8	-10	-6	-8	-7	16	0	14	16	4	21
2001 syys	-5	-9	0	-6	-8	15	6	12	16	5	15
2001 loka	-8	-12	-4	-9	-11	14	-1	-2	-4	-6	3
2001 marras	-10	-14	-5	-9	-10	14	-3	-6	-7	-7	-4
2001 joul	-9	-16	-2	-10	-12	17	-1	-5	-5	-11	1
2002 tammi	-12	-19	-4	-11	-15	15	-4	1	1	-15	18
2002 helmi	-10	-17	-3	-15	-24	17	-3	3	2	-13	21
2002 maal	-11	-16	-6	-15	-19	21	-6	9	9	-10	27
2002 huhti	-12	-17	-6	-15	-22	19	-5	8	5	1	19
2002 touko	-9	-16	-2	-15	-21	19	-6	8	5	2	16

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot viittaavat 12 maata käsittävään euroalueeseen.

2) Talouden ilmapiiri-indikaattori koostuu teollisuuden, kuluttajien, rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamusindikaattoreista. Teollisuuden luottamusindikaattorin paino on 40 % ja jokaisen muun indikaattorin paino 20 %.

3) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisen kyselyjen keskiarvoja.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys koko kansantaloudessa¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Työllisyys						Työttömyys			
	Yhteensä		Sosioekonomisen aseman mukaan		Toimialan mukaan		Yhteensä		Aikuisväestö ²⁾	Nuoriso ²⁾
	1995 = 100		Palkan-saajat	Yrittäjät	Teollisuus ilman rakentamista	Palvelut	Miljoonaa	Prosentteina työvoimasta	Prosentteina työvoimasta	Prosentteina työvoimasta
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1997	101,3	0,8	0,9	0,1	-0,3	1,4	14,071	10,9	9,4	22,0
1998	103,0	1,7	1,9	0,3	1,1	2,2	13,337	10,3	8,9	20,1
1999	104,7	1,7	2,2	-0,4	-0,1	2,6	12,322	9,4	8,2	18,1
2000	106,9	2,1	2,4	0,3	0,7	2,8	11,174	8,4	7,4	16,4
2001	108,3	1,4	1,6	0,1	<i>Euroalueen laajeneminen</i>		11,101	8,1	7,0	16,1
					0,5	1,9				
2001 I	108,0	2,0	2,2	0,7	1,3	2,3	11,122	8,1	7,0	16,1
II	108,2	1,5	1,7	0,3	0,7	1,9	11,042	8,0	7,0	16,0
III	108,4	1,2	1,4	-0,2	0,2	1,7	11,057	8,0	7,0	16,0
IV	108,7	0,9	1,2	-0,4	-0,3	1,6	11,183	8,1	7,0	16,2
2002 I	11,360	8,2	7,1	16,4
2001 huhti	-	-	-	-	-	-	11,031	8,0	7,0	16,0
touko	-	-	-	-	-	-	11,041	8,0	7,0	16,0
kesä	-	-	-	-	-	-	11,052	8,0	7,0	16,1
heinä	-	-	-	-	-	-	11,051	8,0	7,0	16,0
elo	-	-	-	-	-	-	11,045	8,0	7,0	16,0
syys	-	-	-	-	-	-	11,076	8,0	7,0	16,0
loka	-	-	-	-	-	-	11,145	8,1	7,0	16,1
marras	-	-	-	-	-	-	11,183	8,1	7,0	16,2
joulu	-	-	-	-	-	-	11,220	8,1	7,1	16,2
2002 tammi	-	-	-	-	-	-	11,295	8,2	7,1	16,3
helmi	-	-	-	-	-	-	11,365	8,2	7,1	16,4
maalis	-	-	-	-	-	-	11,418	8,2	7,2	16,5
huhti	-	-	-	-	-	-	11,470	8,3	7,2	16,6

2. Työvoimakustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työvoimakustannusindeksit ³⁾					Palkat työntekijää kohden tehdasteollisuudessa	
	Yksikkötyökustannukset	Työvoimakustannukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Alaerittäin		Toimialan mukaan			
					Palkat ja palkkiot	Työnantajan sosiaaliturvamaksut ja muut kustannukset	Teollisuus ilman rakentamista	Palvelut		
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
1997	0,7	2,2	1,6	2,5	2,6	2,5	2,2	2,7	2,2	
1998	0,1	1,3	1,2	1,7	2,1	0,8	1,5	1,5	2,2	
1999	1,3	2,3	0,9	2,2	2,4	1,4	2,5	1,9	2,4	
2000	1,0	2,6	1,5	3,4	3,7	2,4	3,3	3,0	2,7	
1999 IV	0,3	2,2	1,9	2,5	2,7	1,6	2,8	1,8	2,1	
2000 I	0,3	2,5	2,2	3,6	3,9	2,8	3,8	3,4	2,8	
II	0,3	2,1	1,8	3,5	3,8	2,6	3,4	2,9	2,8	
III	1,3	2,5	1,1	3,4	3,8	2,4	3,2	2,6	2,5	
IV	1,7	2,3	0,6	3,1	3,5	1,9	2,8	3,0	2,5	
	<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
2001	2,6	2,7	0,1	3,2	3,5	2,1	3,0	3,1	3,1	
2001 I	2,1	2,5	0,5	3,2	3,6	1,8	3,0	3,1	3,4	
II	2,6	2,8	0,2	2,9	3,3	1,8	3,2	2,2	3,1	
III	2,5	2,7	0,2	3,5	3,7	2,6	3,3	3,6	3,2	
IV	3,4	2,9	-0,5	3,0	3,3	2,2	2,6	3,4	2,8	

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

- 1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Kattavuuserojen vuoksi neljännesvuositilastot eivät täysin täsmää vuositilastojen kanssa. Työttömyys-tilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.
- 2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.
- 3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6.1

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

Kantatiedot

1. Rahoitusvarat²⁾

		Käteinen ja talletukset								Lisätieto: Muiden kuin pankkien talletukset euroalueen ulkopuolella ³⁾	
		Yhteensä	Käteinen	Ei-rahoitussektorin (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa				Valtion talletukset euroalueen raha- laitoksissa	Talletukset muissa kuin raha- laitoksissa ⁴⁾		
				Yhteensä	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irtisanomis- ehtoiset				Repot
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	I	4 642,4	311,8	4 050,9	1 133,2	1 457,0	1 342,7	118,0	139,4	140,2	247,2
	II	4 699,1	315,5	4 100,3	1 204,9	1 452,7	1 341,9	100,8	147,4	135,8	239,7
	III	4 677,5	311,8	4 074,2	1 184,2	1 451,1	1 341,4	97,4	156,4	135,1	237,6
	IV	4 826,0	323,4	4 211,2	1 282,9	1 463,3	1 386,3	78,6	149,8	141,6	215,3
1999	I	4 676,2	318,6	4 075,8	1 239,1	1 464,6	1 306,2	66,0	133,4	148,4	243,9
	II	4 702,5	324,8	4 114,2	1 321,8	1 418,3	1 315,7	58,4	125,0	138,4	242,7
	III	4 713,8	328,3	4 112,8	1 324,6	1 416,5	1 313,1	58,7	133,3	139,4	238,6
	IV	4 860,0	350,8	4 215,1	1 370,9	1 457,7	1 323,5	63,0	142,0	152,1	229,7
2000	I	4 837,9	335,5	4 222,3	1 379,6	1 462,5	1 303,3	76,8	130,2	150,0	260,6
	II	4 895,0	342,0	4 256,9	1 409,7	1 485,7	1 282,6	78,9	146,0	150,1	247,2
	III	4 915,2	339,8	4 266,5	1 396,9	1 524,0	1 263,7	81,9	159,2	149,7	254,1
	IV	5 030,4	348,4	4 361,6	1 464,4	1 542,4	1 269,1	85,6	164,5	156,0	230,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	5 146,2	336,3	4 502,3	1 446,1	1 625,7	1 314,6	115,9	150,3	157,2	259,8
	II	5 243,2	333,0	4 586,7	1 526,1	1 621,2	1 321,1	118,3	165,5	158,0	268,9
	III	5 233,7	309,6	4 615,9	1 547,9	1 609,5	1 333,7	124,7	147,8	160,3	264,4
	IV	5 364,6	239,7	4 819,5	1 689,7	1 616,3	1 396,3	117,2	139,0	166,3	.
2002	I	.	254,8	4 780,9	1 638,3	1 609,8	1 411,1	121,7	157,5	.	.

		Muut arvopaperit kuin osakkeet			Osakkeet ⁵⁾				Vakuustekninen vastuuvulka		
		Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Noteer- ratut osakkeet	Rahasto- osuudet	Raha- markkina- rahastot	Yhteensä	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu
		11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1998	I	1 598,7	192,7	1 406,0	3 303,0	1 978,8	1 324,3	186,5	2 482,4	2 217,2	265,1
	II	1 555,5	167,6	1 387,9	3 529,6	2 099,6	1 429,9	186,7	2 532,1	2 264,8	267,3
	III	1 546,3	156,5	1 389,9	3 165,5	1 725,1	1 440,4	187,9	2 527,5	2 257,5	270,1
	IV	1 542,8	155,5	1 387,3	3 527,9	2 006,8	1 521,1	172,7	2 625,8	2 355,8	270,0
1999	I	1 587,4	137,1	1 450,4	3 746,7	2 116,4	1 630,3	194,8	2 690,6	2 411,0	279,6
	II	1 508,0	127,6	1 380,5	4 005,9	2 273,8	1 732,2	211,6	2 760,8	2 479,2	281,6
	III	1 514,5	116,9	1 397,6	4 055,4	2 315,3	1 740,1	210,8	2 803,4	2 519,1	284,3
	IV	1 556,3	143,2	1 413,1	4 646,0	2 811,8	1 834,1	203,9	2 950,1	2 662,4	287,7
2000	I	1 558,3	149,1	1 409,1	4 899,5	2 966,8	1 932,7	218,3	3 074,5	2 773,3	301,2
	II	1 589,5	149,9	1 439,5	4 793,7	2 887,2	1 906,5	208,9	3 118,0	2 814,0	303,9
	III	1 656,4	164,4	1 491,9	4 918,4	2 996,6	1 921,8	207,3	3 168,4	2 861,2	307,2
	IV	1 730,6	180,1	1 550,5	4 939,8	3 065,8	1 874,0	203,4	3 198,0	2 888,3	309,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	1 827,5	239,1	1 588,4	4 662,5	2 818,5	1 844,0	228,5	3 248,1	2 925,1	323,0
	II	1 838,4	219,4	1 619,0	4 725,3	2 861,7	1 863,6	235,3	3 301,7	2 976,4	325,3
	III	1 867,7	224,7	1 643,0	4 084,2	2 336,2	1 747,9	256,0	3 275,7	2 947,2	328,5
	IV	1 885,4	221,3	1 664,1	4 461,7	2 618,9	1 842,8	263,5	3 372,7	3 038,7	333,9
2002	I

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkluokitukset. Näitä ovat käteinen ja talletukset, muut arvopaperit kuin osakkeet, lainat (paitsi julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät), noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ja vakuustekninen vastuuvulka. Kohtaan eivät sisälly muut rahoitusinstrumentit, kuten johdannaiset, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet (kuin osakkeet) ja muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkitalastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää euroalueen valtionhallinnon (S1311), muiden rahoituksen välittäjien (S123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (S125) vastaanottamat talletukset.
- 5) Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

Taulukko 6.1 (jatkoa)

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton; ajanjakson lopussa)

Kantatiedot

2. Velat²⁾

	Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissektoreittain											Lisätieto: Muiden kuin pankkien lainat euro- alueen ulko- puolisista pankeista ³⁾
	Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista	Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ⁴⁾			
			Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset ⁵⁾	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998 I	5 897,6	5 357,3	906,9	35,6	871,3	2 452,4	855,4	1 597,1	2 538,2	223,4	2 314,8	146,9
II	6 006,2	5 453,0	901,1	31,9	869,2	2 505,1	878,9	1 626,2	2 599,9	232,5	2 367,4	151,3
III	6 081,8	5 524,1	903,5	33,3	870,2	2 528,7	866,2	1 662,5	2 649,6	233,8	2 415,9	147,4
IV	6 227,4	5 663,4	911,3	36,0	875,2	2 600,6	902,9	1 697,7	2 715,5	240,8	2 474,8	151,3
1999 I	6 267,5	5 682,7	903,5	36,3	867,2	2 597,4	921,4	1 676,1	2 766,5	251,8	2 514,8	156,8
II	6 432,3	5 817,5	900,8	39,0	861,8	2 689,5	964,2	1 725,3	2 842,0	255,6	2 586,4	183,3
III	6 498,4	5 886,6	885,9	37,9	848,0	2 704,7	943,7	1 761,0	2 907,8	255,4	2 652,4	191,4
IV	6 669,0	6 039,5	900,8	42,1	858,7	2 795,7	979,8	1 815,9	2 972,5	264,1	2 708,4	201,4
2000 I	6 814,1	6 156,4	891,4	41,1	850,3	2 894,7	1 037,7	1 857,0	3 028,0	265,6	2 762,4	221,1
II	6 962,3	6 262,2	885,6	42,0	843,7	2 996,9	1 090,8	1 906,2	3 079,7	274,4	2 805,3	219,7
III	7 099,3	6 379,6	865,8	39,9	825,9	3 099,2	1 145,7	1 953,5	3 134,3	275,9	2 858,4	252,3
IV	7 269,6	6 500,6	883,0	42,0	841,0	3 197,8	1 160,5	2 037,3	3 188,8	280,9	2 907,9	245,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001 I	7 452,1	6 672,1	897,2	41,7	855,5	3 318,7	1 237,3	2 081,4	3 236,2	279,2	2 957,0	257,3
II	7 552,7	6 762,5	880,4	42,3	838,1	3 388,7	1 259,8	2 129,0	3 283,5	285,0	2 998,5	279,0
III	7 622,3	6 806,4	873,6	45,3	828,4	3 427,8	1 238,5	2 189,3	3 320,9	280,5	3 040,3	249,1
IV	7 725,8	6 898,8	890,7	50,1	840,6	3 469,2	1 219,4	2 249,8	3 365,9	282,5	3 083,4	.
2002 I	.	6 957,9

	Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoittain							Yritysten liikkeeseen laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletus- velka	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka
	Yhteensä	Julkisyhteisöt			Yritykset					
		Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset			
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1998 I	3 767,7	3 448,7	498,0	2 950,7	319,0	55,7	263,3	2 535,8	136,3	218,5
II	3 833,5	3 511,5	496,6	3 014,9	322,0	53,9	268,1	2 762,9	134,2	221,2
III	3 924,3	3 592,3	498,6	3 093,8	332,0	55,3	276,7	2 362,0	133,8	224,1
IV	3 926,8	3 593,2	468,2	3 125,1	333,6	55,1	278,5	2 659,1	140,3	227,0
1999 I	3 971,5	3 636,0	466,9	3 169,2	335,5	66,0	269,5	2 734,3	146,9	229,7
II	3 954,5	3 613,2	459,3	3 153,9	341,2	66,6	274,6	2 955,3	136,6	232,6
III	3 933,5	3 579,1	449,7	3 129,5	354,4	74,9	279,5	2 948,2	137,6	235,5
IV	3 893,8	3 530,1	421,1	3 109,0	363,7	78,2	285,5	3 959,9	149,8	238,7
2000 I	3 964,4	3 597,4	425,3	3 172,1	367,1	79,1	287,9	4 428,2	147,6	241,0
II	3 997,9	3 618,5	425,8	3 192,7	379,4	88,9	290,5	4 179,9	147,6	243,4
III	4 035,0	3 634,7	421,8	3 212,9	400,4	95,7	304,6	4 058,7	147,2	245,3
IV	4 078,9	3 661,4	400,8	3 260,6	417,5	100,8	316,7	3 838,4	153,7	247,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001 I	4 252,9	3 796,7	429,5	3 367,2	456,1	113,0	343,1	3 568,9	154,7	249,3
II	4 310,7	3 829,8	440,9	3 388,9	480,9	124,2	356,7	3 577,4	155,2	251,5
III	4 387,7	3 891,2	450,1	3 441,1	496,5	138,2	358,3	2 826,5	155,4	253,7
IV	4 396,3	3 881,0	434,5	3 446,4	515,4	137,0	378,3	3 281,0	164,3	253,1
2002 I

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Näitä ovat käteinen ja talletukset, muut arvopaperit kuin osakkeet, lainat (paitsi julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät), noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ja vakuutustekninen vastuuvelka. Kohtaan eivät sisälly muut rahoitusinstrumentit, kuten johdannaiset, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet (kuin osakkeet) ja muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkilähdöt. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 5) Sisältää kaikki julkisyhteisöjen lainat euroalueen rahalaitoksista.

Rahoitustaloustoimet

1. Rahoitusvarat¹⁾

		Käteinen ja talletukset									Lisätieto: Muiden kuin pankkien talletukset euroalueen ulkopuolella ²⁾
		Yhteensä 1	Käteinen 2	Ei-rahoitussektorin ³⁾ (pl. valtio) talletukset euroalueen rahalaitoksissa					Valtion talletukset euroalueen raha- laitoksissa 8	Talletukset muissa kuin raha- laitoksissa ⁴⁾ 9	
				Yhteensä 3	Yön yli 4	Määrä- aikaiset 5	Irtisanomis- ehtoiset 6	Repot 7			
1998	I	-45,9	-8,8	-24,3	-25,9	-11,2	20,1	-7,4	-14,5	1,6	29,5
	II	52,2	3,6	45,0	68,1	-5,9	-0,5	-16,7	8,0	-4,4	-4,9
	III	-14,6	-3,7	-19,1	-17,8	2,3	-0,4	-3,3	9,0	-0,7	2,8
	IV	148,6	11,6	137,1	98,1	13,0	44,9	-18,8	-6,6	6,5	-24,4
1999	I	-39,6	-5,2	-37,0	-19,4	-15,1	10,3	-12,7	-4,2	6,8	22,0
	II	22,1	6,3	34,2	81,3	-48,9	9,4	-7,6	-8,4	-9,9	-4,4
	III	12,9	3,4	0,2	3,5	-1,1	-2,6	0,3	8,3	1,0	-2,7
	IV	138,7	22,3	95,1	44,2	36,4	10,3	4,2	8,7	12,7	-14,5
2000	I	-28,9	-15,3	0,4	6,1	0,9	-20,4	13,7	-11,9	-2,1	26,0
	II	52,6	6,7	30,0	31,9	17,8	-21,8	2,1	15,8	0,1	-12,8
	III	6,4	-2,2	-4,2	-17,3	28,8	-18,5	2,9	13,3	-0,4	-2,1
	IV	128,4	8,6	108,3	71,4	27,3	5,7	3,8	5,3	6,3	-16,5
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	-19,3	-19,8	14,8	-34,4	41,9	-6,1	13,4	-15,6	1,2	13,3
	II	93,6	-3,3	81,0	77,1	-4,8	6,3	2,3	15,1	0,8	4,5
	III	9,1	-23,4	47,8	25,4	3,0	13,0	6,5	-17,7	2,3	2,6
	IV	133,3	-69,9	206,0	141,7	9,3	62,5	-7,5	-8,8	6,0	.
2002	I	.	15,1	-36,9	-51,9	-4,2	14,8	4,4	19,1	.	.
		Muut arvopaperit kuin osakkeet			Osakkeet ⁵⁾				Vakuustekninen vastuuvélka		
		Yhteensä 11	Lyhyt- aikaiset 12	Pitkä- aikaiset 13	Yhteensä 14	Noteer- ratut osakkeet 15	Rahasto- osuudet 16	Raha- markkina- rahastot 17	Yhteensä 18	Kotitalouk- sien osuus henki- vakuutus- ja eläke- rahastoista 19	Vakuutus- maksu- ja korvaus- vastuu 20
1998	I	-25,4	-10,3	-15,1	93,8	-5,3	99,1	7,3	68,0	55,6	12,4
	II	-66,2	-24,9	-41,3	118,4	24,4	94,0	0,0	46,5	44,5	2,0
	III	-12,7	-11,2	-1,5	100,1	14,3	85,8	1,0	42,9	40,2	2,6
	IV	-13,6	-2,2	-11,4	82,6	63,2	19,4	-16,1	49,5	47,5	2,0
1999	I	18,4	-12,8	31,2	103,8	2,3	101,6	2,9	64,2	58,1	6,0
	II	-46,1	-11,1	-35,0	148,6	64,0	84,7	16,8	54,1	49,6	4,5
	III	-7,3	-13,1	5,9	94,1	53,4	40,7	-0,4	56,9	52,2	4,7
	IV	53,4	21,4	32,0	-8,3	24,1	-32,4	-6,8	71,0	68,9	2,1
2000	I	-9,5	12,4	-21,9	-14,0	-61,0	47,0	12,9	76,6	70,6	6,0
	II	41,6	0,3	41,3	71,7	52,6	19,0	-9,7	56,6	52,2	4,3
	III	74,5	15,2	59,3	151,2	142,8	8,4	-1,8	56,4	51,9	4,5
	IV	16,0	5,3	10,6	222,1	184,0	38,1	-3,9	58,3	59,3	-0,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001	I	103,5	63,1	40,4	51,2	14,4	36,8	24,8	58,7	52,0	6,7
	II	9,7	-21,3	31,1	45,6	41,2	4,4	6,3	55,8	51,6	4,2
	III	35,7	2,3	33,4	46,5	22,5	24,0	20,0	52,0	46,0	6,0
	IV	3,0	-7,1	10,1	15,7	-14,0	29,7	7,1	70,7	65,2	5,4
2002	I

Lähde: EKP.

- Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Näitä ovat käteinen ja talletukset, muut arvopaperit kuin osakkeet, lainat (paitsi julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät), noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ja vakuustekninen vastuuvélka. Kohtaan eivät sisälly muut rahoitusinstrumentit, kuten johdannaiset, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet (kuin osakkeet) ja muut saamiset ja velat.
- BIS:n kansainväliset pankkitilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- Sisältää euroalueen valtionhallinnon (S1311), muiden rahoituksen välittäjien (S123) ja vakuutuslaitosten sekä eläkerahastojen (S125) vastaanottamat talletukset.
- Ei sisällä noteeraamattomia osakkeita.

Taulukko 6.1 (jatkoa)

Ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttö ja hankinta¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton)

Rahoitustaloustoimet

2. Velat²⁾

	Lainat euroalueen rahalaitoksista ja muista rahoituslaitoksista velallissektoreittain											Lisätieto: Muiden kuin pankkien lainat euro- alueen ulko- puolisista pankeista ³⁾
	Yhteensä	Euroalueen raha- laitoksista	Julkisyhteisöt			Yritykset			Kotitaloudet ⁴⁾			
			Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset ⁵⁾	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1998 I	70,9	43,7	-16,1	-18,6	2,5	57,6	28,6	28,9	29,4	-0,2	29,6	3,9
II	117,7	110,8	-6,0	-3,7	-2,4	56,2	22,3	33,9	67,5	9,1	58,5	6,4
III	80,1	81,3	2,5	1,4	1,2	26,9	-15,3	42,3	50,6	1,2	49,4	-0,7
IV	160,4	151,2	8,5	2,8	5,8	75,9	37,3	38,5	76,0	7,1	68,9	3,5
1999 I	90,1	76,6	-7,5	0,3	-7,8	22,2	23,6	-1,4	75,4	9,2	66,2	0,8
II	164,5	133,1	-4,1	2,7	-6,8	89,7	41,2	48,5	78,9	3,9	75,0	23,9
III	68,8	71,5	-14,7	-1,1	-13,6	17,7	-16,7	34,4	65,8	-0,3	66,1	8,5
IV	170,8	146,6	15,1	4,2	10,9	85,6	34,0	51,7	70,1	8,8	61,3	-7,1
2000 I	143,7	108,8	-7,9	-1,0	-7,0	93,5	54,9	38,7	58,1	1,6	56,5	15,0
II	162,5	118,4	-6,0	0,9	-6,9	113,8	61,2	52,6	54,7	8,8	46,0	-0,8
III	131,1	91,6	-16,3	-2,1	-14,2	97,0	53,3	43,7	50,4	-0,1	50,5	23,0
IV	182,4	139,9	16,5	2,1	14,4	115,8	19,2	96,7	50,0	5,3	44,7	2,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001 I	92,8	77,7	-3,8	-0,5	-3,3	62,1	39,0	23,0	34,5	-5,2	39,7	9,1
II	102,9	87,4	-17,1	0,6	-17,7	64,3	20,8	43,5	55,7	5,8	49,9	16,5
III	83,3	58,7	-6,0	2,9	-8,9	50,6	-15,7	66,4	38,6	-4,2	42,8	-21,7
IV	101,3	94,4	15,7	4,8	10,9	37,0	-18,8	55,8	48,6	2,1	46,5	.
2002 I	.	59,0

	Muut arvopaperit kuin osakkeet liikkeeseenlaskijoittain								Yritysten liikkeeseen- laskemat noteeratut osakkeet	Valtion talletus- velka	Yritysten vakuutus- tekninen eläkevastuu- velka
	Yhteensä	Julkisyhteisöt			Yritykset						
		Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Yhteensä	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset				
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
1998 I	69,6	58,7	-6,1	64,8	10,9	10,0	0,9	10,4	1,1	2,2	
II	53,3	50,6	-1,3	51,9	2,7	-1,8	4,4	36,8	-2,1	2,2	
III	61,3	54,0	2,1	52,0	7,3	1,6	5,7	10,1	-0,4	2,2	
IV	-10,5	-15,4	-31,0	15,6	4,8	0,5	4,4	40,1	6,4	1,9	
1999 I	73,8	60,4	1,0	59,4	13,4	10,4	3,0	10,8	6,6	2,3	
II	37,7	29,2	-7,5	36,7	8,5	0,6	7,9	34,4	-10,3	2,3	
III	56,1	38,0	-10,7	48,7	18,2	8,3	9,8	35,4	1,0	2,3	
IV	-11,8	-19,5	-27,6	8,1	7,6	3,3	4,3	43,0	12,1	2,3	
2000 I	61,4	59,5	10,0	49,5	1,9	0,6	1,3	18,0	-2,2	1,9	
II	37,9	23,6	-1,0	24,6	14,3	10,3	4,0	28,3	0,0	1,9	
III	50,0	26,0	-2,7	28,8	23,9	7,3	16,7	70,8	-0,4	1,9	
IV	-0,8	-17,6	-27,0	9,4	16,8	5,2	11,6	50,2	6,4	1,8	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001 I	76,6	39,1	32,4	6,8	37,5	10,9	26,5	53,7	1,1	2,2	
II	86,0	60,2	10,7	49,6	25,7	11,1	14,7	45,1	0,4	2,2	
III	49,1	30,4	8,8	21,7	18,7	14,0	4,7	16,3	0,2	2,2	
IV	8,2	-9,5	-22,1	12,5	17,7	-1,2	18,9	5,2	8,9	-0,5	
2002 I	

Lähde: EKP.

- 1) Ei-rahoitussektori sisältää julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt (S15).
- 2) Sisältää useimmat EKT 95:ssä määritellyt rahoitusvara- ja velkaluokitukset. Näitä ovat käteinen ja talletukset, muut arvopaperit kuin osakkeet, lainat (paitsi julkisyhteisöjen ja yritysten myöntämät), noteeratut osakkeet, rahasto-osuudet ja vakuutustekninen vastuvelka. Kohtaan eivät sisälly muut rahoitusinstrumentit, kuten johdannaiset, noteeraamattomat osakkeet, muut osuudet (kuin osakkeet) ja muut saamiset ja velat.
- 3) BIS:n kansainväliset pankkilastot. BIS:n määritelmän mukainen pankki-käsite on lähellä euroalueella käytettävän määritelmän mukaista rahalaitos-käsitettä.
- 4) Sisältää kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.
- 5) Sisältää kaikki julkisyhteisöjen lainat euroalueen rahalaitoksista.

Taulukko 6.2

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

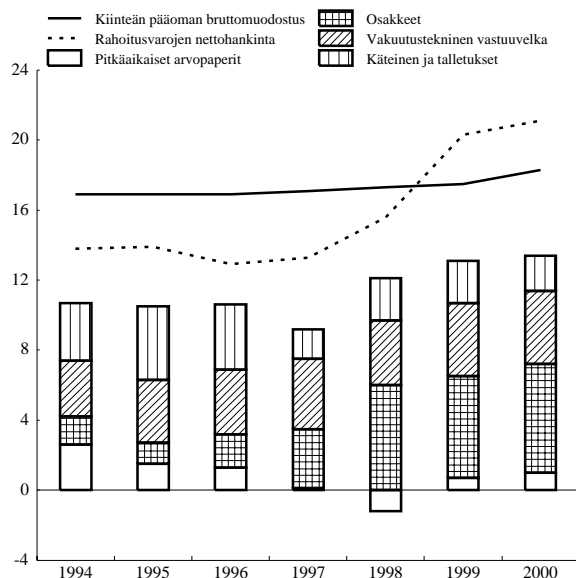
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoituksen käyttö ^{1), 2)}								
	Brutto-säästäminen	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	Nettoluotonanto rahaliiton ulkopuolisille	Kiinteän pääoman bruttomuodostus		Yritykset (pl. rahoitussektori)	Rahoitusvarojen nettohankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkäaikaiset arvopaperit	Osakkeet	Vakuutus- tekninen vastuuelva
				4	5							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1993	20,2	20,3	0,5	16,8	10,6	13,0	5,5	0,4	0,9	0,5	3,0	
1994	20,6	20,1	0,2	16,9	10,3	13,8	3,3	2,4	2,6	1,6	3,2	
1995	21,1	20,1	0,5	16,9	10,3	13,9	4,2	1,8	1,5	1,2	3,6	
1996	20,9	20,0	1,0	16,9	10,3	12,9	3,7	0,2	1,3	1,9	3,7	
1997	21,8	20,2	1,6	17,1	10,5	13,3	1,7	-0,5	0,1	3,4	4,0	
1998	21,8	20,4	0,9	17,3	10,8	15,6	2,4	-2,0	-1,2	6,0	3,7	
1999	21,8	20,6	0,0	17,5	10,9	20,3	2,4	0,9	0,7	5,8	4,2	
2000	22,0	21,1	-0,3	18,3	11,7	21,1	2,0	1,7	1,0	6,2	4,2	

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1), 2)}							Rahoituksen käyttö, netto ³⁾	Rahoituksen käyttö, % brutto-investoinneista ⁴⁾	Netto-velkaantuminen, % rahoituksesta ⁵⁾	
	Brutto-säästäminen	Kotitaloudet	Netto-velkaantuminen	Muut arvopaperit kuin osakkeet		Osakkeet	Lainat				
				15	16						
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1993	20,8	12,8	7,7	1,2	1,4	1,4	3,7	4,5	5,3	43,6	27,0
1994	20,7	11,8	9,6	1,0	1,1	1,6	3,7	3,8	4,2	45,0	31,7
1995	21,4	11,8	7,4	-1,8	-1,7	1,5	4,8	3,6	6,5	45,1	25,7
1996	21,1	11,6	8,8	0,2	0,0	1,7	5,7	4,8	4,1	43,3	29,4
1997	20,6	11,3	9,5	0,1	0,1	1,4	5,9	4,7	3,8	43,8	31,6
1998	20,3	10,5	12,4	0,4	0,3	2,5	7,6	5,8	3,2	47,4	37,9
1999	19,3	9,9	17,6	0,9	0,4	3,3	9,9	7,6	2,7	53,7	47,7
2000	18,9	9,5	21,2	1,3	0,8	4,0	10,8	7,0	-0,1	53,6	52,9

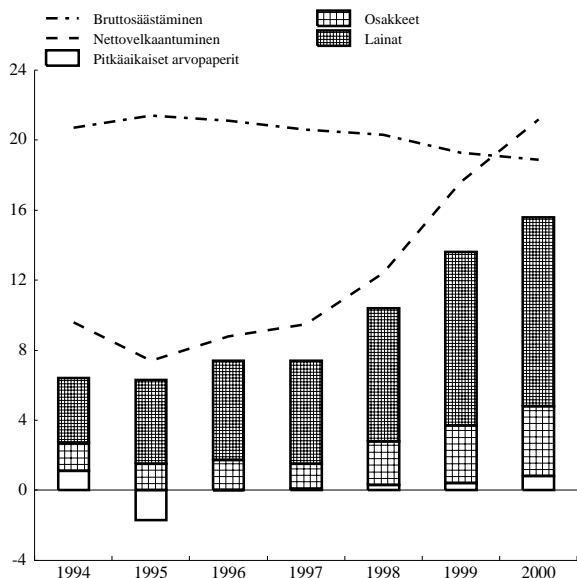
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1), 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3) Sarakkeet 6–14.

4) Sarake 6: (sarakkeet 4+6).

5) Sarake 14:(sarakkeet 12+14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot									Pääoma-tulot	Lisätieto: verot yhteensä ²⁾		
		Välit-tömät verot	Koti-taloudet	Yritykset	Välil-liset verot	EU:n toimi-elinten	Sosiaali-turvava-maksut	Työn-antaja	Vakuu-tettu	Myyntit			Pää-oma-verot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1992	47,4	46,7	11,9	9,8	2,0	13,0	0,9	17,1	8,6	5,2	2,4	0,7	0,6	42,5
1993	48,0	47,5	12,1	10,0	2,1	13,2	0,8	17,4	8,6	5,3	2,5	0,5	0,3	43,0
1994	47,6	47,1	11,6	9,5	2,0	13,5	0,8	17,5	8,5	5,4	2,5	0,5	0,2	42,7
1995	47,2	46,6	11,6	9,5	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,6	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,6	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,6	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,3	47,6	12,2	9,6	2,6	13,6	0,7	17,6	8,8	5,5	2,5	0,7	0,4	43,7
1998	47,7	47,2	12,4	9,9	2,5	14,1	0,7	16,5	8,5	4,9	2,5	0,5	0,3	43,3
1999	48,3	47,7	12,8	10,1	2,6	14,3	0,6	16,4	8,5	4,9	2,4	0,6	0,3	43,9
2000	47,9	47,4	13,0	10,1	2,7	14,2	0,6	16,2	8,5	4,9	2,4	0,5	0,3	43,7
						Euroalueen laajeneminen								
2001	47,4	46,8	12,7	9,9	2,5	14,0	0,6	16,1	8,4	4,8	2,3	0,6	0,3	43,0

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot							Pääoma-menot	Lisätieto: perusmenot ⁴⁾				
		Yhteensä	Palkan-saaja-korvauk-set	Väli-tuote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-etuudet ja avustuk-set ³⁾	Tuki-palkkiot			EU:n toimi-elinten maksa-mat	Inves-toinnit	Pää-oman-siirrot	EU:n toimi-elinten maksa-mat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1992	52,3	47,6	11,4	5,0	5,7	25,6	21,9	2,3	0,5	4,7	3,2	1,5	0,0	46,6
1993	53,7	49,2	11,6	5,2	5,9	26,6	22,8	2,4	0,6	4,6	3,1	1,5	0,0	47,9
1994	52,7	48,3	11,3	5,0	5,5	26,5	22,9	2,3	0,6	4,3	2,9	1,4	0,0	47,1
1995	52,2	47,7	11,2	4,8	5,7	26,1	22,8	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,2	48,3	11,2	4,8	5,7	26,6	23,2	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,6
1997	50,9	47,1	11,0	4,8	5,1	26,2	23,1	2,1	0,6	3,7	2,4	1,3	0,1	45,8
1998	50,0	46,1	10,7	4,7	4,7	25,9	22,6	2,0	0,5	3,9	2,4	1,5	0,1	45,2
1999	49,6	45,5	10,7	4,7	4,2	25,8	22,6	2,0	0,5	4,1	2,5	1,6	0,1	45,3
2000	48,8	44,8	10,5	4,7	4,0	25,5	22,3	1,9	0,5	4,0	2,5	1,5	0,0	44,7
						Euroalueen laajeneminen								
2001	48,7	44,5	10,5	4,7	3,9	25,4	22,3	1,9	0,5	4,1	2,5	1,6	0,0	44,7

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Julkinen kulutus ⁵⁾							
	Yhteensä	Valtio	Osa-valtio-hallinto	Paikal-lis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot		Yhteensä	Palkan-saaja-korvauk-set	Väli-tuote-käyttö	Luon-toismuo-toiset tulon-siirrot	Kiinteän pääoman kulu-minen	Myyntit (miinus)	Kollektiiviset kulutus-menot	Yksi-lölliset kulutus-menot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1992	-4,9	-4,3	-0,3	-0,2	0,0	0,8	20,8	11,4	5,0	4,9	1,8	-2,4	8,7	12,0
1993	-5,7	-5,0	-0,4	-0,2	-0,1	0,1	21,2	11,6	5,2	5,0	1,9	-2,5	8,9	12,2
1994	-5,1	-4,4	-0,5	-0,2	0,0	0,4	20,8	11,3	5,0	5,0	1,8	-2,5	8,6	12,1
1995	-5,0	-4,2	-0,5	-0,1	-0,3	0,7	20,5	11,2	4,8	5,1	1,8	-2,5	8,4	12,1
1996	-4,3	-3,6	-0,4	-0,1	-0,2	1,4	20,6	11,2	4,8	5,1	1,8	-2,5	8,5	12,1
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,0	2,5	20,4	11,0	4,8	5,1	1,8	-2,5	8,4	12,0
1998	-2,2	-2,2	-0,2	0,1	0,1	2,5	20,0	10,7	4,7	5,1	1,7	-2,5	8,1	11,9
1999	-1,3	-1,6	-0,1	0,0	0,4	2,9	20,0	10,7	4,7	5,1	1,7	-2,4	8,2	11,9
2000	-0,8	-1,3	-0,1	0,1	0,4	3,2	19,9	10,5	4,7	5,1	1,7	-2,4	8,1	11,8
						Euroalueen laajeneminen								
2001	-1,3	-1,5	-0,4	0,1	0,4	2,6	19,9	10,5	4,7	5,1	1,7	-2,3	8,1	11,9

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1998	-0,8	-2,2	-2,4	-2,6	-2,7	2,3	-2,8	3,2	-0,8	-2,4	-2,3	1,3
1999	-0,6	-1,6	-1,7	-1,1	-1,6	2,3	-1,8	3,8	0,4	-2,2	-2,2	1,9
2000	0,1	1,2	-0,8	-0,3	-1,3	4,5	-0,5	5,8	2,2	-1,5	-1,5	7,0
2001	0,2	-2,7	0,1	0,0	-1,4	1,7	-1,4	5,0	0,2	0,1	-2,2	4,9

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot (mukaan lukien UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot: Euroopan komissio.

- 1) Tuloja, menoja ja alijäämää (-) / ylijäämää (+) koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. UMTS-toimilupien myynnistä saatuja tuloja ei kuitenkaan ole laskettu mukaan (euroalueen ylijäämää nämä tulot mukaan laskettuna on 0,2 %). Tiedot vuotta 1995 edeltävältä ajalta perustuvat osittain arvioihin. Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.
- 2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.
- 3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville voittole-mattomille yhteisöille.
- 4) Kokonaismenot miinus korkomenot.
- 5) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ⁵⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾				
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset	Muut sektorit	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1992	61,0	2,6	16,2	10,1	32,0	50,3	26,4	7,6	16,3	10,7
1993	67,3	2,7	17,0	10,0	37,6	52,6	27,6	8,7	16,3	14,8
1994	70,0	2,9	16,1	10,3	40,6	55,8	29,8	9,9	16,1	14,2
1995	74,2	2,9	17,7	9,9	43,8	58,3	30,5	11,0	16,9	15,9
1996	75,5	2,9	17,2	9,9	45,5	58,9	30,3	13,2	15,5	16,5
1997	74,9	2,8	16,3	8,9	46,8	56,9	29,0	14,4	13,5	17,9
1998	73,1	2,8	15,2	7,9	47,3	53,3	27,0	16,2	10,2	19,8
1999	72,0	2,9	14,2	6,9	48,1	49,7	25,3	14,8	9,6	22,3
2000	69,5	2,7	13,0	6,2	47,6	46,0	22,9	13,4	9,7	23,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	69,1	2,6	12,5	6,3	47,7	45,0	22,3	12,2	10,5	24,1

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ³⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtu-vakor-koinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutta ⁴⁾	Ei-koti-maan valuutta	
1992	61,0	49,8	4,7	6,1	0,4	12,3	48,7	6,4	17,8	21,1	22,1	59,7	2,2	1,3
1993	67,3	55,3	5,2	6,3	0,6	12,0	55,3	6,7	18,5	24,4	24,4	65,6	2,9	1,7
1994	70,0	57,9	5,4	6,1	0,5	11,2	58,8	7,4	16,6	26,7	26,7	68,1	3,0	1,9
1995	74,2	61,7	5,7	6,0	0,8	10,6	63,6	6,9	17,6	26,4	30,2	72,4	2,9	1,9
1996	75,5	63,0	6,1	5,9	0,5	10,2	65,2	6,3	19,3	25,5	30,8	73,5	2,7	1,9
1997	74,9	62,4	6,3	5,6	0,6	8,8	66,1	6,0	18,6	25,4	30,8	72,9	2,8	2,0
1998	73,1	61,1	6,3	5,4	0,4	7,7	65,5	5,5	16,4	26,1	30,7	71,4	3,2	1,7
1999	72,0	60,1	6,2	5,3	0,3	6,3	65,7	5,1	14,5	26,8	30,6	70,1	-	1,8
2000	69,5	58,0	6,1	5,1	0,3	5,5	64,0	4,5	14,5	27,5	27,6	67,7	-	1,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	69,1	57,6	6,2	5,0	0,3	5,7	63,4	3,3	.	.	.	67,4	-	1,7

3. Euromaat – julkinen velka

	BE 1	DE 2	GR 3	ES 4	FR 5	IE 6	IT 7	LU 8	NL 9	AT 10	PT 11	FI 12
1998	119,3	60,9	105,0	64,6	59,5	55,1	116,4	6,3	66,8	63,9	54,8	48,8
1999	115,0	61,3	103,8	63,1	58,5	49,6	114,5	6,0	63,1	64,9	54,2	46,8
2000	109,3	60,3	102,8	60,4	57,4	39,0	110,6	5,6	56,0	63,6	53,4	44,0
2001	107,5	59,8	99,7	57,2	57,2	36,6	109,4	5,5	53,2	61,7	55,6	43,6

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttana.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾	
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu-muutok-set ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikot ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvo-paperit	Pitkä-aikaiset arvo-paperit	Koti-mainen luoton-antaja ⁶⁾	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1992	6,7	5,6	0,4	0,7	0,1	0,1	1,1	1,0	4,5	4,8	3,1	0,7	1,9	
1993	8,0	7,5	0,3	0,1	0,1	0,2	1,2	0,1	6,5	3,6	2,0	1,3	4,4	
1994	6,0	5,2	0,2	0,7	0,0	0,4	-0,1	0,9	4,9	5,9	3,6	1,7	0,2	
1995	7,8	5,5	0,2	2,2	-0,2	0,2	2,3	0,0	5,2	5,3	2,2	1,5	2,4	
1996	3,8	4,2	-0,2	0,1	-0,3	0,1	0,1	0,4	3,2	2,6	0,8	2,6	1,2	
1997	2,3	2,4	0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,6	3,1	0,2	-0,1	1,8	2,0	
1998	1,6	1,9	-0,2	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,6	2,6	-1,0	-0,8	2,4	2,7	
1999	1,6	1,3	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	-0,7	2,5	-1,7	-0,7	-0,7	3,2	
2000	0,8	0,8	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,5	-0,3	1,7	-1,5	-1,2	-0,8	2,3	
					Euroalueen laajeneminen									
2001	1,5	1,5	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,2	0,4	1,3	0,5	0,0	-0,4	1,0	

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijää-mä (-) / ylijää-mä (+) ⁸⁾	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁹⁾											Muut ¹¹⁾	
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset						Arvos-tus-tekijät	Luokit-telu-muu-tokset				
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Arvo-paperit ¹⁰⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis-tämis-tulot			Pääoma-sijoituk-set			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1992	6,7	-4,9	1,8	0,7	0,1	0,1	0,3	0,2	-0,1	0,2	0,4	0,3	0,7	0,0	
1993	8,0	-5,7	2,3	1,5	1,3	0,2	0,3	-0,2	-0,3	0,1	0,3	0,3	0,1	0,3	
1994	6,0	-5,1	0,9	0,0	-0,2	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	0,7	0,1	
1995	7,8	-5,0	2,7	0,6	0,1	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,2	0,2	0,0	2,2	-0,3	
1996	3,8	-4,3	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,3	0,2	-0,2	-0,2	0,1	-0,2	
1997	2,3	-2,6	-0,3	-0,5	0,2	-0,1	-0,1	-0,5	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,3	
1998	1,6	-2,2	-0,6	-0,5	0,2	0,0	0,0	-0,7	-0,8	0,3	-0,2	0,0	0,0	0,1	
1999	1,6	-1,3	0,3	-0,2	0,3	0,1	0,1	-0,7	-0,9	0,2	0,3	0,2	0,0	0,1	
2000	0,8	0,2	1,1	1,0	0,7	0,2	0,1	-0,1	-0,4	0,2	0,1	0,0	-0,1	0,0	
					Euroalueen laajeneminen										
2001	1,5	-1,3	0,3	-0,3	-0,6	0,1	0,1	0,0	-0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,6	

Lähteet: EKP.

- 1) Tiedot perustuvat osittain arvioihin. Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: (velka [t] – velka [t-1]) / BKT (t).
- 2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.
- 3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- 4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulle ottamat velat.
- 5) Maiden yhteenlasketun velan muutoksen ja maittaisten velkojen muutosten summan välinen erotus. Erotus johtuu siitä, että aggregoinneissa käytettiin ennen vuotta 1999 useita eri valuuttakursseja.
- 6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 8) Sisältää UMTS-toimilupien myynnistä saadut tulot.
- 9) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- 10) Ei sisällä johdannaisia.
- 11) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

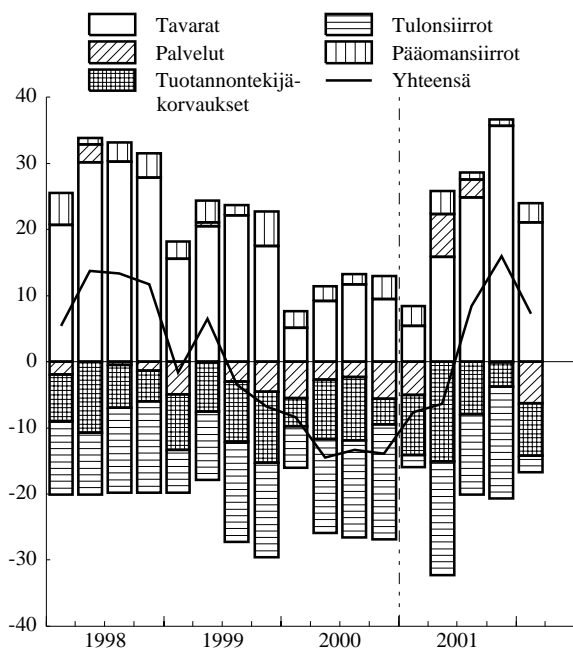
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pää- oman- siirrot	Rahoitustase						Virheelli- set ja tunnis- tamattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuo- tannon- tekijä- kor- vaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoit- ukset	Arvo- paperi- sijoit- ukset	Johdan- naiset	Muut sijoituk- set	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	62,1	116,4	3,1	-15,2	-42,2	13,0	.	-44,5	-24,3
1998	31,9	109,0	-1,1	-28,8	-47,2	12,4	-68,4	-81,3	-110,0	-8,2	123,0	8,2	24,1
1999	-18,3	75,6	-11,9	-35,7	-46,3	12,9	10,9	-118,1	-45,7	4,5	160,1	10,1	-5,5
2000	-59,9	35,6	-16,1	-26,7	-52,6	9,7	93,4	17,6	-111,5	-1,7	171,5	17,6	-43,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	2,0	81,8	4,1	-35,8	-48,2	8,5	-69,9	-104,6	36,5	-20,7	1,1	17,8	59,5
2001 I	-10,5	5,5	-5,0	-9,1	-1,9	2,9	30,6	-40,6	-38,5	-2,0	102,2	9,5	-23,0
II	-9,9	15,9	6,5	-15,1	-17,2	3,5	-12,0	-51,7	25,7	0,7	10,8	2,5	18,4
III	7,4	24,8	2,7	-7,9	-12,2	1,0	-55,2	-22,4	49,6	-12,0	-72,8	2,5	46,7
IV	15,0	35,6	-0,1	-3,7	-16,9	1,0	-33,3	10,1	-0,3	-7,3	-39,1	3,3	17,4
2002 I	4,3	21,1	-6,3	-7,9	-2,6	2,9	-12,3	-11,5	-43,0	-3,4	48,7	-3,0	5,0
2001 tammi	-11,1	-3,9	-2,4	-7,5	2,7	1,3	2,3	-9,9	-42,8	-4,6	57,2	2,4	7,5
helmi	1,2	3,3	-1,1	-0,6	-0,5	1,5	7,7	2,4	-2,3	-0,7	3,8	4,5	-10,4
maalis	-0,6	6,0	-1,5	-1,0	-4,0	0,1	20,6	-33,2	6,6	3,3	41,2	2,7	-20,1
huhti	-6,7	3,1	1,6	-7,0	-4,5	2,2	11,7	0,8	-19,2	1,7	21,4	7,0	-7,1
touko	-2,2	4,4	2,8	-3,9	-5,4	0,5	-9,6	-41,5	15,1	3,6	16,8	-3,6	11,3
kesä	-1,0	8,4	2,1	-4,2	-7,3	0,8	-14,0	-11,0	29,8	-4,6	-27,4	-0,8	14,2
heinä	-0,2	10,9	1,5	-7,1	-5,4	0,4	-20,3	-1,5	3,2	-7,4	-14,5	0,0	20,0
elo	6,0	7,8	0,9	0,3	-3,0	0,6	-11,3	-7,0	2,4	-3,6	-7,2	4,1	4,7
syys	1,6	6,1	0,4	-1,1	-3,8	0,1	-23,6	-13,9	44,0	-1,0	-51,1	-1,6	22,0
loka	5,4	12,5	0,6	-2,4	-5,4	0,3	-24,8	1,9	-2,0	-2,7	-19,3	-2,6	19,2
marras	5,2	11,1	-0,8	0,2	-5,3	0,1	-12,5	6,3	17,1	-3,0	-32,9	0,0	7,2
joulu	4,4	12,0	0,1	-1,5	-6,2	0,6	4,0	2,0	-15,4	-1,6	13,1	5,9	-9,0
2002 tammi	-1,5	2,1	-2,7	-6,7	5,8	2,5	-37,6	4,3	-41,3	0,6	4,0	-5,3	36,5
helmi	2,1	8,2	-2,4	-0,1	-3,6	0,2	5,8	-9,9	-9,9	1,3	21,7	2,5	-8,1
maalis	3,7	10,8	-1,2	-1,1	-4,8	0,2	19,6	-5,9	8,1	-5,4	22,9	-0,2	-23,5

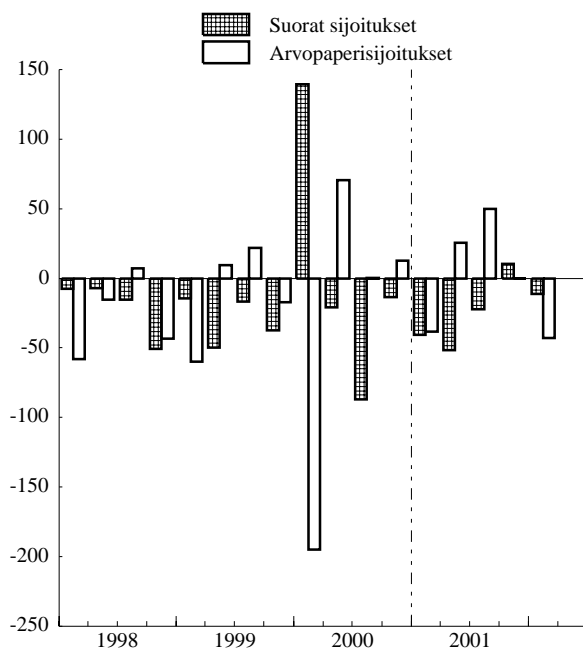
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vieni (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa, miljardia ecua vuoden 1998 loppuun)

1. Keskeiset erät

	Vaihtotase											Pääomansiirrot		
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot 12	Menot 13	
	Tulot 1	Menot 2	Netto 3	Tulot 4	Menot 5	Tulot 6	Menot 7	Tulot 8	Menot 9	Tulot 10	Menot 11			
1997	1 218,5	1 156,3	62,1	754,6	638,3	214,2	211,0	189,5	204,7	60,1	102,3	18,9	5,9	
1998	1 277,7	1 245,8	31,9	784,4	675,4	231,9	233,0	198,5	227,3	63,0	110,1	17,7	5,3	
1999	1 334,5	1 352,7	-18,3	818,1	742,5	244,5	256,4	207,0	242,7	64,8	111,1	19,1	6,3	
2000	1 597,6	1 657,5	-59,9	986,8	951,3	279,5	295,7	264,0	290,7	67,2	119,9	18,3	8,7	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	1 718,1	1 716,2	2,0	1 039,8	957,9	317,8	313,7	286,0	321,8	74,6	122,7	16,4	7,9	
2001	I	423,3	433,9	-10,5	254,5	249,0	68,7	73,7	70,6	79,6	29,6	31,5	4,4	1,5
	II	435,1	444,9	-9,9	262,7	246,8	83,0	76,5	74,4	89,5	15,0	32,2	5,3	1,8
	III	424,7	417,3	7,4	255,1	230,3	86,0	83,2	69,0	76,9	14,7	26,9	2,7	1,7
	IV	435,0	420,1	15,0	267,5	231,9	80,2	80,3	72,0	75,7	15,3	32,2	4,0	3,0
2002	I	403,4	399,0	4,3	246,0	224,9	69,2	75,5	58,2	66,1	29,9	32,5	4,4	1,5
2001	tammi	140,4	151,5	-11,1	79,8	83,7	22,4	24,8	22,6	30,1	15,6	12,9	1,8	0,5
	helmi	135,1	133,9	1,2	82,3	78,9	22,4	23,5	22,5	23,1	7,9	8,4	1,9	0,4
	maalis	147,8	148,5	-0,6	92,4	86,4	23,9	25,4	25,4	26,4	6,1	10,2	0,7	0,5
	huhti	138,7	145,4	-6,7	83,6	80,5	26,3	24,6	23,0	30,0	5,8	10,3	2,6	0,4
	touko	148,3	150,5	-2,2	89,0	84,7	28,3	25,6	26,0	29,9	4,9	10,3	1,4	1,0
	kesä	148,1	149,1	-1,0	90,0	81,6	28,4	26,3	25,4	29,6	4,3	11,6	1,3	0,4
	heinä	153,2	153,4	-0,2	91,7	80,8	30,8	29,3	25,7	32,8	5,1	10,5	1,0	0,6
	elo	136,8	130,8	6,0	82,1	74,3	29,1	28,2	21,3	21,0	4,4	7,4	1,1	0,5
	syys	134,7	133,1	1,6	81,3	75,2	26,1	25,8	22,0	23,1	5,2	9,0	0,6	0,5
	loka	149,9	144,5	5,4	95,6	83,1	27,7	27,1	22,0	24,4	4,6	10,0	0,9	0,7
	marras	139,5	134,3	5,2	89,9	78,8	24,5	25,3	20,3	20,1	4,8	10,1	0,8	0,6
	joulu	145,6	141,3	4,4	82,0	70,0	28,0	27,9	29,7	31,3	5,9	12,1	2,2	1,6
2002	tammi	137,7	139,2	-1,5	76,3	74,2	23,6	26,3	20,5	27,2	17,3	11,5	3,0	0,5
	helmi	128,3	126,2	2,1	80,6	72,4	21,6	24,0	19,2	19,3	6,9	10,5	0,8	0,5
	maalis	137,3	133,6	3,7	89,1	78,3	24,0	25,3	18,5	19,6	5,7	10,5	0,6	0,5

2. Keskeiset vaihtotaseen erät (kausivaihtelusta puhdistetut)

	Vaihtotase											Tulot 10	Menot 11
	Yhteensä			Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot			
	Tulot 1	Menot 2	Netto 3	Tulot 4	Menot 5	Tulot 6	Menot 7	Tulot 8	Menot 9	Tulot 10	Menot 11		
2000	I	371,1	378,7	-7,6	229,3	217,2	65,6	68,7	59,8	65,4	16,4	27,4	
	II	387,3	407,2	-19,8	241,5	231,8	67,3	72,6	60,9	70,0	17,7	32,7	
	III	410,5	426,4	-16,0	252,9	245,0	71,6	74,2	70,2	79,0	15,8	28,2	
	IV	431,7	449,5	-17,8	264,8	259,8	75,5	80,9	73,8	76,8	17,5	32,1	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	I	429,5	434,6	-5,1	260,8	245,4	76,4	77,0	73,0	82,4	19,2	29,7	
	II	431,0	439,5	-8,4	263,5	246,4	80,7	78,1	69,0	81,9	17,9	33,1	
	III	432,2	427,2	5,0	260,0	239,2	80,4	80,1	73,1	79,6	18,8	28,3	
	IV	423,8	411,9	11,9	254,9	225,9	79,6	78,2	71,1	76,4	18,2	31,4	
2002	I	415,9	406,9	9,0	258,9	228,1	77,7	79,5	60,6	68,1	18,8	31,2	
2001	tammi	144,1	146,3	-2,2	87,5	82,3	25,4	25,4	24,7	28,9	6,5	9,8	
	helmi	144,3	142,4	1,9	87,2	81,5	26,0	25,8	24,7	26,4	6,5	8,7	
	maalis	141,0	145,9	-4,8	86,1	81,7	25,0	25,8	23,6	27,2	6,3	11,2	
	huhti	143,8	147,8	-4,0	86,9	82,6	27,3	25,9	22,9	28,4	6,7	10,9	
	touko	145,6	145,6	0,0	88,4	81,7	27,1	25,8	24,5	27,2	5,6	10,8	
	kesä	141,7	146,1	-4,4	88,2	82,0	26,4	26,3	21,5	26,3	5,6	11,5	
	heinä	146,3	148,8	-2,6	86,7	81,5	27,3	27,2	26,1	29,5	6,1	10,7	
	elo	146,5	140,7	5,8	89,1	79,9	27,0	27,1	24,3	25,9	6,1	7,8	
	syys	139,4	137,6	1,8	84,1	77,8	26,1	25,8	22,6	24,2	6,6	9,8	
	loka	141,8	137,9	3,9	85,7	76,5	26,3	25,7	23,4	25,4	6,4	10,4	
	marras	138,7	134,8	3,8	84,8	75,0	25,6	26,1	22,4	23,4	6,0	10,4	
	joulu	143,3	139,2	4,1	84,4	74,4	27,7	26,4	25,3	27,7	5,8	10,6	
2002	tammi	139,9	134,8	5,2	83,7	73,0	26,8	26,9	22,3	25,7	7,1	9,0	
	helmi	137,2	134,5	2,7	85,3	74,7	25,1	26,4	21,2	22,4	5,7	11,0	
	maalis	138,8	137,7	1,1	89,9	80,3	25,8	26,2	17,2	20,0	5,9	11,2	

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot 1	Menot 2	Tulot 3	Menot 4	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot 5	Menot 6	Tulot 7	Menot 8	Tulot 9	Menot 10	Tulot 11	Menot 12
1999	207,0	242,7	12,6	5,0	194,4	237,7	42,7	50,3	64,1	101,5	87,7	85,9
2000	264,0	290,7	13,2	5,4	250,8	285,2	57,4	59,3	74,6	106,9	118,7	119,0
2000 IV	72,7	76,6	3,4	1,3	69,3	75,3	16,7	17,0	18,9	24,2	33,7	34,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	286,0	321,8	13,7	5,8	272,3	316,0	68,8	66,3	83,8	118,0	119,8	131,7
2001 I	70,6	79,6	3,3	1,1	67,2	78,5	15,6	15,4	17,8	26,3	33,8	36,8
II	74,4	89,5	3,4	1,5	71,0	88,0	18,8	15,4	21,5	39,4	30,7	33,3
III	69,0	76,9	3,3	1,7	65,6	75,2	15,1	15,1	22,4	29,1	28,1	31,0
IV	72,0	75,7	3,6	1,5	68,4	74,2	19,3	20,3	22,0	23,2	27,2	30,6

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot			
	Oman pääoman tuotot		Korot		Oman pääoman tuotot		Korot	
	Tulot 13	Menot 14	Tulot 15	Menot 16	Tulot 17	Menot 18	Tulot 19	Menot 20
1999	36,2	46,1	6,4	4,2	9,5	34,0	54,6	67,5
2000	47,4	52,2	10,0	7,1	14,2	30,6	60,5	76,3
2000 IV	13,3	14,8	3,3	2,3	3,0	5,5	16,0	18,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>								
2001	58,6	58,0	10,2	8,2	16,3	38,6	67,5	79,5
2001 I	13,1	13,0	2,5	2,4	2,4	7,0	15,4	19,4
II	16,2	13,0	2,6	2,4	5,3	17,1	16,2	22,3
III	12,9	13,5	2,2	1,7	3,9	8,6	18,5	20,5
IV	16,3	18,5	3,0	1,8	4,7	5,9	17,3	17,3

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomaille			Euroalueelle		
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja
	1	2	3	4	5	6
1997	-93,1	.	.	48,6	.	.
1998	-172,8	.	.	91,5	.	.
1999	-315,6	-234,7	-81,0	197,5	144,2	53,3
2000	-382,4	-283,6	-98,7	400,0	296,4	103,6
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001	-227,8	-142,3	-85,5	123,1	77,4	45,7
2001 I	-65,4	-26,5	-38,9	24,7	28,7	-4,0
II	-80,6	-59,2	-21,4	28,9	16,4	12,4
III	-46,6	-28,0	-18,5	24,1	15,7	8,5
IV	-35,2	-28,6	-6,7	45,4	16,5	28,9
2002 I	-38,0	-26,1	-11,9	26,5	16,4	10,1
2001 tammi	-17,4	-11,6	-5,8	7,5	5,1	2,4
helmi	-15,0	-1,9	-13,1	17,4	15,3	2,1
maalis	-33,0	-13,0	-20,0	-0,2	8,4	-8,5
huhti	-6,8	-9,4	2,6	7,6	2,8	4,9
touko	-51,8	-41,3	-10,5	10,3	10,2	0,1
kesä	-21,9	-8,5	-13,4	10,9	3,4	7,5
heinä	-15,8	-16,3	0,5	14,2	10,7	3,6
elo	-10,7	-5,9	-4,8	3,7	-1,9	5,6
syys	-20,1	-5,8	-14,2	6,2	6,9	-0,8
loka	4,4	-11,8	16,2	-2,5	-8,7	6,1
marras	-17,6	-6,8	-10,8	23,9	10,6	13,3
joulu	-22,0	-10,0	-12,1	24,0	14,6	9,4
2002 tammi	-4,8	-6,3	1,5	9,2	6,5	2,6
helmi	-20,0	-4,9	-15,1	10,1	3,1	6,9
maalis	-13,2	-14,9	1,7	7,3	6,7	0,5

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	-363,3	253,3	-116,2	104,0	-247,1	-238,9	-8,2	149,3	121,6	27,7
1999	-311,4	265,7	-156,3	92,4	-155,1	-154,4	-0,7	173,4	117,4	55,9
2000	-412,8	301,2	-288,5	44,9	-124,3	-102,7	-21,6	256,3	229,6	26,7
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	-266,7	303,3	-95,4	238,3	-171,3	-152,8	-18,5	65,0	78,0	-13,0
2001 I	-82,9	44,4	-29,1	18,7	-53,8	-37,2	-16,6	25,7	24,5	1,2
2001 II	-75,5	101,3	-42,5	108,7	-33,0	-46,6	13,6	-7,5	-1,6	-5,9
2001 III	-24,0	73,7	-1,0	53,4	-23,0	-18,2	-4,8	20,2	29,8	-9,5
2001 IV	-84,3	84,0	-22,8	57,4	-61,5	-50,8	-10,7	26,5	25,3	1,2
2002 I	-62,3	19,3	-28,4	28,1	-33,9	-15,9	-18,0	-8,9	8,3	-17,1
2001 tammi	-36,9	-5,9	-20,7	-0,4	-16,2	-6,9	-9,3	-5,5	-9,1	3,6
2001 helmi	-29,2	26,9	-12,6	12,5	-16,6	-16,4	-0,2	14,4	16,2	-1,8
2001 maalisk	-16,7	23,3	4,3	6,5	-21,0	-13,9	-7,1	16,8	17,4	-0,6
2001 huhti	-20,7	1,5	-16,4	11,0	-4,3	-11,8	7,5	-9,5	-3,1	-6,4
2001 touko	-28,1	43,2	-14,5	58,8	-13,6	-17,0	3,5	-15,7	-12,8	-2,8
2001 kesä	-26,8	56,6	-11,6	38,9	-15,2	-17,8	2,6	17,7	14,3	3,3
2001 heinä	-14,9	18,2	-10,2	15,4	-4,7	-9,1	4,4	2,8	2,4	0,4
2001 elo	-23,0	25,4	-4,7	13,6	-18,3	-16,9	-1,5	11,8	18,7	-6,9
2001 syys	13,9	30,1	13,9	24,4	0,1	7,7	-7,6	5,6	8,6	-2,9
2001 loka	-35,2	33,2	-7,9	22,5	-27,2	-19,3	-7,9	10,7	8,1	2,6
2001 marras	-38,4	55,5	-8,6	22,4	-29,8	-17,1	-12,7	33,1	36,6	-3,6
2001 jouluk	-10,7	-4,7	-6,3	12,5	-4,4	-14,3	9,9	-17,2	-19,4	2,2
2002 tammi	-29,0	-12,3	-14,0	8,9	-15,0	-5,7	-9,2	-21,2	-7,8	-13,4
2002 helmi	-11,3	1,4	-6,1	6,8	-5,1	0,3	-5,5	-5,4	-1,3	-4,1
2002 maalisk	-22,1	30,2	-8,3	12,5	-13,8	-10,4	-3,3	17,7	17,4	0,3

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	0,1	-2,1	-1,5	-152,8	0,1	-1,7	-15,4	-137,4	0,9	-0,1	-8,1	6,7
2000	0,0	-2,5	-4,4	-281,6	-1,7	-1,2	-72,7	-27,2	2,2	-0,7	-11,5	-11,5
2000 IV	0,0	-0,6	-5,0	-54,3	0,9	0,0	2,7	-19,2	0,6	0,9	0,8	-5,1
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	-0,4	-2,1	3,3	-96,3	1,9	-0,9	-68,6	-85,2	-2,3	0,1	-33,0	16,8
2001 I	-0,1	-0,4	-11,0	-17,6	1,0	-0,6	-16,3	-21,4	-1,3	-1,2	-18,0	4,0
2001 II	0,0	-0,7	6,3	-48,0	0,7	0,0	-22,3	-25,0	-0,7	-0,1	2,1	12,3
2001 III	-0,1	-0,4	3,3	-3,9	1,0	-0,1	4,2	-23,3	0,1	-0,5	-13,4	9,1
2001 IV	-0,2	-0,5	4,7	-26,8	-0,7	-0,3	-34,3	-15,6	-0,3	1,9	-3,7	-8,7

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-81,9	204,9	-0,7	3,5	-1,0	-6,1	-22,6	192,4	-37,6	40,4	15,0	152,0	-57,6	15,2
1999	-32,5	192,6	-2,0	6,6	3,3	-13,0	18,1	161,1	-47,2	53,8	65,3	107,3	-51,8	37,8
2000	-178,9	350,5	-1,1	0,9	-2,5	1,0	-131,3	289,6	-49,3	53,0	-82,0	236,6	-44,0	58,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>														
2001	-239,1	240,2	0,6	4,4	3,8	-1,2	-219,4	229,2	-41,2	20,3	-178,2	208,9	-24,1	7,8
2001 I	-136,1	238,3	0,8	-2,6	2,4	-8,2	-135,0	261,7	-7,4	1,8	-127,6	259,9	-4,3	-12,6
2001 II	8,1	2,6	-0,8	4,3	-0,3	2,8	12,0	-9,1	-10,2	17,0	22,2	-26,1	-2,7	4,7
2001 III	-55,1	-17,7	1,0	-0,9	-0,1	0,0	-53,0	-30,1	-7,8	11,2	-45,2	-41,3	-3,0	13,3
2001 IV	-56,0	16,9	-0,4	3,7	1,8	4,2	-43,4	6,6	-15,7	-9,8	-27,7	16,4	-14,1	2,4
2002 I	26,1	22,6	-0,4	1,2	0,1	-7,4	20,8	24,6	0,5	9,6	20,3	14,9	5,5	4,3
2001 tammi	-45,2	102,4	0,5	1,3	3,6	-6,4	-51,4	108,2	-3,9	-1,9	-47,5	110,1	2,1	-0,7
2001 helmi	-6,6	10,4	0,3	-2,1	0,1	-3,8	-4,8	16,8	-2,8	4,7	-2,0	12,1	-2,2	-0,5
2001 maaliskuu	-84,3	125,5	0,0	-1,8	-1,3	2,0	-78,7	136,7	-0,7	-1,0	-78,0	137,7	-4,3	-11,3
2001 huhti	7,1	14,3	-0,3	-1,6	-0,2	-0,8	14,4	16,2	-0,4	5,4	14,8	10,8	-6,9	0,5
2001 touko	2,3	14,5	-0,3	1,6	1,2	2,4	4,7	4,9	-7,3	4,2	12,0	0,7	-3,4	5,6
2001 kesä	-1,2	-26,2	-0,3	4,2	-1,3	1,2	-7,2	-30,2	-2,6	7,4	-4,6	-37,6	7,5	-1,4
2001 heinä	46,3	-60,9	0,7	-0,4	-1,6	0,8	46,0	-67,3	-2,0	1,9	48,0	-69,2	1,2	6,0
2001 elo	-30,7	23,5	0,1	-2,4	1,7	-2,6	-31,6	24,9	-5,9	3,7	-25,7	21,2	-0,9	3,6
2001 syys	-70,8	19,7	0,1	1,9	-0,1	1,7	-67,4	12,4	0,1	5,6	-67,5	6,7	-3,4	3,8
2001 loka	-33,3	14,0	-0,5	4,5	-0,4	2,1	-22,1	5,6	-3,4	1,6	-18,7	4,1	-10,3	1,7
2001 marras	-59,4	26,4	0,0	2,0	2,0	2,5	-52,3	22,6	-9,2	-13,9	-43,1	36,5	-9,1	-0,6
2001 joulukuu	36,6	-23,5	0,1	-2,8	0,3	-0,4	31,0	-21,6	-3,2	2,6	34,1	-24,2	5,3	1,3
2002 tammi	9,6	-5,5	-0,7	2,6	-1,2	-8,4	15,9	0,4	-0,5	5,7	16,4	-5,3	-4,4	-0,1
2002 helmikuu	25,4	-3,7	-0,1	-3,8	1,2	-1,4	5,3	12,1	-6,0	1,4	11,3	10,7	19,0	-10,6
2002 maaliskuu	-8,9	31,8	0,4	2,4	0,1	2,3	-0,4	12,0	7,0	2,5	-7,4	9,6	-9,0	15,0

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999	-1,2	6,7	5,5	-0,8	-0,1	-0,9
2000	-1,1	0,9	-0,2	0,0	0,0	0,0
2000 IV	-0,9	2,9	2,0	0,0	0,0	0,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001	0,6	4,8	5,4	0,0	-0,3	-0,3
2001 I	0,8	-2,7	-1,9	0,0	0,0	0,0
2001 II	-0,8	4,3	3,5	0,0	0,0	0,0
2001 III	1,0	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
2001 IV	-0,4	4,1	3,7	0,0	-0,4	-0,4

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisien ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat			
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	
	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1999	0,0	0,0	0,0	4,4	-13,1	-8,7	-1,2	0,2	-1,0	
2000	0,1	0,0	0,1	-1,8	1,0	-0,8	-0,8	0,0	-0,8	
2000 IV	0,1	0,0	0,1	5,3	3,2	8,6	0,3	0,2	0,4	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	-0,1	0,0	-0,1	5,2	-1,2	4,0	-1,3	0,0	-1,3	
2001 I	0,0	0,0	0,0	2,9	-8,0	-5,1	-0,5	-0,2	-0,7	
2001 II	0,0	0,0	0,0	0,1	2,7	2,8	-0,4	0,1	-0,3	
2001 III	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	-0,3	0,0	-0,3	
2001 IV	0,0	0,0	0,0	2,0	4,1	6,1	-0,2	0,1	-0,1	

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999	17,3	160,4	177,7	0,8	0,7	1,5
2000	-127,3	284,3	157,0	-4,1	5,3	1,3
2000 IV	-62,4	55,1	-7,4	-1,4	4,4	2,9
<i>Euroalueen laajeneminen</i>						
2001	-205,6	219,4	13,7	-13,8	9,8	-4,0
2001 I	-130,5	257,8	127,3	-4,5	3,9	-0,6
2001 II	15,4	-11,9	3,5	-3,4	2,8	-0,6
2001 III	-51,9	-31,9	-83,8	-1,1	1,8	0,7
2001 IV	-38,7	5,3	-33,3	-4,7	1,3	-3,5

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat			
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	
	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
1999	-7,5	4,8	-2,7	-21,3	20,4	-1,0	-23,0	12,7	-10,3	
2000	-14,9	10,4	-4,5	-23,8	53,6	29,8	-5,4	-5,0	-10,4	
2000 IV	-4,3	1,3	-2,9	17,7	4,5	22,3	-3,9	2,4	-1,5	
<i>Euroalueen laajeneminen</i>										
2001	-8,3	6,3	-2,0	-9,7	1,2	-8,5	-6,2	0,3	-5,8	
2001 I	-4,8	4,2	-0,6	3,0	-16,3	-13,3	-2,5	-0,4	-3,0	
2001 II	-3,7	1,8	-1,9	2,1	3,9	6,0	-1,2	-1,0	-2,1	
2001 III	-1,7	-1,5	-3,2	0,3	13,6	13,9	-1,7	1,3	-0,4	
2001 IV	1,8	1,8	3,6	-15,1	0,1	-15,0	-0,8	0,4	-0,4	

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset ²⁾
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit ²⁾	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	10,1	0,3	1,0	2,0	6,9	12,5	-11,3	0,2	3,5	2,0	-0,1	0,0
2000	17,6	1,0	0,3	2,9	13,3	4,3	4,7	0,0	-5,6	10,1	-0,1	0,0
2000 IV	10,7	0,0	0,3	-0,6	11,0	1,1	4,3	0,0	0,8	4,7	0,0	0,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>												
2001	17,8	0,6	-1,1	-4,2	22,5	10,0	-5,3	-1,1	20,4	-1,6	0,0	0,0
2001 I	9,5	0,3	-0,4	0,2	9,5	7,8	-8,2	-1,1	5,2	5,7	0,0	0,0
2001 II	2,5	-0,1	-0,6	-0,7	4,0	0,2	-1,8	0,0	5,5	0,0	0,0	0,0
2001 III	2,5	0,2	0,0	-4,5	6,7	-0,9	3,1	0,0	4,9	-0,4	0,0	0,0
2001 IV	3,3	0,1	-0,1	0,9	2,4	2,7	1,7	0,0	4,8	-6,9	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

2) Tilastoja on tarkistettu tilastointimenetelmän muuttamisen vuoksi.

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	32,7	177,6	148,6	29,1	-724,7	-358,7	-366,0	-339,8	-26,2	-5,9	222,4	79,8	51,3	91,4	363,3
1998	-147,9	152,2	124,2	28,0	-713,5	-462,0	-251,5	-229,0	-22,5	2,3	81,7	100,0	-107,1	88,8	329,4
1999	-75,0	402,4	318,9	83,5	-752,8	-591,3	-161,4	-108,4	-53,0	10,1	-107,3	111,9	-338,2	119,0	372,6
2000	-101,4	466,6	395,0	71,6	-666,8	-366,9	-299,9	-263,1	-36,7	7,0	-286,2	115,7	-530,4	128,5	378,0
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	-152,1	459,3	388,5	70,8	-721,5	-375,8	-345,7	-308,6	-37,1	7,0	-288,2	114,9	-531,6	128,5	391,2

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän ja Euroopan keskuspankin¹⁾ valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto														Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset
	Yhteensä	Kulta	Miljoonaa troy-unssia	Erityiset nosto-oikeudet	Varantosuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset								Muut saamiset ⁵⁾	
						Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit				Johdannaiset		
							Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit ³⁾	Yhteensä	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Eurojärjestelmä²⁾															
1998 jouluku ³⁾	329,4	99,6	404,131	5,2	23,4	201,2	12,6	19,6	169,0	0,0	116,6	52,4	0,0	0,0	7,6
1999 jouluku	372,6	116,4	402,762	4,5	24,3	227,5	12,8	23,8	191,1	0,0	134,3	56,7	-0,2	0,0	14,6
2000 jouluku	378,0	117,8	399,537	4,3	20,8	235,0	9,2	20,9	204,2	0,0	153,9	50,3	0,7	0,0	15,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi 1.	391,2	119,2	404,119	4,3	21,2	246,5	9,2	28,3	208,2	0,0	157,9	50,3	0,7	0,0	16,3
2001 tammi	385,7	115,0	404,119	4,5	22,3	244,0	11,8	20,8	210,7	-	-	-	0,7	0,0	20,9
helmi	383,9	116,5	404,119	4,8	21,3	241,3	10,4	22,3	207,8	-	-	-	0,8	0,0	21,2
maalisku ⁴⁾	392,9	117,6	403,153	4,9	21,4	249,0	9,7	29,4	209,5	-	-	-	0,5	0,0	20,2
huhti	386,3	119,5	403,153	4,9	21,1	240,8	11,5	24,3	204,6	-	-	-	0,4	0,0	23,4
touko	408,5	127,2	403,153	5,6	22,3	253,4	10,6	27,6	215,0	-	-	-	0,2	0,0	22,9
kesä ⁴⁾	410,0	128,6	403,089	5,7	22,9	252,8	9,8	31,6	211,2	-	-	-	0,2	0,0	22,7
heinä ⁴⁾	397,1	122,3	402,639	5,5	22,7	246,6	8,5	36,5	201,2	-	-	-	0,4	0,0	23,8
elo ⁴⁾	381,8	120,0	402,430	5,5	21,9	234,4	8,3	28,3	197,3	-	-	-	0,5	0,0	23,7
syys ⁴⁾	393,4	129,0	401,904	5,4	25,8	233,2	10,2	25,9	196,7	-	-	-	0,4	0,0	21,9
loka ⁴⁾	393,6	123,9	401,902	5,4	24,9	239,5	8,6	33,3	197,1	-	-	-	0,5	0,0	21,9
marras ⁴⁾	396,5	124,4	401,903	5,4	24,7	241,9	7,9	33,7	199,9	-	-	-	0,4	0,0	22,2
jouluku ⁴⁾	392,4	126,1	401,876	5,5	25,3	235,6	8,0	25,9	201,2	-	-	-	0,4	0,0	24,9
2002 tammi ⁴⁾	407,8	131,4	401,877	5,5	25,7	245,2	8,3	38,2	198,4	-	-	-	0,3	0,0	22,3
helmi ⁴⁾	411,4	137,9	401,798	5,6	26,0	242,0	9,0	35,6	197,2	-	-	-	0,2	0,0	22,6
maalisku ⁴⁾	409,0	138,7	401,527	5,5	25,8	238,9	9,6	39,0	190,1	-	-	-	0,2	0,0	21,8
huhti ⁴⁾	394,2	137,0	400,564	5,3	24,2	227,7	10,3	34,2	182,9	-	-	-	0,3	0,0	23,8
Euroopan keskuspankki⁶⁾															
1999 jouluku	49,3	7,0	24,030	0,0	0,0	42,3	0,3	7,8	34,3	0,0	27,7	6,5	0,0	0,0	2,6
2000 jouluku	44,7	7,0	24,030	0,0	0,0	37,7	0,6	6,8	30,0	0,0	19,8	10,2	0,3	0,0	3,8
<i>Euroalueen laajeneminen</i>															
2001 tammi	45,6	7,0	24,656	0,0	0,0	38,6	0,7	3,4	34,3	-	-	-	0,3	0,0	3,5
helmi	46,3	7,1	24,656	0,0	0,0	39,2	0,6	4,5	33,9	-	-	-	0,3	0,0	3,0
maalisku	46,3	7,2	24,656	0,0	0,0	39,1	0,6	7,3	31,1	-	-	-	0,0	0,0	3,9
huhti	44,8	7,3	24,656	0,0	0,0	37,5	0,8	5,7	31,0	-	-	-	0,0	0,0	3,6
touko	49,6	7,8	24,656	0,0	0,0	41,9	0,8	7,1	34,0	-	-	-	0,0	0,0	2,7
kesä	50,7	7,9	24,656	0,1	0,0	42,8	0,9	9,6	32,3	-	-	-	0,0	0,0	3,1
heinä	49,8	7,5	24,656	0,1	0,0	42,3	1,0	11,7	29,6	-	-	-	0,0	0,0	2,9
elo	45,5	7,3	24,656	0,1	0,0	38,1	1,1	6,1	30,8	-	-	-	0,0	0,0	3,5
syys	44,5	7,9	24,656	0,1	0,0	36,5	1,4	4,4	30,6	-	-	-	0,0	0,0	3,9
loka	47,9	7,6	24,656	0,1	0,0	40,2	0,9	7,2	32,1	-	-	-	0,0	0,0	2,8
marras	48,3	7,6	24,656	0,1	0,0	40,6	0,9	6,1	33,6	-	-	-	0,0	0,0	3,2
jouluku	49,0	7,7	24,656	0,1	0,0	41,2	0,8	7,0	33,3	-	-	-	0,0	0,0	3,6
2002 tammi	51,8	8,1	24,656	0,1	0,0	43,6	1,1	9,0	33,5	-	-	-	0,0	0,0	3,5
helmi	51,1	8,5	24,656	0,1	0,0	42,6	1,1	9,5	32,0	-	-	-	0,0	0,0	3,7
maalisku	50,9	8,5	24,656	0,1	0,0	42,3	1,2	9,0	32,1	-	-	-	0,0	0,0	3,6
huhti	48,7	8,4	24,656	0,1	0,0	40,2	1,8	7,8	30,6	-	-	-	0,0	0,0	3,7

Lähde: EKP.

1) Valuuttavarantoa ja valuuttamääräistä likviditeettiä koskevan raportointimallin mukaisia lisätietoja on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

2) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuihin.

3) Tilanne 1.1.1999.

4) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

5) Tilastoja on tarkistettu tilastointimenetelmän muuttamisen vuoksi.

6) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Arvot, määrät ja yksikköarvot hyödykkeittäin^{1,2)}

(kausivaihtelusta puhdistamaton, ellei toisin mainita)

	Tavaroiden vienti (fob)					Tavaroiden tuonti (cif)					Yhteensä (kp.) (1995 = 100)		
	Yhteensä	Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investoin- titavarat	Kulutus- tavarat	Lisätieto: Valmistetut tavarat	Yhteensä	Raaka- aineet ja tuotanto- hyödykkeet	Investoin- titavarat	Kulutus- tavarat	Lisätieto: Valmistetut tavarat	Öljy	Vienti	Tuonti
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Arvot (miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; 1995 = 100 sarakkeet 12 ja 13)													
1998	797,1	369,9	179,9	214,0	697,8	711,4	393,5	123,0	175,9	540,3	41,6	128,1	126,4
1999	832,8	386,5	183,2	224,2	725,0	781,2	423,2	143,6	192,1	590,6	61,5	133,8	138,8
2000	1 013,7	482,6	221,7	265,4	883,2	1 008,4	579,8	179,4	218,1	730,2	118,9	162,9	179,2
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	1 049,4	479,9	232,1	280,2	916,7	1 000,2	560,9	173,9	220,3	724,8	105,8	170,7	176,6
2001													
I	259,0	121,7	56,2	68,0	226,7	260,9	148,8	47,3	54,4	190,4	27,3	173,4	182,8
II	266,0	121,8	58,6	68,4	232,6	258,2	145,4	44,3	54,1	186,7	28,0	172,6	182,5
III	255,6	117,1	55,1	70,5	223,2	237,3	133,2	38,4	55,7	170,2	27,8	171,8	176,8
IV	268,9	119,2	62,2	73,3	234,2	243,9	133,5	43,9	56,1	177,6	22,7	168,5	168,1
2002													
I	254,1	237,9	172,8	.
2001													
loka	96,9	43,4	21,9	26,9	84,7	87,2	48,2	15,1	20,2	63,8	8,4	170,7	170,9
marras	90,3	40,4	20,2	25,0	78,3	83,4	45,7	15,3	19,1	61,0	7,4	167,8	167,8
joulu	81,6	35,4	20,1	21,4	71,2	73,3	39,6	13,4	16,8	52,8	7,0	167,1	165,7
2002													
tammi	80,4	31,6	16,2	21,5	70,2	78,8	39,2	12,5	17,8	57,3	7,3	172,9	166,9
helmi	82,6	32,7	16,7	22,7	72,1	77,1	38,2	11,9	17,7	56,4	7,1	171,2	170,8
maalis	91,1	82,0	174,5	.
Määrät (vuotuinen prosenttimuutos; 1995 = 100 sarakkeet 12 ja 13) ³⁾													
1998	3,6	4,2	6,0	3,8	4,0	11,4	8,2	21,8	7,7	13,4	-4,5	120,1	123,1
1999	2,2	2,8	-0,8	3,3	1,4	6,1	3,5	12,9	7,7	7,1	6,0	122,7	130,6
2000	12,4	12,5	12,7	12,7	13,6	5,9	6,8	11,7	4,5	8,9	4,7	138,1	138,3
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	1,0	-2,9	3,3	2,1	1,2	-2,4	-4,1	-7,5	-4,6	-4,5	-2,6	139,5	135,6
2001													
I	6,1	4,0	11,3	5,5	6,9	1,2	0,5	4,6	-4,7	0,4	-1,8	143,0	138,7
II	2,5	-1,7	4,0	2,1	3,1	-2,0	-4,4	-6,0	-5,5	-3,0	-3,2	140,3	136,6
III	-0,4	-3,5	1,5	2,1	0,0	-5,1	-6,4	-12,5	-4,1	-7,4	-3,2	139,8	135,7
IV	-3,8	-9,3	-2,1	-0,9	-4,5	-3,7	-5,8	-14,7	-4,4	-7,6	-1,9	137,7	134,3
2002													
2001													
loka	0,2	-4,5	3,2	2,7	-0,1	1,0	-1,2	-9,8	-1,4	-3,0	3,3	140,1	137,5
marras	-6,2	-11,3	-5,6	-3,7	-7,5	-4,2	-6,7	-13,3	-3,8	-7,6	-5,2	136,4	133,7
joulu	-5,7	-12,4	-4,4	-1,7	-6,3	-8,3	-9,6	-21,2	-8,5	-12,7	-3,3	136,4	131,7
2002													
tammi
helmi
maalis
Yksikköarvot (vuotuinen prosenttimuutos; 1995 = 100 sarakkeet 12 ja 13) ³⁾													
1998	0,9	-0,7	0,8	2,0	1,5	-5,4	-6,5	-3,6	1,2	-1,1	-30,4	106,6	102,8
1999	2,3	1,7	2,7	1,4	2,4	3,5	3,9	3,4	1,4	2,0	39,4	108,9	106,2
2000	8,3	11,0	7,4	5,1	7,2	21,9	28,3	11,8	8,7	13,5	84,8	117,8	129,4
<i>Euroalueen laajeneminen</i>													
2001	3,7	3,0	3,0	5,2	3,9	0,5	-0,3	3,1	5,0	2,8	-11,5	122,4	130,2
2001													
I	6,6	6,4	5,6	5,5	6,5	8,8	9,2	8,6	8,0	9,3	3,2	121,3	131,8
II	5,8	5,1	4,2	7,0	5,7	6,0	6,3	5,3	7,5	6,1	4,3	123,0	133,6
III	3,1	0,8	2,3	6,6	3,0	-0,4	-2,3	2,4	5,3	2,2	-12,7	122,9	130,3
IV	0,2	0,2	0,5	2,0	1,1	-10,5	-12,6	-2,9	-0,2	-5,2	-34,0	122,4	125,2
2002													
2001													
loka	0,2	-0,8	0,1	2,9	1,0	-10,5	-12,7	-3,3	0,5	-5,6	-33,0	121,8	124,2
marras	0,5	0,8	1,8	1,3	1,5	-11,2	-13,2	-2,4	-1,2	-5,6	-36,8	123,0	125,5
joulu	0,2	0,5	0,0	1,9	1,0	-9,9	-12,1	-2,7	0,3	-4,2	-32,6	122,5	125,7
2002													
tammi
helmi
maalis

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin laskelmiin perustuvat EKP:n laskelmat (määrälaskelmat ja yksikköarvojen puhdistus kausivaihtelusta).

- Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).
- Hyödykejako sarakkeissa 2–4 ja 7–9 noudattaa Broad Economic Categories -luokitusta. Valmistettujen tavaroiden (sarakkeet 5 ja 10) ja öljyn (sarake 11) hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).
- Yksikköarvoindeksit, joiden perusteella arvioidaan myös viennin määrä, sisältävät Kreikkaa lukuun ottamatta euroalueen tiedot vuodelta 2001.

2. Maaryhmittäin ja maittain¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun]; kausivaihtelusta puhdistamaton, ellei toisin mainita)

	Yhteensä	Yhteensä (kp.)	Iso- Britannia	Ruotsi	Tanska	Hakija- maat	Sveitsi	Yhdys- vallat	Japani	Aasia pl. Japani	Afriikka	Latina- lainen Amerikka	Muut maat	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Vienti (fob)														
1998	797,1	-	150,5	31,6	20,6	101,5	51,1	120,3	23,9	114,9	49,7	42,4	90,5	
1999	832,8	-	161,4	33,1	21,1	102,9	56,1	135,1	26,8	119,2	48,4	39,1	89,6	
2000	1 013,7	-	189,7	38,8	23,2	131,0	63,4	171,4	34,2	151,6	56,1	46,7	107,8	
Euroalueen laajeneminen														
2001	1 049,4	-	199,0	36,1	25,2	135,3	65,8	178,1	34,3	162,7	59,6	49,3	103,9	
2001	I	259,0	265,6	49,5	9,7	6,1	33,4	17,1	45,2	9,1	39,8	14,4	12,1	22,8
	II	266,0	264,5	50,8	9,0	7,2	34,0	16,6	45,1	8,3	40,4	15,3	12,7	26,5
	III	255,6	263,3	48,8	8,0	5,9	32,7	16,1	43,6	8,2	40,0	14,4	12,1	26,0
	IV	268,9	258,3	50,0	9,5	6,1	35,2	16,1	44,2	8,7	42,5	15,6	12,4	28,7
2002	I	254,1	264,9	
2001	loka	96,9	87,2	18,2	3,2	2,1	12,8	5,8	16,8	3,2	14,8	5,7	4,5	9,8
	marras	90,3	85,7	17,1	3,5	2,1	12,3	5,6	14,3	2,8	14,0	5,1	3,9	9,7
	joulu	81,6	85,4	14,7	2,8	1,9	10,0	4,7	13,1	2,7	13,7	4,8	4,0	9,2
2002	tammi	80,4	88,3	16,0	2,9	2,0	10,0	4,7	14,1	2,5	12,1	4,2	3,1	.
	helmi	82,6	87,4	16,4	2,9	1,9	11,0	5,2	14,0	2,5	12,2	4,4	3,2	.
	maalis	91,1	89,1
Muutos edellisestä vuodesta, %														
2002	maalis	-3,2	-	
Tuonti (cif)														
1998	711,4	-	122,6	30,9	17,4	71,6	40,9	104,8	48,5	132,0	45,8	29,3	67,6	
1999	781,2	-	131,0	33,2	18,6	80,4	43,2	113,2	53,9	151,8	49,0	30,4	76,5	
2000	1 008,4	-	156,6	38,0	21,8	101,2	49,8	140,7	65,5	211,6	72,2	39,7	111,5	
Euroalueen laajeneminen														
2001	1 000,2	-	151,3	33,5	20,9	116,1	52,4	136,2	57,6	205,4	73,1	40,3	113,4	
2001	I	260,9	257,7	38,7	8,9	5,2	29,0	13,5	37,5	16,1	53,8	19,9	9,8	28,4
	II	258,2	257,4	39,2	8,6	5,0	29,3	13,1	36,0	15,7	51,9	18,9	11,1	29,5
	III	237,3	249,2	35,2	7,6	5,1	28,2	12,0	30,8	12,8	50,7	17,8	10,1	26,9
	IV	243,9	237,0	38,2	8,4	5,6	29,6	13,7	31,9	13,0	49,0	16,6	9,3	28,5
2002	I	237,9	
2001	loka	87,2	80,3	13,4	3,0	1,9	10,7	5,1	11,6	4,8	17,7	6,1	3,6	9,3
	marras	83,4	78,9	12,9	2,9	1,7	10,5	5,0	10,8	4,5	17,0	5,3	3,2	9,4
	joulu	73,3	77,9	11,9	2,5	1,9	8,4	3,7	9,5	3,6	14,4	5,1	2,6	9,8
2002	tammi	78,8	78,5	11,6	2,6	1,6	9,0	3,9	10,5	4,2	16,1	6,1	3,0	.
	helmi	77,1	80,3	11,6	2,6	1,6	9,6	4,4	10,2	3,8	14,3	5,7	2,7	.
	maalis	82,0
Muutos edellisestä vuodesta, %														
2002	maalis	-10,1	-	
Tase														
1998	85,7	-	28,0	0,7	3,2	29,9	10,2	15,5	-24,6	-17,1	3,9	13,1	22,9	
1999	51,6	-	30,4	-0,1	2,6	22,5	12,9	21,9	-27,1	-32,6	-0,6	8,7	13,1	
2000	5,3	-	33,1	0,8	1,4	29,8	13,6	30,7	-31,3	-60,0	-16,1	7,0	-3,7	
Euroalueen laajeneminen														
2001	49,2	-	47,7	2,6	4,3	19,3	13,4	41,9	-23,3	-42,8	-13,5	9,0	-9,4	
2001	I	-1,9	7,9	10,8	0,8	0,9	4,4	3,5	7,6	-7,0	-14,1	-5,5	2,3	-5,6
	II	7,8	7,1	11,6	0,5	2,1	4,7	3,5	9,2	-7,3	-11,5	-3,6	1,6	-3,0
	III	18,4	14,0	13,6	0,4	0,7	4,5	4,1	12,8	-4,6	-10,7	-3,4	2,0	-0,9
	IV	25,0	21,2	11,7	1,0	0,5	5,6	2,4	12,3	-4,4	-6,5	-1,0	3,1	0,1
2002	I	16,2	
2001	loka	9,7	6,9	4,8	0,2	0,1	2,1	0,7	5,2	-1,7	-2,9	-0,4	0,9	0,5
	marras	6,9	6,9	4,1	0,5	0,3	1,8	0,6	3,5	-1,7	-3,0	-0,3	0,7	0,3
	joulu	8,3	7,5	2,8	0,3	0,1	1,7	1,0	3,6	-0,9	-0,7	-0,4	1,4	-0,6
2002	tammi	1,6	9,8	4,4	0,3	0,4	1,1	0,8	3,6	-1,7	-4,0	-1,9	0,2	.
	helmi	5,5	7,1	4,8	0,4	0,3	1,5	0,8	3,8	-1,2	-2,2	-1,2	0,6	.
	maalis	9,1

Lähteet: Eurostat ja Eurostatin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat (Kauppatase ja Muut maat).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutaseilaston tavarat-erän kanssa (taulukot 8.1 ja 8.2).

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/1 = 100 [efektiivinen])

		Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾				Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾					
		Suppea maaryhmä		Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta		
		Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen: teollisuuden tuottaja-hinta-indeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset					Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1997		99,1	99,4	99,3	100,1	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692
1998		101,5	101,3	101,6	99,7	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676
1999		95,7	95,7	95,7	96,2	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659
2000		85,7	86,5	87,0	86,6	88,2	86,3	0,924	99,5	1,558	0,609
2000 I		89,0	89,6	89,8	89,7	91,1	89,5	0,986	105,5	1,607	0,614
2000 II		86,0	86,6	87,0	87,2	88,4	86,6	0,933	99,6	1,563	0,610
2000 III		84,7	85,7	86,3	85,9	87,3	85,3	0,905	97,4	1,544	0,612
2000 IV		83,0	84,0	84,9	83,7	85,9	83,6	0,868	95,3	1,516	0,600
2000 tammi		90,2	90,8	90,9	-	92,4	90,7	1,014	106,5	1,610	0,618
2000 helmi		89,2	89,8	90,0	-	91,2	89,6	0,983	107,6	1,607	0,615
2000 maaliskuu		87,7	88,3	88,5	-	89,7	88,1	0,964	102,6	1,604	0,611
2000 huhti		86,1	86,6	87,0	-	88,4	86,7	0,947	99,9	1,574	0,598
2000 touko		84,5	85,0	85,7	-	86,9	85,1	0,906	98,1	1,556	0,602
2000 kesä		87,4	88,1	88,4	-	89,9	88,1	0,949	100,7	1,561	0,629
2000 heinä		86,9	87,9	88,1	-	89,4	87,5	0,940	101,4	1,551	0,623
2000 elokuu		84,6	85,5	86,1	-	87,0	85,1	0,904	97,8	1,551	0,607
2000 syys		82,8	83,6	84,6	-	85,3	83,3	0,872	93,1	1,531	0,608
2000 loka		81,6	82,4	83,4	-	84,4	82,2	0,855	92,7	1,513	0,589
2000 marras		82,3	83,3	84,1	-	85,1	82,9	0,856	93,3	1,522	0,600
2000 joulukuu		85,4	86,4	87,1	-	88,1	85,8	0,897	100,6	1,514	0,613
<i>Euroalueen laajeneminen</i>											
2001		87,3	88,9	89,2	86,9	91,0	88,0	0,896	108,7	1,511	0,622
2001 I		88,6	89,8	90,5	88,3	91,4	88,7	0,923	109,1	1,533	0,633
2001 II		86,0	87,7	87,8	86,2	89,5	86,8	0,873	106,9	1,528	0,614
2001 III		87,0	88,7	88,8	86,4	91,2	88,0	0,890	108,3	1,507	0,619
2001 IV		87,5	89,5	89,7	86,7	92,0	88,6	0,896	110,5	1,473	0,621
2002 I		87,1	89,6	89,6	-	91,3	87,9	0,877	116,1	1,473	0,615
2002 tammi		89,2	90,2	90,8	-	91,7	89,0	0,938	109,6	1,529	0,635
2002 helmi		88,3	89,4	90,2	-	91,0	88,3	0,922	107,1	1,536	0,634
2002 maaliskuu		88,4	89,8	90,4	-	91,4	88,9	0,910	110,3	1,535	0,629
2002 huhti		87,6	89,1	89,4	-	91,0	88,4	0,892	110,4	1,529	0,622
2002 touko		85,9	87,6	87,6	-	89,3	86,7	0,874	106,5	1,533	0,613
2002 kesä		84,7	86,3	86,3	-	88,1	85,3	0,853	104,3	1,522	0,609
2002 heinä		85,4	87,1	87,1	-	89,1	86,2	0,861	107,2	1,514	0,609
2002 elokuu		87,7	89,3	89,5	-	91,8	88,5	0,900	109,3	1,514	0,627
2002 syys		88,0	89,7	89,8	-	92,6	89,3	0,911	108,2	1,491	0,623
2002 loka		88,0	90,0	90,0	-	92,8	89,5	0,906	109,9	1,479	0,624
2002 marras		86,8	88,8	89,0	-	91,3	87,9	0,888	108,7	1,466	0,618
2002 joulukuu		87,7	89,8	90,0	-	91,9	88,4	0,892	113,4	1,475	0,620
2002 tammi		87,6	90,2	90,2	-	91,6	88,2	0,883	117,1	1,475	0,617
2002 helmi		86,8	89,3	89,2	-	91,1	87,6	0,870	116,2	1,477	0,612
2002 maaliskuu		86,8	89,5	89,3	-	91,2	87,9	0,876	114,7	1,468	0,616
2002 huhti		87,2	90,0	89,8	-	91,7	88,1	0,886	115,8	1,466	0,614
2002 touko		88,6	91,5	91,4	-	93,7	89,9	0,917	115,9	1,457	0,628
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾											
2002 touko		1,6	1,6	1,8	-	2,2	1,9	3,5	0,0	-0,6	2,3
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾											
2002 touko		3,1	4,5	4,4	-	4,9	3,6	4,9	8,8	-5,0	2,4

Lähde: EKP.

1) Lisätietoja laskentatavasta Yleistä-osassa.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecun valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.

3) Koska EKP ei ilmoittanut virallisia viitekursseja näille valuutoille ennen lokakuuta 2000, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit syyskuuhun 2000 saakka.

Ecun/euron valuuttakurssit ²⁾									
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18		
8,65	7,48	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678	1997	
8,92	7,50	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998	
8,81	7,44	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999	
8,45	7,45	8,11	1,371	1,589	7,20	1 043,5	1,592	2000	
8,50	7,45	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000	I
8,28	7,46	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608		II
8,40	7,46	8,10	1,341	1,576	7,06	1 009,5	1,569		III
8,60	7,45	8,04	1,325	1,632	6,77	1 011,6	1,516		IV
8,60	7,44	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000	tammi
8,51	7,45	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674		helmi
8,39	7,45	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654		maalis
8,27	7,45	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620		huhti
8,24	7,46	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566		touko
8,32	7,46	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641		kesä
8,41	7,46	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636		heinä
8,39	7,46	8,10	1,341	1,557	7,05	1 007,6	1,556		elo
8,41	7,46	8,03	1,295	1,575	6,80	973,2	1,517		syys
8,52	7,45	8,00	1,292	1,618	6,67	965,1	1,498		loka
8,63	7,46	8,00	1,320	1,639	6,68	990,6	1,497		marras
8,66	7,46	8,13	1,368	1,642	7,00	1 089,6	1,558		joulu
<i>Euroalueen laajeneminen</i>									
9,26	7,45	8,05	1,386	1,732	6,99	1 154,8	1,604	2001	
9,00	7,46	8,20	1,410	1,741	7,20	1 174,7	1,616	2001	I
9,13	7,46	8,01	1,345	1,701	6,81	1 138,9	1,583		II
9,41	7,44	8,01	1,374	1,734	6,94	1 150,1	1,582		III
9,48	7,44	7,97	1,416	1,751	6,99	1 155,2	1,634		IV
9,16	7,43	7,81	1,398	1,692	6,84	1 155,3	1,607	2002	I
8,91	7,46	8,24	1,410	1,689	7,32	1 194,9	1,630	2001	tammi
8,98	7,46	8,21	1,403	1,724	7,19	1 153,8	1,607		helmi
9,13	7,46	8,16	1,417	1,807	7,09	1 173,4	1,611		maalis
9,11	7,46	8,11	1,390	1,785	6,96	1 183,5	1,617		huhti
9,06	7,46	7,99	1,347	1,681	6,82	1 133,7	1,586		touko
9,21	7,45	7,94	1,302	1,647	6,65	1 104,1	1,550		kesä
9,26	7,44	7,97	1,315	1,689	6,71	1 120,3	1,569		heinä
9,31	7,45	8,06	1,386	1,717	7,02	1 154,0	1,586		elo
9,67	7,44	8,00	1,426	1,804	7,11	1 178,3	1,593		syys
9,58	7,44	8,00	1,422	1,796	7,07	1 178,6	1,640		loka
9,42	7,45	7,92	1,415	1,717	6,93	1 137,5	1,625		marras
9,44	7,44	7,99	1,408	1,735	6,96	1 147,0	1,639		joulu
9,23	7,43	7,92	1,413	1,709	6,89	1 160,8	1,625	2002	tammi
9,18	7,43	7,79	1,388	1,696	6,79	1 147,2	1,594		helmi
9,06	7,43	7,72	1,390	1,669	6,83	1 157,3	1,602		maalis
9,14	7,43	7,62	1,401	1,654	6,91	1 163,2	1,619		huhti
9,22	7,44	7,52	1,421	1,666	7,15	1 150,1	1,651		touko
0,9	0,0	-1,3	1,4	0,8	3,5	-1,1	1,9		Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾ 2002 touko
1,8	-0,3	-5,9	5,5	-0,9	4,9	1,4	4,1		Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾ 2002 touko

4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista. Tammikuusta 2001 alkaen efektiivistä valuuttakurssia koskevat tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien havaintojen kanssa muuttuneiden painojen vuoksi.

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko 11

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/yli-jäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto-velka, % BKT:stä	Valtion pitkäaikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuttakurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomatase, % BKT:stä	Yksikkötyö-kustannukset ³⁾	BKT:n määrä	Teollisuustuotannon volyymindeksi ⁴⁾	Standardoitu työttömyysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Tanska													
1998	1,3	1,1	56,2	4,94	7,50	-0,9	3,0	2,5	2,2	4,9	5,4	4,27	
1999	2,1	3,1	52,7	4,91	7,44	1,7	2,2	2,3	1,8	4,8	-0,2	3,44	
2000	2,7	2,5	46,8	5,64	7,45	1,6	1,5	3,0	6,2	4,4	1,2	5,00	
2001	2,3	2,5	44,5	5,08	7,45	2,6	3,7	0,9	1,7	4,3	5,6	4,70	
2000	IV	2,6	-	-	5,42	7,45	1,4	1,6	2,7	6,2	4,5	-1,3	5,48
2001	I	2,3	-	-	5,03	7,46	4,7	2,8	1,9	5,4	4,4	1,9	5,26
	II	2,5	-	-	5,27	7,46	1,8	4,0	0,7	0,9	4,4	3,3	5,06
	III	2,3	-	-	5,18	7,44	3,7	4,4	0,9	1,9	4,3	7,9	4,73
	IV	2,0	-	-	4,83	7,44	0,3	3,7	0,4	-1,3	4,2	9,5	3,77
2002	I	2,5	-	-	5,21	7,43	2,7	2,8	1,1	-2,9	4,2	2,4	3,63
2001	joulu	2,1	-	-	4,97	7,44	-	-	-	-6,2	4,2	7,9	3,63
2002	tammi	2,5	-	-	5,08	7,43	-	-	-	-0,2	4,2	4,0	3,63
	helmi	2,4	-	-	5,14	7,43	-	-	-	-0,3	4,2	2,2	3,60
	maalis	2,5	-	-	5,40	7,43	-	-	-	-7,5	4,1	1,1	3,64
	huhti	2,3	-	-	5,40	7,43	-	-	-	-	-	-	3,67
	touko	.	-	-	5,42	7,44	-	-	-	-	-	-	3,73
Ruotsi													
1998	1,0	1,9	70,5	4,99	8,92	3,7	0,9	3,6	3,8	8,3	3,5	4,36	
1999	0,6	1,5	65,0	4,98	8,81	2,7	-1,0	4,5	1,9	7,2	6,8	3,32	
2000	1,3	3,7	55,3	5,37	8,45	3,5	5,8	3,6	7,9	5,9	6,2	4,07	
2001	2,7	4,7	56,0	5,11	9,26	3,4	4,4	1,2	-0,8	5,1	.	4,11	
2000	IV	1,5	-	-	5,09	8,60	4,5	6,8	2,4	8,1	5,3	2,2	4,06
2001	I	1,6	-	-	4,83	9,00	3,4	2,9	2,7	5,6	5,2	0,2	4,10
	II	3,0	-	-	5,20	9,13	2,2	5,5	1,0	-2,5	5,0	1,1	4,15
	III	3,1	-	-	5,28	9,41	4,2	4,9	0,4	-2,5	4,9	2,6	4,34
	IV	3,0	-	-	5,12	9,48	3,8	4,5	0,7	-3,3	5,1	.	3,85
2002	I	2,9	-	-	5,42	9,16	.	.	.	-2,0	5,2	.	4,00
2001	joulu	3,2	-	-	5,24	9,44	-	-	-	0,9	5,2	.	3,88
2002	tammi	2,9	-	-	5,27	9,23	-	-	-	-5,0	5,2	.	3,87
	helmi	2,7	-	-	5,37	9,18	-	-	-	-2,5	5,2	.	3,94
	maalis	3,0	-	-	5,63	9,06	-	-	-	1,0	5,3	.	4,20
	huhti	2,2	-	-	5,69	9,14	-	-	-	-	5,3	.	4,38
	touko	.	-	-	5,70	9,22	-	-	-	-	.	.	4,46
Iso-Britannia													
1998	1,6	0,4	47,6	5,60	0,676	-0,5	2,8	3,0	0,9	6,1	9,7	7,42	
1999	1,3	1,1	45,2	5,01	0,659	-2,0	3,8	2,1	0,8	5,8	5,5	5,54	
2000	0,8	4,1	42,4	5,33	0,609	-1,6	1,9	3,0	1,6	5,3	6,6	6,19	
2001	1,2	0,9	39,0	5,01	0,622	-1,6	3,4	2,2	-2,1	5,0	8,0	5,04	
2000	IV	0,9	0,0	42,1	5,09	0,600	-2,1	2,2	2,6	1,1	5,1	8,5	6,07
2001	I	0,9	6,3	39,8	4,90	0,633	-1,3	3,0	2,9	1,3	5,0	9,0	5,72
	II	1,5	-1,9	39,8	5,18	0,614	-1,3	3,9	2,4	-1,5	4,9	7,5	5,30
	III	1,5	1,6	38,8	5,13	0,619	-1,1	3,6	2,0	-2,6	5,0	7,7	5,00
	IV	1,0	-1,9	38,8	4,82	0,621	-2,8	3,3	1,6	-5,5	5,1	7,7	4,16
2002	I	1,5	1,5	37,8	5,14	0,615	.	.	1,0	-5,7	.	5,9	4,08
2001	joulu	1,0	-5,7	38,8	4,94	0,620	-	-	-	-7,1	5,1	6,5	4,05
2002	tammi	1,6	9,1	38,3	5,02	0,617	-	-	-	-5,7	5,0	6,0	4,05
	helmi	1,5	0,3	37,8	5,06	0,612	-	-	-	-4,6	5,1	6,4	4,05
	maalis	1,5	-4,8	37,8	5,34	0,616	-	-	-	-6,6	.	5,5	4,13
	huhti	1,3	0,0	37,6	5,33	0,614	-	-	-	-	.	.	4,17
	touko	.	.	.	5,35	0,628	-	-	-	-	.	.	4,15

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 10), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain]), 4, 5, 7 [pl. Ruotsi] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

- 1) Ajanjakson keskiarvoja.
- 2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.
- 3) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.
- 4) Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.
- 5) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

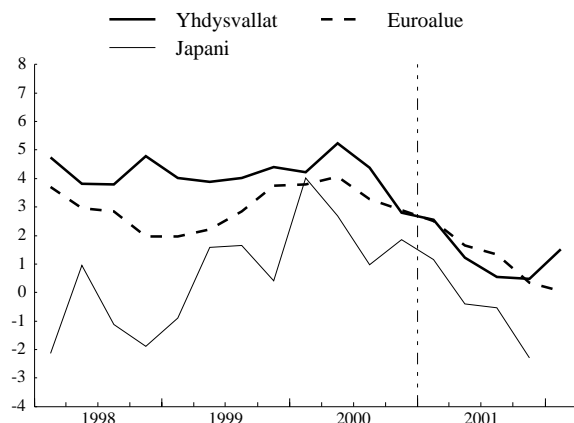
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- mysisaste, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ / ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1998	1,6	0,1	4,3	5,9	4,5	7,3	5,57	5,33	1,121	0,3	53,4
1999	2,2	-0,5	4,1	4,2	4,2	7,6	5,42	5,64	1,066	0,8	50,5
2000	3,4	0,8	4,1	4,7	4,0	6,1	6,53	6,03	0,924	1,7	45,0
2001	2,8	6,1	1,2	-4,2	4,8	8,8	3,78	5,01	0,896	0,5	44,8
2000	IV	3,4	4,1	2,8	2,3	6,1	6,69	5,56	0,868	1,7	45,0
2001	I	3,4	6,7	2,5	-1,0	7,1	5,35	5,04	0,923	1,5	45,0
	II	3,4	8,0	1,2	-4,2	8,1	4,19	5,25	0,873	1,1	43,4
	III	2,7	6,4	0,5	-5,6	9,5	3,46	4,98	0,890	-0,9	44,0
	IV	1,9	3,5	0,5	-6,1	5,6	10,4	2,15	0,896	0,1	44,8
2002	I	1,3	-0,4	1,5	-3,7	9,2	1,90	5,06	0,877	-1,6	.
2001	joulu	1,6	-	-	-5,7	5,8	10,5	1,92	5,07	0,892	-
2002	tammi	1,1	-	-	-4,2	5,6	9,7	1,82	5,00	0,883	-
	helmi	1,1	-	-	-3,8	5,5	9,4	1,90	4,90	0,870	-
	maalis	1,5	-	-	-3,0	5,7	8,5	1,99	5,28	0,876	-
	huhti	1,6	-	-	-1,9	6,0	7,2	1,97	5,21	0,886	-
	touko	.	-	-	.	.	.	1,91	5,15	0,917	-
Japani											
1998	0,7	6,3	-1,1	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,7	.
1999	-0,3	-2,5	0,7	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-7,1	.
2000	-0,7	-6,5	2,4	5,9	4,7	2,1	0,28	1,76	99,5	-7,4	.
2001	-0,7	5,9	-0,5	-7,8	5,0	2,8	0,15	1,34	108,7	.	.
2000	IV	-0,8	-5,3	1,9	4,8	4,8	2,0	0,56	1,73	95,3	.
2001	I	-0,4	-0,2	1,2	-1,0	4,7	2,4	0,37	1,38	109,1	.
	II	-0,7	3,7	-0,4	-5,6	4,9	2,7	0,08	1,28	106,9	.
	III	-0,8	9,4	-0,5	-10,8	5,1	3,1	0,07	1,36	108,3	.
	IV	-1,0	11,0	-2,3	-13,5	5,4	3,2	0,08	1,35	110,5	.
2002	I	-1,4	.	.	-10,9	5,3	3,6	0,10	1,46	116,1	.
2001	joulu	-1,2	12,7	-	-15,5	5,5	3,4	0,08	1,35	113,4	-
2002	tammi	-1,4	.	-	-11,4	5,3	3,5	0,09	1,42	117,1	-
	helmi	-1,6	.	-	-11,5	5,3	3,6	0,10	1,52	116,2	-
	maalis	-1,2	.	-	-9,9	5,2	3,7	0,10	1,45	114,7	-
	huhti	-1,1	.	-	-6,1	.	3,6	0,08	1,39	115,8	-
	touko	.	.	-	.	.	.	0,08	1,38	115,9	-

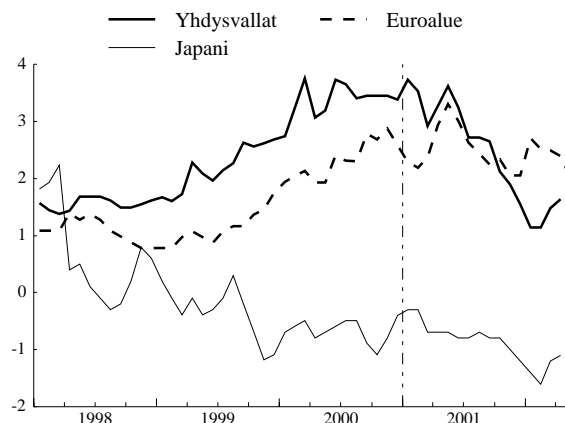
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitotilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

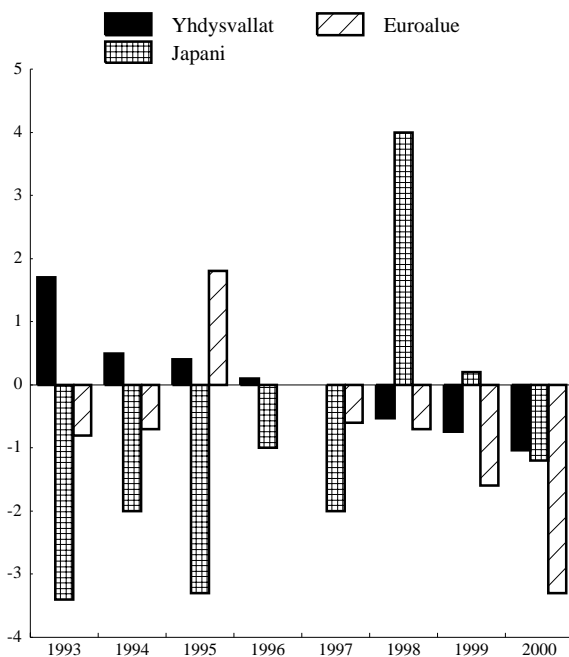
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1998	18,8	20,7	-2,3	9,4	8,6	6,5	8,2	7,0	1,6	12,3	6,2	12,8	5,6
1999	18,4	20,9	-3,3	9,6	9,0	7,2	8,1	7,9	3,2	12,5	5,2	11,1	6,5
2000	18,1	21,1	-4,4	9,7	9,2	6,1	8,1	7,2	2,7	12,6	3,2	10,3	5,8
2001	16,9	19,4	-3,8	8,2	8,7	2,6	7,5	2,8	2,1	12,7	4,7	11,0	5,6
2000 I	17,8	21,0	-4,1	9,6	9,2	7,7	7,9	8,8	5,6	12,9	5,0	10,3	7,7
2000 II	18,3	21,4	-4,2	9,8	9,1	6,6	8,2	7,6	3,1	12,6	4,2	10,4	5,8
2000 III	18,2	21,2	-4,5	9,9	9,4	6,8	8,2	8,0	2,2	12,5	2,4	10,1	6,0
2000 IV	18,0	21,0	-4,5	9,6	9,2	3,3	8,0	4,3	0,2	12,4	1,2	10,2	3,6
2001 I	17,3	20,2	-4,1	8,9	9,1	1,9	7,5	3,0	2,0	12,6	4,1	10,3	3,7
2001 II	17,2	19,7	-4,0	8,4	8,8	1,8	7,5	2,0	2,5	12,6	4,5	10,5	6,6
2001 III	17,1	19,1	-3,5	8,1	8,6	4,1	7,7	3,9	1,3	12,6	9,0	12,5	8,7
2001 IV	15,9	18,3	-3,7	7,3	8,3	2,6	7,2	2,3	2,5	13,2	1,2	10,5	3,5
Japani													
1998	29,1	26,9	2,6	15,6	15,6	-6,0	13,3	-8,3	-0,3	5,3	6,1	11,7	-1,0
1999	27,6	25,8	2,2	14,4	14,8	3,3	13,5	-2,0	1,8	5,2	5,9	11,1	-0,3
2000	27,7	25,9	2,3	15,2	15,5	2,6	13,8	1,0	1,0	5,2	4,3	10,9	-0,4
2001	.	25,5	.	.	.	-3,7	.	-7,6	1,5	.	3,9	.	0,2
2000 I	.	26,3	.	.	.	15,5	.	4,4	-1,2	.	-0,7	.	5,3
2000 II	.	24,8	.	.	.	-25,0	.	-17,2	2,5	.	8,8	.	-7,5
2000 III	.	27,1	.	.	.	12,7	.	1,8	-0,2	.	0,6	.	1,4
2000 IV	.	27,1	.	.	.	6,8	.	13,7	2,7	.	7,9	.	-0,5
2001 I	.	27,5	.	.	.	8,9	.	-3,3	0,2	.	-4,8	.	2,7
2001 II	.	23,5	.	.	.	-30,8	.	-18,5	4,4	.	14,0	.	-5,3
2001 III	.	26,1	.	.	.	5,1	.	-8,6	-1,1	.	-3,2	.	3,5
2001 IV	.	25,1	.	.	.	1,0	.	-1,2	2,6	.	9,7	.	-0,2

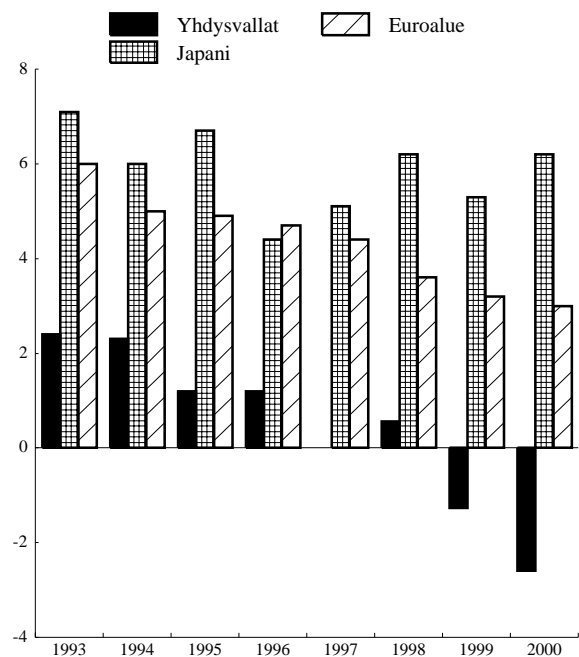
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic and Social Research Institute.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Teknisiä huomautuksia

Taulukko 2.4¹

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2).² Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihtelusta puhdistetut sarjat, jotta alaerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan kantojen, korjauksien ja virtojen kausipuhdistetut arvot. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko virtatietojen tai kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t^M kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t^M suhteellista muutosta kuukaudessa t (lisättyinä yhdellä), eli

$$(a) X_t^M = \left(\frac{F_t^M}{L_{t-1}} + 1 \right)$$

ja jos I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta, eli

$$I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t}{L_{t-1}} \right)$$

jossa perusjakso $I_{\text{Joulu 1998}} = 100$, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos kuukauteen t päättyvänä 12 kuukauden ajanjaksona laskea seuraavasti:

$$(b) a_t = \left(\prod_{i=0}^{11} X_{t-i}^M - 1 \right) \times 100$$

$$(c) a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Taulukossa 2.4.4 esitetty kuukausimuutos voidaan vastaavasti laskea kaavalla $(I_t/I_{t-1} - 1) \times 100$. M3:n kolmen kuukauden liukuva keskiarvo lasketaan kaavalla $(a_t + a_{t-1} + a_{t-2})/3$.

Pyörästysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) sivulta "Euro area statistics-download" csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

Taulukot 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 kantatiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Niitä voidaan kuitenkin käyttää rakenneanalyysiin. Kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi on mahdollista taulukoiden 2.5–2.7 neljännesvuosit- taisten virtatietojen osalta.

Koska taulukoissa 2.5–2.8 esitetyt tilastot tarkistetaan neljännesvuosittain, niissä esiintyvät luvut voivat hieman poiketa kuukausitilastojen luvuista.

1 Lisätietoja: Euroopan keskuspankki (elokuu 2000), "Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area".

2 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2" (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko virtatietojen tai kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t^Q kuvaa muutosta kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena, X_t^Q suhteellista muutosta (liisättyä yhdellä) kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena, eli

$$(d) \quad X_t^Q = \left(\frac{F_t^Q}{L_{t-3}} + 1 \right)$$

ja jos I_t ja L_t ovat yllä olevan määritelmän mukaisia, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t kuukauteen t päättyvänä neljännesvuotena laskea seuraavasti:

$$(e) \quad a_t = \left(\prod_{i=0}^3 X_{t-3i}^Q - 1 \right) \times 100$$

$$(f) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100$$

Vastaavasti neljännesvuosimuutos voidaan laskea kaavalla $(I_t/I_{t-3} - 1) \times 100$.

Pyöristysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukkojen 2.5–2.7 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n verkkosivuilta (www.ecb.int) sivulta ”Euro area statistics-download” csv-tiedostona, jolloin taulukkojen 2.5–2.7 tarkat suhteelliset muutokset voidaan laskea.

Taulukko 4.1

YKHIn puhdistaminen kausivaihtelusta¹

Kausitasoituksessa käytetty lähestymistapa perustuu multiplikatiiviseen erittelyyn X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2) (ks. alaviite 2 edellisellä sivulla). Kokonaisindeksi puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut jalostettuja elintarvikkeita, jalostamattomia elintarvikkeita, muita teollisuustuotteita kuin energiaa ja palveluja koskevat euroalueen aikasarjat. Energian hintatietoja ei ole puhdistettu, koska sen hinnan kausivaihtelusta ei ole tilastollista näyttöä. Kausitekijät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

Taulukko 8.2

Vaihtotaseen puhdistaminen kausivaihtelusta

Kausivaihtelusta puhdistaminen, joka tässä perustuu aikasarjan komponenttien multiplikatiiviseen malliin, toteutetaan X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2) (ks. alaviite 2 edellisellä sivulla). Tavarakaupan taseessa kausivaihtelusta puhdistaminen käsittää pääsiäispyhä- ja työpäiväkorjaukset, palvelutaseessa pelkästään työpäiväkorjauksen. Koko vaihtotaseen kausivaihtelusta puhdistettu sarja muodostetaan laskemalla yhteen kausivaihtelusta puhdistetut euroalueen tavarakauppaa, palveluja, tuotannontekijäkorvauksia ja tulonsiirtoja kuvaavat aikasarjat. Kausikomponentit tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa.

¹ Ks. alaviite 1 edellisellä sivulla.

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat toukokuussa 2000 julkaistuun asiakirjaan ”Statistical information collected and compiled by the ESCB”, jolla päivitetään heinäkuussa 1996 julkaistua asiakirjaa ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Päivityksessä asiakirjassa kuvataan tilastojen nykyistä tuottamista. Siinä käsitellään raha- ja pankkitilastoja sekä niihin liittyviä tilastoja, kuten maksetasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja ja rahoitustilinpitoa. Sen sijaan ne EKP:n vaatimukset, jotka koskevat hinta- ja kustannustilastoja, kansantalouden tilinpitoa, työmarkkina-tilastoja, julkisen talouden tulo- ja menotilastoja, lyhyen aikavälin tarjonta- ja kysyntätilastoja sekä yrittäjiä ja kuluttajia koskevia suhdannekyselyitä, esitetään elokuussa 2000 julkaistussa asiakirjassa ”Statistical requirements of the ECB in the field of general economic statistics”.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pitkän aikavälin yksityiskohtaisia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.int), ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on tarpeen mukaan laskettu yhteen tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi).

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n

neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 5.6.2002 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan myöhemmin tarkistaa. Pyöritysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä tilastoja, jotka liittyvät vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoihin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä, rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisten ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 on rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joidakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. M3 on laskettu ilman euroalueen ulkopuolisten hallussa olevia euroalueella sijaitsevien rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksia, euroalueella sijaitsevien rahalaitosten liikkeeseen laskemia rahamarkkinapapereita ja enintään kahden vuoden velkapapereita. Nämä osuudet sisältyvät taulukon 2.3 erään ”ulkomaiset velat”, joten ne vaikuttavat myös taulukossa 2.4 esitettyyn erään

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksutasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

”ulkomaiset nettosaamiset”. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käytötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 on neljännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin ja taulukossa 2.7 neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain. Taulukoissa 2.5–2.7 esitetään virtatiedot, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista, sekä vuotuiset prosenttimuutokset. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsikirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot on kerätty ja laadittu 1.1.1999 lähtien rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/2001/13, joka tammikuussa 2002 korvasi aiemman asetuksen EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa tilastot, jotka koskevat rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä (taulukot 3.1–3.3), sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

2 Sektorijaottelu on EKT 95:n mukainen. Kuukausikatsauksen taulukoissa käytetyt sektoriluokitukset ovat seuraavat: rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

Arvopapereiden liikkeeseenlaskua koskevat tilastot esitetään taulukoissa 3.5 ja 3.6. Tilastot on jaoteltu pitkä- ja lyhytaikaisiin arvopapereihin. Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritetty. Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen arvioidaan kattavan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista. Taulukosta 3.5 käyvät ilmi lyhyt- ja pitkäaikaisien arvopapereiden liikkeeseen laskut, kuoletukset ja kannat. Nettomääräiset liikkeeseenlaskut ja kantojen muutokset eroavat toisistaan arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun sekä muiden muutosten vuoksi. Taulukossa 3.6 eritellään sektoreittain euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijat euroalueella ja sen ulkopuolella. Euroalueen liikkeeseenlaskijoiden sektoriluokitus on EKT 95:n mukainen.² Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseenlaskijoiden luokituksessa termillä ”pankit (ml. keskuspankit)” tarkoitetaan laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) ja jotka sijaitsevat euroalueen ulkopuolella. Euroopan investointipankki sisältyy luokitukseen ”kansainväliset järjestöt”. (Euroopan keskuspankki sisältyy eurojärjestelmään.)

Taulukossa 3.6 yhteismäärät (sarakeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Hinnat ja reaalityalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Yleensä tuoreimmista tilastoista saa vertailukelpoisinta tietoa.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindeksihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tavara- ja palveluerien jaottelu perustuu YKHIn erien luokittelussa käytettyyn yksilöllisen kulutuksen luokitukseen käytötarkoituksen mukaan (Classification of Individual Consumption by Purpose, COICOP). YKHIn sisältyvät kotitalouksien todelliset rahamääräiset kulutusmenot euroalueen muodostamalla talousalueella. Taulukossa on myös EKP:n kokoamat, kausivaihtelusta puhdistetut YKHI-tilastot.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 on muita keskeisiä reaalityalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano kasvattaa käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää. Tuotteiden loppukäytön mukainen erittely taulukoissa 4.2.1 ja 5.2.1 vastaa ilman rakennusteollisuutta lasketun teollisuuden yhdenmukaistettua alajaottelua (NACE-luokituk-

set C–E) teollisuuden koontiryhmiin siten kuin komission 26.3.2001 antamassa asetuksessa (EY) N:o 586/2001 on määritelty.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Milloin euroaluetta koskevat tiedot eivät ole kattavia, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Taulukossa 6.1 esitetään euroalueen ei-rahoitussektorin rahoitustilipidon neljännesvuositilastot, joissa ovat mukana julkisyhteisöt (S13), yritykset (S11) ja kotitaloudet (S14) mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt (S15). Tilastoja ei ole puhdistettu kausivaihtelusta ja ne sisältävät kantatiedot ja EKT 95:n mukaiset rahoitustaloustoimet. Tilastoissa esitetään ei-rahoitussektorin rahoituksen käyttöä ja hankintaa koskevia tietoja. Rahoituksen hankintaa käsittelevässä osassa velat on jaoteltu EKT 95:n luokituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Rahoituksen käyttöä (saamia) koskevat tiedot eivät ole yhtä yksityiskohtaisia kuin tiedot rahoituksen hankinnasta erityisesti sen vuoksi, ettei niitä pystytä erittelemään sektoreittain. Sekä kantatiedot että tiedot rahoitustaloustoimista saattavat antaa talouskehityksen taustaa selventäviä viitteitä. On kuitenkin todennäköistä, että tilastojen käyttäjien päähuomio kohdistuu rahoitustaloustoimia koskeviin tietoihin.

Neljännesvuositiedot perustuvat euroalueen rahalaitoksia ja arvopapereiden liikkeeseenlaskuja, julkisyhteisöjen rahoitusta koskeviin tietoihin, kansallista tilinpitoa koskeviin neljännesvuositietoihin ja BIS:n kansainvälisiin pankkitilastoihin. Vaikka euromaiden tilastot perustuvatkin kaikkien euromaiden tietoihin, Irlannin ja Luxemburgin kansallisen tilinpidon neljännesvuositilastot ei toistaiseksi ole käytettävissä.

Taulukossa 6.2 esitetään euroalueen säästämistä, investointeja (rahoitus- ja muut investoinnit) ja rahoituksen hankintaa koskevat tilastot. Nämä tilastot eivät vielä täsmää taulukon 6.1 neljännesvuositietojen kanssa.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu, ja ne perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Tiedot, jotka koskevat euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa, voivat siten poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.2 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakausero- ja kasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät vastaavat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitosta (lokakuu 1993), EKP:n toukokuussa 2000 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevia suuntaviivoja (EKP/2000/4) ja Eurostatin ohjeita.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu euoina. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä. Aiempia tietoja tarkistetaan aika ajoin.

Tilastot, jotka perustuvat osittain arvioihin, eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Tällaisia tilastoja ovat maksutaseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta, palvelutasetilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta, tuotannontekijäkorvausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilastot vuosilta 1997–1999 ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta. Taulukossa 8.5.2 on jaoteltu euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan. Sen sijaan ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla yhteen kansalliset nettomääräiset tiedot. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja. Laskennassa ei kuitenkaan otettu huomioon suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat sekä EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset esitetään taulukossa 8.7.2., jonka tiedot ovat IMF:n ja BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Aiempia tilastoja tarkistetaan jatkuvasti, eivätkä valuuttavarantotilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa. Eurojärjestelmän valuuttavarannon tilastointia käsittelevä julkaisu on saatavissa EKP:n verkkosivuilla.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen tavaroiden ulkomaankauppa. Enin osa tiedoista on saatu Eurostatista. EKP laskee määräindeksit Eurostatin arvoja yksikköarvoindeksien perusteella. Yksikköarvoindeksit puhdistetaan kausivaihtelusta EKP:ssä

ja arvoa koskevat tilastot puhdistetaan kausivaihtelusta ja korjataan työpäivien määrillä Eurostatissa.

Raaka-aineiden ja tuotantohyödykkeiden, investointitavaroiden ja kulutustavaroiden hyödykejako noudattaa SITC-luokitukseen (3. tarkistettu laitos) perustuvaa Broad Economic Categories -luokitusta. Valmistettujen tavaroiden ja öljyn hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos). Maantieteellisessä jaottelussa euroalueen tärkeimmät kauppakumppanit esitetään joko maittain tai ryhmittäin. EU:n jäsenyyttä hakeneet 13 maata ovat Bulgaria, Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Turkki, Unkari ja Viro.

Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin verrattavissa maksutasetilastojen tavarakaupan eriin (taulukot 8.1 ja 8.2). Ero johtuu osittain siitä, että vakuutus ja rahti on laskettu mukaan tavaroiden tuontitilastoissa. Vakuutuksen ja rahdin osuus tuonnin arvosta (kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina) oli noin 3,8 % vuonna 1998 (EKP:n arvio).

Taulukossa 10 esitetään EKP:n laskemat euron nimellinen ja reaalinen efektiivinen valuuttaindeksi. Indeksit perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäyntitilastoihin vuosilta 1995–97, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Joulukuuhun 2000 asti suppeaan maaryhmään kuuluvat ne

maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa, sekä Kreikka. Alkaen tammikuusta 2001, jolloin Kreikka otti euron käyttöön, Kreikan drakmaa ei enää ole mukana euron efektiivisessä valuuttakurssissa, mikä on otettu painoissa huomioon. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita. Taulukossa esitetään euron kahdenväliset kurssit suhteessa niihin 12 valuuttaan, joita EKP käyttää ”suppean” efektiivisen valuuttakurssin laskennassa. EKP:n julkaisee päivittäisiä viitekursseja näille ja joillekin muille valuutoille.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat sääntämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa 6.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiä aikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessa suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppanenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppanenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitseeva keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppanenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiäaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen suurin osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

31.8.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 1.9.2000 lähtien.

14.9.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

5.10.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 11.10.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,75 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin 6.10.2000 alkaen.

19.10., 2.11., 16.11., 30.11.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

14.12.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

EKP:n neuvosto päättää myös pitää rahan määrän kasvun eli lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon 4½ prosentissa. Päätös perustuu siihen, että käytettävissä olevat tiedot tukevat edelleen niitä taustaoletuksia, joiden perusteella viitearvo alun perin määritettiin joulukuussa 1998 ja vahvistettiin uudelleen joulukuussa 1999. Oletukset ovat, että M3:n kiertonopeuden hidastumistrendi on keskipitkällä aikavälillä ½–1 % vuodessa ja potentiaalisen tuotannon trendikasvuvauhti 2–2½ % vuodessa. EKP:n neuvosto tarkistaa viitearvon seuraavan kerran joulukuussa 2001.

2.1.2001

Kreikka otti euron käyttöön 1.1.2001, ja siitä tuli näin ollen kahdestoista yhteisen rahan käyttöönsä ottava EU:n jäsenvaltio. Se on myös ensimmäinen EU:n jäsenvaltio, joka siirtyy yhteisen rahan käyttöön sen jälkeen, kun talous- ja rahaliiton (EMU) kolmas vaihe 1.1.1999 alkoi. Kreikan keskuspankki on nyt siten eurojärjestelmän täysivaltainen jäsen, jolla on samat oikeudet ja velvoitteet kuin euron aiemmin käyttöön otaneiden 11 EU-jäsenvaltion kansallisilla keskuspankeilla. Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön artiklan 49 mukaisesti Kreikan keskuspankki maksaa EKP:n pääomasta merkitsemänsä osuuden loppuosan ja osuutensa EKP:n rahastoista sekä siirtää EKP:lle osan omista varannoistaan.

Vuoden 2001 ensimmäinen perusrahoitusoperaatio, josta ilmoitettiin 29.12.2000, on eurojärjestelmän kreikkalaisille vastapuolille ensimmäinen. Operaation toteutus onnistuu hyvin. Likviditeettiä jaetaan 101 miljardia euroa. Jaossa otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän likviditeettitarpeiden lisääntyminen, joka johtuu Kreikan rahalaitosten liittymisestä järjestelmään.

4.1.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuoden 2001 pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa jaetaan likviditeettiä 20 miljardia euroa kussakin. Tällöin otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotetut likviditeettitarpeet vuonna 2001 ja eurojärjestelmän halukkuus kattaa edelleen suurin osa rahoitussektorin likviditeettitarpeista perusrahoitusoperaatioillaan. EKP:n neuvosto voi muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos vuoden aikana ilmenee odottamattomia likviditeettitarpeita.

18.1., 1.2., 15.2., 1.3., 15.3., 29.3., 11.4., 26.4.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,75 %, maksuvalmiusluoton korko 5,75 % ja talletuskorko 3,75 %.

10.5.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 15.5.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 11.5.2001 lähtien.

23.5., 7.6., 21.6., 5.7., 19.7., 2.8.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

30.8.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 5.9.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 31.8.2001 lähtien.

13.9.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

17.9.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 19.9.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 18.9.2001 lähtien.

27.9., 11.10., 25.10.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.11.2001

EKP:n neuvosto päättää laskea perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa eli minimitarjouskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 14.11.2001. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää laskea maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 9.11.2001 lähtien.

6.12.2001

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %. EKP:n neuvosto päättää myös pitää lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin viitearvon 4½ prosenttina.

3.1.2002

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

Lisäksi EKP:n neuvosto päättää, että vuonna 2002 toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaa-

tioissa jaetaan 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän odotettu likviditeetin tarve vuonna 2002 sekä eurojärjestelmän pyrkimys tarjota vastaisuudessa suurin osa rahoitussektorille jakamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta. EKP:n neuvosto voi vuoden aikana muuttaa jaettavan likviditeetin määrää, jos likviditeetin tarpeessa ilmenee odottamattomia muutoksia.

7.2., 7.3., 4.4., 2.5., 6.6.2002

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja eli minimitarjouskorko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

TARGET-maksujärjestelmä

TARGET-maksuliikenne

TARGET-maksuliikenne kasvoi vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä sekä lukumäärällä että arvolla mitattuna edellisestä neljänneksestä. Maksuliikenteen kasvu oli tätäkin selvempää, kun vuoden 2002 ensimmäisen neljänneksen kasvua verrataan vuoden 2001 ensimmäiseen neljännekseen. Huomattavaa on, että kotimainen maksuliikenne kasvoi ulkomaanmaksuliikennettä enemmän. Kotimaisten TARGET-maksujen kasvu johdettiin pääasiassa siitä, että Euro Access Frankfurtin (EAF) kautta välitettävä maksuliikenne siirrettiin Saksan RTGS^{plus}-järjestelmään.

Kotimaiset ja maasta toiseen suoritettavat TARGET-maksut kasvoivat vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä kokonaismäärältään 4 %, ja arvoltaan 5 % edellisestä neljänneksestä. Keskimäärin TARGET-maksuja oli 247 811 päivässä, ja niiden arvo oli noin 1 500 miljardia euroa.

Kotimaisia TARGET-maksuja oli keskimäärin 196 387 päivässä, ja niiden arvo oli 1 060 miljardia euroa.

Maasta toiseen suoritettavat TARGET-maksut kasvoivat vuoden 2002 ensimmäisellä neljänneksellä kokonaismäärältään 4 %, ja arvoltaan 5 % edellisestä neljänneksestä. Keskimäärin TARGET-maksuja oli 247 811 päivässä, ja niiden arvo oli noin 1 500 miljardia euroa. Kotimaisten TARGET-maksujen kasvu johdettiin pääasiassa siitä, että Euro Access Frankfurtin (EAF) kautta välitettävä maksuliikenne siirrettiin Saksan RTGS^{plus}-järjestelmään.

Vuoden 2001 viimeiseen neljännekseen verrattuna maasta toiseen suoritettujen TARGET-maksujen lukumäärä kasvoi 6 % (maksuja oli päivittäin keskimäärin 51 424), ja niiden arvo puolestaan pieneni 6 % (maksujen päivittäinen arvo oli keskimäärin 479 miljardia euroa).

Taulukko I.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä suoritettujen maksumääräykset: suoritusten määrä

(maksujen lukumäärä)

	2001 I	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	12 699 321	12 957 667	12 992 738	14 990 244	15 364 299
Päiväkeskiarvo	198 427	208 995	199 888	237 940	247 811
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	2 810 046	2 789 449	2 854 823	3 045 061	3 188 285
Päiväkeskiarvo	43 907	44 991	43 920	48 334	51 424
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	9 889 275	10 168 218	10 137 915	11 945 183	12 176 014
Päiväkeskiarvo	154 520	164 004	155 968	189 606	196 387
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	6 959 929	7 074 610	6 990 816	7 607 298	7 790 799
Päiväkeskiarvo	108 749	114 107	107 551	120 751	125 658
Euro Access Frankfurt (EAF) ¹⁾					
Yhteensä	3 329 975	3 243 631	3 230 911	1 209 501	-
Päiväkeskiarvo	52 031	52 317	49 706	48 380	-
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	2 021 258	2 025 034	1 959 480	1 998 239	1 900 298
Päiväkeskiarvo	31 582	32 662	30 146	31 718	30 650
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Yhteensä	253 240	329 963	360 296	421 685	409 483
Päiväkeskiarvo	3 957	5 322	5 543	6 693	6 605

1) EAF-järjestelmä suljettiin 2.11.2001, ja sen korvasi RTGS^{plus}-järjestelmä.

Vuoden 2002 ensimmäisenä neljänneksenä eniten maksuja suoritettiin maasta toiseen arvolla mitattuna 22.2.2002, jolloin niiden yhteisarvo oli 635 miljardia euroa. Lukumääräisesti eniten maksuja suoritettiin 28.3.2002, jolloin välitettiin 70 660 maksua. Asiaksmaksujen osuus maasta toiseen suoritettujen TARGET-maksujen keskimääräisestä päivittäisestä lukumäärästä kasvoi 45 prosenttiin ja keskimääräisestä päivittäisestä arvosta 4 prosenttiin. Asiaksmaksun keskimääräinen arvo oli edelleen 1 miljoona euroa, ja pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo pieneni 17,0 miljoonaan euroon.

Asiaksmaksujen jatkuva kasvu on edelleen merkittävin kehitys maasta toiseen suoritettavassa TARGET-maksuliikenteessä. Erityisesti asiaksmaksujen lukumäärä on kasvanut, 10 % vuoden 2001 viimeisestä ja 49 % ensimmäisestä neljänneksestä. Kaikista maasta toiseen suoritetuista TARGET-maksuista oli 53 % arvoltaan enintään 50 000 euroa. Arvoltaan miljoonan ja miljardin

euron välillä olevien maasta toiseen suoritettujen TARGET-maksujen osuus oli 20 % ja arvoltaan yli miljardi euroa olevien maasta toiseen suoritettujen TARGET-maksujen osuus oli alle 0,1 %.

Vuoden 2002 TARGET-päivitys

Vuoden 2002 TARGET-päivityksen valmistelut ovat alkaneet. Päivitys tehdään marraskuussa 2002. Se sisältää uudet, SWIFT-standardien mukaiset sanomien tarkastussäännöt, jotka lisätään sanomiin MT103 ja MT103+. Sanomassa MT103+ otetaan käyttöön täysin automaattiseen käsittelyyn (straight-through processing, STP) liittyviä lisäominaisuuksia, kuten kansainvälisen tilinumeron (International Bank Account Number, IBAN¹⁾) tarkastus.

¹ IBAN on kansainvälinen tilinumero, jolla tunnistetaan rahoituslaitoksessa oleva tili tilisiirron automaattisen suorittamisen mahdollistamiseksi.

Taulukko 2.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä suoritettujen maksumääräykset: suoritusten arvo

(mrd. euroa)

	2001 I	2001 II	2001 III	2001 IV	2002 I
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	79 180	80 019	78 040	92 627	95 440
Päiväkeskiarvo	1 237	1 291	1 201	1 470	1 539
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	33 170	31 439	31 818	32 176	29 720
Päiväkeskiarvo	518	507	490	511	479
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	46 010	48 580	46 222	60 451	65 720
Päiväkeskiarvo	719	784	711	960	1 060
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	13 892	13 164	12 533	12 445	11 961
Päiväkeskiarvo	217	212	193	198	193
Euro Access Frankfurt (EAF) ¹⁾					
Yhteensä	10 904	10 380	10 082	3 660	-
Päiväkeskiarvo	170	167	155	146	-
Paris Net Settlement (PNS)					
Yhteensä	5 832	5 700	5 393	5 399	5 061
Päiväkeskiarvo	91	92	83	86	82
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SPI)					
Yhteensä	96	94	98	73	74
Päiväkeskiarvo	2	2	2	1	1

¹⁾ EAF-järjestelmä suljettiin 2.11.2001, ja sen korvasi RTGS^{plus}-järjestelmä.

TARGETin jatkuvuussuunnitelman testaus

Vuoden 2002 ensimmäisenä neljänneksenä testattiin toisen kerran TARGETin jatkuvuussuunnitelmaa, kun osallistujien kesken valmisteltiin jatkuvan linkitetyn katteensiirron (Continuous Linked Settlement, CLS) käyttöönottoa. Testaukseen osallistui 13 kansallista keskuspankkia ja 36 luottolaitosta, kun vuonna 2001 jatkuvuussuun-

nitelman testaukseen osallistui 9 kansallista keskuspankkia ja 29 luottolaitosta. Osallistujien välinen yhteistyö oli erittäin hyvää ja tuloksellista. Jatkuvuussuunnitelman toinen testaus osoitti, että TARGET kykenee selviytymään CLS-operaatioiden määrä- ja aikavaatimuksista.

Lisätietoja TARGETista on saatavissa EKP:n verkkosivujen osassa "TARGET".

Euroopan keskuspankin julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n tiedotuksesta (Press and Information Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivultamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Vuosikertomus 2000. Toukokuu 2001.

Vuosikertomus 2001. Huhtikuu 2002.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Lähentymisraportti 2002. Toukokuu 2002.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdentyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaatioisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Potentiaalisen tuotannon kasvun ja tuotantokuilun käsitteet, hyödyntäminen ja estimaatit. Lokakuu 2000.

EKP:n suhteet Euroopan yhteisön toimielimiin ja laitoksiin. Lokakuu 2000.

EKP:n rahapolitiikan strategian kaksi pilaria. Marraskuu 2000.

Elektronisen rahan käyttöönoton vaikutuksia. Marraskuu 2000.

Euroalue Kreikan liittymisen jälkeen. Tammikuu 2001.

Epävarmuuden vaikutus rahapoliittiseen päätöksentekoon. Tammikuu 2001.

EKP:n suhteet kansainvälisiin järjestöihin ja foorumeihin. Tammikuu 2001.

Yritysrahoitus euroalueella. Helmikuu 2001.

Palvelutason yhdenmukaistaminen euroalueella maasta toiseen suoritettavien pienten maksujen välityksessä. Helmikuu 2001.

Euroopan keskuspankin ulkoinen viestintä. Helmikuu 2001.

Euroalueen yleiset taloustilastot. Huhtikuu 2001.

Eurojärjestelmän vakuuskäytäntö. Huhtikuu 2001.

Eurosetelien ja -kolikoiden käyttöönotto. Huhtikuu 2001.

Rahatalouden analyysin välineet ja menetelmät. Toukokuu 2001.

Uudet vakavaraisuussäännöt – EKP:n näkökulma. Toukokuu 2001.

Ei-rahoitussektorin rahoituksen hankinta ja käyttö euroalueella. Toukokuu 2001.

Uusi tieto- ja viestintäteknikka ja tuottavuus euroalueella. Heinäkuu 2001.

Euroalueen pohjainflaation mittarit. Heinäkuu 2001.

Finanssipolitiikka ja talouskasvu. Elokuu 2001.

Euroalueen hyödykemarkkinauudistukset. Elokuu 2001.

Keskusvastapuoliclearingin keskittyminen euroalueella. Elokuu 2001.

Rahapolitiikan säännöt. Lokakuu 2001.

Vastapuolten tarjoukset eurojärjestelmän säännöllisissä avomarkkinaoperaatioissa. Lokakuu 2001.

Eurokäteisen käyttöönotto euroalueen ulkopuolella. Lokakuu 2001.

Euroalueen suhdannekehitystä kuvaavien yhdistelmäindikaattorien informatiivisuus. Marraskuu 2001.

Talouspolitiikan päätöksenteko EMU:ssa. Marraskuu 2001.

Talouden perustekijät ja euron kurssi. Tammikuu 2002.

Eurosetelien käyttöönotto: Mitä käteisrahan vaihdon jälkeen? Tammikuu 2002.

Osakemarkkinat ja rahapolitiikka. Helmikuu 2002.

Kansainvälisen yhteistyön kehitys viime aikoina. Helmikuu 2002.

Julkisen talouden automaattisten vakauttajien toiminta euroalueella. Huhtikuu 2002.

Eurojärjestelmä ja maksu- ja selvitysjärjestelmät. Huhtikuu 2002.

Rahalaitosten tase- ja korkotilastoihin tehtävät muutokset. Huhtikuu 2002.

EKP:n likviditeetin hallinta. Toukokuu 2002.

Kansainvälinen valvontayhteistyö. Toukokuu 2002.

Käteisen euron käyttöönoton vaikutus liikkeessä olevien setelien ja kolikkojen määrään. Toukokuu 2002.

Occasional Paper Series

- 1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.
- 2 Buldorini L., Makrydakís S. ja Thimann C., The effective exchange rates of the euro. Helmikuu 2002.
- 3 Brand C., Gerdesmeier D. ja Roffia B., Estimating the trend of M3 income velocity underlying the reference value for monetary growth. Toukokuu 2002.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.

- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 De Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and autocorrelation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.
- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 De Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Rønde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I.-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.
- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US leading indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.

- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: Is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 De Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.
- 33 Trecroci C. ja Vega J. L., The information content of M3 for future inflation in the euro area. Lokakuu 2000.
- 34 Castrén O. ja Takalo T., Capital market development, corporate governance and the credibility of exchange rate pegs. Lokakuu 2000.
- 35 De Bandt O. ja Hartman P., Systemic Risk: A survey. Marraskuu 2000.
- 36 Morana C., Measuring core inflation in the euro area. Marraskuu 2000.
- 37 Vermeulen P., Business fixed investment: evidence of a financial accelerator in Europe. Marraskuu 2000.
- 38 De Fiore F., The optimal inflation tax when taxes are costly to collect. Marraskuu 2000.
- 39 Brand C. ja Cassola N., A money demand system for euro area M3. Marraskuu 2000.
- 40 Mojon B., Financial structure and the interest rate channel of ECB monetary policy. Marraskuu 2000.
- 41 Geraats P. M., Why adopt transparency? The publication of central bank forecasts. Tammikuu 2001.
- 42 Fagan G., Henry J. ja Mestre R., An area-wide model (AWM) for the euro area. Tammikuu 2001.
- 43 Rodriguez Palenzuela D., Sources of economic renewal: from the traditional firm to the knowledge firm. Helmikuu 2001.
- 44 Bindseil U. ja Seitz F., The supply and demand for Eurosystem deposits – The first 18 months. Helmikuu 2001.
- 45 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Testing the rank of the Hankel Matrix: A statistical approach. Maaliskuu 2001.
- 46 Cassola N. ja Luís J. B., A two-factor model of the German term structure of interest rates. Maaliskuu 2001.
- 47 Gropp R. ja Vesala J., Deposit insurance and moral hazard: does the counterfactual matter? Maaliskuu 2001.
- 48 Fratzscher M., Financial market integration in Europe: on the effects of EMU on stock markets. Maaliskuu 2001.
- 49 Casares M., Business cycle and monetary policy analysis in a structural sticky-price model of the euro area. Maaliskuu 2001.
- 50 Von Wachter T., Employment and productivity growth in service and manufacturing sectors in France, Germany and the US. Maaliskuu 2001.
- 51 Stracca L., The functional form of the demand for euro area M1. Maaliskuu 2001.

- 52 Peersman G. ja Smets F., Are the effects of monetary policy in the euro area greater in recessions than in booms? Maaliskuu 2001.
- 53 Vega J.-L. ja Wynne M. A., An evaluation of some measures of core inflation for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 54 Camba-Méndez G. ja Rodriguez Palenzuela D., Assessment criteria for output gap estimates. Huhtikuu 2001.
- 55 Calza A., Gartner G. ja Sousa J., Modelling the demand for loans to the private sector in the euro area. Huhtikuu 2001.
- 56 Faia E., Stabilization policy in a two country model and the role of financial frictions. Huhtikuu 2001.
- 57 Fabiani S. ja Rodriguez Palenzuela D., Model-based indicators of labour market rigidity. Huhtikuu 2001.
- 58 Pérez-Quirós G. ja Timmermann A., Business cycle asymmetries in stock returns: evidence from higher order moments and conditional densities. Huhtikuu 2001.
- 59 Ehrmann M. ja Smets F., Uncertain potential output: implications for monetary policy. Huhtikuu 2001.
- 60 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., A multi-country trend indicator for euro area inflation: computation and properties. Huhtikuu 2001.
- 61 Angelini E., Henry J. ja Mestre R., Diffusion index-based inflation forecasts for the euro area. Huhtikuu 2001.
- 62 Camba-Méndez G. ja Kapetanios G., Spectral based methods to identify common trends and common cycles. Huhtikuu 2001.
- 63 Nicoletti Altimari S., Does money lead inflation in the euro area? Toukokuu 2001.
- 64 Anderton R. ja Skudelny F., Exchange rate volatility and euro area imports. Toukokuu 2001.
- 65 Fabiani S. ja Mestre R., A system approach for measuring the euro area NAIRU. Toukokuu 2001.
- 66 Brousseau V. ja Scacciavillani F., Can short-term foreign exchange volatility be predicted by the Global Hazard Index? Kesäkuu 2001.
- 67 Pérez-Quirós G. ja Rodriguez Mendizábal H. R., The daily market for funds in Europe: Has something changed with the EMU? Kesäkuu 2001.
- 68 Levin A., Wieland V. ja Williams J. C., The performance of forecast-based monetary policy rules under model uncertainty. Heinäkuu 2001.
- 69 Gaspar V., Pérez-Quirós G. ja Sicilia J., The ECB monetary policy strategy and the money market. Heinäkuu 2001.
- 70 Bindseil U., Central bank forecasts of liquidity factors: Quality, publication and the control of the overnight rate. Heinäkuu 2001.
- 71 Hartmann P., Straetmans S. ja de Vries C. G., Asset market linkages in crisis periods. Heinäkuu 2001.
- 72 Corvoisier S. ja Gropp R., Bank concentration and retail interest rates. Heinäkuu 2001.
- 73 Ehrmann M. ja Worms A., Interbank lending and monetary policy transmission – evidence for Germany. Heinäkuu 2001.

- 74 Freixas X. ja Holthausen C., Interbank market integration under asymmetric information. Elokuu 2001.
- 75 Manganelli S. ja Engle R. F., Value at risk models in finance. Elokuu 2001.
- 76 Gropp R. ja Richards A. J., Rating agency actions and the pricing of debt and equity of European banks: What can we infer about private sector monitoring of bank soundness? Elokuu 2001.
- 77 Bouthevillain C., Cour-Thimann P., van den Dool G., Hernández de Cos P., Langenus G., Mohr M., Momigliano S. ja Tujula M., Cyclically adjusted budget balances: An alternative approach. Syyskuu 2001.
- 78 Mojon B., Smets F. ja Vermeulen P., Investment and monetary policy in the euro area. Syyskuu 2001.
- 79 Stracca L., Does liquidity matter? Properties of a synthetic divisia monetary aggregate in the euro area. Lokakuu 2001.
- 80 Hartmann P., Manna M. ja Manzanares A., The microstructure of the euro money market. Lokakuu 2001.
- 81 Morgan J. ja Mourougane A., What can changes in structural factors tell us about unemployment in Europe? Lokakuu 2001.
- 82 Hendry D. ja Clements M. P., Economic forecasting: some lessons from recent research. Lokakuu 2001.
- 83 Wallis K. F., Chi-squared tests of interval and density forecasts, and the Bank of England's fan charts. Marraskuu 2001.
- 84 Coenen G., Levin A. ja Wieland V., Data uncertainty and the role of money as an information variable for monetary policy. Marraskuu 2001.
- 85 Maeso-Fernandez F., Osbat C. ja Schnatz B., Determinants of the euro real effective exchange rate: a BEER/PEER approach. Marraskuu 2001.
- 86 Beeby M., Hall S. G. ja Henry S. B., Rational expectations and near rational alternatives: How best to form expectations. Marraskuu 2001.
- 87 Boissay F., Credit rationing, output gap, and business cycles. Marraskuu 2001.
- 88 Kilian L. ja Taylor M. P., Why is it so difficult to beat the random walk forecast of exchange rates? Marraskuu 2001.
- 89 Brousseau V. ja Detken C., Monetary policy and fears of financial instability. Marraskuu 2001.
- 90 Lambrecht S., Michel P. ja Vidal J.-P., Public pensions and growth. Marraskuu 2001.
- 91 Peersman G. ja Smets F., The monetary transmission mechanism in the euro area: more evidence from VAR analysis. Joulukuu 2001.
- 92 Majon B. ja Peersman G., AVAR description of the effects of the monetary policy in the individual countries of the euro area. Joulukuu 2001.
- 93 McAdam P. ja Morgan J., The monetary transmission mechanism at the euro-area level: issues and results using structural macroeconomic models. Joulukuu 2001.
- 94 Van Els P., Locarno A., Morgan J. ja Villetelle J.-P., Monetary policy transmission in the euro area: what do aggregate and national structural models tell us? Joulukuu 2001.
- 95 Agresti A.-M. ja Mojon B., Some stylised facts on the euro area business cycle. Joulukuu 2001.

- 96 Worms A., The reaction of bank lending to monetary policy measures in Germany. Joulukuu 2001.
- 97 Kaufmann S., Asymmetries in bank lending behaviour: Austria during the 1990s. Joulukuu 2001.
- 98 De Haan L., The credit channel in the Netherlands: evidence from bank balance sheets. Joulukuu 2001.
- 99 Hernando I. ja Martínez-Pagés J., Is there a bank lending channel of monetary policy in Spain? Joulukuu 2001.
- 100 Topi J. ja Vilmunen J., Transmission of monetary policy shocks in Finland: evidence from bank level data on loans. Joulukuu 2001.
- 101 Loupias C., Savignac F. ja Sevestre P., Monetary policy and bank lending in France: are there asymmetries? Joulukuu 2001.
- 102 Farinha L. ja Robalo Marques C., The bank lending channel of monetary policy: identification and estimation using Portuguese micro bank data. Joulukuu 2001.
- 103 Gambacorta L., Bank-specific characteristics and monetary policy transmission: the case of Italy. Joulukuu 2001.
- 104 Brissimis S. N., Kamberoglou N. C. ja Simigiannis G. T., Is there a bank lending channel of monetary policy in Greece? Evidence from bank level data. Joulukuu 2001.
- 105 Ehrmann M., Gambacorta L., Martínez-Pagés J., Sevestre P. ja Worms A., Financial systems and the role of banks in monetary policy transmission in the euro area. Joulukuu 2001.
- 106 Chatelain J.-B. ja Tiomo A., Investment, the cost of capital, and monetary policy in the nineties in France: a panel data investigation. Joulukuu 2001.
- 107 Butzen P., Fuss C. ja Vermeulen P., The interest rate and credit channel in Belgium: an investigation with micro-level firm data. Joulukuu 2001.
- 108 Valderrama M., Credit channel and investment behaviour in Austria: a micro-econometric approach. Joulukuu 2001.
- 109 Von Kalckreuth U., Monetary transmission in Germany: new perspectives on financial constraints and investment spending. Joulukuu 2001.
- 110 Gaiotti E. ja Generale A., Does monetary policy have asymmetric effects? A look at the investment decisions of Italian firms. Joulukuu 2001.
- 111 Lünemann P. ja Mathä T., Monetary transmission: empirical evidence from Luxembourg firm level data. Joulukuu 2001.
- 112 Chatelain J.-B., Generale A., Hernando I., von Kalckreuth U. ja Vermeulen P., Firm investment and monetary transmission in the euro area. Joulukuu 2001.
- 113 Bean C., Larsen J. ja Nikolov K., Financial frictions and the monetary transmission mechanism: theory, evidence and policy implications. Tammikuu 2002.
- 114 Angeloni I., Kashyap A., Mojon B. ja Terlizzese D., Monetary transmission in the euro area: where do we stand? Tammikuu 2002.
- 115 Orphanides A., Monetary policy rules, macroeconomic stability and inflation: a view from the trenches. Joulukuu 2001.
- 116 Hoffmann J. ja Kurz C., Rent indices for housing in West Germany 1985 to 1998. Tammikuu 2002.

- 117 Bover O. ja Velilla P., Hedonic house prices without characteristics: the case of new multiunit housing. Tammikuu 2002.
- 118 Tomat G. M., Durable goods, price indexes and quality change: an application to automobile prices in Italy, 1988–1998. Tammikuu 2002.
- 119 Cassola N. ja Morana C., Monetary policy and the stock market in the euro area. Tammikuu 2002.
- 120 Honkapohja S. ja Mitra K., Learning stability in economics with heterogenous agents. Tammikuu 2002.
- 121 Beyer A. ja Farmer R. E. A., Natural rate doubts. Helmikuu 2002.
- 122 Vijselaar F. ja Albers R., New technologies and productivity growth in the euro area. Helmikuu 2002.
- 123 Tabakis E. ja Vinci A., Analysing and combining multiple credit assessments of financial institutions. Helmikuu 2002.
- 124 Evans G. W. ja Honkapohja S., Monetary policy, expectations and commitment. Helmikuu 2002.
- 125 Manganelli S., Duration, volume and volatility impact of trades. Helmikuu 2002.
- 126 Monnet C. ja Quintin E., Optimal contracts in a dynamic costly state verification model. Helmikuu 2002.
- 127 Honkapohja S. ja Mitra K., Performance of monetary policy with internal central bank forecasting. Helmikuu 2002.
- 128 Smets F. ja Wouters R., Openness, imperfect exchange rate pass-through and monetary policy. Maaliskuu 2002.
- 129 Al-Nowaihi A. ja Stracca L., Non-standard central bank loss functions, skewed risks and certainty equivalence. Maaliskuu 2002.
- 130 Diewert E., Harmonized indexes of consumer prices: their conceptual foundations. Maaliskuu 2002.
- 131 Wynne M. A. ja Rodríguez-Palenzuela D., Measurement bias in the HICP: what do we know, and what do we need to know? Maaliskuu 2002.
- 132 Arratibel O., Rodríguez-Palenzuela D. ja Thimann C., Inflation dynamics and dual inflation in accession countries: a "new Keynesian" perspective. Maaliskuu 2002.
- 133 Mourougane A. ja Roma M., Can confidence indicators be useful to predict short term real GDP growth? Maaliskuu 2002.
- 134 Bode B. ja Van Dalen J., The cost of private transportation in the Netherlands, 1992–1999. Maaliskuu 2002.
- 135 De Fiore F. ja Teles P., The optimal mix of taxes on money, consumption and income. Huhtikuu 2002.
- 136 De Bondt G., Retail bank interest rate pass-through: new evidence at the euro area level. Huhtikuu 2002.
- 137 Bindseil U., Equilibrium bidding in the Eurosystem's open market operations. Huhtikuu 2002.
- 138 Mongelli F. P., "New" views on the optimum currency area theory: what is EMU telling us? Huhtikuu 2002.

- I39 Fratzscher M., On currency crises and contagion. Huhtikuu 2002.
- I40 Casares M., Price setting and the steady-state effects of inflation. Toukokuu 2002.
- I41 Eschenbach F. ja Schuknecht L., Asset prices and fiscal balances. Toukokuu 2002.
- I42 Cabrero A., Camba-Mendez G., Hirsch A. ja Nieto F., Modelling the daily banknotes in circulation in the context of the liquidity management of the European Central Bank. Toukokuu 2002.
- I43 Blow L. ja Crawford I., A non-parametric method for valuing new goods. Toukokuu 2002.
- I44 Silver M. ja Heravi S., A failure in the measurement of inflation: results from a hedonic and matched experiment using scanner data. Toukokuu 2002.
- I45 Bussiere M. ja Fratzscher M., Towards a new early warning system of financial crises. Toukokuu 2002.
- I46 Carletti E. ja Hartmann P., Competition and stability: what's special about banking? Toukokuu 2002.
- I47 Casares M., Time-to-build approach in a sticky price, sticky wage optimizing monetary model. Toukokuu 2002.
- I48 Brousseau V., The functional form of yield curves. Toukokuu 2002.
- I49 Willman A. ja Estrada A., The Spanish block of the ESCB-multi-country model. Toukokuu 2002.
- I50 Gropp R., Vesala J. ja Vulpes G., Equity and bond market signals as leading indicators of bank fragility. Kesäkuu 2002.

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKP:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädoskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and banking statistics compilation guide, addendum I: money market paper. Marraskuu 1999.

Money and banking statistics sector manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999.

Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and banking statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and banking statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, Version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

EKPJ:n kokoamat tilastotiedot. Toukokuu 2000.

Correspondent central banking model (CCBM). Heinäkuu 2000.

Yleisiä taloustilastoja koskevat Euroopan keskuspankin tilastovaatimukset. Elokuu 2000.

Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.

Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.

Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves. Lokakuu 2000.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2000.

Information guide for credit institutions using TARGET. Marraskuu 2000.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Marraskuu 2000.

EU banks' margins and credit standards. Joulukuu 2000.

Mergers and acquisitions involving the EU banking industry: facts and implications. Joulukuu 2000.

Vuosikertomus Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean toiminnasta. Tammikuu 2001.

Cross-border use of collateral: A user's survey. Helmikuu 2001.

Price effects of regulatory reform in selected network industries. Maaliskuu 2001.

Keskuspankkien rooli rahoitusvalvonnassa. Maaliskuu 2001.

Money and banking statistics in the accession countries: Methodological manual. Huhtikuu 2001.

TARGET: Annual Report. Toukokuu 2001.

A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises. Kesäkuu 2001.

Payment and securities settlement systems in the European Union. Kesäkuu 2001.

Why price stability? Kesäkuu 2001.

The euro bond market. Heinäkuu 2001.

The euro money market. Heinäkuu 2001.

The euro equity markets. Elokuu 2001.

EKP:n rahapolitiikka. Elokuu 2001.

Monetary analysis: tools and applications. Elokuu 2001.

Review of the international role of the euro. Syyskuu 2001.

The Eurosystem's policy line with regard to consolidation in central counterparty clearing. Syyskuu 2001.

Provisional list of MFIs of the accession countries (as at the end of December 2000). Lokakuu 2001.

TARGET: the Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system – update 2001. Marraskuu 2001.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 2001.

Fair value accounting in the banking sector. Marraskuu 2001.

Towards an integrated infrastructure for credit transfers in euro. Marraskuu 2001.

Accession countries: balance of payments / international investment position statistical methods. Helmikuu 2002.

List of Monetary Financial Institutions subject to minimum reserves. Helmikuu 2002.

Labour market mismatches in euro area countries. Maaliskuu 2002.

Compendium: Säädoskokoelma. Kesäkuu 1998 – joulukuu 2001. Maaliskuu 2002.

Evaluation of the 2002 cash changeover. Huhtikuu 2002.

TARGET: Annual Report 2001. Huhtikuu 2002.

Yhteinen rahapolitiikka euroalueella: Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Huhtikuu 2002.

Euroopan keskuspankin petostentorjuntakomitean toimintakertomus. Tammikuu 2001 – helmikuu 2002. Toukokuu 2002.

Developments in banks' liquidity profile and management. Toukokuu 2002.

Talletus- ja ottoautomaattien käyttöä koskevat eurojärjestelmän ohjeet luottolaitoksille ja muille euroalueella sijaitseville laitoksille, joiden toimintaan kuuluu seteleiden lajittelu ja jakelu suurelle yleisölle. Toukokuu 2002.

Esitteitä

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

The ECB payment mechanism. Elokuu 2000.

The euro: integrating financial services. Elokuu 2000.

TARGET. Elokuu 2000.

Euroopan keskuspankki. Huhtikuu 2001.

Eurosetelit ja -metallirahat. Toukokuu 2001.

TARGET – update 2001. Heinäkuu 2001.

The euro and the integration of financial services. Syyskuu 2001.

